

RAPORT O STANIE MIASTA KOŁOBRZEG

2007

Opracowano w **Wydziale Rozwoju Miasta** Urzędu Miasta Kołobrzeg w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miasta oraz jednostek zewnętrznych.

Kołobrzeg 2008

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce raport o stanie miasta dotyczący możliwie całego spektrum obszarów - sfery ekologiczno-przestrzennej, gospodarczej, społecznej, samorządowej, związanych z szeroko rozumianym funkcjonowaniem miasta – działalnością nie tylko samorządu i jednostek zależnych, lecz także wielu instytucji znajdujących się na terenie miasta lub obejmujących swoim zasięgiem działania miasto Kołobrzeg.

Ostatnia tego typu publikacja ukazała się w 1999 roku. W związku z licznymi zmianami jakie od tego czasu zaszły w każdym z analizowanych obszarów starano się w poniższym opracowaniu ująć możliwie szeroką perspektywę czasową obejmującą lata 1999-2007, w celu zobrazowania dynamiki zachodzących zjawisk. Uzyskanie wielu danych o tak dużej rozpiętości nie zawsze było możliwe m.in. z powodu zmian organizacyjnych podmiotów, zmian merytorycznych wykonawców zadań - wobec tego starano się odwoływać do danych dostępnych. Nie wszystkie instytucje dysponowały również w okresie zbierania informacji danymi statystycznymi za rok 2007, w związku z niezakończeniem okresu sprawozdawczego. W przypadku najistotniejszych dziedzin życia społecznego zobrazowano tendencje zachodzące w Kołobrzegu na tle innych miast o podobnej funkcji, leżących na wybrzeżu oraz na tle kraju.

Mam nadzieję, że poniższa publikacja będzie jednocześnie asumptem do rozważań nad możliwościami ugruntowania zjawisk pozytywnych oraz sposobem niwelowania zjawisk negatywnych. Jednocześnie chciałbym podziękować wszystkim podmiotom i instytucjom za udostępnienie danych, wiedząc iż w wielu przypadkach znalezienie szczegółowych i odległych informacji wiązało się z dużym wysiłkiem.

Prezydent Miasta Kołobrzeg

Janusz Gromek

SPIS TREŚCI:

1.	Organizacja zarządzania miastem.....	5
2.	Gospodarowanie terenami miejskimi.....	10
3.	Infrastruktura techniczna.....	13
3.1.	Transport i komunikacja i łączność.....	13
3.2.	Mieszkalnictwo.....	19
3.3.	Gospodarka wodno-ściekowa.....	24
3.4.	Ciepłownictwo.....	29
3.5.	Elektroenergetyka.....	32
3.6.	Gazownictwo.....	34
3.7.	Zieleń miejska.....	36
3.8.	Zanieczyszczenie i ochrona środowiska, gospodarka odpadami.....	39
3.9.	Inwestycje Miejskie.....	44
4.	Infrastruktura społeczna.....	52
4.1.	Edukacja.....	52
4.2.	Kultura i media.....	56
4.3.	Sport.....	60
4.4.	Ochrona zdrowia oraz pomoc społeczna.....	63
4.5.	Bezpieczeństwo publiczne.....	71
4.6.	Demografia.....	79
5.	Strefa gospodarcza.....	86
5.1.	Gospodarka.....	86
5.2.	Rynek Pracy.....	106
6.	Finanse samorządu.....	119
6.1.	Dochody miasta.....	120
6.2.	Wydatki miasta.....	122
7.	Analiza stanu miasta.....	126
	Źródła informacji.....	132

1. ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA MIASTEM

Miasto Kołobrzeg jest gminą miejską leżącą w powiecie kołobrzesckim. Realizuje zadania wynikające ze Statutu Miasta (uchwała nr LIV/694/06 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 14 września 2006 roku) oraz ustawy o samorządzie gminnym. Gmina Miasto Kołobrzeg ma za zadanie zaspokajać zbiorowe potrzeby wspólnoty gminnej poprzez realizację zadań własnych, głównie z zakresu: porządku i bezpieczeństwa publicznego, infrastruktury społecznej, infrastruktury technicznej oraz ładu przestrzennego i ekologicznego. Organem stanowiącym prawo oraz kontrolującym działalność Prezydenta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz pomocniczych jest Rada Miejska. Kadencja obecnej Rady rozpoczęła się 12 listopada 2006, w wyborach wybrano 21 radnych. Rozkład mandatów w radzie według przynależności do klubu radnych wygląda następująco: Klub Radnych Platforma Obywatelska -11 osób, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości z CentroPrawicą Razem– 5 osób, Radni niezrzeszeni – 5 osób.

Organami wewnętrznymi rady są komisje Rady Miasta – organy o charakterze opiniodawczo-doradczym:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja ds. Budżetowo - Gospodarczych,
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych,
- Komisja Komunalna,
- Komisja Prawa, Porządku Publicznego i Spraw Obywatelskich,
- Komisja Uzdrowska (utworzona w 2006 roku).

Liczba sesji w jakich uczestniczyli radni w 2007 i 2006 utrzymywała się na niezmiennym poziomie i wynosiła 13, w 2004 oraz 2005 odbyło się po 15 sesji. W trakcie 2007 roku podjęto 214 uchwał.

W celu wykonywania zadań Gmina Miasto Kołobrzeg posługuje się jednostkami pomocniczymi, organizacyjnymi, zawiera umowy oraz współdziała z innymi podmiotami. Jednostkami pomocniczymi, poprzez które wykonywane są zadania gminy są rady osiedli. Reprezentują one mieszkańców osiedla wobec organów administracyjnych oraz wszelkich podmiotów i instytucji działających na terenie miasta. Każde z osiedli posiada statut określający organizację i zakres działań osiedla. Organami osiedla są: Rada Osiedla - jako organ uchwałodawczy Osiedla oraz Zarząd Osiedla - jako organ wykonawczy Osiedla.

W 2007 roku funkcjonowało 9 rad osiedlowych:

- Rada Osiedla Nr 1 "Solne Zdroje",
- Rada Osiedla Nr 2 "Śródmiejskie",
- Rada Osiedla Nr 3,
- Rada Osiedla Nr 4,
- Rada Osiedla Nr 5 "Lęborskie",
- Rada Osiedla Nr 6,
- Rada Osiedla Nr 7 "Ogrody",
- Rada Osiedla Nr 8 "Rzemieślnicze" ,
- Rada Osiedla Nr 9 "Podczele".

Do najistotniejszych zadań organów Osiedla należy dbanie o zbiorowe potrzeby mieszkańców, w szczególności:

- organizowanie mieszkańców do załatwiania spraw związanych z życiem Osiedla,
- zapewnianie ścisłego współdziałania z organami administracyjnymi w rozpatrywaniu spraw związanych z życiem Osiedla,
- wyrażenie opinii, dla organów administracyjnych i innych jednostek pomocniczych,
- organizowanie prac mieszkańców na rzecz Osiedla,
- zarządzanie przekazanym mieniem komunalnym.

Gmina realizuje zadania własne również za pomocą spółek miejskich. Gmina Miasto Kołobrzeg w roku 2007 posiadała udziały w następujących spółkach:

- a) Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Kołobrzegu (zaopatrzenie w energię ciepłą), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- b) Komunikacja Miejska sp. z o.o. w Kołobrzegu (lokalny transport zbiorowy), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- c) Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska sp. z o.o. w Kołobrzegu (usługi związane z oczyszczaniem miasta, składowaniem odpadów, konserwacją terenów zielonych, usługi pogrzebowe), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- d) Kołobrzесьkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Kołobrzegu (gminne budownictwo mieszkaniowe), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- e) Zarząd Portu Morskiego sp. z o.o. w Kołobrzegu (zarządzanie portem morskim), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- f) Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Kołobrzegu (zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, oczyszczanie ścieków komunalnych), 51% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg, pozostałe 49% udziałów posiadają Gminy: Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Dygowo, Sławoborze, Gościno, Siemyśl i Rymań,
- g) Spółka Akcyjna „Kotwica Kołobrzeg” 48% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg - utworzona zgodnie z podjętą Uchwałą Nr LII/663/06 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 23 maja 2006 roku w sprawie utworzenia spółki akcyjnej „Klub Sportowy Kotwica Kołobrzeg” Spółka Akcyjna, dnia 28 czerwca 2007 roku został podpisany akt notarialny zawiązania spółki akcyjnej oraz ustalenia jej statutu. Gmina Miasto Kołobrzeg objęła w Spółce 48% akcji, pozostałą liczbę akcji zostało objętych przez Stowarzyszenie Koszykówki Kołobrzесьkiej „Kotwica Kołobrzeg”.

Tabela 1.1.

DANE FINASOWE SPÓŁEK W LATACH 2002-2007 W TYS. ZŁOTYCH						
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
przychody ogółem	69 236,8	62 720,4	63 142,0	64 724,9	101 692,5	87 503,3
koszty ogółem	68 810,7	64 210,6	64 072,7	65 913,6	101 442,5	89 631,7
wynik brutto	+426,1	- 1 490,2	- 930,7	-1 188,7	250,0	-2 128,4
podatek dochodowy	921,3	401,3	281,2	240,3	609,4	957,1
wynik netto	-495,2	- 1 891,5	- 1 211,9	- 1 429,0	-359,4	-3 085,5

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2002-2007

Miasto realizuje swoje zadania również za pomocą jednostek organizacyjnych, wśród których można wyróżnić:

- jednostki budżetowe: 5 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 3 zespoły szkół, 1 żłobek miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Centrum Promocji i Informacji Turystycznej,
- zakłady budżetowe: Zakład Budżetowy Przedszkoli Miejskich i Zakład Budżetowy Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- jednostki kultury: Galeria Sztuki Współczesnej, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Kultury.

Na zewnątrz gmina realizuje swoje zadania dzięki przynależności do związków oraz stowarzyszeń. Przedstawicielem w większości stowarzyszeń i związków jest Prezydent Miasta lub Radni Rady Miasta. Gmina Miasto Kołobrzeg jest członkiem (stan na 2007 rok) siedmiu stowarzyszeń i związków komunalnych, na rzecz których przekazała w 2007 roku składki o łącznej wysokości 188.210,25 zł:

- Związek Miast i Gmin Morskich z siedzibą w Gdańsku (miasto Kołobrzeg przystąpiło do stowarzyszenia 17 lutego 1992 roku)
- Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych z siedzibą w Krynicy-Zdrój (miasto Kołobrzeg przystąpiło do stowarzyszenia 29 października 1990 roku)
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania z siedzibą w Szczecinie (miasto przystąpiło do stowarzyszenia 10 października 2000 roku)

- Związek Miast Polskich z siedzibą w Poznaniu (miasto Kołobrzeg przystąpiło do związku 30 marca 1999 roku)
- Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie (miasto Kołobrzeg przystąpiło do związku 13 kwietnia 1992 roku)
- Rada Miejska w Kołobrzegu w dniu 11 lipca 2006 roku podjęła Uchwałę Nr LIII/690/06 w sprawie utworzenia Stowarzyszenia Gmin, Powiatów i Województw o nazwie „DROGA S11”, dnia 23 kwietnia 2007 roku odbyło się pierwsze Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia, w dniu 8 października 2007 roku Prezydent Miasta Kołobrzeg zgłosił oficjalne wystąpienie ze Stowarzyszenia
- 31 lipca 2007 roku Rada Miasta Kołobrzeg podjęła Uchwałę Nr XI/126/07 w sprawie uznania przez Gminę Miasto Kołobrzeg Statutu Międzynarodowego Związku Hanzy uchwalonego na 20 Zjeździe w Zwolle (Holandia) w dniu 27 maja 2000 roku.

Tabela 1.2.

KRAJOWE I MIĘDZYNARODOWE ZWIĄZKI I STOWARZYSZENIA MIĘDZYGMINNE, KTÓRYCH CZŁONKIEM JEST GMINA MIASTO KOŁOBRZEG	
stowarzyszenie/ związek	zakres działania
Związek Miast i Gmin Morskich	- dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju regionu nadmorskiego, - kreowanie wspólnej polityki gospodarczej, - współudział w realizacji polityki morskiej państwa, - komunalizacja portów i przystani rybackich w sposób zabezpieczający interesy samorządów,
Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych	- wspieranie idei samorządu terytorialnego, - obrona wspólnych interesów uzdrowisk, - tworzenie odpowiednich regulacji prawnych dla działania gmin uzdrowiskowych,
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania	prowadzenie wspólnych działań w zakresie ponadgranicznych kontaktów samorządowych m.in. poprzez: - koordynowanie i wspieranie współpracy przygranicznej w regionie, - wspieranie idei samorządu terytorialnego, - realizacja wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi i współpracy samorządów szczególnie w oparciu o środki z Unii Europejskiej,
Związek Miast Polskich	wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju miast polskich,
Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	ochrona i kształtowanie środowiska dorzecza rzeki Parsęty m.in. poprzez: - budowę lub pomoc w budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych mających wpływ na podwyższenie klasy czystości wód dorzecza Parsęty, - podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu, stanowiących podstawę dla rekreacji oraz turystyki, - edukacja ekologiczna,
Międzynarodowy Związek Miast - Nowa Hanza	celem jest odtworzenie ducha starej Hanzy jako związku wspólnoty życia jej mieszkańców poprzez kooperację pomiędzy miastami należącymi do związku; bazując na tradycji zamierza wnieść swój wkład w rozwój życia gospodarczego, kulturalnego i socjalnego jednoczącej się Europy, cele te zamierza realizować między m.in. poprzez: - wymianę doświadczeń kulturalnych i tradycji, - transfer wiedzy, doświadczeń oraz informacji, - wzmacnianie kontaktów gospodarczych i handlowych, - zaangażowanie młodych ludzi w rozwój Hanzy.

Zródło: www.zmigm.org.pl, www.sgurp.pl, www.pomerania.org.pl, www.zmp.poznan.pl, www.parseta.org.pl, www.hanse.org

Gmina poprzez realizację swoich zadań w celu rozwoju społecznego i gospodarczego prowadzi współpracę zagraniczną z kilkunastoma miastami. Obecnie Gmina Miasto Kołobrzeg posiada 6 umów partnerskich oraz 5 porozumień z miastami z siedmiu państw:

- Niemcy: Berlin Pankow, Bad Oldesloe, Barth,
- Dania: Nexø, Nyborg
- Szwecja: Simrishamn, Landskrona
- Finlandia: Pori
- Belgia: Bruksela-Koekelberg
- Ukraina: Feodosja
- Włochy: Follonica

Najistotniejszymi dziedzinami współpracy są: wymiana młodzieży, współpraca między szkołami, udział w rozmaitych imprezach, konferencjach, nawiązywanie kontaktów pomiędzy instytucjami, stowarzyszeniami, poparcie dla wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć ze środków zewnętrznych.

Formą realizacji zadań własnych miasta jest kooperacja z organizacjami pozarządowymi. Na terenie miasta oraz całego powiatu kołobrzесьkiego nadzór nad organizacjami pozarządowymi pełni Starostwo Powiatowe. W rejestrze stowarzyszeń (z terenu całego powiatu) znajdują się: 4 fundacje, 52 stowarzyszenia o charakterze społecznym, 24 stowarzyszenia oświatowe, kulturalne, promocyjne i turystyczne, 5 stowarzyszeń zajmujących się ochroną środowiska i zwierząt, 22 Ochotnicze Straże Pożarne, 19 stowarzyszeń zwykłych, 43 stowarzyszenia kultury fizycznej, 29 uczniowskich klubów sportowych. Pod koniec 2007 roku liczba wszystkich stowarzyszeń działających na terenie powiatu wynosiła 192, z tego większość na terenie miasta. Nieznaczny odsetek stanowią organizacje pożytku publicznego – na terenie miasta Kołobrzeg działa 8 takich organizacji. Współpraca z organizacjami prowadzona jest głównie w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Miasto od 2005 ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (nie muszą to być organizacje pożytku publicznego) udziela dotacji na realizację zadań z zakresu pożytku publicznego. Miasto przyznaje dotacje na realizację zadań z zakresu: kultury, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej w których miasto jest partnerem (współorganizatorem).

Tabela 1.3.

DOTACJE PRYZNANE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM W LATACH 2005 - 2007 W ZŁ			
zakres zadań	2005	2006	2007
upowszechniania kultury fizycznej i sportu	1 131 532	1 204 146	1 319 980
upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji	23 278	32 000	50 000
pomoc społeczna, porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym	65 012	84 622,08	78 293
ochrona i promocja zdrowia oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych	41 000	41 000	70 478
razem	1 260 822	1 361 768	1 518 751

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

Gmina Miejska współpracuje w szerokim zakresie z licznymi instytucjami znajdującymi się na terenie miasta będącymi częścią administracji zespolonej oraz niezespolonej podległej m.in. Wojewodzie Zachodniopomorskiemu, Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego, Staroście Powiatowemu, organom administracji centralnej. Większość z poniższych instytucji znajdujących się na terenie miasta swoim zasięgiem obejmuje obszar całego powiatu kołobrzесьkiego:

- Starostwo Powiatowe

- Urząd Skarbowy
- Urząd Morski w Słupsku, Kapitanat Portu w Kołobrzegu
- Urząd Celny Szczecin, Oddział Celny
- Oddział Straży Granicznej
- Urząd Pocztowy Kołobrzeg
- Powiatowy Urząd Pracy
- Sąd Okręgowy
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Powiatowa Policji
- Prokuratura Rejonowa
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Powiatowy inspektor Weterynarii
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
- Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
- Zarząd Dróg Powiatowych
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowe
- Regionalny Szpital w Kołobrzegu

2. GOSPODAROWANIE TERENAMI MIEJSKIMI

Powierzchnia miasta w granicach administracyjnych liczy 2567 ha (25,67 km²), gęstość zaludnienia 1737,5 osób na km². Łączna powierzchnia gruntów komunalnych w granicach miasta wynosiła w 2007 roku 1170 ha – o 13 ha mniej w porównaniu z rokiem poprzednim.

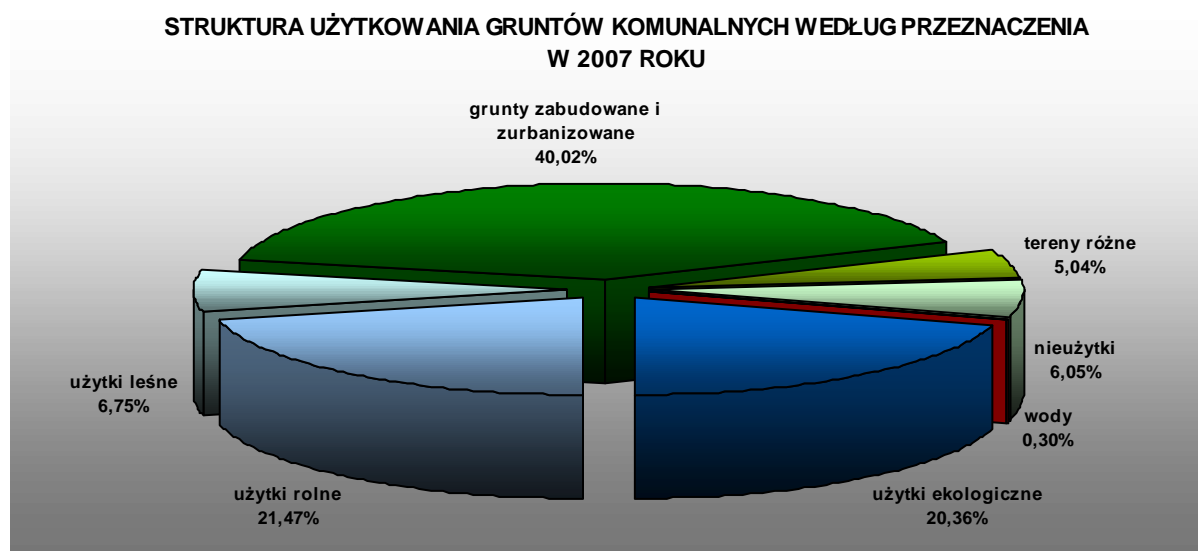
Tabela 2.1.

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW MIEJSKICH W HA W LATACH 2006-2007			
grupa rejestrowa	2006	2007	
		wielkość	struktura
grunty komunalne	1005	992	38,64%
spółdzielnie	24	24	0,93%
Skarb Państwa	524	526	20,49%
osoby fizyczne	479	489	19,05%
kościóły i związki wyznaniowe	4	4	0,16%
grunty powiatów	52	52	2,03%
grunty spółek prawa handlowego	62	70	2,73%
inne	417	410	15,97%

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

W strukturze gruntów pod względem własności dominują grunty komunalne, które stanowią 38,64% wszystkich gruntów, znaczący udział stanowią również grunty Skarbu Państwa – 20,49% oraz grunty osób fizycznych – 19,05%. Spośród pozostałych zasoby spółek prawa handlowego zajmują – 2,73%, grunty powiatów – 2,03%, spółdzielni – 0,93% oraz kościołów i związków wyznaniowych – 0,16%. Grunty pozostałych właścicieli stanowią 15,97%.

Wykres 2.1.

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Największy udział w strukturze gruntów komunalnych, zajmujących 38,64% powierzchni miasta, stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane – w 2007 roku liczyły 397 ha, w 2006 natomiast 401 ha, ponad jedną piątą gruntów to użytki rolne – ich wielkość wynosiła 213 ha w 2007 roku oraz 218 ha w 2006 roku – oraz użytki ekologiczne o wielkości 202 ha w 2007 oraz 203 ha w 2006 roku. Zdecydowanie mniejszy udział w ogólnej liczbie

gruntów komunalnych stanowiły użytki leśne- 67 ha w 2007, 69 ha w 2006 roku. Na niezmiennym poziomie utrzymuje się wielkość nieużytków – 60 ha w analizowanym okresie oraz terenów różnych – 50 ha, wielkość powierzchni wód w 2007 roku wynosiła 3 ha, w 2006 roku 4 ha.

Tabela 2.2.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW KOMUNALNYCH WEGŁUG PRZEZNACZENIA (UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA OGÓŁEM) W HA W LATACH 2006-2007			
forma użytkowania	2006	2007	
		wielkość w ha	struktura
Użytki rolne, w tym:	218	213	8,30%
Grunty orne	54	50	1,95%
Sady	1	1	0,04%
Łąki trwałe	45	44	1,71%
Pastwiska trwałe	110	110	4,29%
Grunty pod rowami	8	8	0,31%
Użytki leśne, w tym:	69	67	2,61%
Lasy	27	27	1,05%
Grunty zadrzewione i zakrzewione	42	40	1,56%
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	401	397	15,47%
Tereny mieszkalne	36	33	1,29%
Tereny przemysłowe	5	5	0,19%
Inne tereny zabudowane	63	60	2,34%
Zurbanizowane tereny niezabudowane	31	32	1,25%
Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	110	111	4,32%
Drogi	130	130	5,06%
Inne tereny komunikacyjne	26	26	1,01%
Tereny różne	50	50	1,95%
Nieużytki	60	60	2,34%
Wody, w tym:	4	3	0,12%
Śródlądowe płynące	2	2	0,08%
Śródlądowe stojące	2	1	0,04%
Użytki ekologiczne	203	202	7,87%

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Bardziej szczegółowa analiza struktury użytkowania gruntów komunalnych w ogólnej powierzchni miasta według ich przeznaczenia wskazuje, że w grupie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych dominują drogi – 5,06%, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe - 4,32%, następnie inne tereny zurbanizowane -2,34%, tereny mieszkalne – 1,29%, zurbanizowane tereny niezabudowane – 1,25%, inne tereny komunikacyjne – 1,01% oraz tereny przemysłowe 0,19%. W grupie użytków rolnych dominują pastwiska trwałe - 4,29%, w następnej kolejności grunty orne -1,95%, łąki trwałe -1,71%, grunty pod rowami – 0,31% oraz sady – 0,04%. W przypadku użytków leśnych grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 1,56% powierzchni miasta, lasy natomiast -1,05%. Wody będące częścią gruntów komunalnych to śródlądowe płynące – 0,08% i wody śródlądowe stojące – 0,04%.

Tabela 2.3.

SPOSÓB ROZPORZĄDZANIA MIENIEM KOMUNALNYM W HA W LATACH 2006-2007		
wyszczególnienie	2006	2007
zarząd	30.4500	30.4500
użytkowanie	29.9072	29.9072
użyczenie	19.0856	14.3058
użytkowanie wieczyste	135	135

dzierżawa	29,01	27,31
-----------	-------	-------

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

W 2007 roku sprzedano nieruchomości będące własnością gminy o łącznej powierzchni 9,753 ha, w roku 2006 o powierzchni 8,2478 ha. Wśród sprzedanych nieruchomości w roku 2007 największy odsetek stanowiły nieruchomości sprzedane w trybie przetargu – 82,52% (8,0486 ha), w 2006 roku w ten sposób sprzedano nieruchomości o powierzchni 7,7189 ha. W trybie bezprzetargowym w 2007 roku sprzedano nieruchomości o powierzchni 1,70 ha, w tym: na rzecz osoby prawnej prowadzącej działalność oświatową nieruchomości o powierzchni 1,1749 ha (12,04% ogółu sprzedanych nieruchomości), jako teren przyległy, na poprawę warunków zagospodarowania – nieruchomości o powierzchni 0,4666 ha. Na rzecz użytkowników wieczystych sprzedano nieruchomości o powierzchni 0,0574 ha, natomiast na rzecz dzierżawcy gruntu o powierzchni 0,0055 ha. W roku 2006 w trybie bezprzetargowym sprzedano nieruchomości o powierzchni 0,5289 ha.

W latach 2006-2007 Gmina Miasto Kołobrzeg pozyskała mienie od trzech podmiotów:

- Skarbu Państwa: w 2006 roku 4 działki powierzchni 0,5189 ha w obrębach, w 2007 roku 16 lokali mieszkalnych oraz 2 działki
- Polskich Kolei Państwowych: 19 lokali mieszkalnych w 2006 roku,
- Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Pomorska”: w 2007 roku w wyniku umowy zmiany Gmina Miasto Kołobrzeg stała się użytkownikiem wieczystym 4 działek

W trybie aportu miasto przekazało mienie dwóm spółkom miejskim:

- Kołobrzeskemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego: w 2006 roku przekazano 3 działki o łącznej powierzchni 1,46 ha, w 2007 roku 13 działek o łącznej powierzchni 1,92 ha,
- Miejskiej Energetyce Ciepłej: w 2006 roku 1 działkę o powierzchni 0,1078 ha, w 2007 roku 1 działkę o powierzchni 0,0091 ha.

W trybie dzierżawy miasto przekazało grunty na następujące cele:

- pod uprawę warzyw, owoców, kwiatów: w 2006 roku przekazano tereny o powierzchni 17,3636 ha, w 2007 roku o powierzchni 17,3215 ha,
- pod uprawy rolne, pasieki: w 2006 roku przekazano tereny o powierzchni 10,2855 ha, w 2007 roku o powierzchni 8,6330 ha,
- pod nasadzenia zielone: w 2006 roku przekazano tereny o powierzchni 1,3687 ha, w 2007 roku o powierzchni 1,3579 ha.

Ponadto wydzierżawiono grunty w Korzystnie stanowiące własność Gminy Miasto Kołobrzeg pod uprawy rolne o powierzchni 21.0600 ha.

Tabela 2.4

GOSPODAROWANIE GRUNTAMI KOMUNALNYMI WEGŁUG GRUP RODZAJOWYCH W HA W LATACH 2006-2007		
forma gospodarowania gruntami	2006	2007
grunty rolne	210	205
drogi	130	130
rowy i wody	12	11
ogrody działkowe	54.9512	54.9512
las	27	27
cmentarz komunalny	20.0618	20.0618
nieużytki	60	60

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

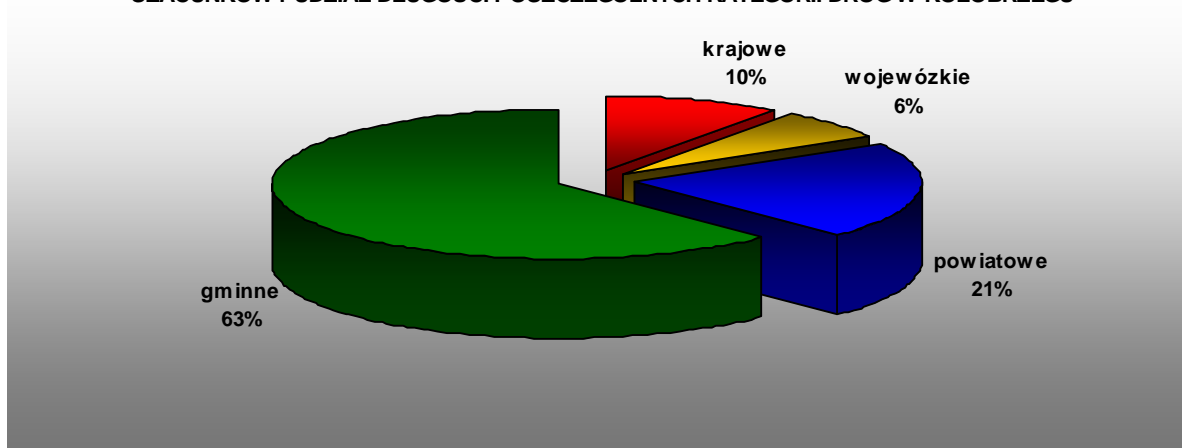
3.1. TRANSPORT, KOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ

Kołobrzeg z resztą kraju skomunikowany jest poprzez sieć drogową oraz kolejową. Połączenie kolejowe miasta odbywa się w trzech kierunkach: Gdańska, Poznania oraz Szczecina. W trakcie roku miasto połączone jest w ruchu dalekobieżnym z najważniejszymi ośrodkami miejskimi w kraju, w trakcie sezonu letniego wzrasta zarówno liczba połączeń jak i kierunków połączeń. W mieście istnieje port morski obsługujący m.in. osobowy ruch graniczny. Miasto obecnie znajduje się poza siecią tranzytowych dróg krajowych – najbliższą położoną drogą tego typu jest droga krajowa nr 6 relacji Szczecin- Gdańsk. Miasto stanowi węzeł komunikacyjny, w którym zbiegają się:

- a) droga krajowa nr 11 Kołobrzeg – Koszalin – Poznań, o długości 9,5 km – w granicach miasta przebiega przez ulice: ul. Koszalińską, ul. Kupiecką do ul. Unii Lubelskiej, ul. Unii Lubelskiej, ul. Kniewskiego, ul. Solną (od ul. Kniewskiego do ul. Portowej), ul. Portową (od ul. Solnej do ul. Mickiewicza), jej zarządzaniem i administracją zajmuje się Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
- b) drogi wojewódzkie:
  - - nr 102 Kołobrzeg – Trzebiatów – Kamień Pomorski - Międzyzdroje,
  - - nr 162 Kołobrzeg – Świdwin,
  - - nr 163 Kołobrzeg – Białogard – Wałcz,drogi wojewódzkie mają długość 6,1 km - w ich skład wchodzi ulice: ul. Krzywoustego, ul. Kamienna, ul. Młyńska, ul. Trzebiatowska, ul. VI Dywizji Piechoty, ich zarządzaniem zajmuje się Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- c) drogi powiatowe o długości około 20,5 km, których zarządzaniem zajmuje się Zarząd Dróg Powiatowych: ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego, ul. Bałtycka (od ul. Solnej do ul. Wylotowej), ul. Chrobrego, ul. Fredry (od ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego do ul. Kasprowicza), ul. Grzybowska, ul. Jasna, ul. Jedności Narodowej(od ul. Wolności do ul. Wylotowej), ul. Kasprowicza, ul. Mazowiecka, ul. Michałowskiego, ul. Mickiewicza(od ul. Portowej do ul. Zdrojowej), ul. Myśliwska, ul. Obozowa, ul. Sienkiewicza, ul. Solna (od ul. Portowej do ul. Jed. Narodowej od ul. Kniewskiego do ul. Zdrojowej), ul. Starynowska, ul. Toruńska, ul. Witosa, ul. Wolności, ul. Wschodnia (od ul. Koszalińskiej do ul. 4 Dyw. Piechoty), ul. Wylotowa, ul. Zachodnia, ul. Zdrojowa, ul. Żurawia,
- d) drogi gminne o długości około 60 km - zarządzaniem zajmuje się Wydział Komunalny, Referat Drogowy Urzędu Miasta w Kołobrzegu.

Wykres 3.1.

SZACUNKOWY UDZIAŁ DŁUGOŚCI POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII DRÓG W KOŁOBRZEGU

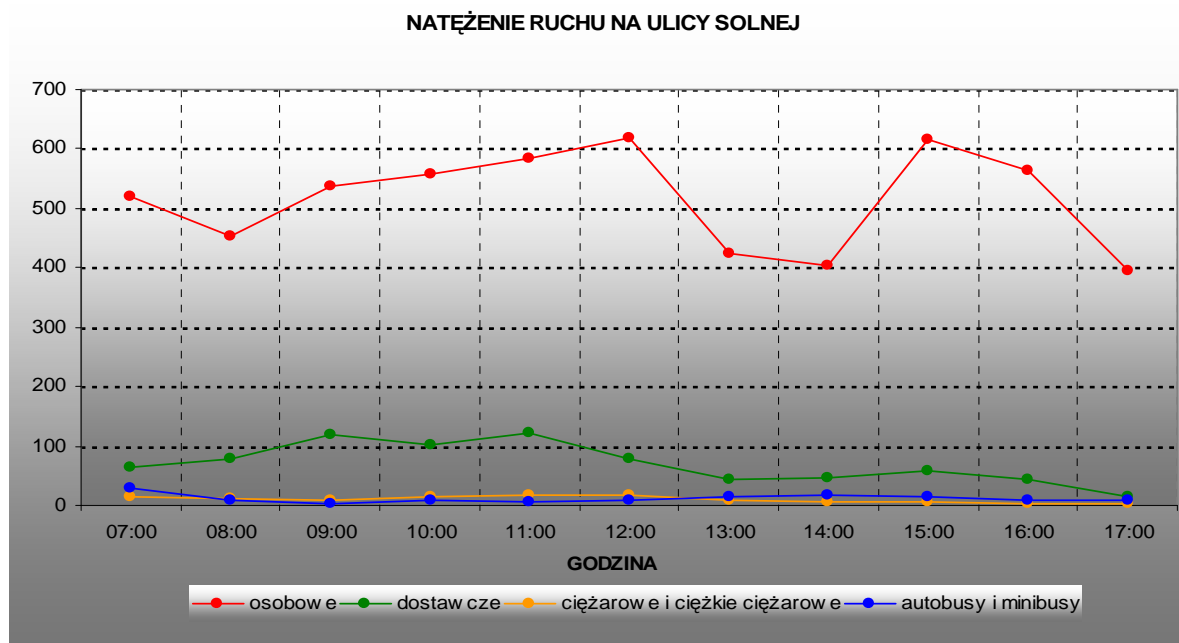
Źródło: www.kolobrzeg.pl

Obecna infrastruktura drogowa powoduje całkowitą niedrożność systemu transportowego w mieście w godzinach szczytu, zwłaszcza w okresie sezonu letniego, szczególnie na odcinkach dróg wojewódzkich oraz drogi krajowej. Powodem takiego stanu jest m.in. nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch wewnątrzmijski, co potęguje niewydolność układu komunikacyjnego poprzez ogromne zatory, spowalniające prędkość pojazdów. Największe natężenie ruchu występuje zwłaszcza pomiędzy kierunkami Koszalin, Poznań, Trzebiatów. Utrudniony dojazd do miasta w trakcie sezonu letniego oraz ruch tranzytowy ułożony w ruchu wewnątrzmijskim utrudniający ruch pieszych (m.in. w strefie uzdrowskiej) jest czynnikiem obniżającym atrakcyjność turystyczną miasta. Istotnym mankamentem jest również niedostateczna ilość miejsc parkingowych zauważalna przez cały rok, szczególnie w centrum miasta, co spowodowane jest znacznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego i usługowego, które jednocześnie nie zabezpiecza niezbędnej ilości miejsc parkingowych wynikających ze wzrostu zapotrzebowania.

W przyszłości przepustowość miasta ma być udrożniona dzięki budowie obwodnicy miejskiej, która ma połączyć port przez drogę wojewódzką nr 102 (ul. 6 Dywizji Piechoty) z drogą krajową nr 11 i wojewódzką nr 163. Przeniesienie ruchu tranzytowego oraz transportu kołowego, zwłaszcza ze strefy uzdrowskiej, nie tylko odciąży centrum miasta, lecz poprawi również warunki życia mieszkańców oraz wypoczynku turystów.

Badania natężenia ruchu przeprowadzone na ulicy Solnej mówią o dobowym przepływie pojazdów w 2005 roku w wysokości 6 703 samochodów poza sezonem wakacyjnym oraz 11 395 samochodów w sezonie letnim. Wskazują one równocześnie na wzrost ruchu na ulicach miasta w wysokości 3% rocznie. Najwyższe natężenie ruchu występuje pomiędzy godziną 11:00-12:00 oraz 15:00-16:00. W godzinach tych natężenie ruchu przekracza 700 poj./h, najniższy poziom ruchu występuje natomiast po godzinie 17:00 (wynosi około 400 poj./h). W sezonie letnim w stosunku do pozostałego okresu roku wielkość natężenia ruchu wzrasta o 70%, prędkość pojazdów spada około o 19%.

Wykres 3.2.

Źródło: Studium Komunikacyjne Miasta Kołobrzeg

W ruchu wakacyjnym największe natężenie ruchu występuje, podobnie jak w ruchu pozawakacyjnym, na ulicy Koszalińskiej - 1729 pcu/h (jazd/godzinę) oraz Młyńskiej - 1644 pcu/h, w centrum na ulicy Walki Młodych oraz Łopuskiego 2539 pcu/h. Największe zatory ruchu występują na skrzyżowaniach: Myśliwska - Koszalińska, Kupiecka - Koszalińska, Budowlana - Kamienna, Rzeczna- Basztowa - Młyńska, Solna - Jedności Narodowej -

Żurawia, Bałtycka – Śliwińskiego – Solna, Solna - Zygmunowska, Portowa - Solna, Zygmunowska – Łopuskiego – Szpitalna, Św. Wojciecha - 6 Dywizji Piechoty. Średnia prędkość w ruchu w mieście w miesiącu marcu wynosi 41,1 km/h, natomiast w trakcie wakacji 33,1 km/h.

Tabela 3.1.

NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE MIEJSKIE ZWIĄZANE Z BUDOWĄ I PRZEBUDOWĄ SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO NA PRZESTRZENI LAT 2000-2007	
nazwa zadania	lata realizacji
Budowa ścieżki rowerowej do Podczela	2003-2004
Chodnik i ścieżka rowerowa wraz z oświetleniem przy ul. Krzywoustego	1998-2000
Modernizacja dróg dojazdowych do "Lokalnego centrum pierwszej sprzedaży ryb"	2004-2007
Budowa ul. Cichej wraz z oświetleniem	2000-2005
Drogi na osiedlu Radzikowo IV wraz z kanalizacją deszczową (zakończona w 90%) w tym:	od 2000
Przebudowa ul.Kresowej (zakończony I etap)	od 2003
Modernizacja ul. Św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka w Kołobrzegu	2004-2007
Przebudowa ulicy Lwowskiej	2007-2008
Przebudowa ul. Janiska	2004-2008
Przebudowa ul. Gryfitów	2004-2006
Drogi w ul. Jagiełły, Łokietka, Kazimierza Wielkiego	2002-2006
Budowa chodnika łączącego ul. Chodkiewicza i Żółkiewskiego wraz z oświetleniem	2004-2005
Przebudowa ul. Łopuskiego w Kołobrzegu na odcinku od mostu nad Parsętą do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej	2005
Budowa ul. Tęczowej	2004-2007
Budowa ul. Koralewej (w trakcie realizacji)	od 2004
Budowa ul. Błękitnej	2003
Budowa ul. Szarych Szeregów	2007-2008
Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeka Parsętą w Kołobrzegu	2004-2007
Modernizacja ulicy Wodnej wraz z odwodnieniem	2002-2003
Modernizacja ulicy Koniecpolskiego i Żółkiewskiego	2002-2004
Budowa ul. Tarnowskiego	1998-2007
Przebudowa ul. Lotniczej	2004-2007
Przebudowa ul. Łopuskiego w Kołobrzegu na odcinku od mostu nad Parsętą do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej	2005
Budowa dróg na osiedlu Witkowiec III (w trakcie realizacji) w tym:	od 1998
ul. Chełmońskiego	2002
ul.Wyczółkowskiego	2001
ul. Wyspiańskiego	2001
ul. Malczewskiego	2001
Budowa ul. Zapleczej	2002
Wykonanie nawierzchni z asfaltobetonu na ul. Chodkiewicza	2000-2001
Sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu ul. Solnej, Jedności Narodowej, Żurawia	2000-2001
Modernizacja Bulwaru im. J.Szymańskiego	2002-2004
Modernizacja ulicy Kościuszki	2002-2006
Budowa ul. Tczewskiej	2000-2001

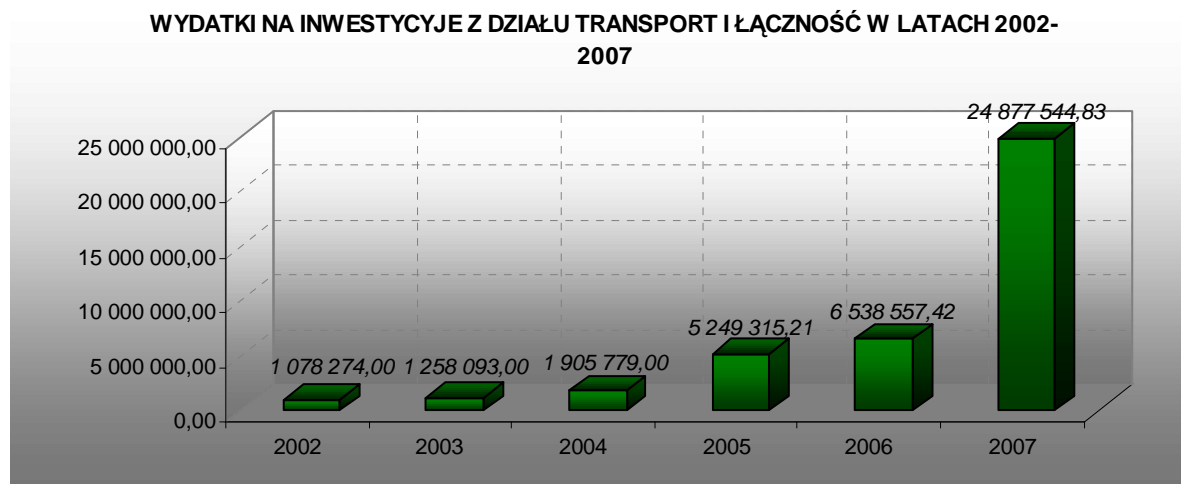
Źródło: Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Kołobrzeg

W przeciągu ostatnich kilku lat znacznie wzrosły wydatki inwestycyjne zwłaszcza na budowę, przebudowę oraz modernizację dróg, zadania inwestycyjne dotyczyły również

budowy ciągów pieszych, ścieżek rowerowych, chodników, kładek dla pieszych. W 2007 roku wydatki z działu transport i łączność wynosiły 33 543 360,95 zł - 24,22% wszystkich wydatków, z tego wydatki na inwestycje ogółem wynosiły 24 877 544,83 zł. Największe inwestycje realizowane w latach 2005-2007 dotyczyły:

- budowy nawierzchni dróg na osiedlu Radzikowo IV wraz z kanalizacją deszczową,	1630617,32 zł
- przebudowy ul.Kresowej,	2997499,59 zł
- modernizacji ul.Św.Wojciecha i budowa ul.Kossaka w Kołobrzegu,	4277413,71 zł
- modernizacji ul.Kościuszki,	2643651,74 zł
- przebudowy ul.Janiska,	608385,66 zł
- „Poprawy transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy Latarni Morskiej w Kołobrzegu” – m.in. przebudowa dróg oraz ciągów pieszych i spacerowych,	5840657,16 zł
- modernizacji Portu Rybackiego etap II i III – m.in. modernizacja nawierzchni oraz budowa ulic oraz budowa nabrzeża łodzi rybackich.	10880542,77zł

Wykres 3.3.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2002-2007

Istotny wpływ na stan dróg, pogarszającą się przepustowość ruchu w mieście oraz niedosyt miejsc parkingowych ma również wzrost zmotoryzowania mieszkańców miasta oraz mieszkańców innych miejscowości znajdujących się w powiecie (dla których Kołobrzeg jest ośrodkiem pracy). Na koniec 2007 roku w powiecie kołobrzeskim zarejestrowanych było 41442 pojazdów, z czego samochody osobowe stanowiły 32442 pojazdy, autobusy 314 pojazdy, motocykle 1803 pojazdy, motorowery 899 pojazdy, samochody ciężarowe 5411 pojazdy, samochody specjalne 331 pojazdy, ciągniki samochodowe 242 pojazdy. W związku z tym, że wiele pojazdów jest rejestrowanych w innych miejscowościach (np. leasing), powyższe liczby nie odpowiadają rzeczywistej liczbie pojazdów poruszających się po drogach powiatu. Liczba wydanych uprawnień transportowych na wykonywanie transportu drogowego taksówką na terenie miasta Kołobrzeg w latach 1999-2002 wynosiła odpowiednio: 268, 260, 262, 239, od 2003 liczba pozwoleń utrzymuje się na stałym poziomie -222 zezwolenia. Starostwo Powiatowe w latach 2002-2007 wydało na wykonywanie krajowego transportu drogowego odpowiednio: 1,12, 2, 6, 2, 3 licencje, natomiast na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy w latach 2003-2007: 3, 43, 0, 6, 7 licencji.

Tabela 3.2.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA W POWIECIE KOŁOBRZESKIM									
W LATACH 1999-2007									
rodzaj zadania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
wydane dowody rejestracyjne	4228	3787	4400	4731	4565	6106	6104	6321	9739
pojazdy wyrejestrowane	100	131	111	106	81	85	255	265	358
wykreślone zastawy bankowe	285	402	-	78	62	76	41	19	8
wydane karty pojazdów (samochody sprowadzane z zagranicy)	158	464	474	549	171	2144	2047	1744	3051
ewidencjonowanie sprzedaży pojazdów	1254	1473	1443	1835	1870	1924	2157	2570	2899

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

Wzrost liczby pojazdów poruszających się po drogach miasta oraz przeciążenie ruchu miejskiego jest jedną z przyczyn ilości zdarzeń drogowych, do jakich dochodzi w mieście. W 2007 roku, wg danych Komendy Powiatowej Policji, doszło do 527 kolizji drogowych oraz 43 wypadków. Roczna liczba poszkodowanych wynosi 41 osób, liczba ofiar śmiertelnych – 5 osób. Najbardziej kolizyjną, a zarazem niebezpieczną ulicą w mieście, jest droga wjazdowa do miasta od strony Koszalina.

Transport miejski jest obsługiwany poprzez spółkę Komunikacja Miejska Sp. z o.o. Spółka świadczy usługi przewozowe regularne oraz nieregularne na terenie miasta i przyległych terenach podmiejskich. W 2007 roku funkcjonowało 11 linii autobusowych, na których przejechano 1012733 wozokilometrów. Tabor spółki stanowiły 22 autobusy, w tym: 5 autobusów o eksploatowanych od 21 do 22 lat, 3 autobusy eksploatowane od 13 do 15 lat, 9 autobusów eksploatowanych od 9 do 10 lat, 5 autobusów eksploatowanych od 2 do 5 lat. W 2006 roku wprowadzono system biletu elektronicznego – w pierwszym roku funkcjonowania wydano 4325 kart elektronicznych. Ilość przewiezionych pasażerów w roku 2007 wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 8,63% - przewieziono 2657833 osób w roku 2007 oraz 2446774 osób w 2006 roku (w tym z wykorzystaniem biletów papierowych 827384 osób, biletów objętych systemem 1619390 osób). W roku 2007 nastąpił również wzrost: wartości sprzedanych biletów w stosunku do roku poprzedniego o 2,95%, liczby przejazdów bezpłatnych o 1,27% (wzrost z 292 783 na 296523), przejazdów normalnych o 2,37% (wzrost z 989176 na 1012697 przejazdów) oraz przejazdów ulgowych o 15,9% (wzrost z 1163155 na 1348613 przejazdów).

Połączenie z miastem jest utrzymywane również od strony morza. W porcie obsługiwane są statki towarowe oraz pasażerskie. Całość ruchu granicznego uległa spadkowi w 2007 roku o 6,4%, po okresie wzrostu do 2006 roku – jego wielkość na przestrzeni ostatnich czterech lat plasowała się następująco: 16604 , 21976, 38288, 35822 osób. Do Polski w 2007 roku przyjechało 2048 osób z zagranicy – spadek w stosunku do roku poprzedniego o 42,4%. W 2004 r. w ruchu granicznym w przypadku przyjazdów do Polski obsłużono 823 osoby, w 2005 - 1799 osób, w 2006 r. liczba ta wzrosła do 3555 osób. W przypadku wyjazdów obywateli polskich za granicę, portowy ruch graniczny utrzymuje tendencję wzrostową – w okresie od 2004-2007 roku wyjazdy utrzymywały się na następującym poziomie: 7455, 9416, 15710, 16829 (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 7,1%).

	wielkość ruchu granicznego	przyjazdy cudzoziemców do Polski	wyjazdy obywateli polskich za granicę
2004 rok:	16604	823	7455
2005 rok:	21976	1799	9416
2006 rok:	38288	3555	15710
2007 rok:	35822	2048	16829.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat znacznie rozwinął się rynek usług telekomunikacyjno-informatycznych na terenie miasta. Usługi w zakresie dostępu do telefonii stacjonarnej oraz komórkowej oferuje kilka firm ogólnopolskich. Mankamentem jest brak konkurencji na rynku telefonii stacjonarnej, w mieście brakuje firm ogólnopolskich będących konkurencją dla już istniejących. W przypadku dostępu do internetu graczem na rynku są również podmioty lokalne. Korzystanie z usług internetowych możliwe jest za pomocą telefonu stacjonarnego, drogą radiową oraz bezprzewodową - w tym przypadku zasięg jest wciąż ograniczony.

Podanie konkretnych danych na temat liczby osób korzystających z tego typu usług jest niemożliwe ze względu na tajemnicę handlową firm oferujących powyższe usługi, w przypadku telefonii komórkowej czy internetu bezprzewodowego dodatkowym mankamentem jest niezwiązanie miejsca kupna z miejscem zamieszkania.

Jeden z największych podmiotów na kołobrzeskim rynku oferujący usługi telekomunikacyjno-informatyczne udostępnił informację o 65% gospodarstwach domowych w Kołobrzegu posiadających aparat stacjonarny, z tego 32,5% klientów posiada dostęp do internetu. W przypadku przedsiębiorstw telefon powyższej instytucji posiada około 3100 firm, z tego 35% korzysta z dostępu do internetu.

Działania zmierzające do upowszechniania łatwego dostępu do korzystania z usług internetowych podjął Urząd Miasta, poprzez uruchomienie punktu dostępu do internetu dla mieszkańców w obrębie budynku Urzędu Miasta Kołobrzeg (w perspektywie najbliższych lat planowane jest rozszerzenie dostępu na obszar całego miasta).

3.2. MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe miasta

Na terenie miasta w ciągu ostatnich lat dynamicznie rozwinęło się budownictwo mieszkaniowe. Duża atrakcyjność inwestycyjna Kołobrzegu stała się przyczyną rozwoju zwłaszcza budownictwa apartamentowo-hotelowego i hotelowo-sanatoryjnego. Największa ilość inwestycji mieszkaniowych ulokowana jest w strefie nadmorskiej. W 2006 roku wielkość zasobów mieszkaniowych miasta zwiększyła się o 27,51% w stosunku do roku 1999, oraz o 5,48% w stosunku do roku 2005. W 2006 roku na terenie miasta znajdowało się 19034 mieszkań z liczbą 66616 izb o łącznej powierzchni 1205703 m². Największy odsetek stanowiły zasoby osób fizycznych – 38,74% oraz spółdzielcze zasoby mieszkaniowe – 34,64%. Zasoby komunalne w 2006 roku stanowiły 14,36% ogółu mieszkań, mieszkania zakładów pracy 4,02%, Towarzystwa Budownictwa Społecznego 3,13%, pozostałe zasoby 5,06%. Najwyższa dynamika przyrostu zasobów mieszkaniowych wg formy własności w 2006 roku w stosunku do roku 2002 wystąpiła w przypadku budownictwa osób fizycznych – wzrost o 452,70%, TBS-u – 194,17% oraz pozostałych podmiotów – 350,00%. Największy ubytek mieszkań w omawianym okresie wystąpił w zakładach pracy – spadek o 42,58%, zasobach komunalnych – spadek o 12,12% oraz spółdzielniach – spadek o 1,93%.

Tabela 3.3.

ZASOBY MIESZKANIOWE W MIEŚCIE KOŁOBRZEG WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W LATACH 2002-2006					
	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem					
mieszkania	15 524	17 417	17 682	18 044	19 034
izby	56 749	62 803	63 541	64 492	66 616
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	985 338	1 102 515	1 119 308	1 147 333	1 205 703
zasoby gmin (komunalne)					
mieszkania	3 116	3 110	3 190	2 739	2 733
izby	9 152	9 136	9 376	7 849	7 827
powierzchnia użytkowa mieszkań	146 717	146 457	150 258	126 847	126 453
zasoby spółdzielni mieszkaniowych					
mieszkania	6 723	6 723	6 723	6 593	6 593
izby	22 375	22 375	22 375	21 964	21 964
powierzchnia użytkowa mieszkań	357 895	357 895	357 895	350 448	350 448
zasoby zakładów pracy					
mieszkania	1 334	1 334	1 334	766	766
izby	4 590	4 590	4 590	2 757	2 757
powierzchnia użytkowa mieszkań	71 501	71 501	71 501	41 385	41 385
zasoby osób fizycznych					
mieszkania	5 731	5 830	6 015	7 352	7 373
izby	24 914	25 370	25 868	30 092	30 263
powierzchnia użytkowa mieszkań	494 425	505 140	518 132	596 328	601 864
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)					
mieszkania	143	206	206	215	606
izby	477	676	676	732	1 514
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 908	10 778	10 778	11 066	28 394
zasoby pozostałych podmiotów					
mieszkania	106	214	214	379	963
izby	354	656	656	1 098	2 291
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 721	10 744	10 744	21 259	57 159

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w m² w latach 2002-2006 wynosiła odpowiednio:

	jednego mieszkania	na jedną osobę
2002	63,5	22
2003	63,3	24,6
2004	63,3	24,9
2005	63,6	25,6
2006	63,3	27.

Większość mieszkań w 2006 roku była wyposażona w instalację wodociagową, w łazienki wyposażonych było 96,1% ogółu mieszkań (w 2002 roku 95,8%), natomiast ogrzewanie centralne 95,1% mieszkań (w 2003 roku 95,1%).

O dużym zainteresowaniu inwestycjami mieszkaniowymi w Kołobrzegu świadczy m.in. ilość wydanych pozwoleń na budowę oraz przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy. Największa liczba pozwoleń oraz przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy dotyczy budownictwa mieszkaniowego. W 2007 roku liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych wzrosła ponad dwupółkrotnie w stosunku do roku poprzedniego oraz czterokrotnie w stosunku do roku 2003. Równie wysoka dynamika cechuje wzrost ilości pozwoleń na budowę mieszkań wielorodzinnych – wzrost ponad dwukrotny w stosunku do roku poprzedniego oraz ponad jedenastokrotny w stosunku do roku 2003.

Tabela 3.4.

LICZBA WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDOWĘ W LATACH 2003-2007					
	2003	2004	2005	2006	2007
budynki mieszkalne jednorodzinne					
liczba pozwoleń na budowę	10	16	17	15	40
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	2165	4382	4028	2722	9019
budynki mieszkalne wielorodzinne					
liczba pozwoleń na budowę	2	8	11	11	23
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	7587	29152	32863	34933	80690
liczba mieszkań	114	578	614	714	1008

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

W 2007 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego przyjął 17 zgłoszeń o zakończeniu budowy budynków jednorodzinnych – mniej o 32% w stosunku do roku 2006 oraz 10 zgłoszeń o zakończeniu budowy budynków wielorodzinnych – spadek o 41,1% w stosunku do roku 2006. Przyczyną spadku przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy może być m.in. sytuacja na rynku usług budowlanych – rok 2007 cechowała bardzo wysoka dynamika wzrostu cen materiałów budowlanych. W mieście, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy występuje również większy popyt niż podaż pracowników ze sfery budowlanej – niedobory te są obserwowane przez cały rok.

Tabela 3.5.

LICZBA PRZYJĘTYCH ZGŁOSZEŃ O ZAKOŃCZENIU BUDOWY W LATACH 2004-2007				
	2004	2005	2006	2007
budynki mieszkalne jednorodzinne				
liczba przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy	25	22	25	17
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	4.691	4.490	6.340	3.919
budynki mieszkalne wielorodzinne				
liczba przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy	5 budynków	7 budynków	17 budynków	10 budynków
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	13.209	26.673	53.228	30.527
liczba mieszkań	246	346	973	448

Źródło: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego

Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania na przestrzeni 1999-2006 roku oscylowała w granicach pomiędzy 40-67, z tego większość stanowiły budynki mieszkalne w budownictwie indywidualnym – w 2006 roku stanowiły one 51,02% wszystkich oddanych mieszkań, kubatura budynków w tego typu budownictwie stanowiła 11,64% ogółu powierzchni budynków oddanych do użytkowania. Budownictwo indywidualne w 2007 roku stanowiło 69,38% wszystkich oddanych do użytkowania inwestycji budowlanych, kubatura budynków w tego typu budownictwie stanowiła 13,72% ogółu powierzchni budynków oddanych do użytkowania.

Tabela 3.6.

NOWE BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA W LATACH 1999-2006 W MIEŚCIE KOŁOBRZEG								
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem	53	67	63	43	64	40	54	49
mieszkalne	49	48	55	41	48	30	27	36
kubatura nowych budynków ogółem w m ³	77 078	110 899	126 010	87 806	217 758	147 010	190 521	230 441
kubatura nowych budynków mieszkalnych m ³	76 714	47 277	103 288	87 595	118 671	75 342	91 314	196 716
budownictwo indywidualne ogółem	51	67	61	42	59	38	47	34
mieszkalne	47	48	54	40	45	29	25	25
kubatura nowych budynków ogółem m ³	43 066	110 899	97 879	70 502	148 338	129 461	83 425	31 630
kubatura nowych budynków mieszkalnych m ³	42 702	47 277	84 589	70 291	58 204	62 358	65 953	26 834

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2006 roku oddano do użytku budynki z 1000 mieszkań oraz 2173 izbami o łącznej powierzchni 59568 m² - prawie sześciokrotnie więcej niż w roku 1999 - oraz blisko trzykrotnie więcej niż w roku 2005. Liczba izb mieszkaniowych wzrosła w 2006 roku ponad dwukrotnie w stosunku do roku 2005 oraz ponad trzykrotnie w stosunku do roku 1999. Wśród mieszkań oddanych do użytkowania dominowały lokale przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 58,4%, społeczne mieszkania czynszowe stanowiły 39,1%, natomiast mieszkania indywidualne 2,5%. Łączna powierzchnia lokali przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wynosiła 35900 m², społecznych lokali czynszowych 17328 m², natomiast mieszkań indywidualnych 6340 m².

Tabela 3.7.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 1999-2006								
rodzaj mieszkania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
mieszkania	146	145	298	238	270	271	368	1 000
izby	641	626	962	719	957	776	997	2 173
powierzchnia użytkowa m ²	13 897	16 083	24 143	16 952	18 608	17 900	29 142	59 568

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przewiduje się, że rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta w perspektywie najbliższych kilku lat nadal będzie się rozwijał, jednak nie tak prędko jak w ostatnich kilku latach, co spowodowane jest ogólną sytuacją na rynku mieszkaniowym w Polsce oraz zmniejszającą się ilością potencjalnych terenów inwestycyjnych w obrębie miasta. Prognozuje się, że potencjalne inwestycje w najbliższej przyszłości będą związane tak jak dotychczas z budową apartamentów mieszkalnych, sanatoryjnych oraz pokoi hotelowo-sanatoryjnych.

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Jednym z podstawowych zadań gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój gminnego budownictwa mieszkaniowego. Gminnym zasobem mieszkaniowym zarządza Towarzystwo Budownictwa Społecznego (zarządca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego). Do 14.09. 2004 roku funkcjonował również Zarząd Gospodarki Mieszkaniowej, którego przedmiotem działalności było głównie zarządzanie nieruchomościami stanowiącymi mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kołobrzeg. Gospodarowanie lokalami mieszkalnymi odbywa się w oparciu o Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2004-2010 oraz Politykę mieszkaniową Miasta Kołobrzeg.

W 2007 roku Miasto było właścicielem 2225 (w stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 16,19%) mieszkań o powierzchni 104278 m², z tego 1390 lokali o powierzchni 66403 m² stanowiło lokale w budynkach będących współwłasnością gminy, 64 lokale (2,87%) o powierzchni 2141 m² miały charakter socjalny. Liczba lokali niezamieszkałych stanowiła 4,53% (101 lokali w budynkach wysiedlonych przeznaczonych do rozbiórki), ich powierzchnia wynosiła 3060 m². Miasto przejęło w 2007 roku 35 mieszkań o powierzchni 1748 m². Stawka czynszu wynosiła 3,5 zł/m² (do 01.09.2007 obowiązywała stawka w wysokości 2,9 zł/m²).

W porównaniu z innymi typami mieszkań, komunalne zasoby mieszkaniowe stanowiły w 2006 roku 14,36% ogółu zasobów mieszkaniowych miasta. Stan zasobów mieszkaniowych gminy obrazuje poniższa tabela. Poza wymienionymi w poniższej tabeli zasobami, gmina wykorzystuje również 84 lokale socjalne w budynku będącym własnością KTBS oraz 148 lokali mieszkalnych będących własnością KTBS - będących w dyspozycji Gminy (najemców wskazuje Gmina).

Tabela 3.8.

ZASÓB MIESZKANIOWY STANOWIĄCY WŁASNOŚĆ LUB WSPÓŁWŁASNOŚĆ GMINY W LATACH 2004-2006				
wyszczególnienie		2004	2005	2006
liczba budynków ogółem		421	423	384
w tym :	stanowiących własność gminy (nie objęte wspólnotami mieszkaniowymi)	135	133	123
	stanowiących współwłasność gminy (w których występują wspólnoty mieszkaniowe)	286	290	261
liczba lokali mieszkalnych ogółem		2655	2492	2411
w tym w budynkach:	stanowiących własność gminy	1004	989	953
	stanowiących własność wspólnot mieszkaniowych	1651	1503	1458
liczba budynków mieszk. z zarządem sprawowanym przez : gminę		-	-	-
inne jednostki		421	423	384
liczba budynków mieszk. z administracją sprawowaną przez:	jednostki gminy	-	-	-
	osoby fizyczne	-	-	-
	inne jednostki	421	423	384

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

Liczba składanych wniosków o przydział mieszkania utrzymuje się corocznie na wysokim poziomie. W celu zmniejszenia deficytu mieszkań komunalnych oraz socjalnych w mieście w okresie ostatnich kilku lat gmina bezpośrednio oraz przez Spółkę Kołobrzesckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, będące w stu procentach własnością gminy, zrealizowała kilka inwestycji mieszkaniowych:

- realizacja budynku mieszkalnego przy ul. Bema 3 – 2002- 2004 r. (80 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 3 800,70 m²),
- realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Jedności Narodowej 88 adaptowanego z budynku koszarowego –2006-2007 (52 lokale mieszkalne o łącznej

powierzchni użytkowej 2.436,98 m²) - lokale do dyspozycji Gminy Miasto Kołobrzeg służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych,

- realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Jedności Narodowej 89 adaptowanego z budynku koszarowego - 2006-2007 (48 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 2.514,46 m²) - lokale do dyspozycji Gminy Miasto Kołobrzeg służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych,
- realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Jedności Narodowej 90 adaptowanego z budynku koszarowego - 2006-2007 (48 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 2.384,29 m²) - lokale do dyspozycji Gminy Miasto Kołobrzeg służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych,
- realizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Koszalińskiej 62-66b adaptowanego z budynku koszarowego - 2006-2007 (84 lokale socjalne o łącznej powierzchni użytkowej 2384,75 m²) - lokale do dyspozycji Gminy Miasto Kołobrzeg służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych.

Działki wraz z budynkami przy ul. Jedności Narodowej 88,89,90 oraz Koszalińskiej 62-66B, na których zrealizowano inwestycje mieszkaniowe, zostały pozyskane przez Gminę Miasto Kołobrzeg poprzez kupno od Agencji Mienia Wojskowego- następnie przekazane aportem do KTBS (spółka była wykonawcą inwestycji i jest właścicielem obiektów przy ul. Jedności Narodowej oraz Koszalińskiej). Zrealizowane inwestycje nie rozwiązały problemu niedoboru mieszkań komunalnych – wciąż w tym obszarze utrzymuje się większy popyt niż podaż.

Tabela 3.9.

IŁOŚĆ LOKALI PRZEZNACZONYCH NA LOKALE SOCJALNE ORAZ KOMUNALNE W LATACH 2004-2006			
wyszczególnienie	2004	2005	2006
ilość wyodrębnionych lokali socjalnych	85	85	169 *
ilość lokali komunalnych **	2655	2492	2411
lokale mieszkalne będące własnością KTBS przekazane do dyspozycji gminy miejskiej	0	0	148

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

* w tym 84 lokale socjalnych w budynku będącym własnością KTBS użytkowanych przez Gminę

** lokale komunalne zarówno w budynkach będących wyłączną własnością gminy , jak i budynkach będących własnością wspólnot mieszkaniowych

Podnoszenie jakości zasobów gminnych odbywało się również poprzez remonty istniejących budynków oraz mieszkań. Plany remontów opracowywane są wspólnie z zarządcą zasobów na podstawie analizy przeglądów 5-letnich oraz rocznych budynków. Z użytkowania wyłącza się obiekty, których eksploatacja wiąże się z poniesieniem znacznych nakładów na remont - w roku 2006 wyłączono z eksploatacji między innymi zasoby mieszkaniowe w dzielnicy portowej. Z użytkowania wyłącza się również budynki m.in. z powodu złego technicznego obiektu, kolizji lokalizacji budynku z planowaną inwestycją, niezgodnego położenia z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta.

Zasób mieszkaniowy gminy zmniejszył się na przestrzeni lat 2004-2006 odpowiednio o 353, 171, 102 lokale, w tym z powodu wyburzenia o: 35,6,3 lokale oraz sprzedaży mieszkań komunalnych na rzecz dotychczasowych najemców.

Tabela 3.10.

LICZBA SPRZEDANYCH MIESZKAŃ KOMUNALNYCH NA RZECZ DOTYCHCZASOWYCH NAJEMCÓW W LATACH 2004-2007			
rok	liczba mieszkań	powierzchnia w m²	wpływy w zł
2004	318	15406,30	1279662,00
2005	165	9280	594904,00
2006	98	5190	422095,73
2007	115	6107	589182,65

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu miasta 2004-2007

3.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Za gospodarkę wodno-ściekową na terenie miasta odpowiada spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja. Firma zaopatruje mieszkańców w wodę, odprowadza oraz oczyszcza ścieki. Spółka swoim zasięgiem działania obejmuje również obszar gmin Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Dygowo, Sławoborze, Gościno, Siemyśl i Rymań (mających 49% udziałów w spółce). Z sieci wodociągowej korzysta 100% mieszkańców miasta. W 2007 roku w 64,51% odbiorcami wody były gospodarstwa domowe, w 35,49% przemysł oraz inni odbiorcy. W przeciągu ostatnich siedmiu lat spadło zużycie ilości wody, szczególnie w przypadku przemysłu i innych odbiorców – spadek w 2007 roku w stosunku do roku 2001 o 28,26%, w gospodarstwach domowych zużycie wody spadło o 16,46%. Spadek sprzedanej wody przełożył się na spadek zużycia wody na jednego mieszkańca – na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat zużycie spadło o 15,6 %, w przypadku jednego korzystającego odbiorcy zanotowano spadek w wysokości 47,76%.

Tabela 3.11.

ZUŻYCIE WODY ORAZ LICZBA MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W KOŁOBRZEGU W LATACH 2001-2007								
wyszczególnienie	jednostka miary	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	99	99	100	100	100	100	100
zużycie wody - SPRZEDANA	m3	3835019	383538	334986	3422401	3343882	3236389	3203469
w tym: gospodarstwa domowe	m3	2158946	2173800	2175900	2117789	2083226	2024168	2001179
przemysł i inni odbiorcy	m3	1676073	109738	1359086	1304612	126056	1212221	1202290
na jednego korzystającego odbiorcę	m3/rok	1476,7	1293,2	921,5	852,8	819,6	755,1	771,4
na jednego mieszkańca	m3	85,2	79,6	76,8	74,7	72,7	70,3	69,6

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Woda do miasta jest dostarczana z ujęć podziemnych z 22 studni Bogucino-Rościęcino oraz Podczele. Produkcja dobową ujęć wody oraz wydajność nominalna na przestrzeni lat 1999-2007 wyglądała się następująco:

	produkcja dobową m3/dobę	wydajność nominalną ujęć m3/dobę
w 1999 roku:	18998	31320
w 2000 roku:	17604	31320
w 2001 roku:	16790	31320
w 2002 roku:	16159	31320
w 2003 roku:	15436	31320
w 2004 roku:	14605	31320
w 2005 roku:	13952	31320
w 2006 roku:	14252	31320
w 2007 roku:	13417	31320

Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć wodociągową jest żeliwo 49,9%, w dalszej kolejności stal 8,0%, PCV 40%, AC 0,1%. Długość sieci systematycznie wydłuża się, w latach 1999-2007 wyglądała ona następująco:

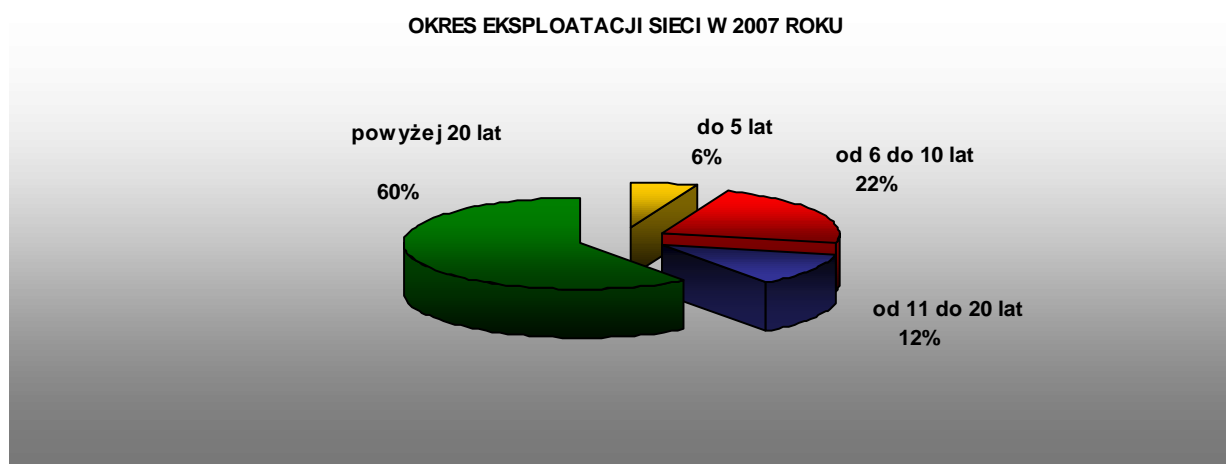
	długość ogółem w km	w tym: sieć rozdzielcza	przyłącza wodociągowe
w 1999 roku:	104,9	86,1	56,2
w 2000 roku:	106,3	87,5	56,2
w 2001 roku:	106,3	87,5	56,6

w 2002 roku:	107,3	88,5	56,7
w 2003 roku:	108,5	90,5	56,7
w 2004 roku:	109,5	91,7	56,8
w 2005 roku:	110,9	92,1	56,8
w 2006 roku:	110,9	92,1	57
w 2007 roku:	111,8	93	57,2.

Na 100 km² długość sieci wodociągowej wynosiła w 2006 roku 358,8 km, w 2002 roku 344,8 km. Długość sieci od 1999 do 2007 roku zwiększyła się o 6,9 km. W 60% sieć jest eksploatowana ponad 20 lat, 22% stanowi sieć eksploatowana od 6 do 10 lat, jedynie 6% sieci liczy mniej niż 5 lat.

Wykres 3.4.

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

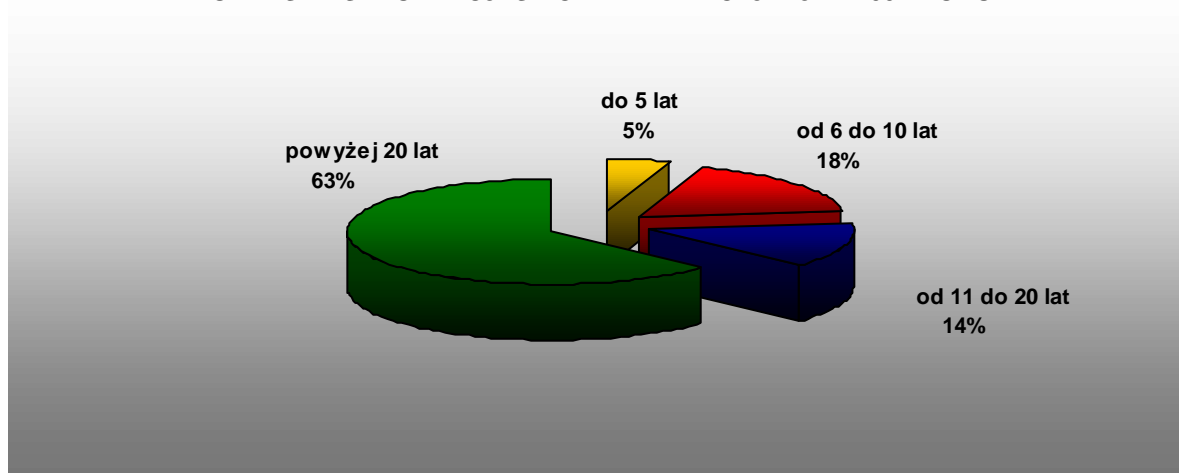
Z sieci kanalizacyjnej miasta korzysta 99% mieszkańców, miasto jest skanalizowane w 96%. Długość sieci sanitarnej na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat kształtowała się następująco:

w 1999 roku:	91,7 km
w 2000 roku:	94 km
w 2001 roku:	94 km
w 2002 roku:	96,5 km
w 2003 roku:	101,5 km
w 2004 roku:	104,5 km
w 2005 roku:	107,7 km
w 2006 roku:	107,7 km
w 2007 roku:	107,7 km

Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć jest kamionka – 70%, pozostałe materiały to: żeliwo 4,0%, stal 0,5%, beton 2,0%, PCV 15,5%, PE 8%. W zakresie długości eksploatacji sieci dominują elementy ponad dwudziestoletnie – 63%, jedynie 5% stanowią elementy eksploatowane krócej, niż 5 lat.

Wykres 3.5.

OKRES EKSPLOATACJI SIECI KANALIZACYJNEJ W 2007 ROKU

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Ścieki z miasta odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z podwyższonym usuwaniem biogenów w Korzyścienku k.Kołobrzegu. Wielkość oczyszczalni wynosi 140000 RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców), jej przepustowość 23000 m³/d. Eksploatowane elementy oczyszczalni to obiekty mechanicznego oczyszczania ścieków – m.in. komora wlotowa, 3 kraty mechaniczne. W 2007 roku spółka odprowadziła 3084274 m³ ścieków od odbiorców w Kołobrzegu – na przestrzeni lat 2001-2007 systematycznie spadała liczba odprowadzonych ścieków o 16,1%, a tym samym znacznie zmniejszyła się liczba odprowadzonych ścieków na jednego mieszkańca – spadek o 17,9%. Wszystkie nieczystości są odprowadzane do sieci kanalizacyjnej. Wśród producentów ścieków gospodarstwa domowe stanowią 64,5%, przemysł wytwarza 35,5% wszystkich odprowadzanych ścieków.

Tabela 3.12.

ILOŚĆ ODPROWADZONYCH ŚCIEKÓW W M3 W LATACH 2001-2007							
wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ilość ścieków odprowadzanych ogółem do sieci kanalizacyjnej	3676155	3407950	3328392	3274492	3200810	3166973	3084274
w tym: z gospodarstw domowych	2073030	1927460	2039268	2089428	2060800	200785	1989525
przemysł i inni odbiorcy	103125	1480490	1289124	1186064	1140010	1159588	1094749
na jednego mieszkańca	81,7	75,7	73,9	71,2	69,6	68,8	67
ilość ścieków oczyszczonych	6099360	952170	559400	5841350	-	567800	7270700

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Najistotniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane przez spółkę w omawianym okresie mające na celu poprawę funkcjonowania systemu odprowadzania i odbioru ścieków oraz wód opadowych to:

zadanie	lata realizacji
-Renowacja kanału sanitarnego śr.600 na ulicy Wschodniej,	2001
-Renowacja kanału sanitarnego śr.800 na ulicy VI Dywizji Piechoty,	2001
-Modernizacja przepompowni PV i PIV,	2001-2002
-Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Grzybowie,	2003-2005

-Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu domów jednorodzinnych na ul VI Dywizji Piechoty,	2004
-Modernizacja przepompowni ścieków w Bogucinie,	2005
-Automatyka systemu sterowania oczyszczalni ścieków w Grzybowie,	2005
-Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach Kościuszki, Jedności Narodowej i Wodnej,	2005
-Modernizacja kanału ściekowego w ul Morawskiego,	2006
-Modernizacja systemu wentylacji w sytacji odwadniania osadów,	2006
-Realizacja inwestycji objętych projektem - " Zintegrowana gospodarka wodno - ściekowa w Dorzeczu Parsęty".	2006-2010

Długość eksploatowanej w 2007 roku w granicach miasta Kołobrzeg sieci kanalizacji deszczowej wynosiła ok. 100 km (kanały deszczowe - system zamknięty), długość eksploatowanych rowów melioracyjnych wynosiła ok. 20 km (system otwarty). Za utrzymanie w prawidłowej eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów melioracyjnych odpowiadają firmy wyłaniane w drodze postępowania przetargowego przez Gminę Miasto Kołobrzeg.

Obszar miasta podzielony jest na 5 zlewni odpowiadających poszczególnym wylotom do odbiorników kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane są poprzez wyloty kanalizacji deszczowej do poszczególnych zlewni:

- Parsęta lewobrzeżna o wielkości 705 ha,
- Parsęta prawobrzeżna o wielkości 186 ha,
- Stramniczka o wielkości 89 ha,
- Kanał Drzewny o wielkości 339 ha,
- Morze Bałtyckie o wielkości 1265,40 ha.

Do morza wody odprowadzane są przez 5 wylotów:

- $\varnothing$ 250 mm w km 330+750 w rejonie ul. Sułkowskiego,
- $\varnothing$ 600 mm w km 331+370 w rejonie ul. Fredry oraz Kamiennego Szańca,
- $\varnothing$ 1000 mm w km 326+875 w rejonie ul. Brzeskiej,
- $\varnothing$ 600 mm w km 328+675 z terenu Ekoparku Wschodniego,
- $\varnothing$ 600 mm w km 327+960 w rejonie Grobli Podczele.

Ponadto wody opadowe oprowadzane są poprzez kanały zamknięte (ok. 163 wyloty) i rowy do: rzeki Parsęty, rzeki Stramniczki i Kanału Drzewnego.

Najważniejsze wyloty odprowadzające wody deszczowe do w/w odbiorników:

- rzeka Parsęta – 1 wylot $\varnothing$ 1000 mm, 1 wylot kd 1200 x 800 mm, 16 wylotów od 400 do $\varnothing$ 600 mm oraz ok. 110 wylotów poniżej $\varnothing$ 400 mm,
- rzeka Stramniczka – 1 wylot $\varnothing$ 600 mm, 3 wyloty $\varnothing$ 400 mmm oraz ok. 15 wylotów poniżej $\varnothing$ 300 mm,
- Kanał Drzewny – 1 wylot $\varnothing$ 800 mm, 1 wylot 600 x 900 mm oraz 38 wylotów poniżej $\varnothing$ 400mm.

Infrastruktura kanalizacji deszczowej jest w znacznym stopniu zużyta, większość kanałów została wybudowana przed wojną w latach 1926-36. Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć jest beton, starsze odcinki wykonano z kamionki, żeliwa lub wymurowano. Niewielki procent sieci wykonano w technologii PVC (używana jest od 1998 roku). Nieprawidłowością w działaniu systemu odwodnieniowego jest przeciążenie sieci, które skutkuje występującymi podtopieniami terenów mieszkalnych zwłaszcza w części zachodniej, w kierunku których spływają również wody opadowe z terenu Gminy Kołobrzeg (z miejscowości Zieleniewo, Korzystno, Korzyścienko i Grzybowo). Powyższą sytuację powoduje dynamiczna urbanizacja terenów miasta w tym rejonie oraz w/w terenów Gminy Kołobrzeg, która nie realizuje inwestycji związanych z budową systemu odwodnieniowego i prawidłowym odprowadzaniem wód deszczowych.

W 2007 roku Wydział Komunalny Urzędu Miasta rozpatrzył ok. 100 wniosków o określenie warunków technicznych na odprowadzanie wód deszczowych dla nowych inwestycji wraz z uzgodnieniem projektów budowlanych w tym zakresie.

W celu zniwelowania zagrożenia powodziowego oraz zanieczyszczeń związanych z wprowadzaniem nieczystości do środowiska wodnego, wprowadzono do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego „Program modernizacji infrastruktury służącej oczyszczaniu i odprowadzaniu wód opadowych, w celu poprawy zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Kołobrzeg”. W ramach programu planuje się realizację następujących zadań:

- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe dzielnicy zachodniej wraz budową odpływu do morza w km 336+150,
- Odbudowę odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ul. Sułkowskiego,
- Modernizację istniejącego systemu deszczowego rejon ul. IV Dywizji Wojska Polskiego i ul. Wschodniej,
- Modernizację wylotu do morza w km 331+370 wraz z przebudową istniejącej kanalizacji deszczowej – rejon ul. Fredry oraz Kamiennego Szańca,
- Przebudowę systemu deszczowego odprowadzającego wody deszczowe i roztopowe z rejonu ul. Myśliwskiej, Kupieckiej, Ogrodowej,
- Odbudowę odpływu do morza w km 326+875 – rejon ul. Brzeskiej,
- Odbudowę odpływu do morza w km 327+96 - rejon Grobli Podczele,
- Budowę kanalizacji deszczowej na os. Radzikowo II.

Z całości istniejącej w granicach Gminy Miasto Kołobrzeg infrastruktury deszczowej ok. 20 % sieci stanowi formalnie majątek miasta. Miasto dąży do zinwentaryzowania całości wym. sieci i oszacowania jej wartości, celem wniesienia na majątek.

Zgodnie z zapisami ustawy „O zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków” zbiorowe potrzeby wspólnoty obejmujące sprawy z zakresu m.in. zaopatrzenia w wodę i kanalizacji są zadaniem własnym gminy. Jednakże działalność związaną z zbiorowym odprowadzaniem ścieków deszczowych winno prowadzić przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, prowadzące działalność gospodarczą – istnieje konieczność po dokonaniu inwentaryzacji całości sieci wraz z oszacowaniem jej wartości przekazania infrastruktury na majątek spółki Miejskie Wodociągi i Kanalizacja celem prowadzenia przez nią działalności zbiorowego zaopatrzenia i zbiorowego odprowadzania ścieków w zakresie kan. deszczowej.

Inwestycje związane z usprawnieniem funkcjonowania systemu odprowadzania i odbioru ścieków sanitarnych oraz wód opadowych i inne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej zrealizowane przez Gminę Miasto Kołobrzeg w latach 2000-2007 dotyczyły zadań:

- Kanalizacja deszczowa Radzikowa III (2003-2006),
- Budowa wylotu wód deszczowych z terenu Ekoparku Wschodniego do morza (2004-2005),
- Studnia Nr 2A na ujęciu wody na Janiskach (2004-2005),
- Sieć wodociągowa osiedla domów wielorodzinnych przy ul. IV Dywizji Piechoty (2001-2003),
- Kanalizacja sanitarna Jasna-Wesoła-Obozowa-Toruńska (1999-2003),
- Kanalizacja sanitarna ul. IV Dywizji Piechoty - stara zabudowa (2000-2001),
- Kanalizacja sanitarna osiedlu domów wielorodzinnych przy ul. IV Dywizji Piechoty (2000),
- Kanalizacja sanitarna ul. Matejki (2001),
- Budowa przepompowni ścieków przy ul. Fredry (2002),
- Przełożenie sieci wodociągowej i energetycznej na Kanale Ulgi – Basztowa (1999-2000),
- Kanalizacja sanitarna dzielnicy zachodniej (1993-2000),
- Kanalizacja sanitarna osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. 6 Dywizji Piechoty (2000-2005).

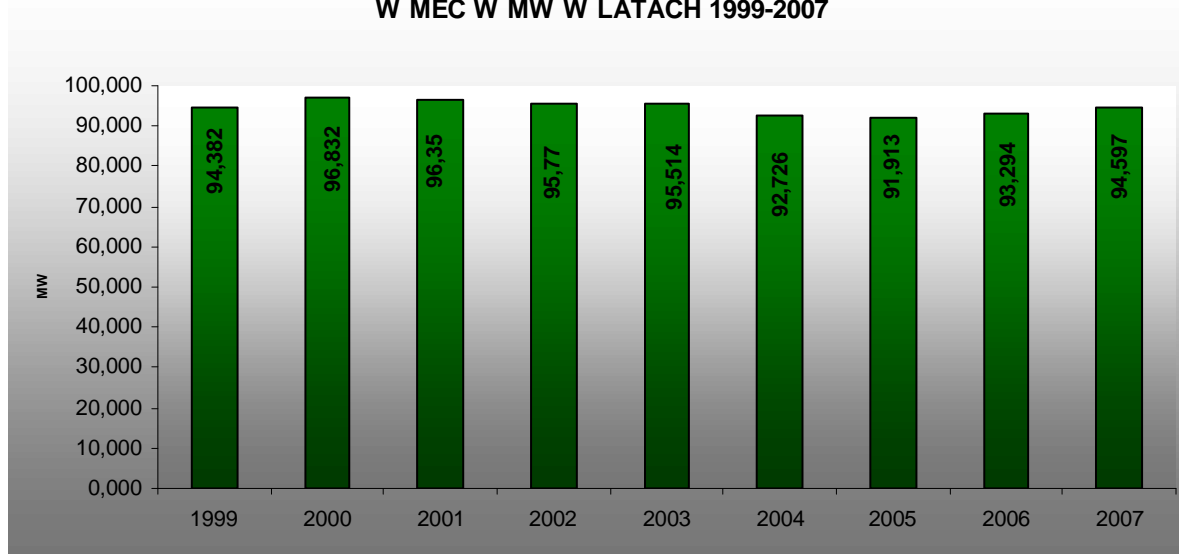
Ponadto w ramach zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Miasto Kołobrzeg związanych z budową czy modernizacją dróg w mieście na bieżąco modernizowana (remontowana lub wymieniana) jest infrastruktura deszczowa istniejąca w ulicach.

3.3. CIEPŁOWNICTWO

Energia ciepła do miasta jest dostarczana poprzez miejski system ciepłowniczy zarządzany przez Miejską Energetykę Ciepłą oraz indywidualne źródła ciepła. Podstawowym źródłem ciepła Miejskiej Energetyki Ciepłej jest Ciepłownia Centralna przy ul. Kołłątaja 3, wyposażona w 6 kotłów o łącznej mocy 104,67 MW, w tym: WR-10 – 4 szt. o łącznej mocy = 46,52 MW oraz WR-25 – 2 szt. o łącznej mocy 58,15 MW. Kotły opalane są miałem węglowym. Sprawność źródła wynosi ok. 82%. Długość sieci ciepłowniczej na koniec 2007 roku wynosiła 34,111 km, w tym: 1,424 km stanowiła sieć ciepła osiedla Podczele, która w 100% zbudowana jest z rur preizolowanych (jej stan ocenia się na bardzo dobry). Sieć ciepła Ciepłowni Centralnej wynosi 32,687 km i jej struktura przedstawia się następująco: sieć kanałowa i sieć w budynkach = 15,712 km, estakady = 3,551 km, sieć z rur preizolowanych = 13,425 km. Stan techniczny sieci ciepłej Ciepłowni Centralnej oceniany jest jako dobry. Długość sieci w ciągu ostatnich dziewięciu lat zwiększyła się o 5,611 km – 18,44%. Jej długość w latach 1999-2007 wynosiła odpowiednio: 28,8; 28,8; 28,8; 30,824; 30,8; 31,4; 32,532; 32,529; 34,111 km. Zapotrzebowanie mocy ciepłej na koniec roku 2007 wynosiło 95,198 MW , z tego z Ciepłowni Centralnej = 90,551 MW, kotłowni osiedlowej w Podczelu = 3,653 MW i 7 kotłowni lokalnych = 0,994 MW. Zapotrzebowanie wśród odbiorców na moc ciepłą na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat utrzymuje się na podobnym poziomie, różnice pomiędzy poszczególnymi latami są niewielkie.

Wykres 3.6.

**ZAPOTRZEBOWANIE MOCY CIEPŁEJ ZAMÓWIONEJ PRZEZ ODBIORCÓW
W MEC W MW W LATACH 1999-2007**

Źródło: Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu

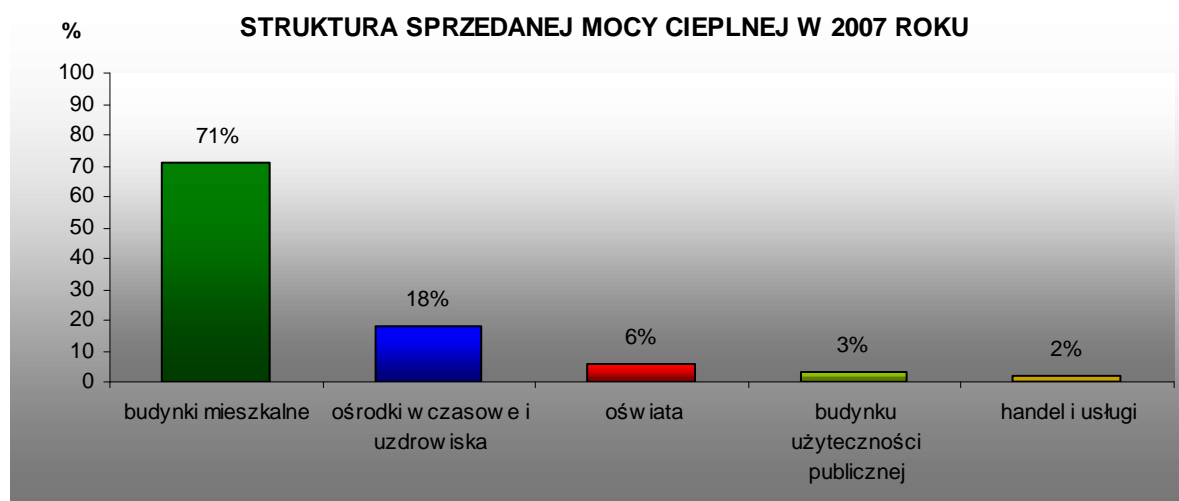
Sprzedaż ciepła ogółem na przestrzeni lat 1999-2007 uległa spadkowi. W roku 2007 w stosunku do roku 1999 nastąpił 12,14% spadek, wielkość sprzedanej energii ciepłej kształtowała się następująco:

	ogółem w GJ	budownictwo jedno i wielorodzinne w GJ	przemysł i inni odbiorcy w GJ
1999	727811	509468	218343
2000	678674	475072	203602
2001	752595	526817	225778
2002	710118	497083	213035

2003	708498	495449	213000
2004	715268	500688	214580
2005	669364	468555	200809
2006	665292	465704	199588
2007	639429	447600	191829

Spadek sprzedaży ciepła dotyczy zarówno budownictwa jedno i wielorodzinnego, jak i przemysłu oraz innych odbiorców. W przypadku pierwszych zanotowano spadek w 2007 roku w stosunku do roku poprzedniego o 3,88%, w stosunku do roku 1999 o 12,14%, w przypadku przemysłu i innych odbiorców wartości te są identyczne. Najwyższą sprzedaż ciepła odnotowano w roku 2001. Wraz ze spadkiem sprzedanej energii obniżył się również wskaźnik wykorzystania mocy produkcyjnych – w 2007 roku wynosił 6760 GJ/MW/rok, w roku 1999 7711, w analizowanym okresie najwyższy wskaźnik wystąpił w 2001 roku – wynosił 7811 GJ/MW/rok.

Wykres 3.7.

Źródło: Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu

Miejska Energetyka Ciepła prowadziła w omawianym okresie czasu szereg inwestycji. Najistotniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane przez spółkę, mające na celu poprawę funkcjonowania systemu uciepłwienia miasta to:

- Modernizacja sieci osiedlowej Unii Lubelskiej 35, 2002
- Wykonanie kotłowni gazowej w Szkole Podstawowej nr 5, węzła cieplnego w internacie LO ul. Łopuskiego, węzła cieplnego w MOPS, 2004
- Likwidacja estakady napowietrznej, wykonanie nowego przejścia pod torami od komory K-1 - K-34, I półrocze 2005
II półrocze 2005
- Modernizacja sieci osiedlowej Osiedle Strzelecka, 2005
- Przyłącza ciepłe i węzły ciepłe kwartał Kołtąta - Fredry , 2006 - 2007
- Sieć ciepła w ul. Łopuskiego i przyłącza ciepłe oraz węzły ciepłe na terenie osiedla "Maciejówka" po byłej jednostce wojskowej, 2006
- Modernizacja węzła cieplnego ul. Waryńskiego oraz kwartału Katedralna i Narutowicza, 2006
- Przyłącza ciepłe i węzły ciepłe na terenie byłej jednostki wojskowej 1556 przy ul. Koszalińskiej, 2006

-Przyłącze ciepłe oraz węzeł cieplny w budynku hotelowo- apartamentowym ELMAR przy ul. Sułkowskiego 4,	2006 - 2007
-Likwidacja przewężeń w sieci ciepłej ul. Łopuskiego 46-48,	2007
-Modernizacja sieci ciepłej ul. Wąska od komory K-K-43 do K-45,	2006
-Wykonanie sieci ciepłej ul. Przesmyk do IKAR PLAZA,	2007
-Modernizacja kotła WR-25 KW-6 w Ciepłowni Centralnej.	2007

3.5. ELEKTROENERGETYKA

Obrotem oraz dystrybucją energii elektrycznej na terenie miasta zajmuje się koncern ENERGA S.A. Obszar miasta jest zasilany z trzech stron liniami 110kV z kierunku Trzebiatów, Gościno, Ustronie Morskie poprzez dwie rozdzielnie - Główny Punkt Zasilania na ul. VI Dywizji Piechoty oraz Główny Punkt Zasilania na ul. Koszalińskiej. Z GPZ-ów wychodzą linie 15kV napowietrzne oraz kablowe, które zasilają stacje transformatorowe 15/0,4kV. Abonenci zasilani są zwykle z linii niskiego napięcia 0,4kV. Na terenie miasta w 2007 roku znajdowało się 186 stacji transformatorowych o łącznej mocy 76 MVA, 1999 roku w mieście znajdowały się 154 stacje o mocy 68 MVA. Długość linii zasilających systematycznie ulegała zwiększeniu w przeciągu ostatnich dziewięciu lat – w 2007 roku długość linii o napięciu 15 kV oraz 0,4 kV wynosiła 473,159 km, natomiast w roku 1999 wielkość ta wynosiła 407,307 km. Zauważalny jest dynamiczny przyrost linii kablowych, które są dogodnym rozwiązaniem dla zabudowy miejskiej, w stosunku do linii napowietrznych, które utrudniają efektywne przestrzenne zagospodarowanie miasta. Długość linii zasilających w 2007 roku wynosiła odpowiednio:

- linie napowietrzne o napięciu 110 kV - 83 km
- linie napowietrzne o napięciu 15 kV – 15,791 km
- linie kablowe o napięciu 15 kV –126,183 km
- linie napowietrzne o napięciu 0,4 kV – 14,255 kV
- linie kablowe o napięciu 0,4 k – 316,930 kV.

Tabela 3.13.

DŁUGOŚĆ LINII ZASILAJĄCYCH O NAPIĘCIU 15 ORAZ 0,4 KV W KM W LATACH 1999-2007				
lata	linia 15kV		linia 0,4kV	
	napowietrzna	kablowa	napowietrzna	kablowa
1999	17,957	119,544	12,529	257,277
2000	16,529	120,240	12,529	263,403
2001	16,141	121,274	12,374	271,816
2002	16,291	121,836	12,374	274,802
2003	13,291	122,714	12,374	277,346
2004	16,291	123,355	15,381	297,563
2005	15,991	124,004	14,673	302,041
2006	15,791	124,805	14,673	310,921
2007	15,791	126,183	14,255	316,930

Źródło: Energia S.A. Oddział Koszalin, Zakład Energetyczny Kołobrzeg

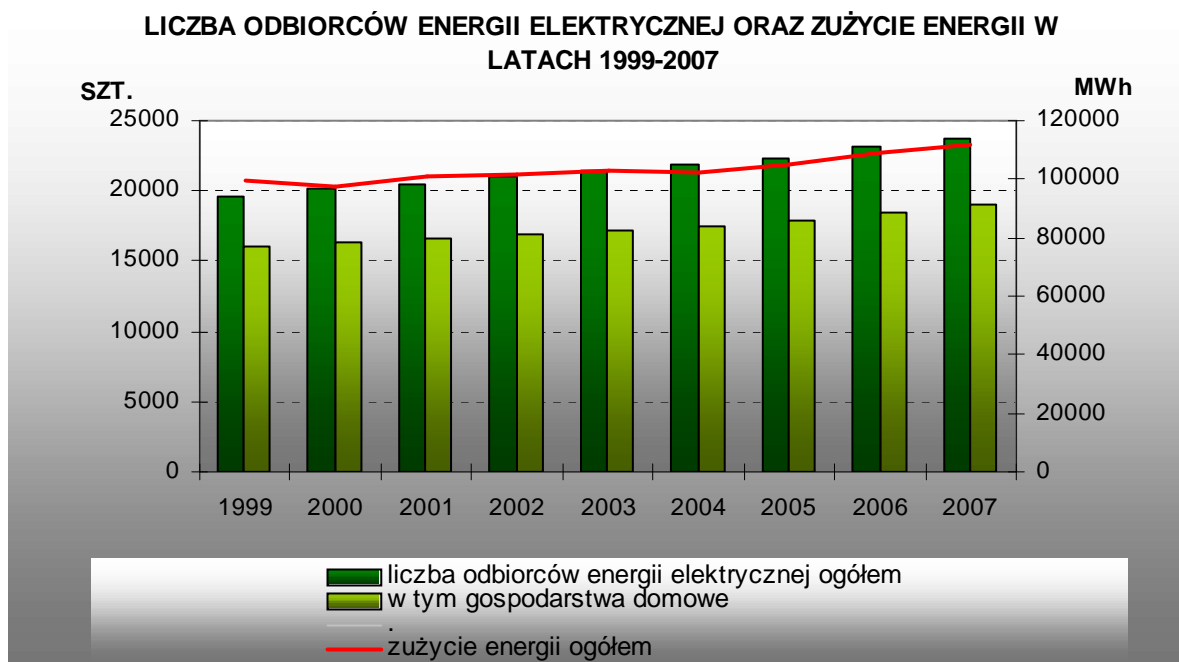
Liczba odbiorców energii w ciągu ostatnich dziewięciu lat systematycznie rosła, tym samym nastąpił również wzrost zużycia energii. W 2007 roku liczba klientów obsługiwanych przez ENERGE S.A. wynosiła 23763 – była wyższa o 20,85% niż w roku 1999 oraz wyższa o 2,89% w stosunku do roku 2006. Wzrost liczby klientów w 2007 roku w gospodarstwach domowych wynosi odpowiednio 18,88% w stosunku do roku 1999 oraz 2,97% w stosunku do roku 2006. Zużycie energii w przeciągu dziewięciu lat zwiększyło się o 12,71%, w 2007 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił 0,59%. W 2006 roku zużycie energii elektrycznej na jednego mieszkańca wynosiło 709,8 kW*h (zwiększyło się odpowiednio w stosunku do roku poprzedniego o 2,42%), natomiast na jednego korzystającego odbiorcę wynosiło 1713,30 kW*h (zmniejszyło się w stosunku do roku poprzedniego o 1,12%. Zużycie energii elektrycznej w latach 2002-2006 wyglądało następująco:

	na jednego mieszkańca	na jednego korzystającego odbiorcę
2002 rok:	666,8 kW*h	1771,80 kW*h
2003 rok:	694,9 kW*h	1810,20 kW*h
2004 rok:	681,5 kW*h	1753,30 kW*h
2005 rok:	693,0 kW*h	1732,80 kW*h

2006 rok: 709,8 kW*h   1713,30 kW*h

Wykres 3.8.

Źródło: Energia S.A. Oddział Koszalin, Zakład Energetyczny Kołobrzeg

Inwestycje mające na celu polepszenie infrastruktury służącej do przesyłu energii polegają przede wszystkim na modernizacji stacji transformatorowych, wymianie awaryjnych kabli 15kV i 0,4kV na terenie miasta, wymianie linii napowietrznych 0,4kV na kablowe.

3.4. GAZOWNICTWO

Podmiotem zapatrującym miasto w gaz jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, dystrybucją gazu zajmuje się Zakład Gazowniczy Koszalin poprzez Rozdzielnię Gazu Kołobrzeg, będący częścią Wielkopolskiej Spółki Gazowniczej Sp. z o.o. Do miasta dostarczany jest gaz ziemny zaazotowany GZ-35.

Gaz jest dystrybuowany przez sieć rozdzielczą średniego i niskiego ciśnienia – według ciśnienia n/c 69383 mb, ś/s –31337 mb, według materiału stal –51914 mb ś/c – 48806 mb. Na terenie miasta znajdują się stacje redukcyjno-pomiarowe II stopnia, w tym 9 będących własnością Zakładu Gazowniczego oraz 28 własnością odbiorców gazu. Sieć rozdzielcza wykonana z polietylenu znajduje się w dobrym stanie technicznym, sieć stalowa jest modernizowana poprzez wymianę na sieć polietylenową.

W ciągu ostatnich lat systematycznie zwiększa się długość czynnej sieci gazowej w tym: sieci przemysłowej oraz rozdzielczej, a wraz za tym wzrosła się liczba czynnych połączeń do budynków mieszkalnych oraz wielkość sieci na 100 km².

Tabela 3.14.

DŁUGOŚĆ SIECI GAZOWEJ W KM W LATACH 2003-2006									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci rozdzielczej	96500	96500	96758	96707	98549	98926	100050	100337	100720
czynne połączenia do budynków mieszkalnych- szt.	2504	2505	2563	2614	2662	2762	2833	2875	2909
w tym gospodarstwa domowe	13505	13591	13547	13758	13859	13983	14130	14132	14215
sieć rozdzielcza na 100 km ²	-	-	-	-	383,7	385,3	389,9	390,9	-

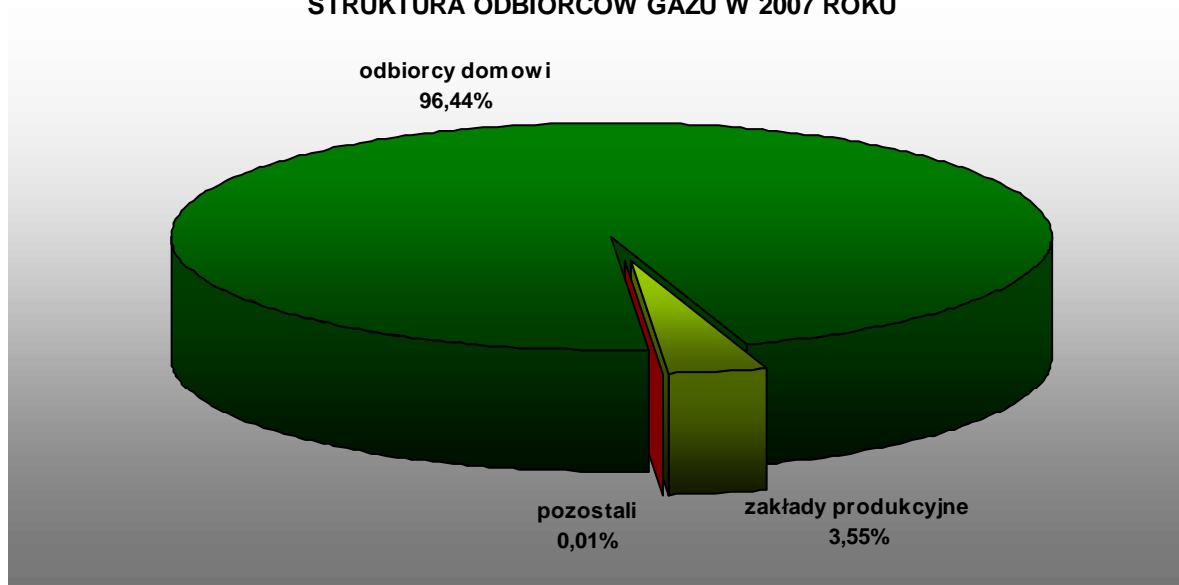
Źródło: Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego, Zakład Dystrybucji Gazu Koszalin, Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat liczba odbiorców gazu systematycznie rosła – w 2007 roku była wyższa o 0,63% w stosunku do roku poprzedniego oraz o 6,28% w stosunku do roku 1999. Najbardziej dynamiczny przyrost odbiorców nastąpił w grupie zakładów produkcyjnych oraz pozostałych odbiorców – wzrost o 44,47% w stosunku do roku 1999 oraz o 1,94% w stosunku do roku 2006. Liczba odbiorców w gospodarstwach domowych wzrosła na przestrzeni dziewięciu lat o 5,25%. Przyrost liczby odbiorców w latach 1999-2007 kształtował się następująco:

	odbiorcy gazu ogółem	odbiorcy domowi	zakłady produkcyjne	pozostali odbiorcy
1999 rok:	13867	13505	266	96
2000 rok:	13967	13591	279	97
2001 rok:	13943	13547	286	110
2002 rok:	14160	13758	262	140
2003 rok:	14289	13859	283	147
2004 rok:	14482	13983	293	206
2005 rok:	14569	14130	305	134
2006 rok:	14646	14132	514	0
2007 rok:	14739	14215	523	1

Wykres 3.9.

STRUKTURA ODBIORCÓW GAZU W 2007 ROKU

Źródło: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo

Zużycie gazu w latach 1999-2007 charakteryzowała dynamika skokowa – okresy wzrostu przeplatały się z okresami spadku. Największa ilość gazu została zużyta w 2001 roku – 23358 m³, w 2007 roku zużyto 20701 m³ gazu – 1,86% mniej niż w roku poprzednim. Wraz ze spadkiem zużycia gazu w ogóle, w omawianym okresie zanotowano również spadek zużycia gazu na ogrzewanie mieszkań – w roku 2007 o 12,85% w stosunku do roku poprzedniego. Zużycie gazu w 2006 roku na jednego mieszkańca wyniosło 284,7 m³, natomiast na jednego korzystającego odbiorcę 902,3 m³. Zużycie gazu w latach 1999-2007 kształtowało się następująco:

	zużycie gazu ogółem w m ³	w tym na ogrzanie mieszkań w m ³
1999 rok:	21983	7855
2000 rok:	21287	7287
2001 rok:	23358	8289,3
2002 rok:	22947	8180
2003 rok:	22218	6993
2004 rok:	22146	8108,9
2005 rok:	23164	7899,8
2006 rok:	21095	7951,9
2007 rok:	20701	6930,8

Infrastruktura gazownicza najprężniej rozwija się na terach, na których dokonywane są nowe inwestycje budowlane, szczególnie związane z budownictwem jednorodzinny – Radzikowo IV, osiedle Potop, ul. Witosa, ul. Wylotowa, ul. Klonowa. Planowane inwestycje dotyczą rozbudowy infrastruktury gazowniczej w strefie uzdrowiskowej oraz w dzielnicy Radzikowo.

3.7. ZIELEŃ MIEJSKA

Na terenie miasta występują unikalne walory przyrodnicze – naturalne ekosystemy bagienne, wodne oraz leśne, które są miejscem występowania cennych gatunków roślin. Uzdrowski statut miasta dzieli jego obszar ze względu na procentowy udział zieleni w przestrzeni miejskiej na trzy strefy. W strefie A (nadmorskiej) wymagany jest 75% udział zieleni, w strefie B 55%, natomiast w strefie C około 30%.

Szczególnie cenne przyrodniczo tereny z unikatową florą oraz fauną należą do obszaru NATURA 2000, którego celem jest ochrona różnorodności biologicznej na terytorium Unii Europejskiej. Warunkiem włączenia lub pozostawania w sieci jest występowanie na wspomnianych obszarach gatunków roślin i zwierząt, które wymieniają załączniki do dyrektyw unijnych – Dyrektywy Siedliskowej i Dyrektywy Ptasiej, albo występowanie całych ekosystemów jak np. torfowiska.

Na liście obszarów Natury 2000 przesłanych przez Polskę do Komisji Europejskiej miasta Kołobrzeg dotyczą tereny:

- Dorzecza Parsęty,
- Zatoki Pomorskiej,
- Trzebiatowsko-Kołobrzeskiego Pasa Nadmorskiego.

Na terenie miasta utworzony został uchwałą Rady Miejskiej użytek ekologiczny „Ekopark Wschodni”(tereny bagienne leśne położone na wschodniej części Kołobrzegu), którego celem jest ochrona i zachowanie zespołu biocenoz składającego się z mułu wydmorego, torfowisk niskich oraz fragmentów lasów liściastych na płatach moreny dennej. Obiekt ze względu na cenne walory krajobrazowe, geomorfologiczne, faunistyczne i florystyczne wpisany jest do obszaru Natura 2000. Zasadniczym elementem użytku jest niecka słonawych torfowisk „Solne Bagno” oraz cenne gatunki flory. Północną część Ekoparku stanowi wąska strefa brzegowa w postaci pozbawionej roślinności plaży oraz pas wydmy, które porasta roślinność nosząca cechy piaskowej. W części zachodniej i środkowej użytku występują torfowiska, na terenach wyższych w południowej części znajdują się lasy liściaste z przewagą buka zwyczajnego i dębu (niektóre mają ponad 150 lat) z dużą ilością pnączy. Znaczna ilość roślin i drzew podlega ochronie całkowitej lub częściowej. Teren jest ważnym żerowiskiem na trasie wędrówek ptaków, stanowi również ostoję dla płazów bezogonowych, które na tym terenie znajdują enklawy dogodne dla rozrodu.

Dużą wartość przyrodniczą stanowią solniska występujące w Kołobrzegu, będące najcenniejszymi pod względem przyrodniczym zbiorowiskami roślinnymi występującymi wśród łąk Pradoliny Bałtyckiej. Ze względu na wysoką koncentrację soli, zwłaszcza chlorku sodu stanowią cenne siedlisko przyrodnicze, gdzie funkcjonować mogą tylko wyspecjalizowane organizmy odporne na wysokie stężenia chlorków, zdolne przetrwać w takich warunkach i w dodatku preferujące tego typu siedliska. Rośliny takie zwane są halofitami, dla których w odróżnieniu od wszystkich stanowisk nadbałtyckich zasilanych słoną wodą morską, źródłem soli są słone źródła, ze względu na nadmorskie położenie oraz związane z nim uwarunkowania klimatyczne skład flory jest nadmorski. Solniska występują w Dolinie Stramniczki, na terenie Owczego Bagna oraz Solnego Bagna (części Ekoparku Wschodniego).

Cennym przyrodniczo terenem miasta jest Dolina Stramniczki - obszar w południowej i południowo - wschodniej części miasta, zwłaszcza część stanowiąca korytarz ekologiczny między "Ekoparkiem Wschodnim" a doliną rzeki Parsęty. Na terenie tym występuje płat słonawy o unikatowym charakterze, której istnienie uwarunkowane jest istnieniem słonych źródeł, z rzadkimi i chronionymi roślinami oraz zwierzętami. Zagrożenie dla obszaru stanowi osuszanie torfowisk, wypalanie trawy, wysypywanie i wylewanie odpadów, ekspansja trzciny. W 2007 na obszarze tym odkryto nowe solniska ze stanowiskami roślin uznawanych za wymarłe na solniskach kołobrzeskich oraz obecność unikalnych bezkręgowców występujących wyłącznie w środowisku zasolonym.

Solniska występujące na terenie Owczego Bagna (obszar w północno-zachodniej części miasta, na zachód od Parsęty), charakteryzują się występowaniem roślinności szuwarowej i murawowej solnisk. Najbardziej interesującym przyrodniczo zbiorowiskiem jest

półsuwar z jarnikiem solankowym, występujący tylko na jednym stanowisku. Zagrożeniem dla tego cennego przyrodniczo obszaru jest ekspansja trzciny, przesuszenie, rozbudowa osiedli.

Wymienione obszary są również częścią Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego-chronionego obszaru przyrody. Przedmiotem ochrony są przede wszystkim: bioróżnorodność, nadmorskie podmokłe łąki oraz szlaki wędrowne ptaków. Na terenie Kołobrzegu w granicach obszaru znajduje się większość parków miejskich, słonorośla na Owczym Bagnie, Ekopark Wschodni, kompleks leśny rozciągający się na wschód od Kołobrzegu tzw. Las Kołobrzegi, miejskie tereny ochrony uzdrowskiej.

Cennymi przyrodniczo obiektami są trzy parki wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- Park im. Stefana Żeromskiego –
- Park im. Aleksandra Fredry – (park leśny),
- Park im. Jedności Narodowej.

oraz dwa parki nie wpisane do rejestru:

- Park 18 marca – park o powierzchni,
- Park im. Jana Henryka Dąbrowskiego (trwają prace nad wpisaniem do rejestru).

W 2004 roku z rejestru zabytków - wykreślono Park im. 3 Dywizji Piechoty (na terenie cmentarza niemieckiego). Wyjątkowo bogata i różnaita szata roślinna związana jest z występowaniem ponad 100 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone, ponadto występuje w mieście około czterdziestu gatunków objętych całkowitą lub częściową ochroną. Zachowanie tych gatunków ma ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej obszarów chronionych. Ogromną wartość stanowią lasy - są to głównie skupiska drzew liściastych, w pasie nadmorskim występuje również drzewostan mieszany.

Pomniki przyrody występujące na terenie miasta:

- Buk strzepolistny (w Parku 18 Marca),
- Kasztanowiec czerwono-kwiatowy (w Parku 18 Marca),
- Buk zwyczajny (w Parku 18 Marca),
- 2 lipy drobnolistne (na Bulwarze im. Marynarzy Polskich),
- Cypryśnik błotny (w Parku im. S.Żeromskiego),
- Korkowiec amurski (przy ul. Szpitalnej),
- Aleja 74 platanów klonolistnych (przy ul. Łopuskiego),
- Grupa 7 buków zwyczajnych (w Parku im. H.Dąbrowskiego),
- Cypryśnik błotny - 2 egz. (w parku im. A.Fredry),
- Aleja grabowa - bindaż im. prof. R.Siweckiego (pomiędzy ul. Towarową i Spacerową),
- Dąb szypułkowy - 4 szt (w Podczelu oddz.6b Nadleśnictwa Gościno).

Tabela 3.15.

OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W LATACH 1999 - 2007									
wyszczególnienie	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
obszary prawnie chronione - powierzchnia w ha ogółem	2 061,4	2 061,4	2 061,4	2 521,4	2 061,4	2061,4	2061,4	2061,4	1966,6
w tym: obszary chronionego krajobrazu	1 680,0	1 680,0	1 680,0	2 140,0	1 680,0	1680	1680	1680	1680
obszary chronionego krajobrazu rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody/ wprowadzone uchwał rady gminy w ha	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	286,6
użytki ekologiczne w ha	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	0	0	0	0
pomniki przyrody - ilość obiektów	11	11	11	11	13	14	14	14	12
tereny zieleni wg lokalizacji									

parki spacerowo - wypoczynkowe ogółem	6	6	5	10	10	10	10	10	10
powierzchnia w ha	57,02	62,9	62,9	134,1	134,1	134,1	134,1	134,1	134,1
zieleńce ogółem	39	39	39	13	13	13	13	13	13
powierzchnia w ha	26,1	23,9	23,9	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
zieleń uliczna ha	31,99	32	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8
tereny zieleni osiedlowej ha	17	26	26	20,4	20,4	22,3	22,3	22,5	24,5
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej ha	100,12	112,8	112,8	166,8	166,8	168,7	168,7	168,9	170,9
lasy gminne ha	26	27	27	27,6	27,6	27,6	27,6	27,6	29
tereny zieleni w gestii samorządów miast									
parki spacerowo - wypoczynkowe ogółem	5	4	5	10	10	10	10	10	10
powierzchnia w ha	57,02	52,3	62,9	134,1	134,1	134,1	134,1	134,1	134,1
zieleńce ogółem	39	39	39	13	13	13	13	13	13
powierzchnia w ha	26,1	23,9	23,9	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
tereny zieleni osiedlowej ha	17	17	17	15	15	15	15	15	15
powierzchnia żywopłotów w m	434,3	6 167	6 104	8 930	8 930	8748	8748	8828	8768
nasadzenia w tym: drzewa - sztuki	336	411	74	653	249	339	147	550	1000
krzewy - sztuki	5125	4 765	690	258	278	322	100	2400	1136
ubytki w tym: drzewa	175	285	153	606	235	240	350	275	219
krzewy	90	345	1	132	1 500	150	0	150	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

3.8. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA ŚRODOWISKA, GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na uzdrowiskowy charakter miasta na jego obszarze nie rozwinął się przemysł. Okoliczne miejscowości posiadają charakter turystyczno-wypoczynkowy oraz rolny, w związku z czym do miasta nie napływają na większą skalę zanieczyszczenia z obszarów zewnętrznych, Jednocześnie statut uzdrowiska (obszar specjalnie chroniony), powoduje, że na terenie miasta występują rygorystyczne normy emisji zanieczyszczeń i hałasu. Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Kołobrzegu prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Koszalinie dokonując pomiarów pasywnych SO₂ i NO₂, dokonywane są również pomiary manualne przez Powiatową Inspekcję Sanitarną. Z pomiarów przeprowadzanych na terenie miasta wynika, że wartości dopuszczalne zanieczyszczeń nie są przekraczane (wyniki ponadnormatywne stanowią nieliczny odsetek, dotyczą głównie pomiarów 24-h).

Znajomość wielkości emisji poszczególnych zanieczyszczeń jest niezwykle ważna dla oceny jakości powietrza zwłaszcza w strefie uzdrowiskowej. W 2006 roku dokonano siedmiu pomiarów dwutlenku siarki (pokrycie czasu pomiarami w roku wynosiło 63,6%) metodą pasywną, wg których średnie stężenie roczne wynosiło w uzdrowisku 11,3 µg/m³, pomiary manualne i automatyczne wykonywane były przez cały rok (okres uśredniania wyników pomiaru wynosił 24 godziny, zatwierdzono 364 wyniki) – stężenie maksymalne wynosiło 3 µg/m³, stężenie średnie roczne wynosiło 0,8 µg/m³. Wyniki świadczą o niskim poziomie zanieczyszczeniem dwutlenkiem siarki – norma dla uzdrowiska wynosi 125 µg/m³ (strefę zaklasyfikowano do klasy A).

Również zanieczyszczenie dwutlenkiem azotu w mieście odpowiada nałożonym normom. Pomiary pasywne (podstawowy czas uśredniania jeden miesiąc) przeprowadzone siedem razy w roku (pokrycie czasu pomiarami w roku wynosiło 63,6%) wykazują stężenie średnie roczne wielkości 20,4 µg/m³ (sferę zaklasyfikowano do klas A) przy dopuszczalnym stężeniu dla uzdrowisk w wysokości 35 µg/m³. Pomiary manualne i automatyczne wskazują na średnioroczną wielkość zanieczyszczenia w wielkości 10,5 µg/m³ (przy 365 zatwierdzonych wynikach w roku 2006). Badania zanieczyszczeń dotyczą także pyłu zawieszonego PM₁₀. Pomiary były przeprowadzane przez cały rok w cyklu 24-godzinnym – średnie stężenie roczne wynosiło w 2006 roku 7,7 µg/m³ (dopuszczalna wartość wynosi 40 µg/m³). Dopuszczalny poziom zanieczyszczenia (24-h) pyłem został przekroczony pięciokrotnie.

Tabela 3.16.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH W TONACH W UZDROWISKU KOŁOBRZEG W LATACH 1999-2006								
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem	122	108	138	91	87	112	110	81
w tym: ze spalania paliw	121	107	137	90	86	111	108	80
węglowo-grafitowe, sadza	1	1	1	1	1	1	2	1
emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem	105365	78241	95801	91007	91 987	90 018	87 559	90018
w tym: dwutlenek siarki	365	320	453	257	417	353	356	353
tlenki azotu	113	84	110	102	102	101	97	101
tlenek węgla	296	194	217	164	168	239	187	239
dwutlenek węgla	104591	77643	95021	90484	91 300	89 325	86 919	89325
zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji	746	660	889	669	1 769	2 027	2 044	-

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dokonywane pomiary dla całego powiatu kołobrzесьkiego wskazują na dominację w przypadku emisji dwutlenku siarki oraz tlenku węgla emisji ze źródeł powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy i stacje paliw), w przypadku dwutlenku azotu dominuje emisja liniowa (z oddziaływania transportu samochodowego), nieliczny odsetek stanowią

zanieczyszczenia ze źródeł punktowych (sektor energetyczny i przemysłowy). Również w emisji pyłu oraz ołowiu dominującym źródłem jest emisja powierzchniowa.

Dominacja emisji liniowej w przypadku w przypadku tlenku węgla jest związana z niedrożnością systemu transportowego w mieście, wynikającego z nakładania się ruchu tranzytowego na ruch wewnątrzmijski, zwłaszcza w sezonie letnim. Zbyt duża liczba samochodów przejeżdżających przez miasto jest również głównym źródłem emisji hałasu.

Tabela 3.17.

ODKOMUNIKACYJNE EMISJE SUBSTANCJI SZKODLIWYCH W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W 2005 ROKU				
okres	CO	CO2	PB	PM10
marzec	121,85	1219,14	0,14	0,14
sezon wakacyjny	281,69	2712,69	0,30	0,30

Źródło: *Studium Komunikacyjne Miasta Kołobrzeg*

Według oceny czystości rzeki Parsęty przed ujściem do morza (2,0 km) dokonanej przez Inspektorat Ochrony Środowiska, nie stwierdzono w niej przekroczeń wskaźników eutrofizacji – maksymalne stężenie azotanów w 2006 roku wynosiło 8,892. Stan czystości został określony jako III. Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach prowadzony jest przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kołobrzegu (PSSE), badania przeprowadza się pod kątem zanieczyszczeń mikrobiologicznych (liczba bakterii grupy coli, Escherichia coli, paciorkowców kałowych, obecność bakterii salmonella) oraz chemicznych (zapach, barwa, odczyn, przezroczystość, tlen rozpuszczony, BZT5, oleje mineralne, substancje powierzchniowo- czynne, fenol, osady smoliste, zakwity sinic). Kontrolą objęte są kąpieliska w Kołobrzegu w części zachodniej, wschodniej oraz w Podczelu.

Tabela 3.18.

Zestawienie liczby pobranych próbek i % próbek zakwestionowanych w poszczególnych kąpieliskach w latach 1999-2007																		
kąpielisko	1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych
Kołobrzeg cz.zachodnia	44	9,1	39	10,3	42	9,5	36	2,8	36	2,8	33	0	33	0	39	0	39	0
Kołobrzeg cz.wschodnia	46	10,9	39	12,8	45	15,6	36	2,8	36	5,6	36	10,4	39	0	39	2,4	39	0
Podczele	43	9,3	39	7,7	30	16,7	24	0	24	10,7	24	3,8	36	2,8	39	0	39	0

Źródło: *Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna*

Na przestrzeni lat 1999-2007 wszystkie kąpieliska były dopuszczone do kąpieli, na podstawie wyników prowadzonych badań. W 2006 roku po raz pierwszy na terenie kąpieliska zaobserwowano zjawisko zakwitu sinic, w wyniku czego wprowadzono zakaz kąpieli w kąpielisku Kołobrzeg cz. Zachodnia i cz. Wschodnia (zakaz obowiązywał trzy dni). Według informacji z PSSE jakość wody we wszystkich kontrolowanych kąpieliskach uległa systematycznej poprawie na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat, najwięcej kwestionowanych wyników w omawianym okresie odnotowano w kąpielisku Kołobrzeg cz. Wschodnia. Najczęstsze przyczyny zakwestionowania pobranych próbek dotyczyły ponadnormatywnej

zawartości bakterii Escherichia coli i bakterii grupy coli, pod względem chemicznym próbki nie były kwestionowane.

Tabela 3.19.

ZESTAWIENIE LICZBY POBRANYCH PRÓBEK I % PRÓBEK ZAKWESTIONOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH KĄPIELISKACH W LATACH 1999-2007			
kąpielisko	liczba próbek pobranych w latach 1999-2007	liczba próbek zakwestionowanych	% próbek zakwestionowanych
Kołobrzeg cz.zachodnia	341	14	4,1
Kołobrzeg cz.wschodnia	355	24	6,8
Podczele	298	16	5,4

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna nadzoruje również stan plaż w kąpielisku. Według oceny sytuacja sanitarna plaż ulega systematycznej, nieznacznej poprawie. Na przestrzeni ostatnich lat najwięcej zastrzeżeń związanych było z: zaśmieceniem plaży, niewystarczającą liczbą pojemników na odpady na plaży, zaniedbaniami zejść na plażę (szczególnie tych najbardziej uczęszczanych), brakiem ustępów przy zejściach, niewłaściwym przygotowania punktów obsługi plaży - brak bieżącej wody, brak odprowadzania ścieków do kanalizacji.

Tabela 3.20.

NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WG KIERUNKÓW INWESTOWANIA W TYS. ZŁOTYCH W KOŁOBRZEGU W LATACH 1999-2006*								
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej ogółem	39,1	473,2	334	65	94,1	11	145,5	24,4
w tym ujęcia i doprowadzenia wody	-	-	27	65	94,1	11	49,7	-
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu ogółem	200,5	548	1311,3	2744,7	196	225,6	2867,7	278,8
w tym: zapobieganie zanieczyszczeniom razem	200,5	548	1311,3	717,3	196	225,6	1888,2	-
zapobieganie zanieczyszczeniom nowe techniki i technologie spalania paliw	200,5	548	1311,3	717,3	196	225,6	1888,2	-
zapobieganie zanieczyszczeniom modernizacja kotłowni i ciepłownictwa	25,9	548	1053,4	717,3	196	225,6	1888,2	-
gospodarka ściekowa i ochrona wód ogółem	347,9	803,6	1865,4	691,2	154,4	40,9	980,6	523,8
w tym: sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	308,5	543,3	1470,1	691,2	154	22	629	291
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody opadowe	39,4	260,3	240	-	0,4	18,9	351,6	232,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

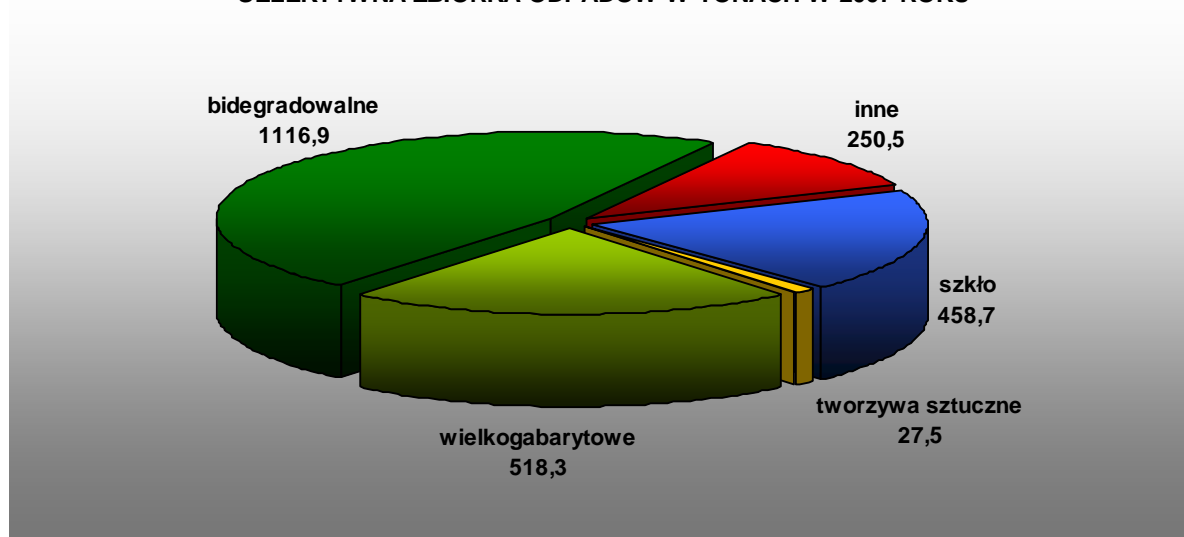
*Dane o nakładach inwestycyjnych - nakładach finansowych lub rzeczowych, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych, rozbudowa lub modernizacja istniejących obiektów majątku trwałego. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Klasyfikacji Działalności: do 1999 roku: Europejskiej, od 2000 roku: Polskiej.

Kołobrzeg wyróżnia się na tle innych miejscowości uzdrowiskowych w województwie (Kamień Pomorski, Połczyn Zdrój) niższą liczbą odpadów wytwarzanych i składowanych (mniejszą liczbą odpadów wytwarzana jest tylko w Świnoujściu). Natomiast istotna, ze względu na funkcję uzdrowiskową miasta, jest tendencja wzrostu wytwarzanych odpadów w

ciągu roku – liczba ta w 2006 r. w stosunku do roku 2004 wzrosła o 57%. W 2006 roku 68% odpadów zostało poddawanych odzyskowi, gdy w roku 2005 odsetek ten stanowił 94%, w roku 2004- 96%. Wzrasta liczba odpadów komunalnych zdeponowanych na wysypiskach śmieci - wzrost o 34% w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2004, spadła natomiast liczba nieczystości ciekłych – z 4,5 dm³ w 2004 r. do 2 dm³ w 2006 r.).

Wykres 3.10.

SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODPADÓW W TONACH W 2007 ROKU

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

Oczyszczaniem miasta zajmuje się spółka Miejski Zakład Zieleni i Ochrony Środowiska – w 2007 roku wywieziono 219406 m³ nieczystości stałych (o 6341 m³ więcej niż w roku poprzednim). Odpady są wywożone do kompostowni znajdującej się w miejscowości Grzybowo – w 2007 roku kompostownia przyjęła do unieszkodliwienia 29640 t odpadów (o 1958 t więcej niż w roku poprzednim). Utylizacja odpadów Komunalnych oparta jest o technologię typu DANO na bazie polskich urządzeń o możliwości przerobowej 120 t/d. Razem w 2007 roku zebrano 2371,9 ton odpadów z czego odpadów: bidegradowalnych 116,9 ton, wielkogabarytowych (zużyty sprzęt gospodarstwa domowego oraz elektryczny i elektroniczny), szkła – 458,7 ton, tworzyw sztucznych -275,0 ton, innych – 250,5 ton. W 2007 roku zlikwidowano 27 dzikich wysypisk, na których zebrano 86,2 ton.

Tabela 3.21.

LICZBA ODPADÓW KOMUNALNYCH W UZDROWISKACH W LATACH 2004-2006						
wyszczególnienie	Kołobrzeg			Świnoujście		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
odpady stałe ogółem	20548,2	18529,4	20096,8	15423,6	18342,4	18867,8
w tym: z gospodarstw domowych	13147,5	11604,4	11604,9	12269,9	14838,9	13648,1
zdeponowane na składowiskach	2077,3	2464,1	3159,9	15423,6	18342,4	18867,8
nieczystości ciekłe wywiezione w dm ³	4,5	3,0	2,0	22,2	21,6	16,8
czynne składowiska zorganizowane	1	1	-	7,3	7,3	-
powierzchnia składowisk w ha	1	1	1	4,6	4,6	4,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

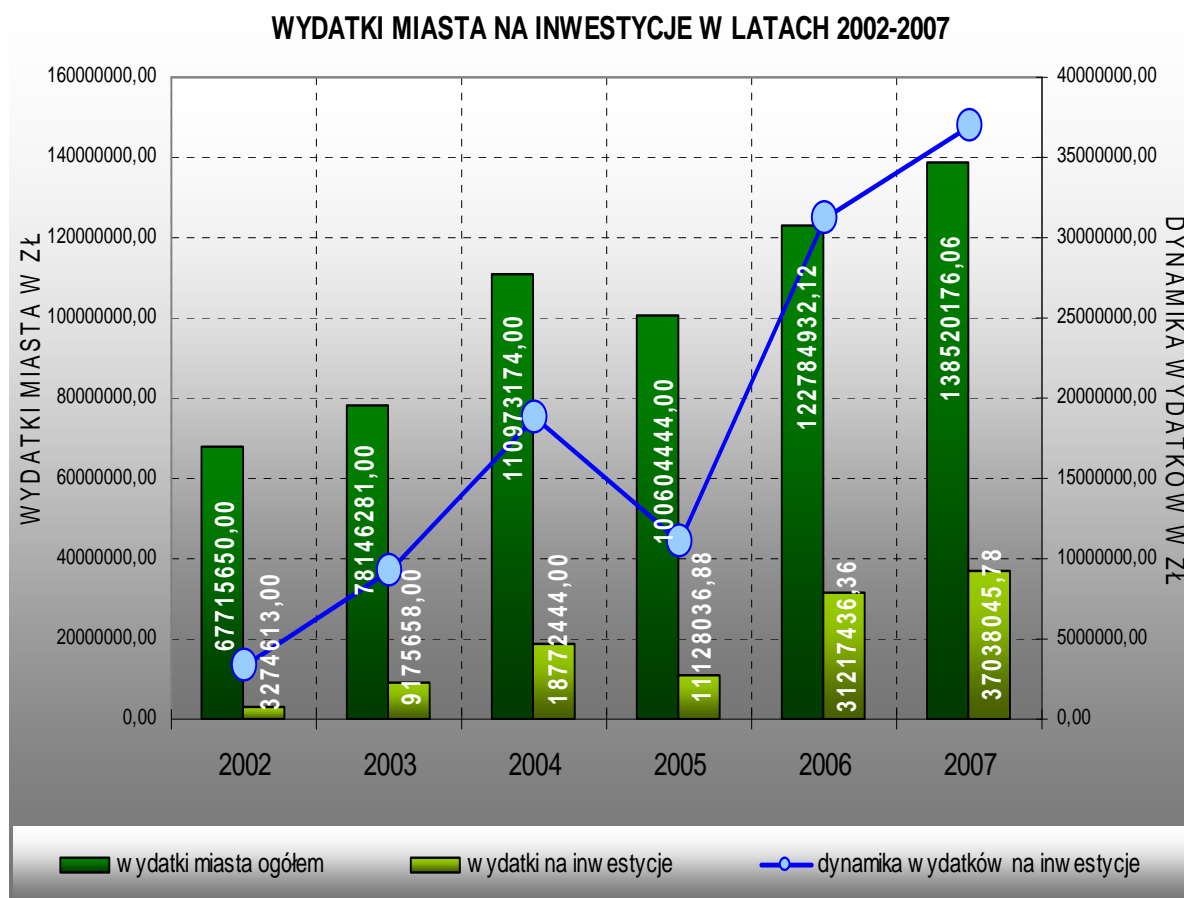
Najważniejsze inwestycje spółki związane z poprawą jakości systemu gospodarki odpadami w latach 1999-2007 to m.in.:

1. Modernizacja Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku k/ Kołobrzegu w tym (termin zakończenia inwestycji planowany jest na rok 2010):	Termin realizacji
a) rozbudowa systemu zbiórki selektywnej odpadów poprzez zakup pojazdów specjalistycznych,	2000 - 2007
b) doposażenie systemu zbiórki selektywnej odpadów w dodatkowe pojemniki do zbiórki szkła i surowców sztucznych,	2003; 2005 - 2007
c) odnowienie parku maszyn, poprawa stanu technicznego,	2000 - 2007
d) remont drogi dojazdowej do Kompostowni,	2002-2003
e) wykonanie filtra gruntowego.	2002
2. Rekultywacja składowiska odpadów " Janiska (termin zakończenia inwestycji planowany jest na rok 2012):	
a) wykonanie monitoringu wód podziemnych,	2006 - 2007
b) wykonanie dokumentacji technicznej,	2007
c) plantowanie terenu,	2005 - 2006
d) nałożenie warstwy kompostu.	2006 - 2007
3. Rozbudowa systemu zbiórki odpadów komunalnych poprzez zakup pojazdów specjalistycznych oraz pojemników na odpady komunalne.	2000 - 2007

3.9. INWESTYCJE MIEJSKIE

Na przestrzeni ostatnich kilku lat rozwój inwestycji samorządowych jest w dużej mierze stymulowany poprzez skuteczne pozyskiwanie oraz efektywne wykorzystanie środków ze źródeł zewnętrznych, zwłaszcza pochodzących z Unii Europejskiej. Miasto Kołobrzeg jest samorządem szczególnie wyróżniającym się na tle innych wysokim poziomem absorpcji powyższych środków. W ciągu ostatnich kilku lat znacznie wzrosła ilość wydatków na inwestycje w mieście Kołobrzeg. Nastąpił zarówno wzrost wartości wydatków, jak i wzrost procentowy wydatków na inwestycje w wydatkach budżetowych ogółem – w 2007 roku wydano na realizację inwestycji 37 038 045,78 zł, kwota ta stanowiła 26,74% wszystkich wydatków. Największe wydatki wiązały się z inwestycjami w sferze transportu i łączności – stanowiły 67,17% wydatków na inwestycje oraz 17,96% wszystkich wydatków miasta.

Wykres 3.11.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

W 2007 roku kwota wydatków na inwestycje wzrosła o 18,65% w stosunku do roku poprzedniego, a w porównaniu z rokiem 2002 kwota wydatków była wyższa ponad jedenastokrotnie – wzrost o 1031,07%. Kwota wydatków w analizowanym okresie corocznie, oprócz roku 2005, wykazywała tendencję wzrostową. Dynamika wydatków na inwestycje w latach 2003-2007 w przybrała następujące wielkości: 280,21%, 573,27%, 339,83%, 953,32%, 1131,07%. Największa dynamika wzrostu cechowała sferę transportu i łączności – wzrost ponad dwudziestoczekrotny w przeciągu sześciu lat – 2207,13%.

Tabela 3.22.

WYDATKI NA INWESTYCJE W LATACH 2002-2007						
dział	2002	2003	2004	2005	2006	2007
transport i łączność	1 078 274,00	1 258 093,00	1 905 779,00	5 249 315,21	6 538 557,42	24 877 544,83
turystyka	0,00	0,00	250 000,00	156 998,14	302 833,84	245 532,94
gospodarka mieszkaniowa	303 151,00	4 394 777,00	702 975,00	0,00	0,00	0,00
administracja publiczna	89 499,00	265 376,00	0,00	0,00	0,00	0,00
bezpieczeństwo publiczne	18 177,00	6 319,00	0,00	405 475,22	204 377,21	240 104,89
oświata i wychowanie	618 361,00	1 335 417,00	1 545 963,00	1 069 052,69	2 308 955,66	2 562 512,03
ochrona zdrowia	0,00	0,00	119 623,00	393 228,08	863 157,87	359 670,00
pomoc społeczna	0,00	0,00	26 919,00	742 295,92	572 658,69	0,00
opieka społeczna	8 330,00	47 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	900 072,00	347 857,00	305 255,00	575 987,54	537 305,29	532 138,44
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	0,00	60 966,00	166 061,25	137 911,80	7 841 854,35
kultura fizyczna i sport	258 749,00	1 520 348,00	13854964,00	2 369 622,83	19751678,58	378 688,30
razem	3 274 613,00	9 175 658,00	18772444,00	11128036,88	31217436,36	37 038 045,78
dynamika (rok poprzedni = 100%)	-	280,21%	204,59%	59,28%	280,53%	118,65%
dynamika rok 2002 = 100%	-	280,21%	573,27%	339,83%	953,32%	1131,07%
procentowy udział w ogóle wydatków miasta	4,84%	11,74%	16,92%	11,06%	25,42%	26,74%

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za lata 2002-2007

Analizując strukturę wydatków na inwestycje na przestrzeni ostatnich sześciu lat można zaobserwować dominację wydatków na transport i łączność oraz kulturę fizyczną i sport. Na zadania związane z inwestycjami w sferze transportu i łączności w okresie od 2002-2007 roku wydano odpowiednio: 32,93%, 13,71%, 10,15%, 47,17%, 20,95%, 67,17% wydatków na inwestycje ogółem oraz 1,59%, 1,61%, 1,72%, 5,22%, 5,33%, 17,96% wydatków miasta ogółem.

Na inwestycje w obszarze kultury fizycznej i sportu w ciągu ostatnich sześciu lat wydano odpowiednio: 7,90%, 16,57%, 73,80%, 21,29%, 63,27%, 1,02% wydatków na inwestycje oraz odpowiednio 0,38%, 1,95%, 12,48%, 2,36%, 16,09%, 0,27% wszystkich wydatków miasta.

Corocznie stałym punktem realizowanych inwestycji są zadania z obszaru oświaty i wychowania. W przeciągu 2002-2007 roku stanowiły one 18,08%, 14,55%, 8,24%, 9,61%, 7,40%, 6,92% wszystkich wydatków na inwestycje oraz 0,91%, 1,71%, 1,39%, 1,06%, 1,88%, 1,85% wszystkich wydatków miasta w ogóle. Na przestrzeni ostatnich lat spadł procentowy udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w ogóle wydatków na inwestycje – w analizowanym okresie stanowiły one odpowiednio: 27,49%, 3,79%, 1,63%, 5,18%, 1,72%, 1,44% oraz 1,33%, 0,45%, 0,28%, 0,57%, 0,44%, 0,38% wydatków miasta w ogóle. W 2007 roku znaczny udział w ogóle wydatków na inwestycje stanowiły wydatki ze sfery kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 21,17%, jednocześnie stanowiły 5,66% wydatków miasta w ogóle.

Znaczą część środków na inwestycje miejskie pozyskano ze źródeł zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. Absorbacja środków zewnętrznych na inwestycje w latach 2003-2007 przedstawia się następująco:

PLN	EUR
w 2003 roku: 500 000,00	132 700,00
w 2004 roku: 10 041 525,00	
w 2005 roku: 54 934 275,66 (w tym 25000000,00 MWiK)	
w 2006 roku: 21 592 980,00	
w 2007 roku: 7 941 546,00	
razem: 95 010 326,66	132 700,00

Wysokość pozyskanych środków na największe inwestycyjne miejskie zrealizowane lub będące w realizacji:

- Zintegrowana gospodarka wodno - ściekowa w Dorzeczu Parsęty (Miejskie Wodociągi i Kanalizacja) -25 000 000,00 zł,
- Modernizacja portu rybackiego w Kołobrzegu (Zarząd Portu Morskiego) -19 946 681,00 zł,
- Modernizacja portu rybackiego - etap II – 10 206 969,00 zł,
- Modernizacja portu rybackiego w Kołobrzegu - etap III - budowa nabrzeża remontowego dla łodzi rybackich – 5 741 546,00 zł,
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Kołobrzegu – 638000,00 euro,
- Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu - I etap – 5 789 007,00 zł,
- "Modernizacja ulicy Św. Wojciecha oraz budowa ulicy Kossaka w Kołobrzegu" – 3 594 849,75 zł,
- Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy Latarni Morskiej w Kołobrzegu – 3 181 263,16 zł.

Zadania inwestycyjne zrealizowane przez Gminę Miasto Kołobrzeg w latach 2000-2007 związane z:

	lata realizacji
stworzeniem warunków dla rozwijania i utrwalania uzdrowiska:	
Oświetlenie Parku Nadmorskiego	2000-2002
Toalety publiczne na terenie miasta Kołobrzeg (w trakcie realizacji)	od 2006
Zejście na plażę (plaża Zachodnia)	2003
Zejścia na plażę (plaża Centralna)	2003
Dostawa i montaż kontenerów pod potrzeby zaplecza socjalno - medycznego dla plaży zachodniej, centralnej i Podczele	2005
Wykonanie tarasu widokowego na morze i zejścia na plażę zachodnią	2004-2005
kreowaniem rozwoju turystyki wypoczynkowej:	
Budowa ścieżki rowerowej do Podczela	2003-2004
Chodnik i ścieżka rowerowa wraz z oświetleniem przy ul. Krzywoustego	1998-2000
stworzeniem warunków dla rozwoju portu jachtowego:	
Zagospodarowanie portu jachtowego w Kołobrzegu (projekt nr INT/MV-BB-PL/B/025/05. w tym budowa ul. Warzelniczej	2005-2006
stworzeniem warunków dla rozwoju gospodarki morskiej:	
Modernizacja dróg dojazdowych do "Lokalnego centrum pierwszej sprzedaży ryb"	2004-2007
Modernizacja nabrzeża postojowego	2004-2007
Budowa obiektów pierwszej sprzedaży ryb wraz z magazynami i sanitariatami	2004-2007
Modernizacja portu Rybackiego w Kołobrzegu - etap II	2003-2008
"Modernizacja portu rybackiego w Kołobrzegu - etap III - budowa nabrzeża remontowego dla łodzi rybackich"	2007-2008
Modernizacja portu Rybackiego: przebudowa dróg oraz budowa infrastruktury technicznej na terenie portu - etap I	2004-2007
Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy Latarni Morskiej w Kołobrzegu	2005-2008
poprawą zewnętrznego i wewnętrznego systemu komunikacyjnego:	
Budowa ul. Cichej wraz z oświetleniem	2000-2005
Drogi na osiedlu Radzikowo IV wraz z kanalizacją deszczową w tym:	od 2000
Przebudowa ul.Kresowej (zakończony I etap)	2003-2008

Modernizacja ul. Św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka w Kołobrzegu	2004-2007
Przebudowa ulicy Lwowskiej	2007-2008
Przebudowa ul. Janiska	2004-2008
Przebudowa ul. Gryfitów	2004-2006
Drogi w ul. Jagiełły, Łokietka, Kazimierza Wielkiego	2002-2006
Budowa chodnika łączącego ul. Chodkiewicza i Żółkiewskiego wraz z oświetleniem	2004-2005
Przebudowa ul. Łopuskiego w Kołobrzegu na odcinku od mostu nad Parsętą do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej	2005
Budowa ul. Tęczowej	2004-2007
Budowa ul. Koralewej (w trakcie realizacji)	od 2004
Budowa ul. Błękitnej	2003
Budowa ul. Szarych Szeregów	2007-2008
Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeka Parsętą w Kołobrzegu	2004-2007
Modernizacja ulicy Wodnej wraz z odwodnieniem	2002-2003
Modernizacja ulicy Koniecpolskiego i Żółkiewskiego	2002-2004
Budowa ul. Tarnowskiego	1998-2007
Przebudowa ul. Lotniczej	2004-2007
Oświetlenie ulicy Jasnej	2001-2003
Oświetlenie ulicy Żurawiej	2001-2003
Oświetlenie ul. Jedności Narodowej	2002
Oświetlenie ul. Krzywoustego	2001-2004
Chodnik wzdłuż budynku nr 26-35 przy ul. Artyleryjskiej	
Przebudowa ul. Łopuskiego w Kołobrzegu na odcinku od mostu nad Parsętą do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej	2005
Drogi na osiedlu Witkowiec III (w trakcie realizacji) - budowa w tym:	od 1998
ul. Chełmońskiego	2002
ul. Wyczółkowskiego	2001
ul. Wyspiańskiego	2001
ul. Malczewskiego	2001
Budowa ul. Zapleczej	2002
Wykonanie nawierzchni z asfaltobetonu na ul. Chodkiewicza	2000-2001
Sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu ul. Solnej, Jedności Narodowej, Żurawia	2000-2001
Oświetlenie ul. Morskiej	2001
Oświetlenie ul. Zdrojowej	1999-2000
Oświetlenie ul. Spacerowej	1998-2000
Oświetlenie ul. Szpitalnej	2000
Modernizacja Bulwaru im. J.Szymańskiego	2002-2004
Modernizacja ulicy Kościuszki	2002-2006
Budowa ul. Tczewskiej	2000-2001
podniesieniem standardu bazy dydaktycznej, socjalnej i sportowej wszystkich szczebli szkół i przedszkoli:	
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 4	2005-2007
Termomodernizacja Gimnazjum nr 3 (dawniej Zespół Szkół nr3)	2005-2008
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 5 z oddziałami integracyjnymi przy ul. Arciszewskiego	2005-2008
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 8	2005-2006
Termomodernizacja Gimnazjum nr 1	2005

Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 6	2001-2004
Budowa boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 8	2006-2008
Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 6	od 2007
Budowa boisk sportowych przy Szkole Podstawowej Nr 6 w Kołobrzegu (projekt nr Z/2.32/III/3.5.1/120/04)	2004-2006
Budowa boiska szkolnego przy Gimnazjum nr 1 z oddziałami integracyjnymi im. B. Chrobrego w Kołobrzegu przy ul. Portowej 37	2005-2006
Budowa boiska przy Szkole Podstawowej nr 9 w Podczelu	2001-2002
Budowa Przedszkola przy ul. Zygmuntowskiej	1998-2000
tworzeniem warunków dla środowiska kultury oraz wspieraniem inicjatyw kulturalnych:	
Budowa Regionalnego Centrum Kultury w Kołobrzegu - etap I i II (w trakcie realizacji etap I)	od 2007
poprawą stanu bezpieczeństwa w mieście:	
Monitoring Miasta (w trakcie realizacji zaawansowanie 65%)	od 2005
zmniejszeniem deficytu w zakresie mieszkań komunalnych i socjalnych:	
Budowa budynku mieszkalnego przy ul. Bema	2002-2004
Przebudowa i remont wysokiego parteru i I piętra budynku przy ul. Zwycięzców 12 na dom dla bezdomnych (rekomendacja nr DFM-434-149/2005)	2004-2006
Przebudowa i remont przyziemia budynku przy ul. Zwycięzców 12 na noclegownię (rekomendacja nr DFM-434-145/2005)	2004-2006
usprawnieniem systemu odprowadzania i odbioru ścieków oraz wód opadowych:	
Kanalizacja deszczowa Radzikowa III	2003-2006
Studnia Nr 2A na ujęciu wody na Janiskach	2004-2005
Budowa wylotu wód deszczowych z terenu Ekoparku Wschodniego do morza	2004-2005
Sieć wodociągowa osiedla domów wielorodzinnych przy ul. 6 Dywizji Piechoty	2001-2003
Kanalizacja sanitarna Jasna-Wesoła-Obozowa-Toruńska	1999-2003
Kanalizacja sanitarna ul. 6 dywizji piechoty - stara zabudowa	2000-2001
Budowa przepompowni ścieków przy ul. Fredry	2002
Kanalizacja sanitarna os. Domów wielorodzinnych przy ul. 6 dywizji piechoty	2000
Kanalizacja sanitarna ul. Matejki	2001
Przełożenie sieci wodociągowej i energetycznej na Kanale Ulgi - Basztowa	1999-2000
Kanalizacja sanitarna dzielnicy zachodniej	1993-2000
Kanalizacja sanitarna os. Domów jednorodzinnych przy ul. 6 Dywizji Piechoty	2000-2005
inne związane z poprawą infrastruktury technicznej miasta:	
Oświetlenie terenu na osiedlu "Milenium"	2002-2003
Oświetlenie ul. Granicznej dz. Nr 187/26	2003-2004
Oświetlenie terenu przy ul. Wojska Polskiego dz. Nr 141/48	2003-2004
Chodnik wzdłuż budynku nr 26-35 przy ul. Artyleryjskiej	2004
Zagospodarowanie placu rekreacyjno sportowego z budową muszli koncertowej kompleksowo - Wylotowa 80 A (w trakcie realizacji)	od 2004
Zagospodarowanie ogródka jordanowskiego przy ul. Unii Lubelskiej	2004-2006
Zagospodarowanie terenu przy ul. Wąskiej	2004-2006
Plac rekreacyjno - sportowy z kortem tenisowym i torem do jazdy na deskorolce na osiedlu Ogrody (w trakcie realizacji zaawansowanie ok.	od 2005

35%)	
Oświetlenie terenu pomiędzy ul. Spacerową a Zdrojową	2001-2002
Budowa oświetlenia podwórek (w trakcie realizacji)	od 2002
Oświetlenie terenu przy ul. Wschodniej dz. Nr 113/22	2003-2004
Oświetlenie terenu (garaże+ogródki działkowe) przy ul. Krzywoustego dz. Nr 228	2003-2004
Modernizacja obiektu przy ul. Okopowej w celu utworzenia Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej	2004-2006
Oświetlenie terenu wokół lapidarium niemieckiego	2001-2002
Oświetlenie terenu wokół lapidarium żydowskiego	2001-2002
Oświetlenie skweru przy ul. Armii Krajowej i Katedralnej	2001
Zagospodarowanie Placu Ratuszowego	1998-2000
Budowa warzelni soli	1998-2000
rozwojem infrastruktury sportowej:	
Kompleks basenowy przy ul. Łopuskiego	1997-2005
Zagospodarowanie terenów sportowych przy ul Śliwińskiego – przystań kajakowa	2002-2003
Zachodniopomorski Program Szkolenia Młodzieży Piłkarskiej i Rozwoju Infrastruktury Sportowej EUROBOISKA (z planowanych 2 boisk zrealizowano 1 boisko)	od 2004
Budowa Centrum Rekreacyjnego w tym:	1997-2006
Hala sportowo-widowiskowa	1997-2000
Budynek socjalny	2000-2001
Kompleks basenów	2001-2005
Hala łącznicza, tory łącznicze wraz z lodowiskiem	2004-2006
Budowa ścieżki rowerowej do Podczela	2003-2004
poprawą stanu zagospodarowani zieleni miejskiej:	
Zagospodarowanie Parku im. J.H. Dąbrowskiego	1998-2000

Tabela 3.23.

DOTACJE UZYSKANE ZE ŹRÓDEŁ UNIJNYCH ORAZ INNYCH ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO KOŁOBRZEG ORAZ JEJ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI MIEJSKICH W LATACH 2003-2007			
lata	tytuł projektu	instytucja zarządzająca	kwota dofinansowania
2003	Budowa ścieżki rowerowej Kołobrzeg - Podczele jako część międzynarodowej sieci tras rowerowych	SGP Euroregionu Pomerania	132 700,00 EUR
	Tory łącznicze - modernizacja	MENiS	500 000,00 PLN
2004	"Boiska sportowe przy Szkole Podstawowej nr 6 w Kołobrzegu" w ramach Kontraktu dla Województwa Zachodniopomorskiego na rok 2004	Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	45 378,00 PLN
	"Przystań kajakowa i ciąg pieszo - jezdny nad Kanałem Drzewnym w Kołobrzegu" w ramach kontraktu dla Województwa Zachodniopomorskiego na rok 2004.	Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	124 876,00 PLN

	"Budowa centrum rekreacyjnego w Kołobrzegu" w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury	Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	9 674 723,00 PLN
	"Budowa boisk sportowych przy Szkole Podstawowej nr 6 w Kołobrzegu" w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, priorytet III Rozwój lokalny, działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna, poddziałanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa.	Urząd Marszałkowski woj. zachodniopomorskiego	136 548,00 PLN
	Wniosek o dofinansowanie wkładu własnego zadania realizowanego w ramach Programu Współpracy Przygranicznej Phare 2001 "Budowa ścieżki rowerowej Kołobrzeg - Podczele jako część międzynarodowej sieci tras rowerowych".	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki	60 000,00 PLN
2005	"Modernizacja ulicy Św. Wojciecha oraz budowa ulicy Kossaka w Kołobrzegu"	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Priorytet 1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego, Podziałanie 1.1.1 Infrastruktura drogowa.	3 594 849,75 PLN
	"Zachodniopomorski Program Szkolenia Młodzieży Piłkarskiej i Rozwoju Infrastruktury Sportowej "EUROBOISKA" (Zachodniopomorski Związek Piłki Nożnej)	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Priorytet 3 Rozwój lokalny, Działanie 3.5 Lokalna infrastruktura społeczna, Podziałanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa.	948 600,00 PLN
	"Zagospodarowanie portu jachtowego w Kołobrzegu"	INTERREG III A, Priorytet B Poprawa infrastruktury technicznej i turystycznej	1 443 621,75 PLN
	Projekt na remont budynku przy ulicy Okopowej w Kołobrzegu z przeznaczeniem na "Centrum aktywizacji społeczno-gospodarczej" w ramach środków budżetowych Berlina / dzielnica Berlin Pankow/ i współpracy ze Związkiem Miast Niemieckich	Związek Miast Niemieckich przy udziale dzielnicy Berlin Pankow	500 000,00 PLN
	Przebudowa i remont budynku przy ul. Zwycięzców 12 z przeznaczeniem na noclegownię.	Ministerstwo Infrastruktury	68 060,00 PLN
	Przebudowa i remont budynku przy ul. Zwycięzców 12 z przeznaczeniem na dom dla bezdomnych.	Ministerstwo Infrastruktury	141 200,00 PLN
	Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy Latarni Morskiej w Kołobrzegu	INTERREG III A, Priorytet B Poprawa infrastruktury technicznej i turystycznej	3 181 263,16 PLN

	Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeką Parsętą w Kołobrzegu	Kontrakt Wojewódzki dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2005 - 2006	110 000,00 PLN
	Modernizacja portu rybackiego w Kołobrzegu (Zarząd Portu Morskiego)	Sektorowy Program Operacyjny "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb"	19 946 681,00 PLN
	Zintegrowana gospodarka wodno - ściekowa w Dorzeczcu Parsęty (Miejskie Wodociągi i Kanalizacja)	Fundusz Spójności	25 000 000,00 PLN
2006	Poprawa dostępu do bulwaru spacerowego nad rzeką Parsętą w Kołobrzegu - II etap	Kontrakt Wojewódzki dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2005 - 2006 / Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	70 000,00 PLN
	Unowocześnianie bazy sportowej poprzez przebudowę boiska szkolnego przy Gimnazjum nr 1 z oddziałami integracyjnymi w Kołobrzegu	Kontrakt Wojewódzki dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2005 - 2006 / Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	100 000,00 PLN
	Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu - I etap	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego / Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego	3 789 007,00 PLN
	Modernizacja portu rybackiego - etap II	Sektorowy Program Operacyjny "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006"	10 206 969,00 PLN
	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Kołobrzegu	EOG, Norweski Mechanizm Finansowy / Ministerstwo Środowiska	638000,00 EURO
2007	Modernizacja portu rybackiego w Kołobrzegu - etap III - budowa nabrzeża remontowego dla łodzi rybackich	Sektorowy Program Operacyjny "Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 - 2006"	5741546 PLN
		ARiMR	
	Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu - etap I	Program Operacyjny "Rozwój infrastruktury kultury i szkół artystycznych"	2000000 PLN
		Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
	Przebudowa ulicy Lwowskiej na osiedlu Podczele w Kołobrzegu	Program Wieloletni pn. "Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej"	200000 PLN
		Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta

4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

4.1. EDUKACJA

Jednym z zasadniczych celów Gminy Miasto Kołobrzeg z obszaru infrastruktury społecznej jest realizacja zadań z zakresu edukacji publicznej, związana głównie z utrzymaniem placówek oświatowych. Na terenie miasta funkcjonują szkoły na każdym poziomie kształcenia – od szkół podstawowych do uczelni wyższych. Do jednostek oświatowych znajdujących się w gestii samorządu miejskiego należą na terenie Kołobrzegu: przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja. W szkołach publicznych oraz przedszkolach w roku szkolnym 2007/2008 było zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty 485,91 nauczycieli.

W roku szkolnym 2007/2008 w Kołobrzegu funkcjonuje 8 przedszkoli, w tym 7 publicznych oraz 1 niepubliczne (dotowane przez Miasto). Przedszkola miejskie dysponowały na koniec 2007 roku 970 miejscami z utworzonymi czterdziestoma oddziałami, do których uczęszczało 1041 dzieci – wykorzystanie miejsc kształtowało się na poziomie 107%. W roku szkolnym 2006/2007 do przedszkoli publicznych uczęszczało 1048 dzieci, liczba absolwentów wynosiła 383, w roku szkolnym 2005/2006 liczby te wynosiły odpowiednio: 1083 oraz 346 dzieci. Z czterdziestu oddziałów przedszkolnych pod koniec 2007 roku sześć stanowiły oddziały integracyjne (w Przedszkolu nr 1 oraz Przedszkolu nr 6), do których uczęszczało 30 dzieci niepełnosprawnych. Większość dzieci – 962 uczęszczało do oddziałów 9 godzinnych, do oddziałów 5 godz. (dla sześciolatek) uczęszczało 79 dzieci. Na terenie miasta funkcjonuje również 1 przedszkole niepubliczne utworzone w 2007 roku, które otrzymało w roku szkolnym 2006/2007 z budżetu Miasta dotację na 45 uczniów. W porównaniu z latami wcześniejszymi w 2007 roku zmalała liczba przedszkoli – w 2002 roku było ich dziesięć, wzrosła natomiast liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego z 1005 w roku 1999 do 1041 dzieci. Istniejąca liczba miejsc w przedszkolach jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców. Miesięczna dotacja z budżetu Miasta jednego ucznia w przedszkolach miejskich wynosiła 433,80 zł, natomiast w przedszkolu niepublicznym 312,55 zł.

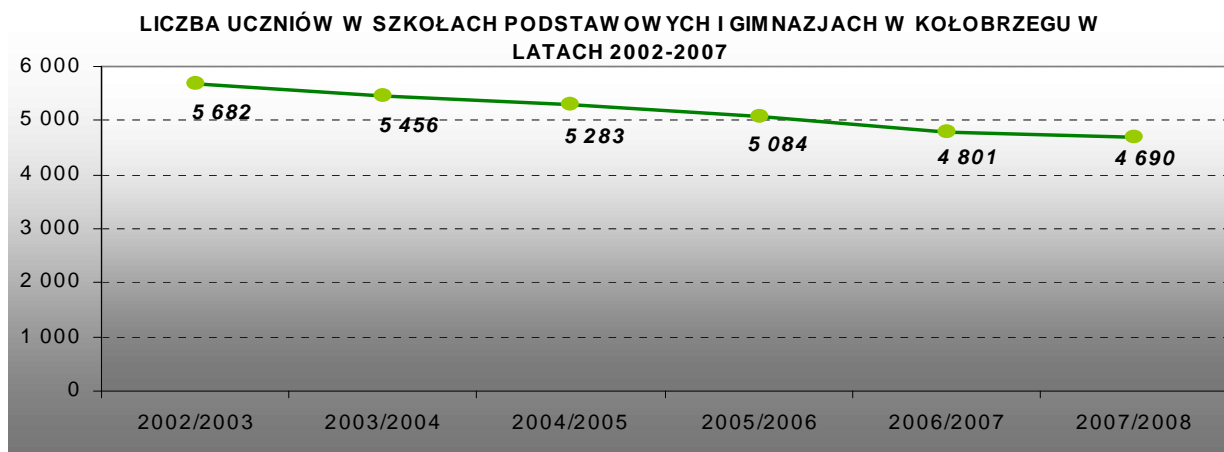
Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli miejskich w latach 1999-2007:

Tabela 4.1.

ILOŚĆ MIEJSC I DZIECI W PRZEDSKOLACH MIEJSKICH W LATACH 1999-2007					
rok	ilość miejsc w przedszkolach miejskich	ilość dzieci uczęszczających do przedszkoli miejskich – stan na IX każdego roku	ilość dzieci zakwalifikowanych do przedszkoli w maju każdego roku	ilość dzieci nie przyjętych do przedszkoli po kwalifikacjach w maju każdego roku	ilość dzieci zgłoszonych do przedszkoli w IV każdego roku
1999	820	1005	-	-	-
2000	820	975	-	-	-
2001	820	975	-	-	-
2002	945	861	948	174	1122
2003	945	998	945	184	1129
2004	945	1067	945	261	1206
2005	950	1083	1002	132	1134
2006	965	1062	965	176	1141
2007	965	1041	965	192	1157

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Wykres 4.1.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

Do kołobrzeskich szkół będących jednostkami organizacyjnymi gminy miejskiej w roku szkolnym 2006/2007 uczęszczało 4654 uczniów, do szkół niepublicznych natomiast 147 uczniów, w roku szkolnym 2005/2006 liczby te przedstawiały się następująco: 4938 oraz 146 uczniów. Liczba absolwentów w podstawowych szkołach publicznych wynosiła 522 w roku szkolnym 2006/2007 oraz 552 osoby w roku szkolnym 2005/2006, w przypadku gimnazjów publicznych liczby te wynoszą odpowiednio 632 oraz 618 uczniów. Podstawowe szkoły niepubliczne w roku szkolnym 2006/2007 oraz 2005/2006 opuściło 13 absolwentów w każdym roku. W sumie naukę w roku szkolnym 2006/2007 pobierało 4801 uczniów – 5,56% mniej niż w roku poprzednim. Tendencja spadkowa liczby uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych i gimnazjalnych utrzymuje się nieprzerwanie od kilku lat. Szkoły realizują specjalne programy nauczania – w pierwszych klasach szkół gimnazjalnych oraz klasach IV-V szkół podstawowych prowadzony jest program powszechnej nauki pływania „Potrafię pływać”. W ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone są liczne koła zainteresowań, zajęcia sportowe i ruchowe, zespoły taneczne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, rehabilitacyjne. W roku szkolnym 2006/2007 na jeden komputer w szkołach podstawowych i gimnazjach przypadało 23 uczniów, z 353 komputerów w 16 pracowniach 300 było podłączonych do internetu.

Tabela 4.2.

SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE W KOŁOBRZEGU W ROKU SZKOLNYM 2007/2008 ORAZ 2006/2007				
wyszczególnienie	2006/2007		2007/2008	
	publiczne	publiczne	publiczne	niepubliczne
liczba szkół	9	2	9	2
liczba uczniów	4654	147	4596	94
liczba absolwentów	1154	40	-	-
liczba oddziałów	192	13	194	9
przeciętna liczba uczniów w klasie	24,2	11,3	23,7	10,4
liczba uczniów ogółem	4801		4690	

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2006-2007

W mieście w roku szkolnym 2007/2008 funkcjonuje 7 szkół podstawowych, w tym 6 publicznych oraz 1 niepubliczna. W roku szkolnym 2006/2007 do wszystkich szkół podstawowych uczęszczało 3006 uczniów, z tego 98,56% stanowili uczniowie w szkołach publicznych. Największa ilość uczniów uczęszczała do Szkoły Podstawowej Nr 4 –24,38% wszystkich uczniów szkół podstawowych. W mieście funkcjonuje szkoła z oddziałami integracyjnymi dla uczniów niepełnosprawnych – Szkoła Podstawowa Nr 5. W trzech szkołach funkcjonowały oddziały przedszkolne (SP Nr 5, SP Nr 6, SP Nr 9). W porównaniu z wcześniejszymi latami spadła liczba szkół podstawowych – w roku 2001/2002 funkcjonowało

dziesięć szkół, w których kształciło się 3681 uczniów, w tym 653 absolwentów. Zmniejszenie liczby szkół miało związek z reformą szkolnictwa, jak również ze spadkiem liczby uczniów, w związku z niekorzystnymi zjawiskami demograficznymi w mieście - niski przyrost naturalny, ujemne saldo migracji.

Tabela 4.3.

LICZBA UCZNIÓW UCZĘSZCZAJĄCYCH DO SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2006/2007 ORAZ 2007/2008		
	2006/2007	2007/2008
Szkoła Podstawowa Nr 3	640	633
Szkoła Podstawowa Nr 4	733	663
Szkoła Podstawowa Nr 5	379 (w tym 52 niepełnosprawnych)	362 (w tym 60 niepełnosprawnych)
Szkoła Podstawowa Nr 6	412	414
Szkoła Podstawowa Nr 8	621	625
Szkoła Podstawowa Nr 9	178	161
Spółeczna Szkoła Podstawowa	43 (liczba uczniów na którą została przyznana dotacja)	

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2006-2007

W roku szkolnym 2007/2008 w mieście funkcjonuje pięć gimnazjów, w tym 4 publiczne oraz 1 niepubliczne. W roku szkolnym 2006/2007 do placówek gimnazjalnych uczęszczało 1885 uczniów, z tego 96,81% do szkół publicznych. Największa liczba uczniów pobierała naukę w Gimnazjum Nr 3 – 36,33% wszystkich uczniów szkół gimnazjalnych w Kołobrzegu. W Gimnazjum Nr 1 działają oddziały integracyjne dla uczniów niepełnosprawnych.

Tabela 4.4.

LICZBA UCZNIÓW UCZĘSZCZAJĄCYCH DO SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2006/2007 ORAZ 2007/2008		
	2006/2007	2007/2008
Gimnazjum Nr 1	503 (w tym 25 niepełnosprawnych)	462 (w tym 31 w oddziałach integracyjnych)
Gimnazjum Nr 2	515	512
Gimnazjum Nr 3	685	643
Gimnazjum Nr 4	122	106
Gimnazjum Społeczne Nr 1	60 (liczba uczniów na którą została przyznana dotacja)	

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2006-2007

Realizacja szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie miasta należy do Starostwa Powiatowego. Starostwo sprawuje nadzór nad niżej wymienionymi jednostkami oświatowymi:

- Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza,
- Zespół Szkół Mechanicznych im. Bolesława III Krzywoustego,
- Zespół Szkół Morskich im. Polskich Rybaków i Marynarzy Polskich,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. M. Kopernika w Kołobrzegu,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im. Emilii Gierczyk,
- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Ognisko Pracy Pozaszkolnej,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy "OKRUSZEK".

W roku szkolnym 2006/2007 na terenie miasta funkcjonowało 20 typów szkół ponadgimnazjalnych, w tym 6 placówek publicznych oraz 6 niepublicznych. Na terenie miasta działały:

- technikum - 5 placówek,
- liceum ogólnokształcące – 7 placówek,
- liceum profilowane – 4 placówki,
- zasadnicze szkoły zawodowe – 4 placówki.

Oficjalnie zarejestrowanych na terenie miasta w roku szkolnym 2006/2007 było 25 szkół niepublicznych, jednak w rzeczywistości działało 6 placówek. Oferta tego typu jednostek skierowana jest przede wszystkim do osób dorosłych oraz pracujących. W roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowało 5 placówek dla dorosłych, w których kształciło się 400 osób, w tym 138 w klasie pierwszej, szkoły te opuściło 161 absolwentów.

Tabela 4.5.

LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH NA TERENIE MIASTA KOŁOBRZEG W ROKU SZKOLNYM 2006/2007 ORAZ 2005/2006				
wyszczególnienie	2005/2006		2006/2007	
	liczba uczniów	liczba absolwentów	liczba uczniów	liczba absolwentów
ogółem	4150	967	4372	1042
publiczne	3713	902	3949	1042
niepubliczne	437	65	423	84
technikum	1704	276	1895	324
liceum ogólnokształcące	1740	544	1730	549
liceum profilowane	236	73	223	86
zasadnicze szkoły zawodowe	470	74	524	83

Zródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

Na terenie miasta w roku szkolnym 2006/2007 działało 5 szkół policealnych z 23 oddziałami, do których uczęszczało 524 uczniów, w tym 280 pobierało naukę w klasie pierwszej, liczba absolwentów wyniosła 227 osób.

W mieście funkcjonują również filie wyższych uczelni oferujące głównie kierunki ekonomiczne lub humanistyczne – ich funkcjonowanie ogranicza migrację młodych ludzi w celu kształcenia w innym mieście, uczelnie te jednak nie kształcą na kierunkach w pełni odpowiadających lokalnemu rynkowi.

Na terenie miasta działają filie lub oddziały zamiejscowe 6 uczelni wyższych:

- Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie oferująca studia na kierunku pielęgniarstwo,
- Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi oferująca studia na kierunku stosunki międzynarodowe, fizjoterapia,
- Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie - oferująca studia z zakresu zarządzania,
- Uniwersytet Szczeciński - oferująca studia na kierunku ekonomia,
- Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – studia z zakresu pedagogiki.

4.2. KULTURA I MEDIA

Jedną z zasadniczych cech kultury jest jej wymiar społeczny – stanowi ona aparat adaptacyjny dla człowieka do życia w danej zbiorowości. Człowiek kształtuje swoją tożsamość w wymiarze lokalnym poprzez głębokie zakotwiczenie w danej kulturze, a zwłaszcza silne z nią związki. O sile i jakości kultury rozumianej jako sztuka w danej społeczności świadczy płaszczyzna materialna, behawioralna oraz psychologiczna. Poprzez odpowiednie działania, samorząd miejski powinien dążyć do rozwoju i kreowania wszystkich trzech aspektów – związanego z wytworami, zachowaniami oraz przeżywaniem kultury.

Miasto Kołobrzeg jest głównym ośrodkiem kulturotwórczym dla całego powiatu. Do najważniejszych dziedzin życia kulturalnego w mieście należy: muzyka, literatura, sztuki plastyczne, taniec. Oferta kulturalna obecnie jest ściśle skorelowana z trwaniem sezonu turystycznego – w tym czasie wachlarz imprez kulturalnych jest o wiele bardziej szerszy, niż w pozostałym okresie. Polityka kultury miasta opiera się m.in. na zasadach:

- promowania wizerunku miasta Kołobrzeg jako miasta przyjaznego kulturze,
- wspierania utalentowanych artystów,
- wspierania działalności twórców, środowisk kulturotwórczych i animatorów kultury
- popierania działań i przedsięwzięć kulturalnych o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego miasta Kołobrzeg.

Jest ona ukierunkowana m.in. na: wspieranie i promocję miejskich instytucji kultury, innych placówek kulturalnych, środowisk twórczych, indywidualnych artystów i animatorów kultury w kraju i za granicą; wspieranie i promocję inicjatyw artystycznych i kulturalnych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, inspirowanie mieszkańców Kołobrzegu do korzystania z istniejącej już oferty kulturalnej oraz do włączenia się w tworzenie nowych propozycji jako metody podnoszenia poziomu kulturalnego społeczności lokalnej. W ramach programów polityki kultury zrealizowano w ostatnich latach następujące zadania:

- „Wspieranie inicjatyw kulturalnych o wysokich walorach artystycznych oraz o randze regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej”,
- „Dni Kołobrzegu” – cykl imprez kulturalnych, składających się na święto Miasta Kołobrzeg,
- „Nagroda Prezydenta Miasta Kołobrzeg za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury” – nagrody finansowe dla przedstawicieli kołobrzесьkiego środowiska kulturalnego,
- „Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu” – w trakcie realizacji,
- „ Dokumentacja rewitalizacji Baszty Prochowej”,
- „Kulturo – Turystyczny Szlak Twierdz Nadbałtyckich” – w zakresie: zebranie materiałów archiwalnych dot. pozostałości twierdzy kołobrzесьkiej, wykonanie inwentaryzacji, wykonanie koncepcji odtworzenia lub renowacji oraz zagospodarowania na cele turystyczne,
- „ Europejski Szlak Gotyku Ceglanego” – udział w spotkaniach i konferencjach, realizacja inicjatyw do promocji i rozwoju dziedzictwa gotyku ceglanego i kulturowego.

Jednym z wykonawców zadań miasta z zakresu kultury są instytucje kulturalne, podlegające Gminie Miasto Kołobrzeg. W 2007 roku na terenie miasta funkcjonowały trzy takie jednostki: Miejski Ośrodek Kultury, Galeria Sztuki Współczesnej, Miejska Biblioteka Publiczna. Na terenie miasta znajduje się również Muzeum Oręża Polskiego – instytucja kultury podległa Starostwu Powiatowemu. Działalnością kulturalną na terenie miasta zajmują się również podmioty, nie posiadające statutu instytucji kultury – do najważniejszych należą: dwa kina: „Wybrzeże” i kino „Piaś” z Dyskusyjnym Klubem Filmowym, Klub Osiedlowy Kołobrzесьkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Ognisko Pracy Pozaszkolnej, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie, a także organizacje pozarządowe.

Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest wzrost liczby przedsięwzięć kulturalnych w mieście organizowanych przez liczne podmioty – instytucje kultury, organizacje

pozarządowe, podmioty prywatne. Jednostki te organizują festiwale, koncerty, spotkania autorskie, inicjatywy kulturalne ukraińskiej mniejszości narodowej, przedstawienia teatralne, spotkania historyczne, konkursy recytatorskie.

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Kultury jest upowszechnianie i ochrony dóbr kultury narodowej oraz rozwijanie i utrwalanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców Kołobrzegu, rozpoznawanie i wzbogacanie potrzeb oraz zainteresowań mieszkańców w sferze kultury. Zadanie to jest realizowane poprzez edukację kulturalną, animację społeczną, imprezy rozrywkowe, działalność wydawniczą, organizację festiwali, przeglądów, wystaw, kursów, warsztatów itp. Instytucja pomaga merytorycznie, promocyjnie i organizacyjnie twórcom amatorom oraz prowadzi amatorski ruch artystyczny. W 2007 roku MOK zorganizował 325 wydarzeń - do najważniejszych należały: Ogólnopolski Turniej Sztuki Słowa „Zakłęte w Labiryncie Mitu”, uroczysty koncert z okazji Święto Niepodległości, XVI Międzynarodowe Spotkania z Folklorem „Interfolk 2007”, Regionalny Konkurs Twórczości Nieprofesjonalnej, Dni Kołobrzegu, Międzynarodowy Festiwal „Muzyka w katedrze” – rok Karola Szymanowskiego, Festiwal Sztuki „Między słowami”, Międzynarodowe Spotkania z Folklorem „Interfolk”, Ogólnopolski Turniej Tańców Polskich „O pieczęć księcia Warcisława III”, Ogólnopolski projekt literacki „O Bursztynowe Pióro/Połów 2008”, Centralne Dni Morza – widowisko amatorskiego ruchu artystycznego, Festiwal „Gramy 2007”. Jednostka zorganizowała szereg zajęć dla dzieci, młodzieży, dorosłych – były to m.in.: zajęcia chóru Pionier, chóru Cantores Colabregae, chóru Kombatant, zajęcia grup teatralno-filmowych oraz teatralnych: Statyści, Bajarze, Bez Suflera, zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży, zajęcia zespołów tanecznych, naukę języków obcych.

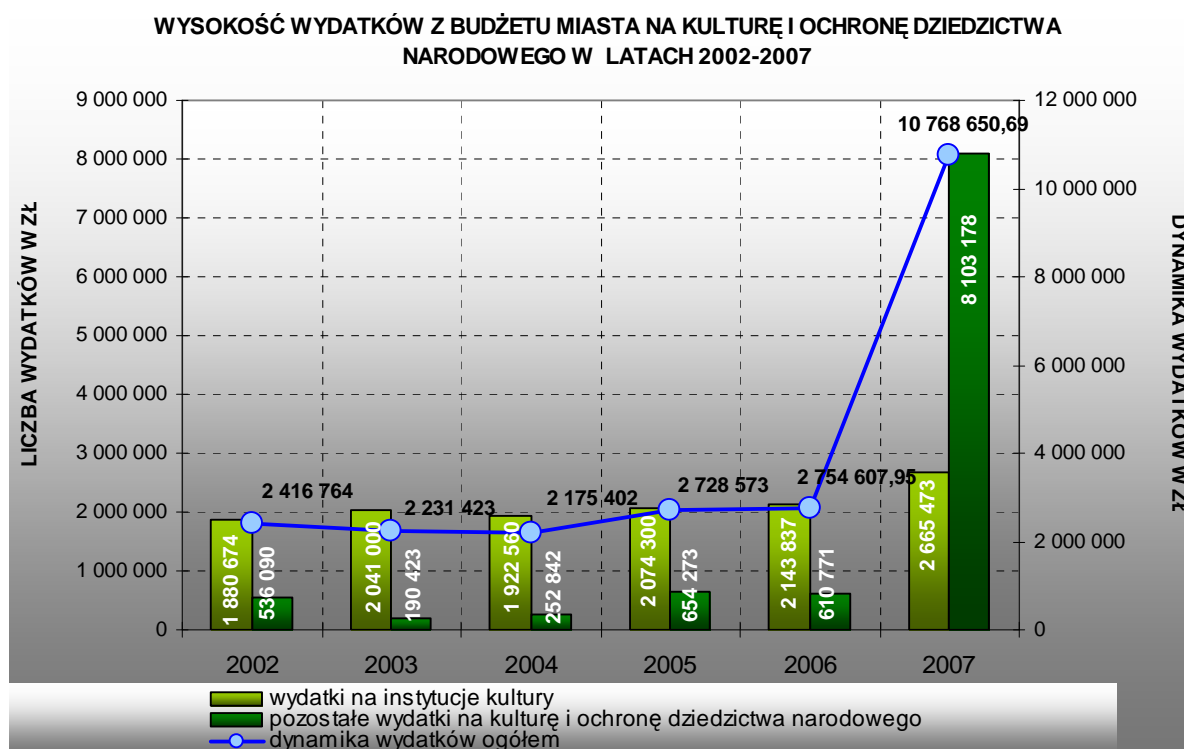
Najistotniejszymi kierunkami działania Galerii Sztuki Współczesnej jest wzbudzanie i zaspakajanie potrzeb i zainteresowań mieszkańców Kołobrzegu, kuracjuszy, wczasowiczów i turystów sztuką poprzez działalność wystawienniczą, upowszechnianie sztuki, popularyzowanie wiedzy o sztuce plastycznej. Galeria organizuje wystawy indywidualne oraz zbiorowe artystów polskich i zagranicznych, promuje profesjonalną twórczość artystów Kołobrzegu, twórczość marynistyczną, gromadzi dzieła sztuki, prowadzi działalność edukacyjną głównie poprzez spotkania dzieci i młodzieży z ludźmi sztuki. W 2007 roku GSW zorganizowała 22 imprezy, w tym 11 wystaw programowych i 2 wystawy okolicznościowe ponadplanowe. Na wystawach pokazano 820 dzieł plastycznych 177-u twórców polskich i zagranicznych, które obejrzało około 13370 zwiedzających. W Galerii zaprezentowano twórczość m.in.: Grafikę Amerykańską lat 80 –tych (Andy Warhol i inni), kolekcję PICASSO, MIRO, MATISSE – zbiór grafik, kolekcję z Międzynarodowego Biennale Pasteli. Ponadto wystawiono 7 prezentacji indywidualnych oraz zorganizowano 3 wystawy okolicznościowe: fotografii Zenona Żybertowicza pt. „Ogniem i Mieczem Na Wesoło”, mini wystawę z okazji Dni Morza oraz wystawę Instytutu Pamięci Narodowej: „Twarze Kołobrzesckiej Bezpieki”.

Miejska Biblioteka Publiczna jest główną biblioteką miasta, zapewniająca obsługę biblioteczną przede wszystkim jego mieszkańcom. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców miasta, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury. Zadania realizuje poprzez gromadzenie oraz udostępnianie zbiorów bibliotecznych, prowadzenie działalności edukacyjnej w celu rozbudzenia potrzeb czytelniczych, upowszechnianie dorobku naukowego, kulturalnego miasta i regionu. W 2007 roku w Bibliotece zorganizowano 619 imprez – liczba uczestników wyniosła 17 110 osób. Głównymi odbiorcami były dzieci -78,86% wszystkich uczestników. Najwięcej imprez zorganizowano pod hasłem „Biblioteka bezpieczna i przyjazna dziecku” – 295 imprez. Ze zbiorów Biblioteki – 146251 woluminów (2006 rok 141917 woluminów) – skorzystało 9111 osób, które wypożyczyły zbiory na zewnątrz, wzrost ilości czytelników zarejestrowanych podniósł się o 0,18% w 2007 roku w stosunku do roku poprzedniego). Najważniejsze przedsięwzięcia, jakie zorganizowała jednostka, to m.in.: "Język młodzieży - symposium ogólnopolskie", II Wakacyjne spotkania z książką - "W krainie zamków i duchów- przygody literackie", projekt „Biblioteka Bezpieczna i Przyjazna Dziecku”, projekt "Ekologia z Biblioteką".

Oprócz imprez organizowanych stricte przez instytucje kultury, szereg przedsięwzięć jest realizowanych przez podmioty oraz jednostki prywatne, stowarzyszenia, szkoły, bywają one współfinansowane przez Miasto. Do najważniejszych imprez kulturalnych, odbywających się w Kołobrzegu cyklicznie należą:

- III Międzyszkolny Przegląd Jasełek „Idą kołędnicy”,
- Obchody rocznicy walk o Kołobrzeg i Zaślubin Polski z Morzem w 1945 r.,
- Kołobrzeski Festiwal Piosenki Przedszkolnej,
- Kołobrzeskie Spotkanie z Piosenką Różną „Wodnikus”,
- Festiwal Piosenki Poetyckiej im. Jacka Kaczmarskiego „Nadzieja”,
- Konkurs Satyryczny „Papkinada”,
- Ogólnopolski Przegląd Twórczości Zbigniewa Herberta „Herbertiada”.

Wykres 4.2.

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

Miasto od 2005 roku ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Uchwalany jest także program współpracy z organizacjami pozarządowymi. Miasto dotychczas wsparło organizacje działające w zakresie kultury: Stowarzyszenie Artystów – Grupa Kołobrzeg, Stowarzyszenie Kołobrzeskich Poetów, Stowarzyszenie WODNIKUS, Kołobrzeskie Stowarzyszenie Inteligencji Twórczej, Stowarzyszenie Katolicka Inicjatywa Kulturalna – powstało w 2008 r., Stowarzyszenie Poetów i Innych Twórców „AKCEPT” – powstało w 2008 r., Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Kołobrzegu, Stowarzyszenie „Klub Pioniera Kołobrzegu”.

Tabela 4.6.

DANE DOTYCZĄCE INSTYTUCJI I PLACÓWEK KULTURALNYCH W LATACH 2002-2007						
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
biblioteki i filie	2	3	3	3	3	3
księgozbiór	128224	130952	132735	136669	141917	146251
czytelnicy w ciągu roku	10293	10346	9939	9773	9095	9111

wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	170582	181455	169728	152687	141774	134087
punkty biblioteczne w mieście	4	3	3	4	4	4
ludność na 1 placówkę biblioteczną	7467,17	7472,33	7488,67	6412,43	6391	-
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	2861,95	290,82	2954,13	3044,73	3168,21	-
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	229,05	231,24	221,88	217,72	203,04	-
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	16,57	17,54	17,08	15,62	15,59	-
kino: seanse ogółem	1862	1749	1829	1743	1429	-
widzowie ogółem	79313	68508	110271	64201	83798	-
muzea: zwiedzający muzea i oddziały	111826	118364	97691	94176	103418	-

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Wydział Edukacji Kultury i Sportu

Na terenie miasta dział kilka mediów lokalnych – Kołobrzeg jest siedzibą 1 rozgłośni radiowej oraz 1 ośrodka telewizyjnego. Podmioty te oprócz oferty radiowej i telewizyjnej prowadzą działalność związaną z dostarczaniem usług internetowych do mieszkańców miasta. W związku z intensywnym rozwojem Internetu oraz wzrostem liczby jego odbiorców, rozwinęła się oferta gazet internetowych. W mieście ukazują się również lokalne gazety. Najistotniejsze media to: Telewizja Kablowa Kołobrzeg, Radio Kołobrzeg, Gazeta Kołobrzaska, Kulisy Kołobrzeskie, Rzecz Kołobrzaska.

4.3. SPORT

W sferze kultury fizycznej działalność miasta opiera się głównie na współpracy z organizacjami pozarządowymi, których działalnością statutową jest realizacja zadań z zakresu sportu i rekreacji oraz rozwoju sportu w szkołach – finansowanie dodatkowych zajęć, Szkolnych Klubów Sportowych, powszechnej nauki pływania. Zadania z zakresu kultury fizycznej są realizowane m.in. w oparciu o Politykę kultury fizycznej 2006-2008. Główne założenia polityki to:

- upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży,
- wspieranie sportu profesjonalnego,
- popularyzowanie walorów rekreacji ruchowej,
- rozbudowa bazy sportowej i rekreacyjnej,

Polityka jest realizowana poprzez: wyposażenie miasta w obiekty sportowo – rekreacyjne, modernizację bazy sportowej, zaktywizowanie współpracy ze stowarzyszeniami kultury fizycznej i uczniowskimi klubami sportowymi, wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie Kołobrzegu w zakresie rekreacji, uczestnictwo w organizacji imprez sportowych o zasięgu ponadlokalnym. Najistotniejsze zadania z zakresu sportu i rekreacji zrealizowane w latach 2000-2007:

– Budowa ścieżki rowerowej do Podczela	2003-2004
– Zagospodarowanie terenu ogródka jordanowskiego ul. Unii Lubelskiej	2006-2008
– Zagospodarowanie terenu przy ul. Wąskiej	2006
– Zagospodarowanie terenów sportowych przy ul. Śliwińskiego – przystań kajakowa	2002-2003
– Zachodniopomorski Program Szkolenia Młodzieży Piłkarskiej i Rozwoju Infrastruktury Sportowej EUROBOISKA – zrealizowano 1 boisko	2006
– Budowa Centrum Rekreacyjnego w tym:	1997-2006
Hala sportowo-widowiskowa	1997-2000
Budynek socjalny	2000-2001
Kompleks basenów	2001-2005
– Hala łucznicza, tory łucznicze wraz z lodowiskiem	2004-2006
– Organizowanie imprez sportowych o randze krajowej i międzynarodowej	realizacja ciągła
– Zabezpieczenie środków finansowych na działalność stowarzyszeń i klubów sportowych oraz rozwijanie współpracy z nimi	realizacja ciągła
– Dofinansowanie masowych imprez sportowych	realizacja ciągła
– Utworzenie spółki Klub Sportowy "Kotwica Kołobrzeg" S.A. - promocja miasta poprzez sport wyczynowy	2007
– Budowa boisk sportowych przy szkołach (SP w Podczelu, Gimnazjum Nr 1, SP Nr 6, SP Nr 8)	2001-2008
– Plac rekreacyjno-sportowy na osiedlu Ogrody	2005-2009 (w trakcie realizacji)

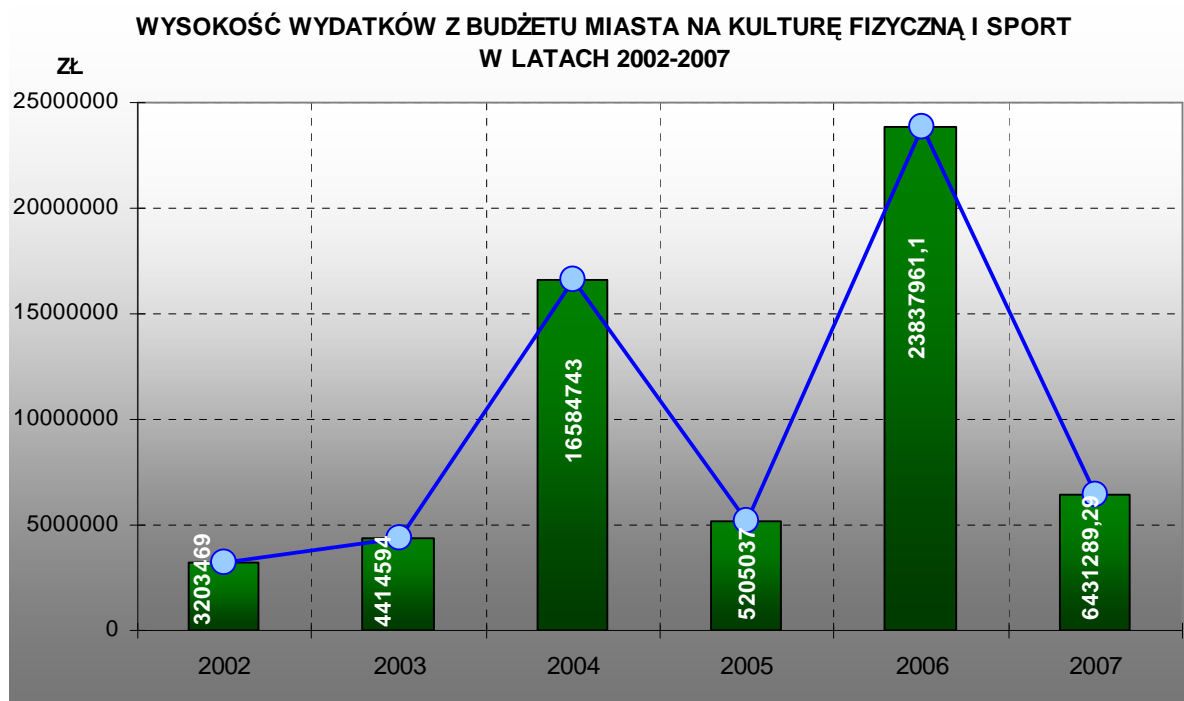
W wyniku zrealizowanych inwestycji baza sportowo-rekreacyjna miasta uległa znacznej poprawie. Obiekty sportowe znajdujące się w gestii miasta to m.in.: Hala Sportowa Milenium, sala sportowa przy ul. Wąskiej, stadion sportowy przy ul. Śliwińskiego, sala sportowa przy ul. Jedności Narodowej, hala i tory łucznicze, basen, lodowisko, skate -park, korty tenisowe, szkolne boiska sportowe. Miejskimi obiektami sportowymi zarządza Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, w jego gestii znajduje się również obsługa plaży i kąpieliska.

Liczne zadania w obszarze kultury fizycznej są realizowane przez stowarzyszenia sportowe, uczniowskie kluby sportowe. W całym powiecie kołobrzeskim na koniec 2007 roku było zarejestrowanych 29 Uczniowskich Klubów Sportowych oraz 43 Stowarzyszenia Kultury

Fizycznej, z czego znaczna część jest zarejestrowana na terenie miasta. Istniejące podmioty prezentują dosyć wysoki poziom, czego przykładem jest osiąganie dobrych wyników. Do najbardziej popularnych dyscyplin sportowych należy koszykówka, piłka nożna, łucznictwo, taekwon – do, lekkoatletyka.

Znaczną część jednostek stanowią kluby sportowe i stowarzyszenia realizujące zadania z zakresu piłki nożnej: MKP „Kotwica”, KSP „Żaki'94”, UKS „Ósemka, Kołobrzescie Stowarzyszenie Amatorskiej Piłki Nożnej oraz koszykówki: SKK „Kotwica Kołobrzeg, SKKK „Kotwica 2013”, UKS „Kotwica 2013”, MUKS „Kotwica 50”. Potwierdzeniem dobrej kondycji kołobrzesciej koszykówki jest Klub Kotwica Kołobrzeg S.A.. Na terenie miasta działają również podmioty zajmujące się innymi dyscyplinami sportowymi: UKS „Błękitni 6” – pika nożna, żeglarstwo, KMKL „Sztorm” – lekkoatletyka, KSŁ „Mewa” - łucznictwo, LKS „Viking” – taekwon-do, OPZW „Salmo” – wędkarstwo, UKS „Zapasy Kołobrzeg – zapasy, UKS Bałtyk „Morska Odyseja” - pływanie, UKS „Siódemka – lekkoatletyka, tenis stołowy, kolarstwo, Stowarzyszenie Taneczne „RYTM”-taniec, Stowarzyszenie Taneczne AMBER – taniec, JKM. Joseph Conrad – żeglarstwo, UKS Żeglarzy Niepełnosprawnych „Kliwer – żeglarstwo, UKS OPP Powiat Kołobrzesci – siatkówka, szachy, SZKS „Gens” - szachy, KKS „Fala Boks” – boks, KSZS – różne dyscypliny, Stowarzyszenie Przyjaciół Kołobrzegu.

Wykres 4.3.

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

W celu realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu miasto corocznie ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych oraz stowarzyszeń na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (nie muszą to być organizacje pożytku publicznego) udziela dotacji na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej. W 2007 roku miasto wspierało 24 organizacje sportowe, z czego sporą część stanowiły Uczniowskie Kluby Sportowe.

Szereg imprez realizowanych przez stowarzyszenia miało zasięg ogólnopolski oraz międzynarodowy, przyczyniając się do promocji miasta. Odbiorcami imprez są zarówno turyści, jak i mieszkańcy. Największa liczba przedsięwzięć sportowych jest organizowana w okresie sezonu letniego – są atrakcją turystyczną oraz narzędziem służącym do promocji miasta i jego walorów.

W 2007 roku z budżetu miasta wydano 132000 zł na dofinansowanie zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu. Największe dofinansowanie przeznaczano na następujące przedsięwzięcia sportowe:

– XX Międzynarodowy Bieg Zaślubin z Morzem,	25.000 zł
– XXX Regaty o Srebrny Dzwon,	22.000 zł
– XIII Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Łucznictwie,	15.000 zł
– IV Międzynarodowy Festiwal Koszykówki,	12.000 zł
– Wieloetapowy Wyścig o „Puchar Bałtyku 2006,	12.000 zł
– Festiwal i konkurs piosenki Żeglarskiej,	10.000 zł
– Kołobrzeska Gala Sportu,	7.000 zł
– Coast 2Coast,	7.000 zł
– IV Gala Piłki Dziecięcej im. K. Deyny,	5.000 zł
– Czwartki lekkoatletyczne.	4.000 zł.

Innymi bardzo popularnymi imprezami są: Memoriał im. M. Barty, Memoriał im. W. Wierzbickiego, Festiwal Koszykówki „Baltic Basket Cup”, Kołobrzeskie Święto Rowerów, Maraton Wędkowania na plaży, Regaty na Smoczych Łodziach, Imprezy z okazji Dnia Dziecka.

Znaczna ilość imprez jest organizowana przez podmioty i jednostki prywatne. Na terenie miasta znajduje się szereg obiektów sportowych i rekreacyjnych należących do przedsiębiorców prywatnych (zwłaszcza w obiektach sanatoryjnych oraz hotelowych) połączonych często z centrami odnowy biologicznej oraz usługami leczniczymi i uzdrowiskowymi.

4.4. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Stan sanitarny miasta i sytuacja epidemiologiczna

Kontrolą bezpieczeństwa sanitarnego miasta zajmuje się Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna. Sytuacja epidemiologiczna miasta w okresie pomiędzy 1999 a 2007 rokiem jest oceniana jako korzystna. W analizowanym okresie nie wystąpiły przypadki zachorowań na niebezpieczne choroby zakaźne, ani zachorowania masowe. W celu zmniejszenia ilości zachorowań na niektóre choroby, realizowany jest program szczepień ochronnych, przede wszystkim przeciwko wzw typu B oraz odrze, śwince i różyczce. Zauważalne są zachorowania wśród dzieci, które nie były poddane programowi szczepień (na różyczkę oraz świnkę) oraz ogólny wzrost zachorowań na wzw typu C. Dynamika zatruc pokarmowych w omawianym okresie cechowała się pewną zmiennością – w latach 1999-2001 na wysokim poziomie utrzymywała się liczba zatruc na salmonellozę, obecnie wysokość zachorowań uległa znacznemu zmniejszeniu, dokonał się natomiast wzrost innych zatruc pokarmowych spowodowanych głównie zatruciem gronkowcem złocistym i nieokreśloną florą bakteryjną. Zatrucia wynikają przede wszystkim z niezachowania higieny podczas przygotowania i przechowywania potraw.

Tabela 4.7.

LICZBA ZACHOROWAŃ NA CHOROBY ZKAŻNE W LATACH 1999-2007									
choroba	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Salmonellozy	24	41	52	23	14	10	13	28	12
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	35	0	56	1	66	43	177	112	47
Płonica	31	26	22	10	11	3	8	10	17
Ospa wietrzna	101	242	177	176	159	281	49	256	82
Różyczka	18	14	93	63	17	4	23	33	9
Świnka	140	8	8	226	139	81	13	1	0
Wzw typu B	2	3	1	2	1	2	0	3	2
Wzw typu C	1	3	1	4	3	4	2	8	10

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Bardzo istotny ze względu na charakter turystyczno-wypoczynkowy miasta jest stan obiektów ochrony zdrowia oraz obiektów gastronomicznych. W ramach kontroli PSSE obejmuje tego typu placówki stałym nadzorem, wzmożony nadzór prowadzony jest w okresie sezonu letniego (obiekty sezonowe są kontrolowane przed uruchomieniem działalności).

Stan sanitarny obiektów gastronomicznych jest oceniany jako dobry. Dynamiczny rozwój uzdrowiska pociąga za sobą rozwój m.in. bazy gastronomicznej, w związku z czym znaczną ilość stanowią obiekty nowe lub zmodernizowane – w 2007 roku liczba tego typu obiektów ogółem wynosiła 256, natomiast w 1999 – 203 obiekty - wzrost o 26,2%. Duża dynamika przyrostu cechuje jednostki gastronomii , w tym:

- małej gastronomii (fast-foody, kawiarnie, drink-bary, pijalnie piwa) – ich liczba w 2007 roku wynosiła 205, natomiast w 1999 roku –176 – przyrost o 16,47%,

- obiektów dużej gastronomii - przyrost ilości obiektów o 88,88% - 51 obiektów w 2007 roku, 27 w roku 1999.

Ogólnie corocznie spada liczba obiektów o rażących zaniedbaniach sanitarnych. Właściciele podejmują liczne działania w celu podniesienia jakości obiektów, m.in. poprzez wyposażenie w profesjonalny sprzęt. Stan sanitarno-techniczny obiektów ochrony zdrowia jest oceniany jako zadowalający – placówki są przenoszone do nowych lokali lub są remontowane. Dynamiczny przyrost liczby zakładów opieki zdrowotnej związany jest rozwojem prywatnych przychodni oraz zakładów uzdrowiskowych, które w trosce o klienta w

dużym stopniu dbają o stan sanitarny obiektów oraz pomieszczeń, w których wykonują swoje usługi.

Funkcjonowanie służby zdrowia

Opieka zdrowotna na terenie miasta jest świadczona przez szereg licznych placówek: Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital Regionalny, niepubliczne placówki podstawowej opieki zdrowotnej, lecznictwo uzdrowiskowe. Według danych z Zachodniopomorskiego Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia, w 2007 roku zakłady opieki zdrowotnej obsługiwały 52482 pacjentów, w tym 32090 w praktykach indywidualnych oraz 20392 w placówkach niepublicznych, w Narodowym Funduszu Zdrowia były ubezpieczone 52482 osoby.

Na terenie miasta funkcjonuje Filia Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego Szczecinie - w 2007 roku dysponowała czterema karetkami, które wyjeżdżały 5481 razy, w tym w lipcu i sierpniu odpowiednio 665 oraz 587 razy – stanowiły one 22,84% wszystkich wyjazdów w 2007 roku. W placówce zatrudnionych było 27 osób, w tym: 1 lekarz ratunkowy, 1 koordynator medyczny, 5 dyspozytorów medycznych, 12 ratowników medycznych, 8 kierowców-ratowników.

Szpital Regionalny funkcjonujący w Kołobrzegu obejmuje swym zasięgiem cały powiat. Szpital w 2007 roku dysponował 424 łóżkami na 14 oddziałach, w których pracowało 83 lekarzy. Największa liczba łóżek znajdowała się na oddziale chirurgii ogólnej-13,67% oraz oddziale psychiatrycznym – 10,84%, na którym od 2004 roku nastąpił przyrost liczby łóżek. Największa liczba lekarzy pracowała na oddziale chirurgicznym -15,66% wszystkich lekarzy, na oddziale chorób wewnętrznych (9,63%) oraz oddziale chirurgii urazowo-ortopedycznej (również 9,63% wszystkich lekarzy).

Tabela 4.8.

LICZBA LEKARZY ORAZ ŁÓŻEK W REGIONALNYM SZPITALU W KOŁOBRZEGU W LATACH 2004-2007								
nazwa oddziału	liczba łóżek				liczba lekarzy			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
chorób wewnętrznych	44	42	42	42	5	5	8	8
kardiologiczny	42	42	42	42	8	7	6	6
neurologiczny	27	27	27	27	4	4	4	5
intensywnej terapii	6	6	6	6	8	8	7	6
rehabilitacyjny	36	36	36	36	4	4	3	3
pediatryczny	20	20	20	20	3	3	4	4
ginekologiczno-położniczy	37	37	37	37	7	7	6	7
chirurgii ogólnej	58	58	58	58	10	11	11	13
chirurgii urazowo-ortopedycznej	26	26	26	26	7	7	7	8
okulistyczny	25	25	25	25	5	5	5	6
otolaryngologiczny	32	33	33	33	4	5	4	6
psychiatryczny	44	46	46	46	6	7	6	7
szpitalny oddział ratunkowy	6	6	6	6	3	3	1	2
neonatologiczny	20	20	20	20	2	2	2	2
razem	423	424	424	424	76	78	74	83

Źródło: Regionalny Szpital w Kołobrzegu

W szpitalu w 2006 roku pracowało 236 pielęgniarek – liczba ta systematycznie maleje, w porównaniu z rokiem 2002 spadła o 10,6%, liczba położnych w 2006 roku wynosiła 26. W lecznictwie specjalistycznym i uzdrowiskowym pracowało w 2006 roku 73 lekarzy – w stosunku do 2002 roku liczba ta wzrosła 55,31%. Prężny przyrost liczby lekarzy w tego typu placówkach wynika z dynamicznego rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego na terenie miasta. W ostatnich kilku latach powstało kilka nowych zakładów uzdrowiskowych, kolejne są

budowane. W placówkach tych w 2006 roku pracowały 203 pielęgniarki oraz 41 stomatologów.

Nadzorem Państwowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w 2007 roku było objętych 49 zakładów opieki zdrowotnej, 30 indywidualnych praktyk lekarskich oraz 69 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich. W porównaniu rokiem 1999 liczba zakładów objętych nadzorem wzrosła o 276,92%, na przestrzeni lat 1999-2006 liczba ta kształtowała się następująco: 13,16,23,30,33,33,36,50. W przypadku indywidualnych i specjalistycznych praktyk lekarskich dane w rozbięciu na rodzaj praktyki są dostępne do 2001 roku - PSSE swoim nadzorem w latach 2001-2006 objęła 81,36,29,41,29,31,30 indywidualnych praktyk lekarskich oraz 14,40,76,85,72,73,69 specjalistycznych indywidualnych praktyk lekarskich.

Według danych z Zachodniopomorskiego Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia, w 2006 roku w mieście funkcjonowało 45 zakładów opieki zdrowotnej, z tego 95,55% stanowiły zakłady niepubliczne, w których pracowało 57 lekarzy – 42,22% wszystkich lekarzy w ZOZ oraz 254 pielęgniarki – 51,41% wszystkich pielęgniarek w ZOZ. W podstawowej opiece zdrowotnej pracowało 33 lekarzy - z tego 51,51% stanowili lekarze pierwszego kontaktu, 24,24% pediatrzy, 49 pielęgniarek – w tym 38,77% stanowiły pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, 9 położnych środowiskowo-rodzinnych.

Tabela 4.9.

DANE NA TEMAT SŁUŻBY ZDROWIA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2002-2006					
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006
pracujący w zakładach opieki zdrowotnej					
liczba zakładów opieki zdrowotnej	34	32	33	39	45
w tym: publiczne	5	2	2	2	2
niepubliczne	29	30	31	37	43
liczba lekarzy zatrudnionych w ZOZ	156	151	155	150	135
w tym: w publicznych	107	98	91	79	78
w niepublicznych	49	53	64	71	57
liczba pielęgniarek zatrudnionych w ZOZ	562	543	526	502	494
w tym: w publicznych zoz	326	278	264	258	240
w niepublicznych zoz	236	265	262	244	254
pracujący w podstawowej opiece zdrowotnej					
liczba lekarzy	29	30	28	29	33
w tym: lekarze pierwszego kontaktu	21	23	15	16	17
lekarze pediatrzy	4	3	6	6	8
lekarze pozostali	4	4	7	7	8
liczba pielęgniarek	68	41	35	49	49
w tym środowiskowo-rodzinnych	-	-	11	11	19
liczba położnych środowiskowo-rodzinnych	8	9	9	9	9
pracujących w szpitalu ogólnym					
liczba pielęgniarek	264	261	248	253	236
liczba położnych	27	25	26	26	26
pracujący w lecznictwie specjalistycznym i uzdrowiskowym					
liczba lekarzy	47	45	62	63	73
liczba pielęgniarek	221	233	230	196	203
liczba stomatologów razem	30	33	33	38	41

Źródło: Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia

Ponadto w Kołobrzegu działa Międzynarodowe Centrum Dializ wyposażone w 14 stanowisk do hemodializy, kilka pracowni analityki medycznej, 24 apteki.

Do końca 2003 roku w Kołobrzegu działały dwa żłobki. Uchwałą Rady Miasta z dnia 05.09.2003 zlikwidowano żłobek „Ewelina” przy ul. Okopowej. Obecnie funkcjonuje jeden żłobek miejski „Krasnal”, do którego w 2007 roku uczęszczało 80 dzieci, liczba frekwencji dziennej wynosiła 54 osoby. Istniejąca liczba miejsc w żłobku jest niewystarczająca w

stosunku do potrzeb mieszkańców - liczba dzieci zapisanych przewyższa liczbę miejsc budżetowych.

Tabela 4.10.

LICZBA MIEJSC ORAZ DZIECI W ŻŁOBKU MIEJSKIM W LATACH 2004-2007			
lata	liczba miejsc budżetowych	liczba dzieci zapisanych	średnia liczba dzieci z frekwencji dziennej
2004	75	77	58
2005	75	82	59
2006	75	80	56
2007	75	80	54

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg

Profilaktyka i promocja zdrowia

Miasto podejmuje szereg działań w kierunku profilaktyki i promocji zdrowia m.in. poprzez ciągle dofinansowywanie wszelkiego rodzaju przedsięwzięć oraz przyznawanie dotacji dla organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rzecz ochrony i promocji zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Jest to działalność profilaktyczna i edukacyjna z zakresu promocji zdrowia, wykrywania schorzeń i chorób przewlekłych oraz rehabilitacji, pomoc medyczna i psychologiczna dla osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. W wyniku konkursu ofert w roku 2007 pomocy finansowej udzielono 9 organizacjom, działającym w sferze ochrony zdrowia na kwotę 70.478,00 zł. Środki pieniężne są przekazywane również na dofinansowanie zakupów inwestycyjnych m.in. specjalistycznego sprzętu medycznego do Szpitala Regionalnego w Kołobrzegu. W kalendarzu imprez związanych z promocją zdrowia w 2007 roku znajdowały się m.in. obchody Światowego Dnia Serca, Profilaktyka wysiękowego zapalenia ucha środkowego u młodzieży w wieku wczesnoszkolnym, Dzień Młodzieży PCK, obchody Światowego Dnia Wolontariusza, Dni Honorowego Krwiodawstwa.

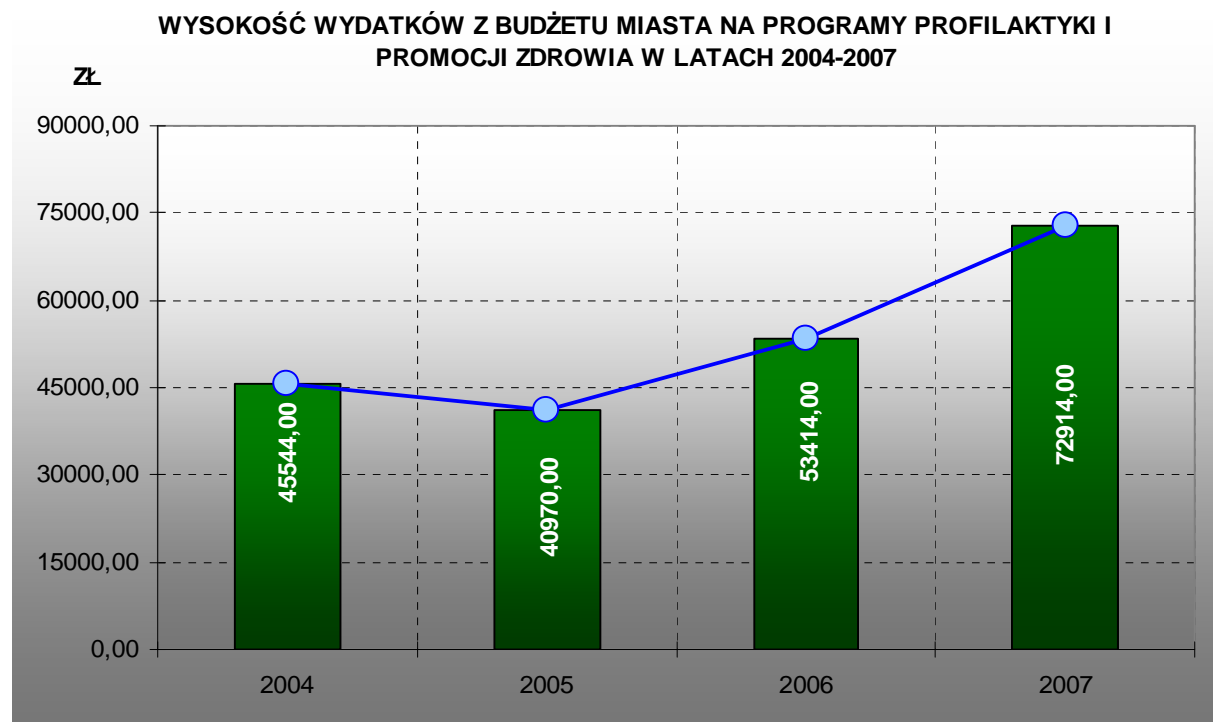
Tabela 4.11.

PROGRAMY PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA				
program	wysokość finansowania			
	2004	2005	2006	2007
Prelekcje dla młodzieży szkolnej z wiedzy o honorowym krwiodawstwie, upowszechniania międzynarodowego prawa humanitarnego, prelekcje z wiedzy o HIV/AIDS, o szkodliwości palenia tytoniu	1.295,00	570,00	3.360,00	1.920,00
Edukacja społeczeństwa w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia -organizacja obchodów „Światowego Dnia Serca”	-	500,00	1.000,00	1.500,00
Wczesna rehabilitacja, pomoc psychologiczna dla dzieci niepełnosprawnych	20.000,00	18.380,00	16.448,00	16.500,00
Profilaktyka i edukacja w chorobie nowotworowej piersi	500,00	2.000,00	1.000,00	2.300,00
Rehabilitacja fizyczna kobiet po leczeniu raka piersi	5.428,00	3.000,00	5.682,00	5.980,00
Pomoc osobom dotkniętym chorobą nowotworową, osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom	-	-	-	15.000,00
Profilaktyka w zakresie wykrywania cukrzycy	7.786,00	9.760,00	7.618,00	11.098,00
Szkolenie rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych wzrokowo	2.000,00	2.340,00	1.632,00	3.300,00
Prowadzenie działalności na rzecz osób	845,00	960,00	2.800,00	3.700,00

niepełnosprawnych wzrokowo				
Program szkolenia wolontariuszy	2.000,00	-	1.000,00	-
Rehabilitacja społeczna i integracja osób z uszkodzonym słuchem, niesłyszących	4.490,00	3.060,00	5.820,00	4.650,00
Szczepienia dzieci w wieku przedszkolnym z rodzin najuboższych przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A.	-	-	2.710,00	2.710,00
Szkolenia młodzieży ze szkół gimnazjalnych z zakresu udzielania pierwszej pomocy	1.200,00	400,00	4.344,00	896,00
Profilaktyka wysiękowego zapalenia ucha środkowego u młodzieży w wieku wczesnoszkolnym	-	-	-	3.360,00

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg

Wykres 4.4.

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg

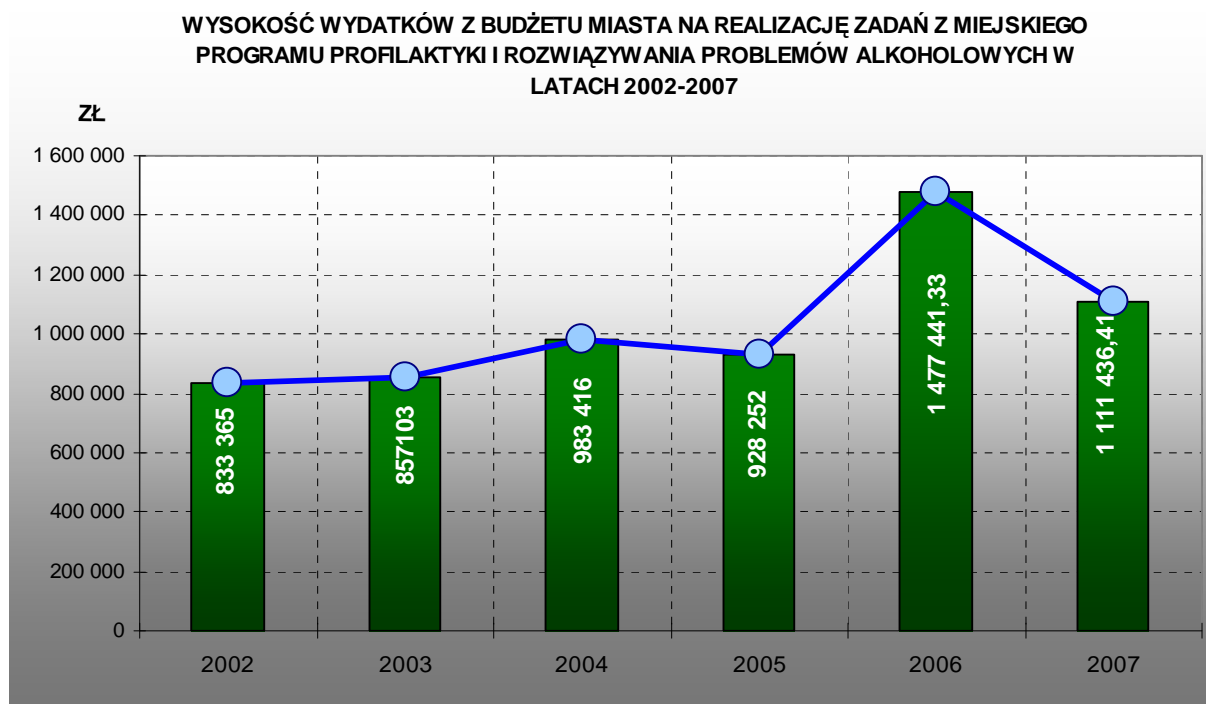
Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminny ma za zadanie podejmować i rozwiązywać problemy z zakresu problematyki uzależnień. Środki na realizację programów w tym zakresie pochodzą z opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi. Budżet programów kołobrzeskich jest jednym z największych w województwie zachodniopomorskim. Rada Miasta uchwała corocznie Miejski Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi, którego celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów problemów już występujących. W 2007 roku zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi były m.in. realizowane poprzez:

- udzielanie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym poprzez Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Alkoholowym (przy ul. Kniewskiego, w Podczelu oraz Radzikowie),
- prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez organizowanie imprez o charakterze profilaktyczno –sportowym,
- prowadzenie przez specjalistę terapii zajęciowej z alkoholikami - pacjentami Oddziału Psychiatrycznego Szpitala Regionalnego w Kołobrzegu w wymiarze 10 godz. tygodniowo,

- finansowanie terapii "after care" w Stanominie dla osób uzależnionych- zjazdy raz na dwa miesiące
- finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (pomoc radcy prawnego oraz psychologa),
- program ponadpodstawowy dla pacjentów Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia: trening zapobiegania nawrotom picia,
- modernizacja, remont i wyposażenie bezpiecznych miejsc spędzania czasu wolnego, rekreacji, sportu oraz zabaw - budowa boisk sportowych na terenie miasta (359 670,00 zł).
- finansowanie kolonii profilaktycznych m.in.: pokrycie kosztów wypoczynku letniego młodzieży - zorganizowano kolonię z programem profilaktycznym w Białym Dunajcu k / Zakopanego - grupa 173 osoby, organizację „Ferii zimowych” dla dzieci będących podopiecznymi MOPS,
- dofinansowanie imprezy integracyjnej dla młodzieży "Źródła wiary" promującej zdrowy styl życia bez używek.
- udział w Ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej "Zachowaj trzeźwy umysł".

W 2007 roku Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszczęła 107 postępowań mających na celu nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, złożyła 78 wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego. Miasto uczestniczyło w ogólnopolskich kampaniach społecznych: „Cięża bez alkoholu”, „Razem przeciw dyskryminacji”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Wykres 4.5.

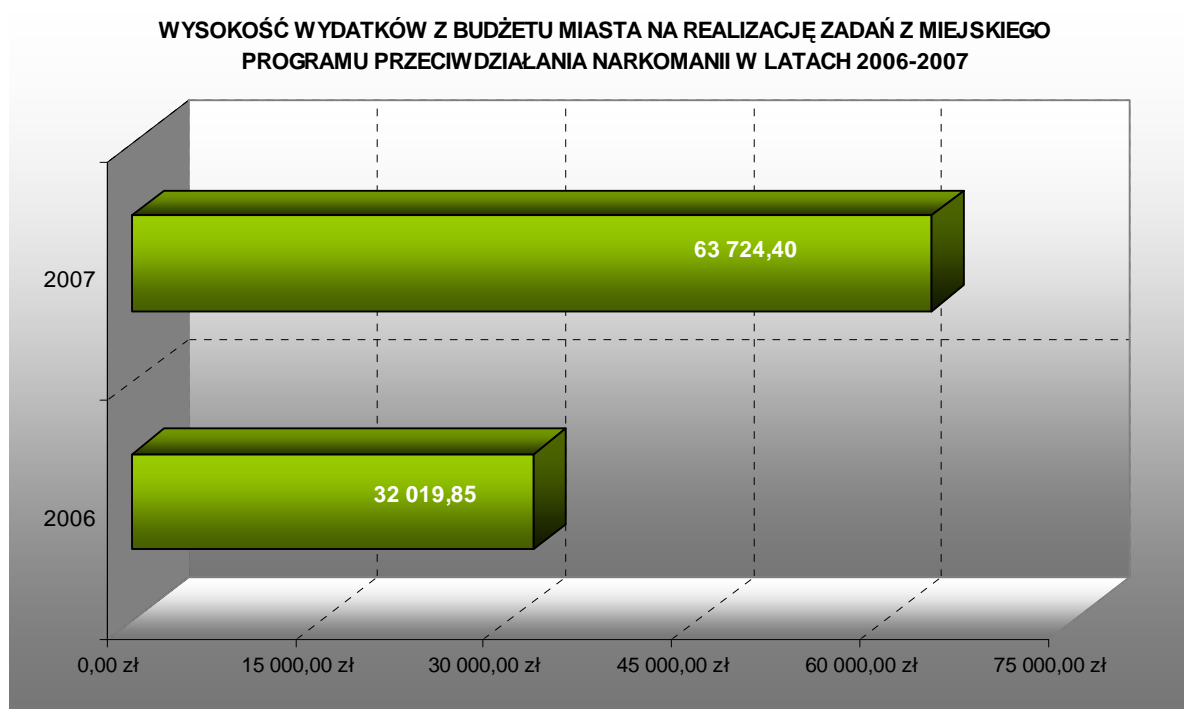
Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

W 2006 roku po raz pierwszy przyjęto dwuletni Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii, celem programu jest: edukowanie społeczeństwa o następstwach narkomanii i angażowanie go w rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zmniejszanie rozmiarów problemów, które coraz częściej występują wśród młodzieży, w związku z używaniem substancji psychoaktywnych.

Dotychczas zadania były realizowane poprzez zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych poprzez finansowanie:

- działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Narkotycznym (w 2007 roku punkt działał 10 h w tygodniu),
- prowadzenie zajęć psychoterapii grupowej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w wymiarze 2 h tygodniowo oraz zajęć dla członków rodzin osób uzależnionych w wymiarze 2 h tygodniowo,
- finansowanie udziału w programie zdrowienia po leczeniu odwykowym,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej,
- dofinansowanie przedsięwzięć edukacyjnych z zakresu zapobiegania narkomanii realizowanych przez szkoły,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Wykres 4.6.

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

Pomoc Społeczna

Gmina Miasto Kołobrzeg w drodze konkursowej przyznaje środki organizacjom pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym. W 2007 roku dofinansowanie w łącznej kwocie 75.181,00 zł otrzymały następujące organizacje: Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks” w Kołobrzegu, TPD – Oddział Okręgowy w Koszalinie – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Kołobrzegu, „Caritas” Parafii Wniebowzięcia N.M.P. w Kołobrzegu, Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, ZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny Monar w Kamieniu Rymańskim. Specyfika problemów w zakresie przeciwdziałania patologiom nie różni się w sposób znaczący ogólnopolskiej z małym zastrzeżeniem – w mieście występuje sezonowość zjawiska narkomanii w okresie letnim.

Jednym z najistotniejszych obszarów działania samorządu wynikających z zadań obowiązkowych gminy jest sfera pomocy społecznej. Większość środków z zakresu pomocy społecznej w Kołobrzegu jest przeznaczana na działalność jednostki pomocy społecznej - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach struktury MOPS działają m.in.: Dział

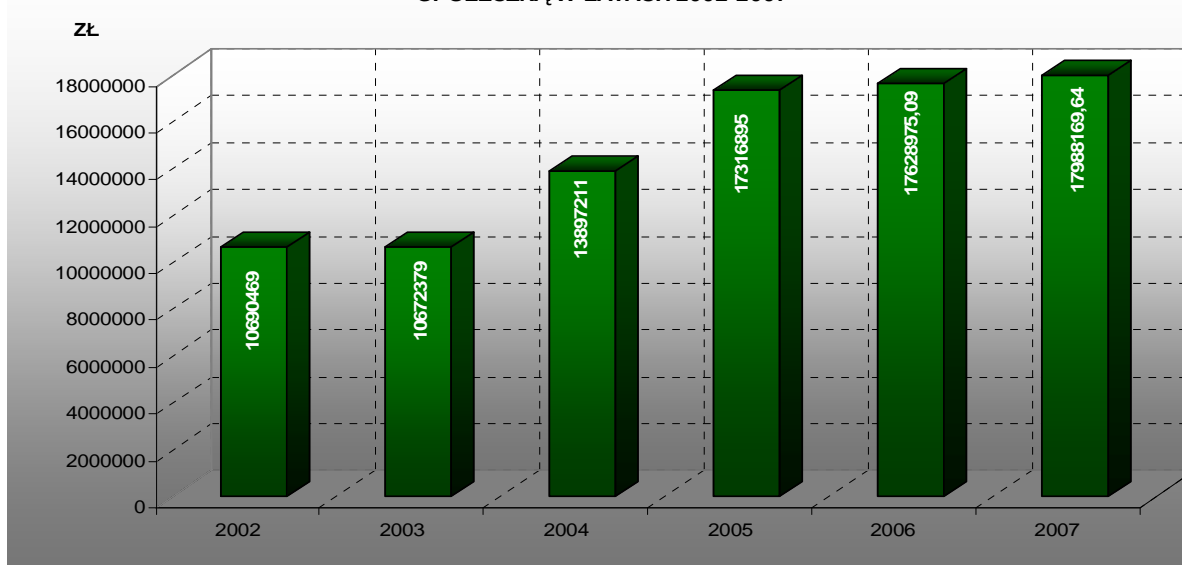
Pracy Socjalnej, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Opieki nad Osobami Bezdomnymi - Schronisko dla Bezdomnych, Dział Pomocy Doraźnej SEZAM, magazyn odzieży, Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej. W 2007 roku jednostka realizowała następujące zadania:

- udzielono 42 schronienia osobom bezdomnym w schronisku, zagwarantowano 637 noclegów w noclegowni w okresie zimowym, 2 osobom zapewniono pobyt w mieszkaniu chronionym,
- pomocą w naturze oraz finansową objęto 1872 rodziny, z tego 1363 otrzymało pomoc w naturze, m.in. zapewniono posiłki dla 150 osób dorosłych, 541 dzieci; pomocą finansową w postaci zasiłków objęto 592 rodziny w formie zasiłków okresowych, 493 w formie zasiłków celowych – zasiłki okresowe finansowano z budżetu gminy oraz państwa,
- na świadczenia społeczne wydano 7984078,32 zł,
- wypłacono 1268 rodzinom 10765 świadczeń z tytułu dodatków mieszkaniowych w 2007 roku,
- pomocą specjalistyczną objęto 125 osoby, na rzecz których opiekunki świadczyły 50043 h, z tego 86,67% stanowiły godziny zwykłe, w 2006 roku świadczone 52693 h, z tego godziny zwykłe stanowiły 87,34%.

Z danych MOPS wynika, iż z takiej formy pomocy korzysta 9% mieszkańców miasta, jednocześnie liczba osób korzystających z pomocy ośrodka nieznacznie spadła w 2006 r. – 3852 osoby w stosunku do 2005 r. – 4152 osoby. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz zadań bieżących realizował również przedsięwzięcia związane z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu poprzez podniesienie poziomu edukacji oraz rozwijania aktywnych form integracji społecznej. W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego zrealizowano projekt „Bądź aktywny na rynku pracy”, odbiorcami projektu było 30 osób z grupy zagrożonych wykluczeniem społecznym (udział w projekcie wzięło 27 osób z zaburzeniami psychicznymi) poprzez podniesienie poziomu edukacji i umiejętności zawodowych oraz popularyzacja nowoczesnych technik informacyjnych. Innym realizowanym programem był program „Jesteśmy aktywni”, skierowany do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Głównym celem projektu było rozwijanie aktywnych form integracji społecznej.

Wykres 4.7.

WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA POMOC SPOŁECZNĄ I OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W LATACH 2002-2007

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007

4.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Przestępczość

Na terenie miasta funkcjonuje Komenda Powiatowa Policji, swoim obszarem działania obejmuje powiat kołobrzeski wraz z miastem Kołobrzeg.

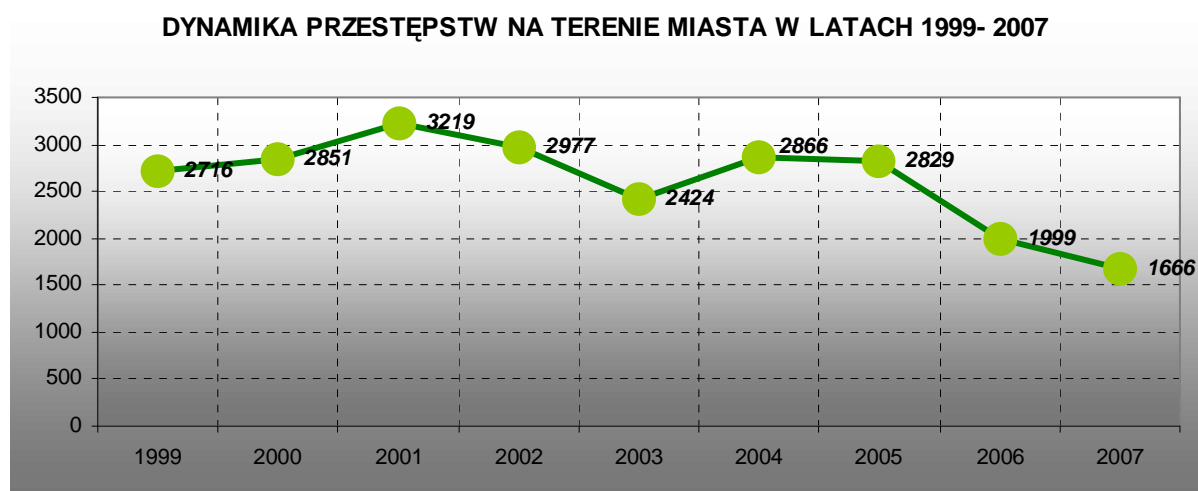
Tabela 4.12.

LICZBA PRZESTĘPSTW NA TERENIE MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 1999-2007									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
liczba przestępstw ogółem	2716	2851	3219	2977	2424	2866	2829	1999	1666
w tym: zabójstwa	3	2	1	1	1	2	2	3	1
zgwałcenia	2	4	3	2	1	9	6	4	1
kradzieże (bez samochodu)	482	678	924	828	905	916	1098	657	402
kradzieże samochodu	218	129	187	166	220	182	173	84	66
krótkotrwały zabór pojazdu	69	40	30	29	19	23	16	7	3
kradzież z włamaniem	934	678	830	808	571	563	541	284	220
rozbój i kradzieże rozbójnicze	73	75	103	59	79	83	55	50	45
bójki i pobicia	17	4	15	19	13	11	5	8	3
uszkodzenie rzeczy	91	121	149	124	120	124	126	99	84
przestępstwa gospodarcze	204	438	180	208	131	91	72	164	77

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Na przestrzeni lat 1999-2007 liczba przestępstw w mieście uległa obniżeniu o 38,65%, w 2007 roku wartość ta wynosiła 1666, stanowiąc najniższą wielkość w analizowanym okresie. Analiza dynamiki przestępstw cechuje się wzrostem w okresie pomiędzy 1999 a 2001 rokiem, następnie poprzez dwa kolejne lata liczba przestępstw ponownie uległa obniżeniu. Ponowny wzrost przestępstw nastąpił w 2004, po czym od 2005 roku utrzymuje się ciągle ich spadek. W 2007 roku stwierdzono o 333 przestępstwa mniej niż w 2006 i o 1163 w stosunku do 2005 r. Wartości te wskazują na pozytywną tendencję ograniczenia ilości czynów stwierdzonych oraz systematyczny spadek procentowy przestępstw. W 2007 roku liczba przestępstw obniżyła się o 16,65% w porównaniu do roku poprzedniego, w 2006 roku natomiast o 29,33%. W latach 2006 i 2007 odnotowano znaczny spadek ogólnej liczby przestępstw na tle pozostałych roczników. Liczba przestępstw w 2007 roku obniżyła się o 38,66% w stosunku do roku 1999.

Wykres 4.8.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

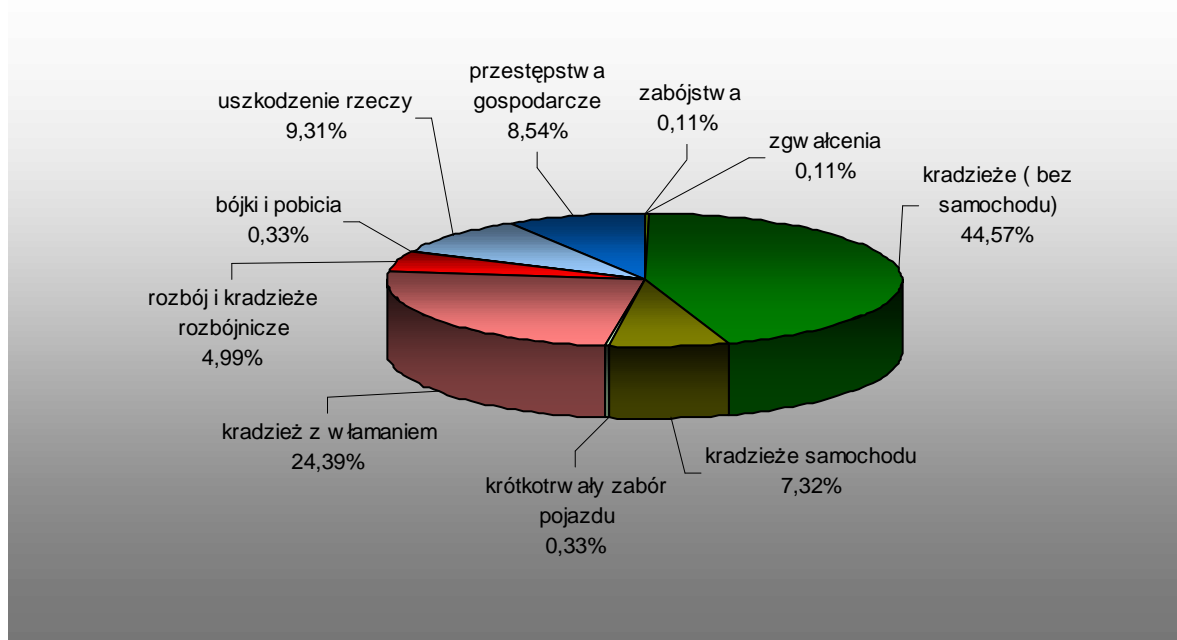
Odzwierciedleniem dynamiki przestępstw w ogóle jest dynamika przestępstw w okresie sezonu letniego (maj-sierpień) – przyjmuje ona tożsamy kształt. Udział przestępstw sezonowych w analizowanym okresie w liczbie przestępstw ogółem wahał się na poziomie pomiędzy 29,6 – 38 punktów procentowych. Najwyższy odsetek przestępstw w sezonie letnim zanotowano w 2000 oraz 2003 roku, przy czym pierwszy z nich charakteryzował się ogólnym wzrostem przestępczości, natomiast drugi gwałtownym spadkiem przestępstw w ogóle. Liczba przestępstw w sezonie letnim w roku 2007 obniżyła się o 34,53% w stosunku do roku 1999. Liczba przestępstw popełnionych w okresie sezonu letniego oraz ich struktura na przestrzeni lat 1999-2007 przedstawia się następująco:

	liczba	% ogólnej liczby przestępstw w ciągu roku
1999:	805	29,6
2000:	1087	38
2001:	1098	34
2002:	1042	35
2003:	927	38
2004:	1033	36
2005:	1067	37
2006:	631	31
2007:	527	31

Według danych Komendy Powiatowej Policji pora roku wpływa na dynamikę przestępczości na terenie miasta. W okresie sezonu letniego odnotowuje się zwiększoną ilość przestępstw kryminalnych: przestępstwa przeciwko mieniu, przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Dokonywane są one głównie w pasie nadmorskim (ośrodki i domy wczasowe, parki i teren bezpośrednio przyległy do morza od wschodniej do zachodniej części miasta).

Wykres 4.9.

STRUKTURA PRZESTĘPSTW W KOŁOBRZEGU W 2007 ROKU

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Z analizy przestępczości na obszarze działania Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu wynika, że w roku 2001 odnotowano najwyższą liczbę w kategorii przestępstw kryminalnych, natomiast w kategorii przestępstw gospodarczych najwyższy wskaźnik dotyczył roku 2000. Największe ilości przestępstw to przestępstwa przeciwko mieniu, w

dalszej kolejności przeciwko życiu i zdrowiu. W 2007 roku najczęściej dokonywano kradzieży (bez samochodów) – 44,57%, następnie kradzieży z włamaniem – 24,39%. Te dwa rodzaje przestępstw stanowiły ponad jedną trzecią przestępstw w ogóle – w sumie 68,96%. Mniejszy udział w strukturze przestępstw zajmowały kolejno: uszkodzenie rzeczy – 9,31%, przestępstwa gospodarcze – 8,54%, kradzieże samochodu – 7,32%, rozbój i kradzieże rozbójnicze – 4,99%, bójki i pobicia oraz krótkotrwały rozbój pojazdu stanowiły po 0,33% wszystkich przestępstw, natomiast zabójstwa i zgwałcenia po 0,11%. Na przestrzeni dziewięciu lat zmieniła się struktura przestępstw – w 1999 roku również ponad jedną trzecią – 67,65% - stanowiły te same przestępstwa, które wiodły prym w 2007 roku, jednak ich udział procentowy był odwrotny - kradzieże z włamaniem stanowiły aż 44,63% wszystkich przestępstw natomiast kradzieże bez samochodów 23,03%. Ponad dwukrotnie udziały w ogólnej liczbie przestępstw zwiększyła kategoria uszkodzenia rzeczy – 1999 roku stanowiły 4,35%, nieznacznie zmniejszył się udział przestępstw gospodarczych, kradzieży samochodu, bójek i pobić, krótkotrwały rozbój pojazdu – w 1999 roku stanowiły odpowiednio 9,75%, 10,42%, 0,81%, 3,30%. Nieznacznie wzrósł w ogóle wszystkich przestępstw udział rozbojów i kradzieży – w 1999 roku ich udział wynosił 3,49%, na niezmiennym poziomie utrzymuje się udział zabójstw oraz zgwałceń w strukturze przestępstw. Dynamika poszczególnych przestępstw w każdym przypadku cechowała się tendencją spadkową – największy spadek dotyczył krótkotrwałego rozboju pojazdu – 95,65%, bójek i pobić – 82,35% oraz kradzieży z włamaniem – 76,45%. Spadek w okolicach dwóch trzecich dotyczył: kradzieży samochodu – spadek o 69,72%, zabójstw – 66,67%, przestępstw gospodarczych – 62,25%, o połowę spadła ilość zgwałceń, spadek o ponad jedną trzecią objął rozbój i kradzieże rozbójnicze – 38,36%, ilość kradzieży bez samochodu spadła o 16,6%. Najniższy spadek odnotowano w przypadku uszkodzeń rzeczy – 7,69%.

Tabela 4.13.

LICZBA PRZESTĘPCÓW ORAZ WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI PRZESTĘPSTW W LATACH 1999-2007*									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
liczba przestępców - ogółem	889	1229	1423	1313	1234	1213	1096	1285	902
w tym: złapanych na gorącym uczynku	-	-	-	-	-	104	126	135	867
zatrzymanych	-	-	-	-	-	965	986	957	777
liczba sprawców nieletnich	111	117	116	89	54	81	95	87	94
wskaźnik wykrywalności przestępstw	39	54	47,1	49,2	49,9	49,6	43,1	51,7	63,5

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

* W związku z kilkukrotną zmianą systemu informatycznego Policji, jak i sposobu liczenia poszczególnych wskaźników dane zawarte w powyższej tabeli nie zawsze mogą być podane.

Bardzo istotnym czynnikiem świadczącym o skuteczności działania policji są wskaźniki wykrywalności przestępstw. Wysoka efektywność pracy wpływa bezpośrednio na poczucie bezpieczeństwa wśród społeczności lokalnej i wyznacza akceptowalny poziom bezpieczeństwa. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta – w przypadku przestępstw kryminalnych oraz gospodarczych w okresie dwóch lat wynosił średnio 57,6%. W 2007 roku w stosunku do 1999 jego wielkość wzrosła o 62,82%. Lata 2001-2005 w każdej kategorii przestępstw kryminalnych tj. zabójstwa, zgwałcenia, kradzieże, kradzieże samochodów, krótkotrwały zabór pojazdu, kradzieże z włamaniem, kradzieże rozbójnicze, bójki i pobicia, uszkodzenia rzeczy były latami z największymi ilościami przestępstw stwierdzonych i niskimi wskaźnikami wykrywalności przestępstw. W roku 2007 wskaźnik wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 11,8%, natomiast w stosunku do roku 2005 o 20,4%. Wskaźnik wykrywalności przestępstw w kategorii przestępstw gospodarczych w ostatnich trzech latach przedstawiał się następująco: 2005 – 94%, 2006 – 93,6%, 2007- 90,9%.

W analizowanym okresie od 1999-2007 roku wzrosła liczba przestępców o 1,46% - wynosiła 902 osoby, stanowiąc drugą pod względem wielkości wartość od końca na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat. Liczba przestępców rosła do 2001 roku, po czym w ciągu kolejnych czterech lat nastąpił jej spadek, ponowny wzrost dokonał się w 2006 roku,

natomiast rok 2007 cechował spadek liczby przestępców w stosunku do roku poprzedniego o 29,8%. Największą liczbę przestępców odnotowano w roku 2001 – 1423 osoby – wielkość ta była wyższa w stosunku do wartości w roku 2007 o 36,61%. W związku z kilkakrotną zmianą systemu informatycznego Policji, jak i sposobu liczenia poszczególnych wskaźników, dane dotyczące struktury przestępców są prezentowane dopiero od 2004 roku. W 2007 roku policjanci ujeli 867 przestępców na gorącym uczynku – wartość ta wzrosła w stosunku do roku 2004 o 733,65%, zatrzymali natomiast 777 osób. Liczba zatrzymanych stanowiła w latach 2004-2007: 79,55%, 89,90%, 74,47%, 86,14% przestępców ogółem. Wśród przestępców w przeciągu dziewięciu lat odsetek sprawców młodocianych wahał się na poziomie pomiędzy 4,38-12,49%. Średnia liczba sprawców nieletnich na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat wynosiła 8,2%, mediana natomiast 8,15%. W stosunku do 1999 roku liczba przestępców młodocianych w 2007 roku obniżyła się o 15,32%, stanowiła jednocześnie piątą wielkość na przestrzeni analizowanego okresu czasu. W 2007 roku odsetek nieletnich sprawców stanowił 10,42% wszystkich przestępców – zmalał w stosunku do roku 1999 o 2,07%, wzrósł natomiast w stosunku do roku 2006 o 3,65%. Najniższy odsetek sprawców nieletnich w ogólnej liczbie przestępców odnotowano w 2003 roku – 4,38%, najwyższy natomiast w 1999 – 12,49%.

Ochrona przeciwpożarowa

Obroną przeciwpożarową na terenie miasta zajmuje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu, wraz z funkcjonującą w jej strukturze Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą KP PSP w Kołobrzegu. Obejmuje ona swoim obszarem działania nie tylko miasto, lecz również powiat kołobrzegi. Skuteczny system ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa pozwala utrzymać również funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (opartego na jednostkach OSP). Stan zatrudnienia w KP PSP wyniósł w 2007 roku: 57 strażaków i 2 etaty cywilne, z tego JRG-44 strażaków (42 strażaków w systemie zmianowym). Działania KP PSP w najbliższych latach zamierzać będą do zwiększenia ilości zatrudnienia w ramach istniejącej struktury organizacyjnej, a co za tym idzie poprawy wskaźnika ilości strażaków na 1000 mieszkańców – docelowym zamierzeniem jest osiągnięcie wartości wskaźnika jednego strażaka na 1000 mieszkańców powiatu.

Na terenie miasta Kołobrzeg funkcjonuje jedna jednostka OSP „Tryton”, która specjalizuje się w działaniach z zakresu ratownictwa wodnego. Jednostka została utworzona w 2000 r. i skupia 28 czynnych członków. Do zadań OSP należy w szczególności wspieranie oraz prowadzenie działań ratowniczych w obrębie akwenów wodnych, w tym wód morskich i wewnętrznych wód morskich (wody portowe). Obecnie z uwagi na ilość oraz rodzaj zagrożeń powstających na terenie miasta konieczne istnieje potrzeba rozszerzenia zakresu działania jednostki również o działania na lądzie – gaśnicze oraz ratownicze, poprzez jednostkę wyposażoną w odpowiedni sprzęt, zlokalizowaną w mieście i możliwą do zadysponowania w krótkim czasie.

W ramach KP PSP nie funkcjonuje formalnie żadna specjalistyczna grupa ratownicza. Ze względu na rodzaj zagrożeń panujących w mieście najbardziej pożądaną grupą byłaby jednostka składająca się z ratowników wyszkolonych w zakresie ratownictwa: wysokościowego i wodnego. Grupy takie nieformalnie już funkcjonują, jednak ratownicy nie są odpowiednio wyszkoleni, nie posiadają dostatecznej ilości specjalistycznego sprzętu.

Tabela 4.14.

LICZBA PODJĘTYCH INTERWENCJI PRZEZ STRAŻ POŻARNĄ W LATACH 1999-2007									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
liczba podjętych interwencji	291	363	384	394	531	469	502	576	539
w tym: pożary	173	223	178	179	305	235	261	232	222
miejscowe zagrożenia	110	136	202	215	220	227	229	338	315
falszywe alarmy	8	4	4	0		7	12		2

liczba przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych	117	159	134	156	153	128	130	132	162
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Na przestrzeni lat 1999-2007 dynamika interwencji podejmowanych przez KP PSP przybrała tendencję rosnącą, okres spadku odnotowano jedynie w roku 2004 oraz w 2007. W 2007 roku liczba interwencji spadła w stosunku do roku poprzedniego o 6,42%, niemniej na przestrzeni dziewięciu lat liczba ta wzrosła o 85,22%, stanowiąc w ostatnim roku analizy drugą co do wielkości wartość. Intensywnie postępująca urbanizacja miasta Kołobrzeg, szczególnie w obrębie budynków wysokich oraz dużo- i wielkopowierzchniowych, rozwijające się liczne obiekty użyteczności z każdym rokiem zmieniają specyfikę zagrożeń terenu miejskiego. W 2007 roku w strukturze zdarzeń w których uczestniczyły jednostki strażackie dominowały miejscowe zagrożenia – stanowiły 58,44%, udział pożarów wynosił 41,19%, natomiast liczba fałszywych alarmów kształtowała się na poziomie 0,37%. W 1999 roku struktura miała inny kształt – dominowały pożary stanowiąc 59,45% wszystkich zdarzeń, miejscowe zagrożenia stanowiły 37,80%, natomiast fałszywe alarmy – 2,75%. Najsilniejsza dynamika dotyczy zagrożeń miejscowych – od 1990 do 2006 corocznie ich liczba systematycznie rosła, spadek odnotowała dopiero w 2007 w stosunku do roku poprzedniego o 6,8%, stanowiła jednocześnie drugą co do wielkości wartość w analizowanym okresie. W przeciągu dziewięciu lat liczba zagrożeń wzrosła o 186,36%. Liczba pożarów w analizowanym okresie czasu zwiększyła swoją wartość o 28,32%, jednocześnie w 2007 roku dokonał się ich spadek w stosunku do roku poprzedniego o 4,31%, natomiast w stosunku do roku 2005 o 14,94%. Tendencja spadkowa dotyczy tylko fałszywych alarmów – ich liczba spadła w 2007 roku w stosunku do roku 1999 o 75%. Największą liczbę pożarów odnotowano w 2003 roku – 305, miejscowych zagrożeń w 2006 roku – 338, natomiast fałszywych alarmów w 2005 roku. W analizowanym okresie czasu wzrosła również liczba czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych przez jednostki strażackie – na przestrzeni dziewięciu lat nastąpił przyrost o 38,46%, natomiast w roku 2007 w stosunku do roku 2006 wielkość ta osiągnęła wartość 22,72%. Najwięcej interwencji podejmowanych przez KP PSP w 2007 roku miała miejsce pomiędzy majem a sierpniem – odpowiednio 90,125,104, 93.

Tabela 4.15.

OSOBY POSZKODOWANE W POŻARACH I MIEJSCOWYCH ZAGROŻENIACH W LATACH 1999-2007									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ogółem	24	12	23	10	18	15	20	29	20
śmiertelni	8	4	4	2	5	3	5	8	0
ranni	16	8	19	8	13	12	15	22	20

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

W 2007 roku w wyniku pożarów oraz miejscowych zagrożeń poszkodowanych było 20 osób, całość poszkodowanych stanowili ranni. Jednocześnie był to pierwszy rok, w przeciągu ostatnich dziewięciu lat bez ofiar śmiertelnych. W stosunku do roku poprzedniego liczba ofiar wszystkich zdarzeń spadła o 9 osób – 31%. Najczęstszymi przyczynami pożarów jest: nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych, nieostrożność osób nieletnich i dorosłych, w tym z ogniem otwartym, wady urządzeń elektrycznych i podpalenia umyślne. Okresowo, ale z dużą częstotliwością oraz intensywnością, występują pożary traw, trawników i pozostałości roślinnych. Najbardziej niebezpiecznymi pożarami są wybuchy powstające w obrębie budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej oraz obiektów magazynowych i produkcyjnych. Duże niebezpieczeństwo stanowią również pożary traw itp. ze względu na możliwość przenoszenia się ognia na inne obiekty i tereny – powstają one z powodu nieostrożności głównie osób nieletnich i dorosłych z ogniem otwartym oraz jako celowe, umyślne podpalenia. Do głównych przyczyn powstawania miejscowych zagrożeń należą: nietypowe zachowania się zwierząt - głównie owadów, huragany i silne wiatry,

niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu, gwałtowne opady atmosferyczne i przybory wód oraz te, których źródła i przyczyny nie udało się określić, a swoimi skutkami stworzyły realne zagrożenie. Najwięcej zagrożeń powstaje w obiektach mieszkalnych, środkach transportu, obiektach użyteczności publicznej.

Działalność Straży Miejskiej

Szczegółowy zakres działania Straży Miejskiej reguluje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Strażach gminnych oraz regulamin Straży Miejskiej w Kołobrzegu. Stan zatrudnienia w Straży Miejskiej liczył w 2007 roku 17 strażników, tym: Komendant, Zastępca Komendanta oraz Kierownik referatu II. Praca zorganizowana jest na dwie zmiany, w godzinach od 7-22 w dni powszednie, ponadto: w pierwszą i trzecią sobotę miesiąca od godziny 11-15. W sezonie letnim czas pracy jest wydłużany w miarę występowania potrzeb. W 2007 roku Straż Miejska posiadała do swojej dyspozycji dwa samochody służbowe. Miasto Kołobrzeg w dniu 31.01.2008 r. podpisało porozumienie międzygminne z Gminą Kołobrzeg dotyczące powstania wspólnej Straży Miejskiej. Straż Miejska podejmuje działania związane z utrzymaniem porządku publicznego wynikającego szczególnie z prawa miejscowego oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Tabela 4.16.

INTERWENCJE PODJĘTE PRZEZ STRAŻ MIEJSKĄ W LATACH 2005-2007			
rodzaj wykroczenia	2005	2006	2007
Kodeks wykroczeń ogółem, w tym wykroczenia przeciwko:	3574	4805	4938
porządkowi i spokojowi publicznemu	322	656	293
instytucjom	4	14	0
bezpieczeństwu osób i mienia	414	405	328
bezpieczeństwu w komunikacji	2045	2805	3301
osobie	1	1	0
zdrowiu	71	22	11
mieniu	-	6	5
interesom konsumenta	164	155	50
obyczajności	38	85	98
urządzeniom publicznym	515	654	851
szkodnictwo leśne i ogrodowe	0	2	1
Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	362	319	233
Prawo o miarach	9	2	0
Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwem palenia tytoniu	0	0	2
Przepisy porządkowe wydane przez Radę Gminy	2	11	2
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości	1015	1250	1758
Inne pozakodeksowe przepisy o wykroczeniach	16	12	9
ogółem	5882	6399	6942

Źródło: Straż Miejska w Kołobrzegu

W 2007 roku wśród wszystkich wykroczeń najczęstsze interwencje dotyczyły Kodeksu wykroczeń – 71,13% oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości - 25,32%. Nieznaczną część stanowiły wykroczenia przeciwko Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - 3,36%, znikomy ułamek stanowiły wykroczenia przeciwko Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwem palenia tytoniu oraz Przepisom porządkowym wydanych przez Radę Gminy – po 0,03%. W przypadku przestrzegania Kodeksu wykroczeń najczęściej interweniowano w sprawie bezpieczeństwa w komunikacji – 47,55%, wykroczeniom przeciwko urządzeniom publicznym – 12,26%, bezpieczeństwu osób i mienia

– 4,72% oraz porządkowi i spokojowi publicznemu - 4,22%, obyczajności – 1,41%. Znikomy odsetek stanowiły wykroczenia przeciwko interesom konsumenta – 0,72%, zdrowiu – 0,16%, mienia – 0,07%, szkodnictwu leśnemu i ogrodowemu – 0,01%. W sumie w 2007 roku przeprowadzono 6942 interwencje – o 8,49% więcej niż w roku poprzednim. Największy przyrost nastąpił w przypadku wykroczeń przeciwko Ustawie o wychowaniu w trzeźwości – 40,64%, wykroczeń dotyczących urządzeń publicznych – 30,12%, bezpieczeństwa w komunikacji – 17,68% oraz obyczajności -15,29%. W 2007 roku nie podejmowano interwencji w sprawie wykroczeń przeciwko instytucjom, osobie, Prawu o miarach. Największy spadek odnotowano w przypadku zdarzeń przeciwko Przepisom porządkowym wydanym przez radę gminy – 81,82%, interesom konsumenta – 67,74%, porządkowi i spokojowi publicznemu – 55,34%. Liczba interwencji w sprawie wykroczeń przeciwko zdrowiu oraz szkodnictwu leśnemu spadła o 50%, przeciwko Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku gminach zanotowano 26,96% spadek, bezpieczeństwu osób i mienia o 19,01%, mieniu – 16,67%. W sumie liczba interwencji dotyczących Kodeksu wykroczeń wzrosła o 2,77%.

Tabela 4.17.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI STRAŻY MIEJSKIEJ W LATACH 2005-2007			
wyszczególnienie	2005	2006	2007
pouczenia	3915	4227	4575
mandaty	1508	1597	2159
wnioski do sądu	407	538	190
przekazano Policji	52	37	18
razem	5882	6399	6942

Źródło: Straż Miejska w Kołobrzegu

W wyniku działalności w 2007 roku Straż Miejska w ramach podjętych 6942 interwencji wydała 4575 pouczeń, które stanowiły 65,90% wyników podejmowanych interwencji, 31,10% interwencji zakończyło się nałożeniem mandatów, wnioski do Sądu stanowiły 2,74%, Policji przekazano 0,26% spraw. W stosunku do roku 2006 liczba pouczeń wzrosła o 8,23%, mandatów o 35,19%, spadła natomiast liczba spraw przekazanych Policji o 51,35% oraz wniosków skierowanych do Sądu o 64,68%. W 2007 roku nałożono mandaty na sumę 203 460 zł, w 2006 roku na sumę 161 885 zł, w 2005 roku na sumę 154 560 zł – na przestrzeni dwóch lat suma ta wzrosła o 22,58%, natomiast w 2007 roku w stosunku do roku 2006 o 22,46%. Najwięcej mandatów nałożono na sprawców z tytułu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji – 774 oraz naruszającym Ustawę o wychowaniu w trzeźwości -696 mandatów. W wyniku podjętych interwencji większą liczbę mandatów w stosunku do pouczeń nałożono na sprawców wykroczeń przeciwko: zdrowiu, interesom konsumenta, urządzeniom publicznym, w przypadku pozostałych wykroczeń dominowały pouczenia.

Straż Miejska współdziałała z szeregiem instytucji oraz podmiotów. Najwięcej akcji w 2007 roku podjęto wspólnie ze Strażą Graniczną -255, Policją – 257, instytucjami opieki nad zwierzętami -55 akcji, w 2006 roku wartości te przedstawiały się następująco: 233, 203, 43, również w 2005 roku podjęto najwięcej akcji z wymienionymi wyżej podmiotami – odpowiednio: 337, 186, 29. Wspólnie z Policją przepracowano 1800 godzin w patrolach/obchodach oraz 26 godzin w trakcie imprez. Najczęściej podejmowano współpracę z sekcją drogowki -1026 godzin. W stosunku do roku 2006 liczba wspólnie przepracowanych godzin wzrosła o 573 tj. 45,73%. Ponadto Straż Miejska ujawniła w 2007 roku 6 przestępstw, ujęła i przekazała Policji 33 osoby z tego 18 sprawców przestępstw.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat rosła liczba imprez zabezpieczonych przez Straż Miejską – w przeciągu 2005-2007 roku liczby te przedstawiały się następująco: 20,17,21, miały one zróżnicowany charakter – imprezy sportowe, religijne, państwowe, uroczystości patriotyczne, rekreacyjne. Podjęto również współpracę z instytucjami o charakterze społecznym m.in. udział w akcji Bezdomni 2007/08, podjęto szereg działań mających na celu

zabezpieczenie miejsc niebezpiecznych dla zdrowia i życia człowieka. W 2007 roku wypracowano procedurę postępowania z obywatelami rumuńskimi popełniającymi wykroczenia związane z żebraniem – wyeliminowano powyższy proceder z miasta Kołobrzeg, na terenie miasta rozpoczął pracę fotoradar.

Obrona cywilna

Szefem Obrony Cywilnej na terenie miasta jest Prezydent Miasta Kołobrzeg. Zapewnieniem Prezydentowi możliwości koordynacji działań z zakresu obrony cywilnej na terenie miasta – przygotowaniem oraz realizacją przedsięwzięć obrony cywilnej i obronności, organizowaniem wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony zajmuje się Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Kołobrzeg. Działalność Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Kołobrzeg realizowana jest na podstawie Wytycznych Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie doskonalenia systemu obronnego województwa, szkolenia obronnego, działalności w dziedzinie obrony cywilnej. W 2007 roku w celu usprawnienia koordynacji instytucji zajmujących się obroną cywilną w jednym miejscu skomasowano siedziby Biura Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych Starostwa Powiatowego oraz Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Kołobrzeg. Podniesieniu efektywności służb odpowiedzialnych za obronę cywilną służy również: utworzenie Zintegrowanego Systemu Ratowniczego Miasta Kołobrzeg, Miejskiego Systemu Reagowania, prowadzenie szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy, uruchomienie monitoringu miasta, który wciąż jest rozwijany.

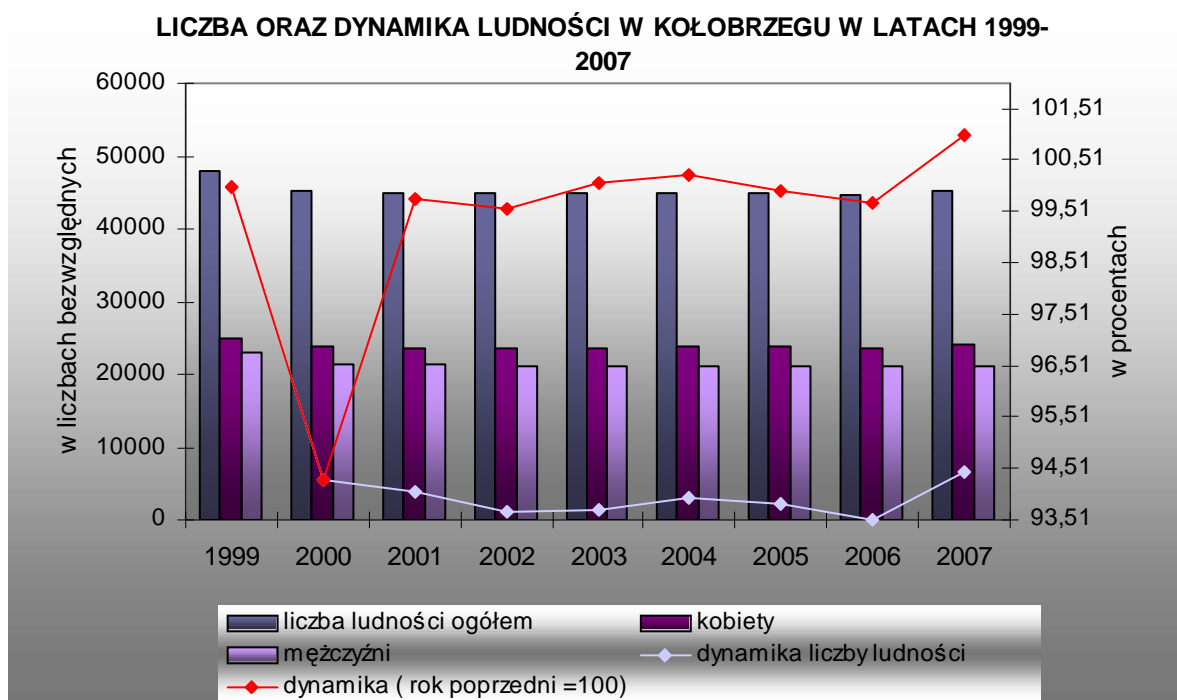
Zasadniczymi celami działania w zakresie obrony cywilnej w 2007 roku było: dokonanie przeglądu i analizy własnych uregulowań prawnych i rozwiązań planistycznych, organizacyjnych i szkoleniowych obrony cywilnej, wypracowanie propozycji zmian dotyczących reagowania na aktualne i potencjalne zagrożenia i współczesne wyzwania oraz zapewnienie właściwej koordynacji planowania przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego, dokonanie analizy lokalnych zagrożeń oraz ich aktualizacji w planach obrony cywilnej i reagowania kryzysowego. W 2007 roku przeprowadzono m.in. ćwiczenie ratownicze „Kołobrzeg 2007” zgrywające Zintegrowany System Ratowniczy Miasta Kołobrzeg ze służbami ratownictwa morskiego, na bieżąco aktualizowano Miejski Plan Reagowania Kryzysowego oraz aneksy funkcyjne, przeprowadzono dwa kursy pierwszej pomocy medycznej zakończone wydaniem zaświadczenia z certyfikatem Unii Europejskiej, którego uczestnikami byli członkowie Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego inspektorzy i pracownicy obrony cywilnej. W powszechnej samoobrony przeszkolono ok. 41 % ludności miasta, przeprowadzono szkolenie inspektorów OC zakładów pracy z zasad zaopatrzenia w wodę w warunkach szczególnych, zorganizowano z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy i grupą ratowniczą „Paramedic” szkolenie „Ratujemy i uczymy ratować” dla nauczycieli klas 1-3.

4.7. DEMOGRAFIA

Zmiany demograficzne, jakie zaszły w Kołobrzegu w okresie ostatnich dziewięciu lat, są odzwierciedleniem przeobrażeń, jakie dokonują się w Polsce. Liczba mieszkańców Kołobrzegu, wg stanu na dzień 31.12.2007, wynosiła 45176 osób (dane z ewidencji ludności Urzędu Miasta Kołobrzeg). Według wstępnych szacunkowych danych Głównego Urzędu Statystycznego, ludność Polski w 2007 roku wynosiła około 38114700 osób, natomiast w województwie zachodniopomorskim liczba ta kształtowała się na poziomie około 1692300 osób. Mieszkańcy Kołobrzegu stanowią 2,67% populacji w województwie zachodniopomorskim oraz 0,12% populacji całego kraju. Średnia liczba populacji Kołobrzegu wynosiła w 2007 roku 45118 osób (średnia sumy populacji z początku i końca roku). Średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił w 2007 roku 1737,5 osób na 1 km².

Populacja mieszkańców miasta na przestrzeni ostatnich ośmiu lat wykazywała tendencję spadkową do 2002 roku, kiedy to nastąpił lekki wzrost trwający do roku 2004, po którym ponownie dynamika przyjęła trend spadkowy. Według danych z ewidencji ludności Urzędu Miasta, w 2007 roku liczba ludności w mieście ponownie wzrosła, niemniej stanowiła ona 94,43% ludności w 1999 roku, kiedy to populacja Kołobrzegu była najwyższa w analizowanym okresie. W strukturze ludności dominują kobiety, które w 2007 roku stanowiły 53,10% ogółu ludności, w roku 1999 liczba ta wynosiła 51,89%. Na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat udział kobiet w ogólnej liczbie ludności corocznie wykazuje tendencję wzrostową. Współczynnik feminizacji w 2007 roku wynosił 113,2, w roku 1999 natomiast 108. Dla porównania w Polsce w 2007 roku kobiety stanowiły 52% ogółu ludności, współczynnik feminizacji wynosił 107 w całym kraju, w miastach natomiast 111.

Wykres 4.10.

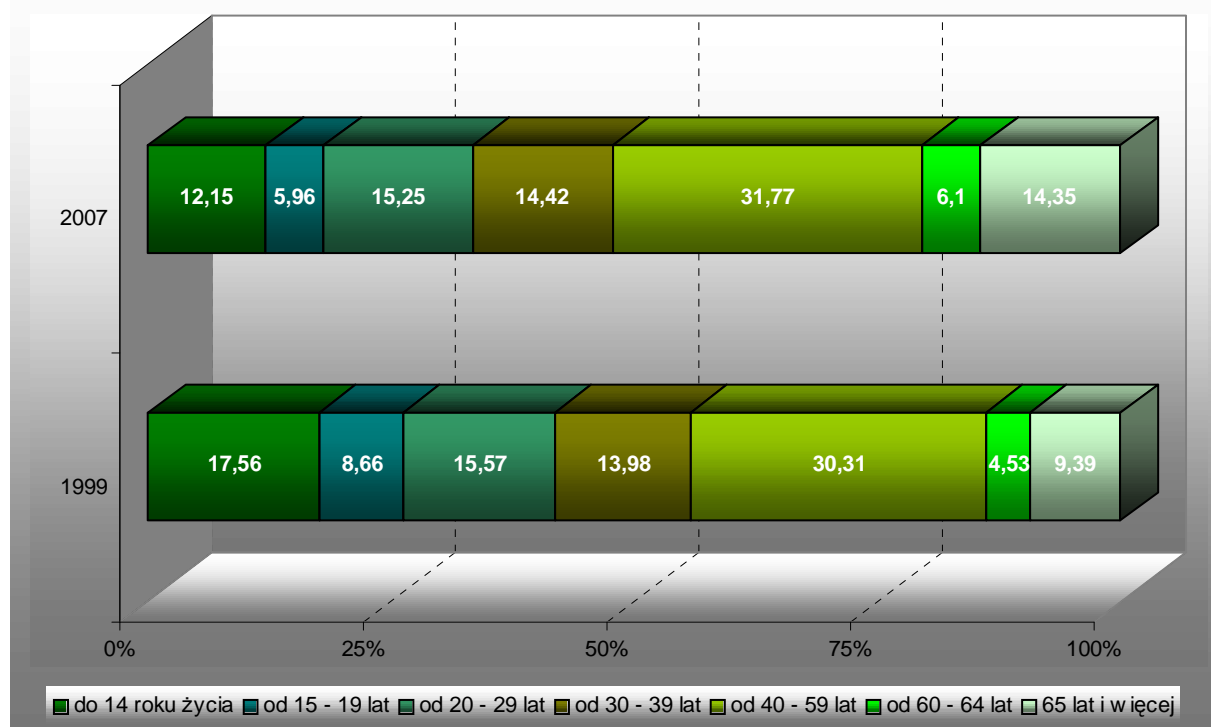
Źródło: dane na temat liczby mieszkańców w latach 1999-2006 Główny Urząd Statystyczny, dane za 2007 rok – Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Kołobrzegu

W strukturze liczby ludności według wieku na przestrzeni ostatnich ośmiu lat dokonały się niekorzystne przemiany. Uległa ona dynamicznym zmianom – populacja mieszkańców Kołobrzegu zaczęła się starzeć (proces ten determinuje m.in. podaż zasobów siły roboczej). Liczba dzieci i młodzieży (osób do 19 roku życia) na przestrzeni ostatnich ośmiu lat zmniejszyła się o 4356 osób, stanowi ona 65,2% populacji w wieku do 19 roku

życia w stosunku do roku 1999. Udział osób do 19 roku życia w ogóle populacji wynosił 18,11% w 2007 roku, natomiast w 1999 roku obejmował ponad jedną czwartą mieszkańców miasta – 26,22%. Obecnie jest to piąta grupa wieku w ogólnej strukturze ludności, w 1999 roku znajdowała się ona na drugiej pozycji. W przypadku pozostałych grup wiekowych przesunięcia, jakie zaszły, odbywały się o jedną pozycję w górę lub w dół. Równie istotne przeobrażenia zaszły w grupie mieszkańców powyżej 65 roku życia – liczba mieszkańców w tej frakcji wzrosła w 2007 roku od 1999 roku o 1889 osób, co stanowi w 2007 roku 144,26% populacji w wieku powyżej 65 roku życia w stosunku do roku 1999. Obecnie udział tej frakcji w ogóle populacji wynosi 14,35%, w 1999 roku wskaźnik ten posiadał wartość 9,39 %. Wciąż najwięcej osób w populacji stanowią mieszkańcy w wieku od 40-59 lat – w 2007 roku liczba ta wynosiła 31,77%, na kolejnej pozycji znajdują się osoby w wieku od 20-29 lat – 15,25%, następnie w wieku od 30-39 lat – 14,42%, nieznacznie mniejszy odsetek stanowią mieszkańcy powyżej 65 roku życia – 14,35%, kolejną pozycję zajmują osoby do 14 roku życia – 12,15%, następnie mieszkańcy od 64-60 roku życia – 6,1%, najmniejszy odsetek mieszkańców to osoby pomiędzy 15 a 19 rokiem życia - 5,96%.

Wykres 4.11.

STRUKTURA LUDNOŚCI WG WIEKU W 1999 ORAZ 2007 ROKU

Źródło: dane na temat liczby mieszkańców w roku 1999 Główny Urząd Statystyczny, dane za 2007 rok – Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Kołobrzegu

Tak gwałtowne zmiany – wzrost w populacji osób w wieku emerytalnym oraz spadek liczby dzieci i młodzieży, determinuje relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku ekonomicznego. Procentowy udział ludności w poszczególnych grupach wieku ekonomicznego na przestrzeni ostatnich lat przedstawiał się następująco:

rok	w wieku przedprodukcyjnym:	w wieku produkcyjnym:	w wieku poprodukcyjnym:
w 1999:	23,66	63,77	12,57
w 2000:	22,9	64,1	13
w 2001:	22	65	13
w 2002:	20,6	65,3	14,1

w 2003:	19,4	66,1	14,5
w 2004:	19	66,3	14,7
w 2005:	18,4	66,5	15,1
w 2006:	17,9	66,4	15,7

W analizowanym okresie czasu systematycznie dochodziło do odpływu ludności z grupy w wieku przedprodukcyjnym, kosztem napływu ludności do grupy w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. W 1999 roku różnica procentowa pomiędzy odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym wynosiła 11,09%, w 2006 roku zmalała ona do 2,2%, wciąż jednak osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią większy odsetek w strukturze populacji, niż osoby w wieku nieprodukcyjnym. Największy udział w całej populacji liczy ludność w wieku produkcyjnym, w 2006 roku wynosiła ona 66,4%. W kraju struktura rozkładu poszczególnych grup jest podobna: ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,7%, produkcyjnym – 64,4%, poprodukcyjnym – 15,9%. W związku ze zmianami w strukturze populacji, zmieniły się również na przestrzeni ostatnich lat wskaźniki obciążenia ekonomicznego ludności:

	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym:	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:
w 1999:	50,5	87,9	19,71
w 2000:	50,3	81,7	20,2
w 2001:	50,9	77,2	20,87
w 2002:	51,3	74,7	21,6
w 2003:	53,2	68,3	21,9
w 2004:	54,5	62,1	22,2
w 2005:	56	56,7	22,6
w 2006:	56,82	53,13	23,61

Najistotniejszym z wymienionych jest wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym przez ludność w wieku nieprodukcyjnym – od 1999 roku wzrósł on o 6,32 punktu procentowego, w 2006 roku wynosił 56,82%. Powyższy trend jest odzwierciedleniem sytuacji, jaka panuje w kraju – wskaźnik ten wynosi ok.56 i wciąż wzrasta. Jednocześnie wskaźniki obciążenia ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przez ludność w wieku poprodukcyjnym wskazują na zjawisko starzenia się siły roboczej.

Tabela 4.18.

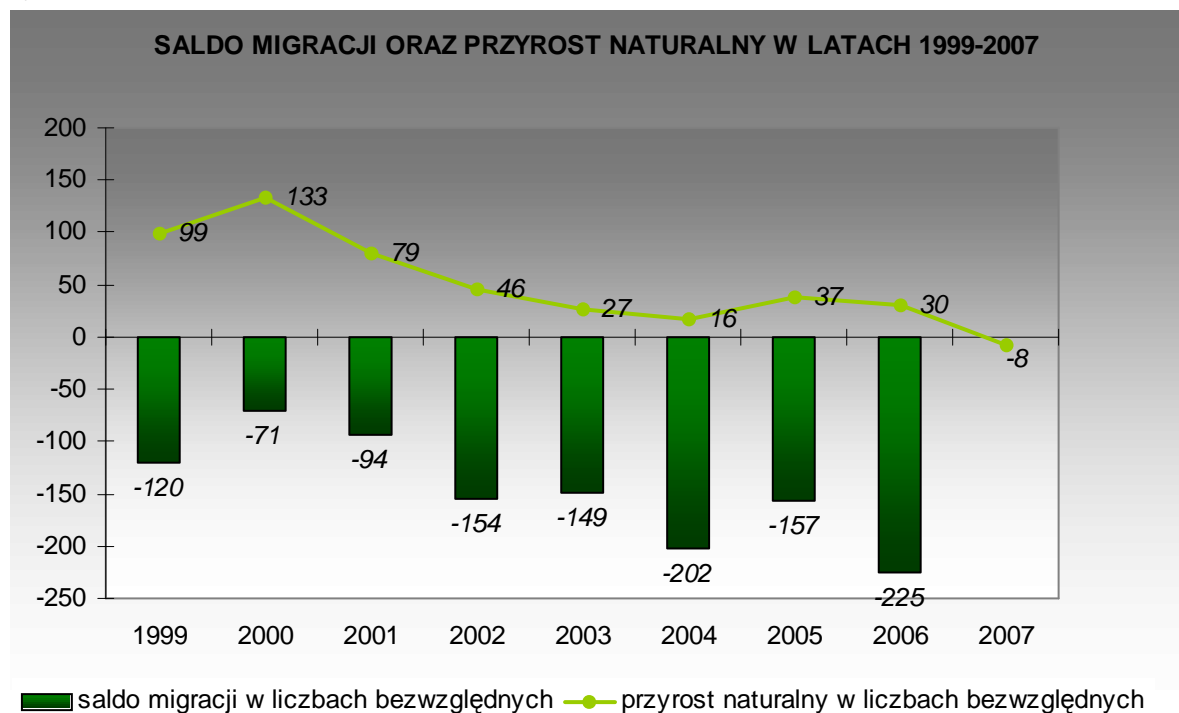
LUDNOŚĆ WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W WYBRANYCH MIASTACH W 2006 ROKU						
miasto	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			Wskaźnik obciążenia demograficznego		
	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku produkcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Kołobrzeg	17,9	66,4	15,7	50,5	87,9	23,6

Świnoujście	16,8	67,5	15,6	48	92,7	23,1
Sopot	13,2	63,5	23,4	57,6	177,1	36,8
Koszalin	16,3	67,3	16,4	48,6	100,7	24,4
Stargard Szczeciński	19	67,8	13,2	47,6	69,5	19,5
woj. zachodniopomorskie	19,9	65,8	14,3	52	71,6	21,7
Polska	20,1	64,2	15,7	55,7	78,1	24,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przeobrażenia w strukturze populacji i liczby ludności są ściśle skorelowane z przemianami ruchu naturalnego ludności. W okresie od 1999 do 2006 roku przyrost naturalny w Kołobrzegu był dodatni, niemniej wykazywał on tendencję spadkową – o 1,4 punktu. W tym okresie w kraju wskaźnik przyrostu był ujemny, dopiero od 2006 roku przybiera on wartość dodatnią. Według danych z ewidencji ludności Urzędu Miasta Kołobrzeg, 2007 rok charakteryzował się ubytkiem naturalnym na poziomie $(-)$ 0,18 ‰. Struktura zgonów oraz urodzeń charakteryzuje się większym udziałem mężczyzn zarówno po stronie urodzeń, jak i zgonów – mężczyźni w większym stopniu determinują poziom przyrostu naturalnego. W całym analizowanym okresie przyrost naturalny z podziałem na płeć w przypadku kobiet zawsze był dodatni, natomiast w przypadku mężczyzn już w 2003 roku przybrał on postać ujemną. Ogółem promil urodzeń obniżył się o 1,2 punktu, natomiast promil zgonów o 1 punkt. Współczynnik dynamiki demograficznej, opisujący w jakim stanie znajduje się struktura demograficzna w 2007 roku, wynosił 0,97 – wartość charakterystyczna dla struktury w stanie regresywnym. W poprzednich latach wartość ta przybierała wielkość powyżej 1 – cechującą strukturę o charakterze rozwojowym.

Wykres 4. 12.

Źródło: dane za okres 1999-2006 Główny Urząd Statystyczny, dane za 2007 rok – Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Kołobrzegu

Obok ujemnego przyrostu naturalnego niekorzystnym zjawiskiem jest ujemne saldo migracji. Wzrost liczby ludności w Kołobrzegu do 1999 roku był ściśle skorelowany z dodatnim przyrostem naturalnym oraz dodatnim saldem migracji. Ujemne saldo migracji występuje od 1999 roku – spadło do $(-)$ 2,5 ‰, w 2006 roku wskaźnik ten wynosił $(-)$ 5,02 ‰ –

zwiększył się dwukrotnie. Współczynnik odpływu wędrownego w 2006 roku wynosił 1,85, współczynnik napływu wędrownego przybrał wartość 1,35, natomiast współczynnik ubytku migracyjnego wyniósł 0,43. W całym analizowanym okresie ujemne saldo migracji jest większe w przypadku mężczyzn, niż kobiet – wpływ na to ma m.in. większa liczba kobiet, niż mężczyzn meldujących się w Kołobrzegu. Dominują przemieszczenia ludności w kierunku wsi - stanowiły one w 2006 roku 56,95%, liczba migracji w tym kierunku przeważa od 2001 roku i systematycznie rośnie. Wzrasta również proces suburbanizacji – przemieszczeń ludności z centrum do stref podmiejskich. Przemieszczenia w kierunku miasta dotyczą głównie większych ośrodków miejskich.

Tabela 4.19.

STAN LUDNOŚCI, MIGRACJE W WYBRANYCH MIASTACH W 2006 ROKU									
miasto	liczba ludności			saldo migracji na 1000 mieszkańców					
	ogółem	mężczyźni	kobiety	w ruchu wewnętrznym			zagranicą		
				ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Kołobrzeg	44 737	21 044	23 693	-5,02	-2,99	-2,03	0,11	0,02	0,09
Świnoujście	40 819	19 796	21 023	1,91	1,1	0,81	-2,27	-1,81	-0,46
Sopot	39 624	18 210	21 414	-6,46	-2,57	-3,89	-1,05	-0,6	-0,45
Koszalin	107 693	51 309	56 384	-1,07	-0,72	-0,35	-1,75	-0,99	-0,76
Stargard Szczeciński	70 453	33 892	36 561	-2,42	-0,95	-1,47	-1,13	-0,76	-0,37
woj. zachodniopomorskie	1 691 526	822 298	869 228	-0,78	-0,31	-0,47	-0,28	-0,17	-0,11
Polska	38 125 479	18 426 775	19 698 704	-	-	-	-0,94	-0,55	-0,39

Źródło: dane bezwzględne Główny Urząd Statystyczny, wskaźnik w promilach – obliczenia własne

Od 2003 roku wzrasta liczba zarejestrowanych związków małżeńskich – współczynnik ten wzrósł w 2007 roku od roku 2002 o 3,5 ‰ i wynosił 7,7 ‰ – był najwyższy na przestrzeni ostatnich ośmiu lat. Sytuacja ta jest skorelowana z wejściem wyżu demograficznego z początku lat osiemdziesiątych w wiek, w którym w Polsce najczęściej zawierane są małżeństwa (między 25 a 29 rokiem życia). Dynamika wzrostu liczby małżeństw może wpłynąć na wzrost przyrostu naturalnego w najbliższych latach.

Tabela 4.20.

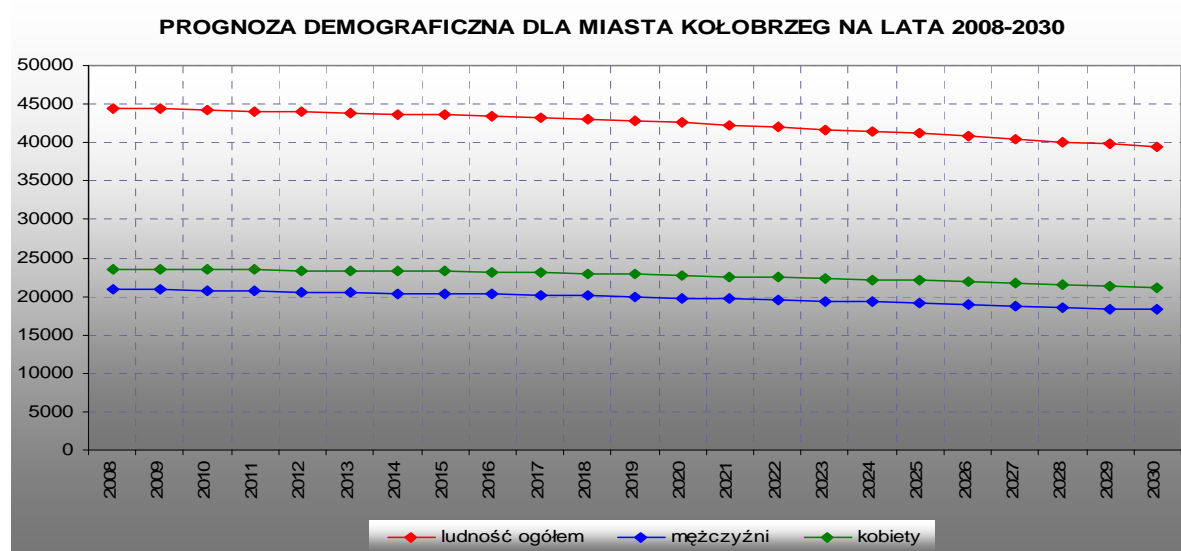
miasto	LUDNOŚĆ - WSKAŹNIKI MODUŁU GMINNEGO W WYBRANYCH MIASTACH W 2006 ROKU					
	ludność na 1 km ²	kobiety na 100 mężczyzn	małżeństwa na 1000 ludności	urodzenia żywe na 1000 ludności	zgony na 1000 ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
Kołobrzeg	1 743	113	5,9	8,3	7,6	0,7
Świnoujście	207	106	5,5	8,3	9,6	-1,3
Sopot	2 284	118	4,6	6,8	12,5	-5,7
Koszalin	1 293	110	5,9	8,3	8,3	0
Stargard Szczeciński	1 465	108	6,4	8,7	8,4	0,3
woj. zachodniopomorskie	74	106	5,8	9,7	9,3	0,4
Polska	122	107	5,9	9,8	9,7	0,1

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Długoterminowe prognozowanie demograficzne dla Kołobrzegu przepowiada dalszy spadek liczby ludności – w 2029 roku liczba mieszkańców obniży się poniżej poziomu czterdziestu tysięcy - w 2030 roku, według prognoz, liczba ludności będzie wynosiła 39382 osoby. Liczba ta będzie stanowiła 87,17% liczby ludności w 2007 roku – z populacji mieszkańców miasta ubędą 5794 osoby. Sukcesywny spadek będzie dotyczył zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przy czym wciąż w strukturze ludności będą dominowały kobiety –

według przewidywań w 2030 roku będą one stanowiły 53,65% ogółu populacji. Prognozy wskazują, że populacja kobiet spadnie o 2828 osób – będzie wynosiła 88,08% populacji w 2007 roku, w przypadku mężczyzn odływ wyniesie 2933 osoby – będą stanowili 86,14% populacji w roku 2007. Prognoza ludności jest wynikiem ustaleń Głównego Urzędu Statystycznego, Rządowej Rady Ludnościowej oraz Komitetu Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk. Inne prognozy mówią o przyroście ludności w ciągu najbliższych kilku lat, będącej wynikiem prężnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Można przypuszczać, że inwestycje mieszkaniowe, jakie dokonują się obecnie w mieście, mogą faktycznie przyczynić się do przyrostu liczby ludności, jednak najprawdopodobniej w większości będą to osoby ze środka oraz góry piramidy wieku – w wieku poprodukcyjnym wybierające Kołobrzeg jako miejsce na spędzenie emerytury, a to w dalszym ciągu będzie wpływać na starzenie się społeczeństwa. Dużą liczbę będą stanowili cudzoziemcy, dla których Kołobrzeg będzie atrakcyjny nie tylko pod względem oferty zdrowotno-kulturalnej, lecz również finansowym.

Wykres 4.13.

rok	ogółem	mężczyźni	kobiety	rok	ogółem	mężczyźni	kobiety
2008	44459	20895	23564	2020	42533	19804	22729
2009	44336	20825	23511	2021	42300	19692	22608
2010	44202	20732	23470	2022	42024	19553	22471
2011	44091	20655	23436	2023	41729	19411	22318
2012	43979	20599	23380	2024	41455	19260	22195
2013	43800	20478	23322	2025	41157	19130	22027
2014	43704	20406	23298	2026	40810	18945	21865
2015	43549	20325	23224	2027	40475	18782	21693
2016	43386	20226	23160	2028	40129	18612	21517
2017	43213	20149	23064	2029	39752	18426	21326
2018	42998	20036	22962	2030	39382	18250	21132
2019	42777	19930	22847				

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Prognozy rozwoju demograficznego wskazują dla dalsze pogłębianie się niekorzystnych zmian w kolejnych latach – starzenie się społeczeństwa spowodowane niskim poziomem przyrostu naturalnego oraz wzrostem przeciętnego dalszego trwania życia, głęboki niż demograficzny, wyjazdy ludzi młodych za granicę oraz do innych większych i

atrakcyjniejszych miast. Zmiany te zdeterminują sytuację na rynku pracy oraz sytuację w obszarze zabezpieczeń społecznych oraz ochrony zdrowia. Mimo dodatniego przyrostu naturalnego w Polsce w ostatnich dwóch latach, zdaniem demografów wciąż będziemy znajdować się w depresji urodzeniowej, na którą nakładać będzie się kilka czynników: rosnący poziom wykształcenia, szczególnie kobiet, braku w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, trudne warunki społeczno-ekonomiczne pokolenia w wieku prokreacyjnym.

Tabela 4.21.

LUDNOŚĆ- WSKAŹNIKI MODUŁU GMINNEGO W KOŁOBRZEGU W LATACH 1999-2007									
wskaźnik	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
kobiety na 100 mężczyzn	108	111	111	111	112	112	112	113	113,2
małżeństwa na 1000 ludności	5,9	4,2	6,3	4,2	4,7	4,6	5	5,9	7,7
urodzenia żywe na 1000 ludności	8,7	9,8	8,4	8,1	7,9	8,3	8,5	8,3	7,5
zgony na 1000 ludności	6,7	6,8	6,6	7,1	7,3	7,9	7,7	7,6	7,7
przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1	2,9	1,7	1	0,6	0,4	0,8	0,7	-0,18

Źródło: wskaźniki za lata 2002-2006 Główny Urząd Statystyczny, za lata 1999-1001 oraz rok 2007 rok obliczenia własne

5. SFERA GOSPODARCZA

5.1.GOSPODARKA

Jednostki zarejestrowane w systemie REGON

Oprócz przemian w sferze społecznej równie istotnym czynnikiem determinującym rozwój miasta jest sfera gospodarczo-ekonomiczna. Jednym z ważniejszych wskaźników opisujących zmiany w tym obszarze na przestrzeni ostatnich dziewięciu lat jest dynamika podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON – w 2007 roku liczba ta wynosiła 9369 – była wyższa o 2300 podmiotów w porównaniu z rokiem 1999 – wzrosła o 32,53%, spadała natomiast w porównaniu z rokiem 2006 o 1,43% (o 136 podmiotów). Udział sektora prywatnego w ogólnej liczbie podmiotów wynosił 96,54 % w 2006 roku, od 1999 roku liczba podmiotów w tym sektorze wzrosła o 31,67%, w sektorze publicznym dokonał się wzrost o 229%. Na 1000 mieszkańców w 2006 roku przypadało 212,46 podmiotów gospodarki narodowej, z tego 170,73 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Udział sektora prywatnego jest odzwierciedleniem sytuacji w kraju – udział tego sektora w gospodarce narodowej wynosił w 2006 roku 96,18%. Mniej korzystnie w porównaniu z Kołobrzegiem wypadają w kraju wskaźniki liczby podmiotów gospodarki narodowej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców – odpowiednio 95,37% oraz 72,53%. Również w województwie zachodniopomorskim wskaźniki te przybierają niższą wartość – wynosiły odpowiednio 123,74% oraz 96,92%.

Tabela 5.1.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKCJI PKD W LATCH 1999-2006 W KOŁOBRZEGU									
sekcja	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
								liczba	dynamika rok 1999=100
ogółem	7069	7448	8270	8691	9122	9310	9503	9505	134,46%
sektor publiczny	100	123	290	313	341	343	327	329	329,00%
sektor prywatny	6969	7325	7980	8378	8781	8967	9176	9176	131,67%
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	36	34	40	39	41	43	41	47	130,56%
Rybnictwo	81	80	82	92	95	101	88	84	103,70%
Górnictwo	2	2	3	3	3	2	3	3	150,00%
Przetwórstwo przemysłowe	448	443	489	515	518	517	517	505	112,72%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	5	6	6	8	10	11	14	10	200,00%
Budownictwo	616	644	675	696	705	719	726	752	122,08%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	2375	2472	2625	2760	2902	2910	2949	2888	121,60%
Hotele i restauracje	941	1007	1164	1232	1323	1366	1422	1427	151,65%
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	541	550	568	561	581	599	605	601	111,09%
Pośrednictwo finansowe	228	260	275	295	296	300	297	291	127,63%
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	749	833	1207	1301	1376	1437	1479	1516	202,40%

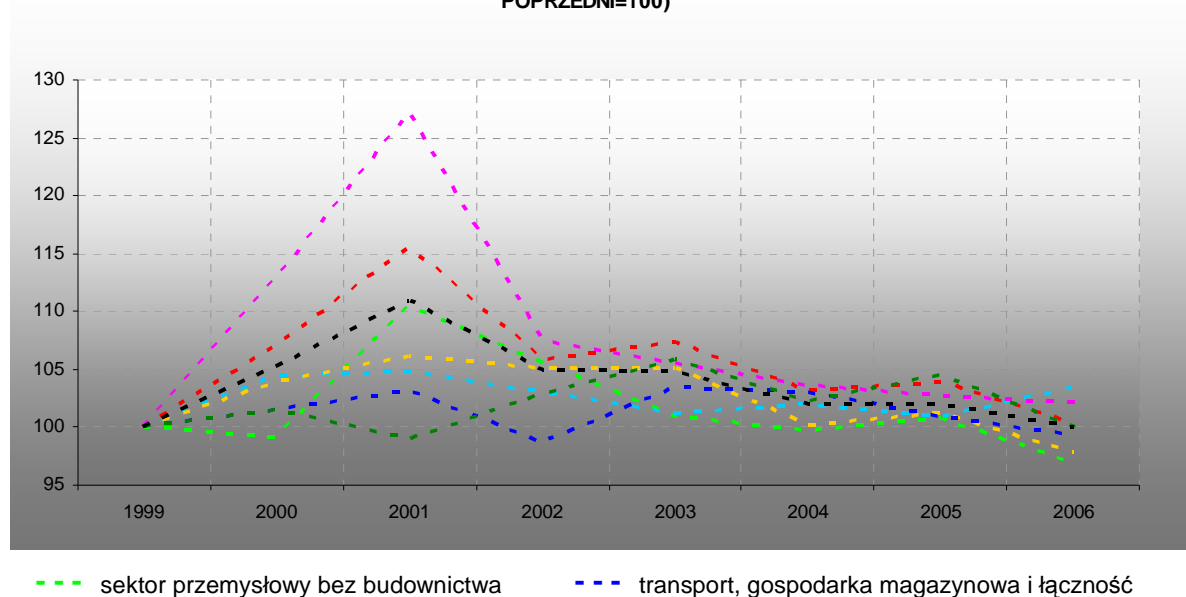
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	23	27	29	24	25	23	24	25	108,70%
Edukacja	81	94	102	109	128	129	144	149	183,95%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	542	535	519	536	556	574	591	585	107,93%
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	395	455	486	520	563	579	603	622	157,47%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W każdej z piętnastu sekcji, w których były zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w 2006 roku, dynamika na przestrzeni 1999-2006 miała tendencję wzrostową. Największy odsetek podmiotów przybył w sekcji obsługa nieruchomości, wynajem - wzrost o 202,4% oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię – wzrost o 200%, przy czym udział tej sekcji w rynku jest wciąż niewielki – stanowi 0,11%. Mniejsza dynamika przyrostu podmiotów gospodarczych objęła sekcję edukacja – przyrost o 83,95 punktu procentowego. O ponad połowę wzrósł udział w rynku podmiotów świadczących usługi komunalne, społeczne i indywidualne – 57,87 punktu procentowego, oraz świadczących usługi z branży hotelarskiej i restauracyjnej – przyrost o 51,65 punktu procentowego. Również podmioty z sekcji górnictwo zanotowały dwukrotny wzrost, przy czym ich udział w rynku jest znikomy – wynosi 0,03% i jest związany z wydobywaniem złóż naturalnych znajdujących się w Kołobrzegu. Wzrost na poziomie 20-30 punktów procentowych nastąpił w takich gałęziach gospodarki, jak: pośrednictwo finansowe – 27,63%, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 27,78%, budownictwo – 22,07% oraz handel -21,60%. W pozostałych sekcjach wzrost wahał się na poziomie do 13 punktów procentowych. Dynamiczny rozwój branży świadczącej usługi obrotu nieruchomościami oraz usługi edukacyjne jest odzwierciedleniem tendencji jaka panuje w całym kraju. Wzrost liczby podmiotów związanych z obsługą nieruchomości skorelowany jest z dynamicznym rozwojem branży budowlanej. Dynamika podmiotów zajmujących się edukacją jest powiązana z ogromnym wzrostem znaczenia samego wykształcenia wśród Polaków w przeciągu ostatnich kilkunastu lat, a co za tym idzie, wzrostem popytu na usługi edukacyjne. Znaczny przyrost ilości podmiotów z branży hotelarskiej oraz gastronomicznej jest natomiast powiązany z funkcją turystyczno-uzdrowiskową miasta.

Wykres 5.1.

DYNAMIKA LICZBY PODMIOTÓW ZEVIDENCJONOWANYCH W LATACH 1999-2006 (ROK POPRZEDNI=100)

- budownictwo
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów oraz artykułów
- hotele i restauracje
- pozostałe usług materialne
- usługi niematerialne
- ogółem

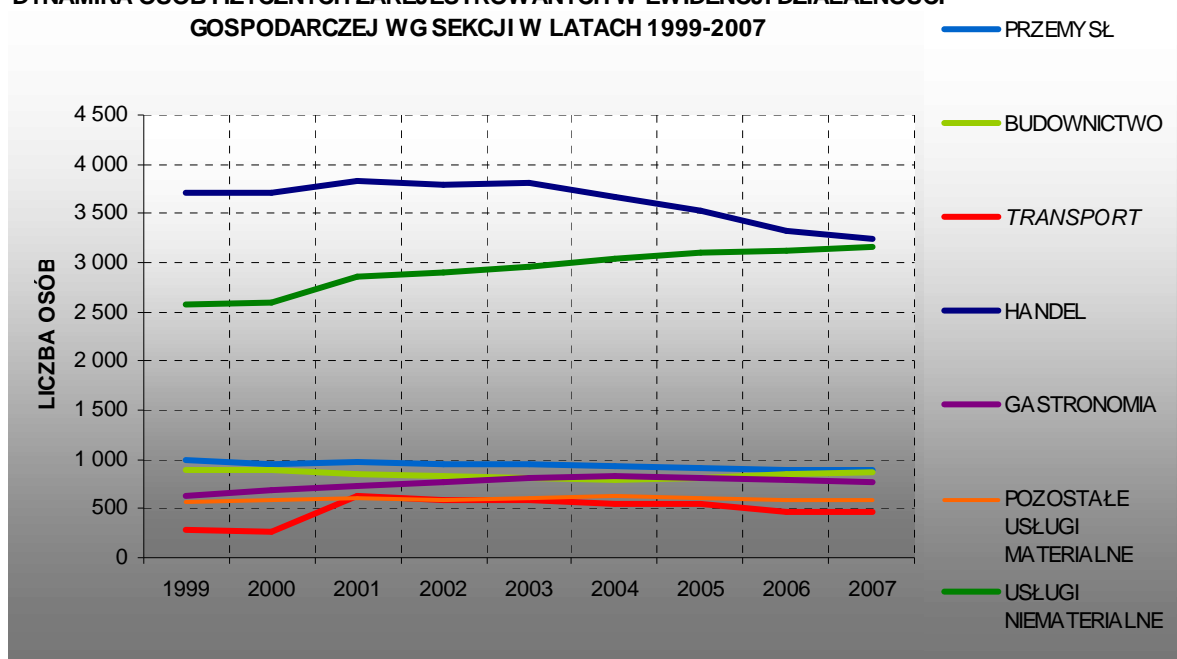
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W sektorze publicznym dominujący udział w strukturze, ze względu na formę własności, posiadają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego - 86 jednostek. W strukturze sektora prywatnego w 2006 roku dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – stanowiły one 83,23% podmiotów w tym sektorze, kolejną pozycję zajmowały spółki handlowe –3,5% udziału. Niewielki udział w rynku stanowiły spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego – w 2006 roku odsetek ten wynosił 1,12%. Najwyższa dynamika wzrostu liczby w poszczególnych grupach w sektorze prywatnym w okresie od 1999-2006 roku występowała wśród stowarzyszeń i organizacji społecznych – wzrost o 73% oraz fundacji – wzrost o 100%, udział w rynku przedsiębiorstw prywatnych zwiększyły również spółki handlowe o 64,58%. Najmniejsza dynamika przyrostu wystąpiła wśród osób fizycznych – 28,21%. Wg danych z ewidencji działalności gospodarczej urzędu Miasta Kołobrzeg, liczba osób fizycznych w ogóle zarejestrowanych w ewidencji w okresie ostatnich dziewięciu lat przedstawiała się następująco:

	ogółem	w tym nowo zarejestrowane:
w 1999:	9 631	951
w 2000:	9 679	902
w 2001:	10 488	1 732
w 2002:	10 437	643
w 2003:	10 495	676
w 2004:	10 434	602
w 2005:	10 319	641
w 2006:	10 031	639
w 2007:	9 989	618

Wykres 5.2.

DYNAMIKA OSÓB FIZYCZNYCH ZAREJESTROWANYCH W EWIDENCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WG SEKCJI W LATACH 1999-2007

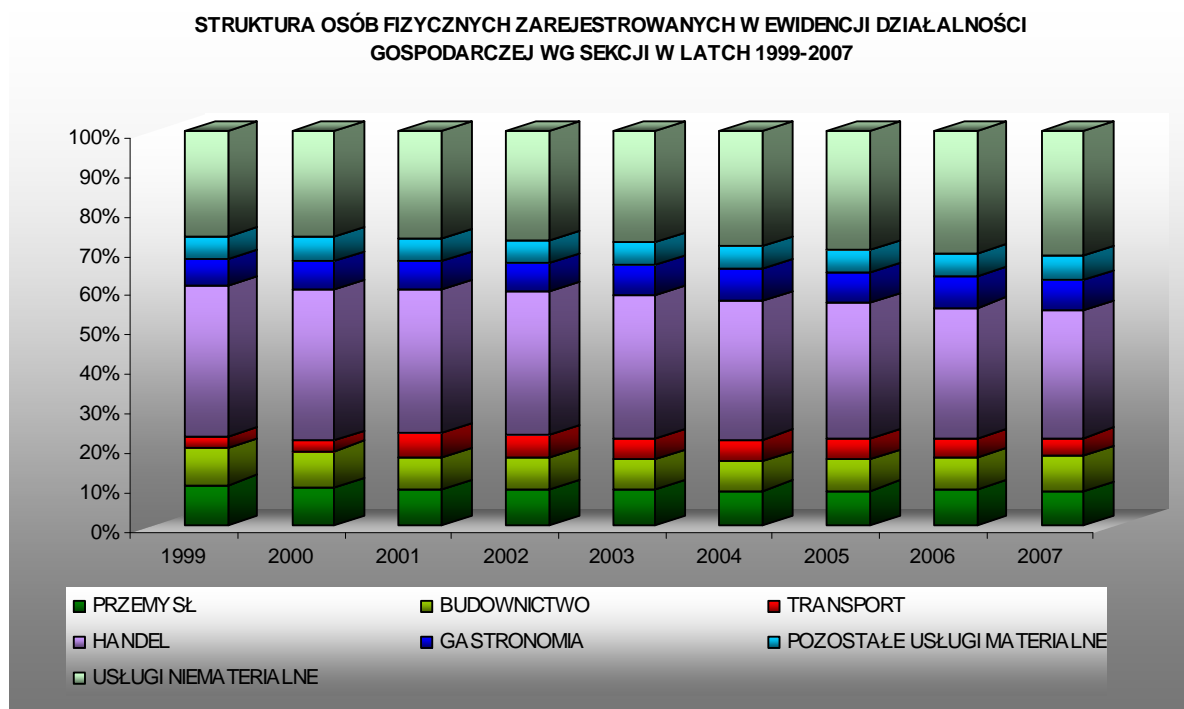

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

W strukturze osób fizycznych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w 2007 roku dominowały podmioty z obszaru usług materialnych (50,72% podmiotów ogółu): sekcja handlu – 32,43% ogółu podmiotów, gastronomia 7,66%, transport – 4,7%, pozostałe usługi materialne – 5,93%, podmioty z obszaru usług niematerialnych stanowiły 31,72% ogółu podmiotów, natomiast z obszaru przemysłowego 17,57%, w tym 8,71% z sekcji budownictwa). Dynamika liczby zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na przestrzeni ośmiu ostatnich lat do roku 2003 charakteryzowała się trendem wzrostowym, po czym nastąpił spadek, który trwa do chwili obecnej. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2007 roku stanowiła 103,72% liczby osób fizycznych prowadzących działalność w 1999 roku. Największy przyrost od 1999 roku nastąpił w sekcji: transport – 71,17%, spadek natomiast w sekcji handel (-)12,46%.

Wykres 5.3.

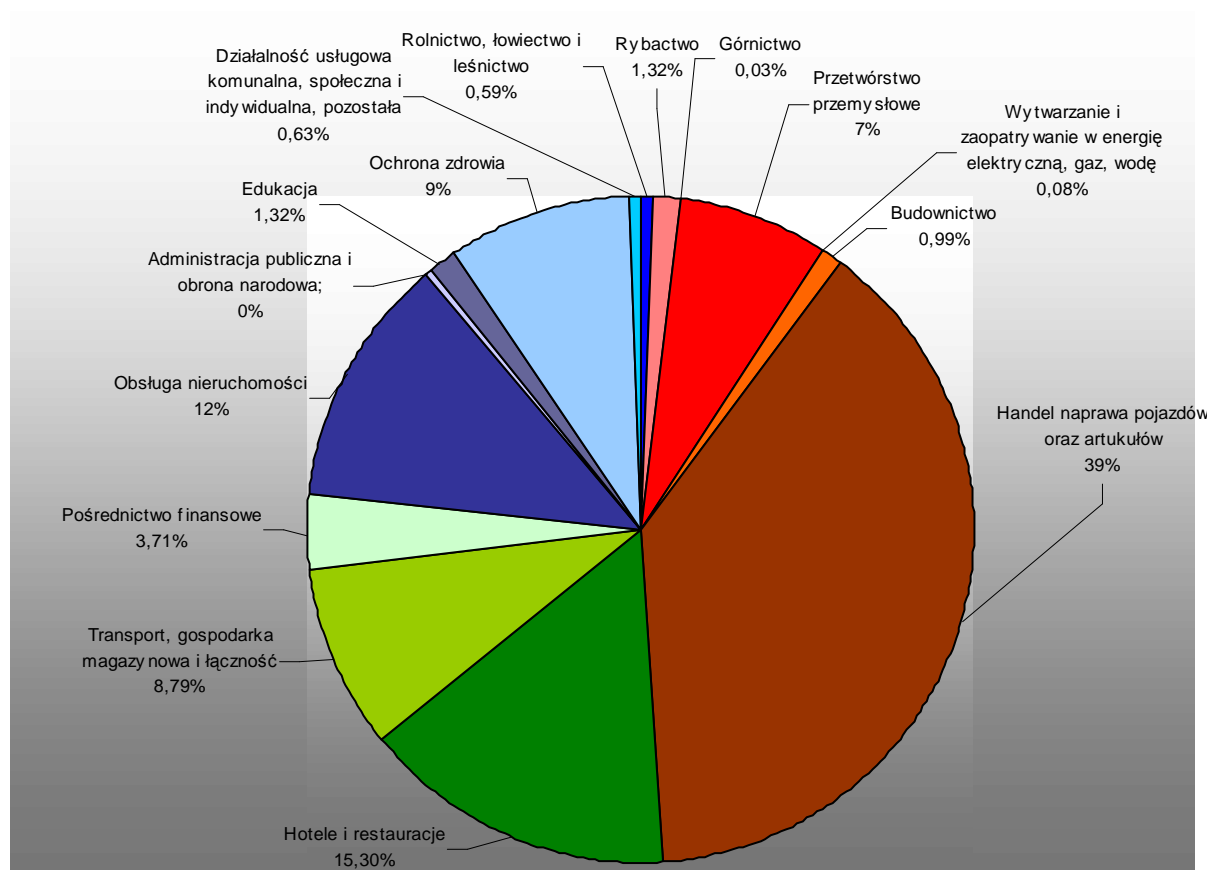
Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

W rejestrze REGON (Rejestr Gospodarki Narodowej) w 2006 roku były zarejestrowane podmioty z 15 sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności). Najwyższa liczba podmiotów znajdowała się w sektorze usług materialnych – ponad jedna czwarta wszystkich podmiotów (77,26%), następnie w sektorze przemysłowym –13,35% (zdeteminowane głównie wysoką liczbą podmiotów w sekcji budownictwo), w sektorze usług niematerialnych zarejestrowanych było 7,98% podmiotów, natomiast najmniejszą liczbę podmiotów zewidencjonowano w sektorze rolniczym – 1,36% (ponad dwie trzecie znajduje się w sekcji rybactwo). Wysoki udział sektora usług materialnych w ogólnej strukturze REGON jest skorelowany z usługowo-turystyczną funkcją miasta - najwyższy udział w tym sektorze stanowią jednostki w sekcji handel hurtowy i detaliczny –30,38%, na następnej pozycji znajduje się sekcja – obsługa nieruchomości, wynajem – 15,95% ogółu, a tuż obok sekcja – hotele i restauracje – 15,01%, sekcja turystyka, gospodarka magazynowa stanowi 6,32% ogólnej liczby podmiotów, natomiast niewielki udział na rynku zajmują podmioty z sekcji pośrednictwo finansowe – 3,06%. Usługowo-turystyczna funkcja miasta determinuje również liczbę podmiotów gospodarczych w sektorze przemysłowym w sekcji budownictwo – stanowi ono 7,91% ogółu zewidencjonowanych jednostek (czwarta wielkość w całej strukturze), w mniejszym natomiast stopniu wielkość sekcji – przetwórstwo przemysłowe –

odsetek podmiotów w całej strukturze stanowił 5,31 punktów procentowych – opierającej się w Kołobrzegu przede wszystkim na przetwórstwie ryb. Wskaźnik sektora usług niematerialnych jest zdeterminowany poprzez wysoki w nim udział podmiotów z sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna – jego wartość wynosi 6,15% ogółu.

Wykres 5.4.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W SYSTEMIE REGON WEDŁUG SEKCJI PKD W 2006 ROKU

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

W czternastu z wymienionych sekcji udział sektora prywatnego jest dominujący, tylko w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa przeważa sektor publiczny. Udział sektora prywatnego w poszczególnych sekcjach w 2006 roku przedstawiał się następująco:

- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo:	100%
- Rybacktvo :	100%
- Górnictwo :	100%
- Przetwórstwo przemysłowe :	100%
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę :	80%
- Budownictwo:	99,87%
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego :	100%
- Hotele i restauracje :	99,72%
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność :	99,33%
- Pośrednictwo finansowe :	100%
- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej :	85,09%

- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne : 8%
- Edukacja: 67,11%
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna : 97,78%
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała : 98,87%

Analiza obszaru działalności gospodarczej pozwala na wyróżnienie najważniejszych filarów gospodarki na terenie miasta - jest to turystyka, gospodarka morska oraz budownictwo. Do największych przedsiębiorstw w mieście należą: Uzdrowisko Kołobrzeg S.A., Kombinat Budowlany oraz Polska Żegluga Bałtycka. W mieście swoje siedziby mają najważniejsze banki polskie oraz towarzystwa ubezpieczeniowe, brakuje natomiast instytucji finansowych związanych z lokalną gospodarką. Niezwykle istotnym czynnikiem jest funkcjonowanie coraz większej liczby lokalnych stowarzyszeń czy grup skupiających najistotniejszych przedstawicieli lokalnego biznesu np. Kołobrzaska Izba Gospodarcza. Kołobrzskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców, Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej, Regionalne Stowarzyszenie Turystyczno – Uzdrowskie.

Tabela 5.2.

RANKING GMIN I POWIATÓW W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM 2008 – NAJLEPSZE LOKALIZACJE DLA BIZNESU					
nazwa miasta lub gminy	miejsce w rankingu w województwie zachodniopomorskim	miejsce w rankingu ogólnopolskim	nowe firmy w 2007 roku	firmy ogółem	firmy na 1000 mieszkańców
Szczecin	1	8	395	3932	9,5
Koszalin	2	26	61	819	7,6
Kołobrzeg	3	69	24	295	6,6
Stargard Szczeciński	4	83	25	261	3,7
Świnoujście	5	101	8	199	4,8
Szczecinek	6	111	11	179	4,6

Źródło: Ranking Gmin i Powiatów 2008, Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej

Według Rankingu Gmin i Powiatów przygotowanego przez Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej w Warszawie, wskazującego najlepsze lokalizacje dla biznesu, Kołobrzeg pod względem atrakcyjności inwestycyjnej zajął w 2007 roku 69 miejsce na 131 sklasyfikowanych gmin oraz powiatów w całej Polsce, 13 miejsce wśród 48 gmin miejskich oraz 3 miejsce w województwie zachodniopomorskim. Jako kryterium rankingu przyjęto liczbę podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (czyli podmiotów o największym potencjale ekonomicznym). Dla poszczególnych gmin oraz powiatów podano liczbę wszystkich zarejestrowanych podmiotów oraz liczbę podmiotów zarejestrowanych w 2007 roku. Ostatnim kryterium uwzględnionym w rankingu była populacja danej miejscowości, która w dużej mierze przekłada się na liczbę średnich i dużych firm.

Sytuacja w wybranych działach gospodarki miasta

Turystyka

Jedną z najważniejszych funkcji miasta jest funkcja turystyczno-usługowa. Podstawą atrakcyjności miasta jest plaża, czysta woda morska oraz jego uzdrowski charakter (leczy się głównie dorosłych). Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych jest związane z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego.

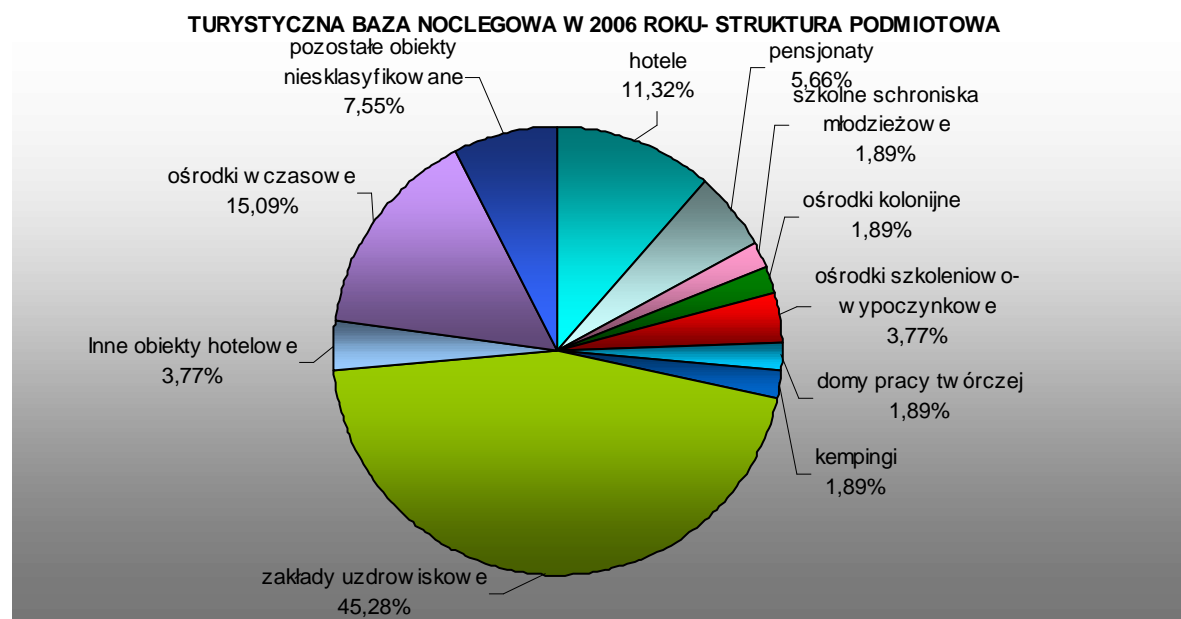
Tabela 5.3.

OBIEKTY, MIEJSCA NOCLEGOWE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W LATACH 1999-2006									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
								liczba	dynamika 1999=100%
obiekty zbiorowego zakwaterowania	193	56	55	50	54	51	53	53	27,46%
miejsca w noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania	13 331	11 231	10 457	9 510	10 458	9 025	10 033	10 285	77,15%
korzystający z noclegów	167 602	190 653	182 290	177 336	191 345	192 137	206 888	198 932	118,69%
w tym: turyści zagraniczni	33 925	49 682	49 182	56 915	69 274	78 436	96 099	87 471	257,84%
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach	54 450	77 158	75 171	79 364	87 678	97 999	185 458	185 472	340,63%
w tym: turystom zagranicznym	28 204	38 799	37 589	52 844	58 724	70 123	141 045	123 384	437,47%
udzielone noclegi	1 483 163	1 732 831	1 685 396	1 658 895	1 748 614	1 766 834	1 986 135	1 885 892	127,15%
w tym: turystom zagranicznym	218 039	321 971	379 776	451 058	586 062	699 663	901 972	820 238	376,19%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Kołobrzeg pełni zarówno rolę ośrodka turystyki uzdrowiskowej i wypoczynkowej, w ciągu ostatnich kilku lat rozwija się dynamicznie turystyka morska. Ze względu na silne korelacje pomiędzy liczbą turystów odwiedzających miasto, głównie w okresie sezonu letniego, a warunkami pogodowymi, na przestrzeni ostatnich lat szeroko rozbudowano ofertę towarzyszącą dla turystów – rozwój bazy sportowej, spa, oferty kulturalnej. O konkurencyjności współczesnej oferty turystycznej decyduje bowiem w coraz wyższym stopniu oferta dodatkowa, nie uzależniona od warunków meteorologicznych lub czasowych. Spośród ponad czterdziestu miejscowości uzdrowiskowych w Polsce, Kołobrzeg w wielu rankingach plasuje się na czołowych pozycjach – pod względem liczby turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych, liczby turystów w zakładach uzdrowiskowych, liczby udzielanych noclegów, miejsc noclegowych czy zakładów uzdrowiskowych. Branża turystyczna w dużym mieście bardzo trudno poddaje się badaniu, w wyniku czego oficjalne dane prezentujące wszelkie aspekty dotyczące ruchu turystycznego w ogromnym stopniu są niedoszacowane i nie odzwierciedlają stanu faktycznego.

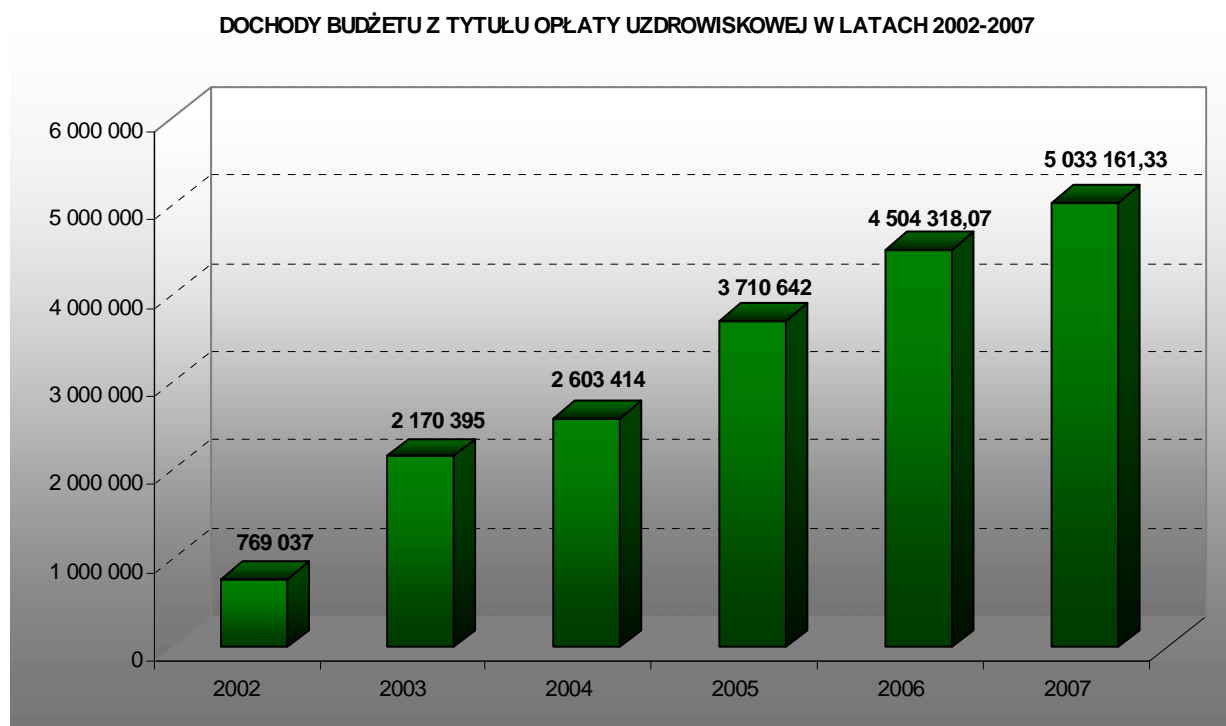
Wykres 5.5.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Miasto posiada bardzo dobrą bazę turystyczną – według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w mieście znajdowały się w 2006 roku 53 obiekty zbiorowego zakwaterowania. Liczba ta utrzymuje się na przestrzeni lat 2000-2006 na podobnym poziomie – między 50-56 obiektów. Jednocześnie dynamika liczby podmiotów pomiędzy 1999 a 2006 rokiem świadczy o dużym spadku liczby podmiotów o 72,54% w przeciągu ośmiu lat, należy jednak zaznaczyć, że od 2000 roku w badaniu nie są ujmowane pokoje gościnne, których liczba windowała ogólną liczbę obiektów (w 1999 w oficjalnych statystykach były to 132 jednostki). Dane oficjalne nie odzwierciedlają całości informacji na temat sektora oraz ruchu turystycznego - wiele obiektów turystycznych nie jest poddawanych badaniu przez GUS, w mieście istnieje także ogromny obszar tzw. szarej strefy – wynajem prywatnych kwater, mieszkań, apartamentów bez oficjalnych zezwoleń. Na przestrzeni ostatnich kilku lat wpływy do budżetu z tytułu opłaty uzdrowskiej systematycznie rosną – w 2007 roku miasto pozyskało 5 033 161,33 zł – w porównaniu do roku 2002 wartość ta wzrosła ponad sześciokrotnie.

Wykres 5.6.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007

Według badań przeprowadzonych przez Mariusza Miedzińskiego (asystent Akademii Pomorskiej w Słupsku) ¹ na temat „Przestrzeń turystyczna Kołobrzegu i jego zaplecza - rozwój i zagospodarowanie w 2007 roku” w 2007 roku miasto dysponowało liczbą 1728 obiektów z miejscami noclegowymi, z tego 41,72 % stanowiły obiekty fizycznie spisane, zaś 58,26 % stanowiły obiekty szacowane (na podstawie rozmów oraz badań terenowych). Udział miejsc noclegowych fizycznie spisanych w bazie noclegowej miasta wyniósł 68,9 %. Różnica procentowa między liczbą obiektów i miejsc noclegowych spisanych fizycznie wynikała z faktu, że w bazie szacowanej dominowała duża liczba małych i bardzo małych obiektów noclegowych (mieszkania, apartamenty, kwatery prywatne – od 1 do kilkunastu miejsc noclegowych).

¹ Materiały z konferencji, marzec 2008.

Analiza struktury bazy noclegowej według danych GUS wskazuje na dominację zakładów uzdrowiskowych – ponad 45,28% oraz ośrodków wczasowych – 15,09% w ogólnej liczbie wszystkich podmiotów. Badania Mariusza Miedzińskiego również wskazały na znaczący udział w ogólnej liczbie obiektów turystycznych placówek świadczących usługi sanatoryjne, jednakże w świetle przeprowadzonych badań w strukturze obiektów dominują pensjonaty, ośrodki wczasowe oraz mieszkania i apartamentowce. Mniejszy odsetek stanowią hotele oraz pola namiotowe i kempingi.

Liczba miejsc noclegowych, jakimi dysponowały jednostki zewidencjonowane przez GUS w 2006 roku, wynosiła 10 285 łóżek. Liczba ta na przestrzeni 1999-2006 roku zmniejszyła się o 22,85%, przy czym największy spadek miejsc noclegowych odnotowano w 2004 roku, po czym wielkość ta ponownie zaczęła wzrastać. Wg GUS większością łóżek dysponowały zakłady uzdrowiskowe – 55,17%, następnie ośrodki wczasowe – 14,51% oraz hotele – 10,08% - w sumie te trzy typy obiektów (stanowiące 71,69% wszystkich obiektów turystycznych) skupiały prawie cztery piąte miejsc noclegowych dostępnych w Kołobrzegu – 79,76%. W rękach pozostałych jednostek znajdowało się 20,24% łóżek. Dane GUS obejmują jednak duże i ewidencjonowane statystycznie obiekty noclegowe.

Tabela 5.4.

LICZBA OBIEKTÓW I MIEJSC NOCLEGOWYCH W KOŁOBRZEGU W 2007 ROKU W ŚWIETLE BADAŃ MARIUSZA MIEDZIŃSKIEGO				
rodzaj obiektu	liczba obiektów spisanych	Liczba obiektów spisanych i szacowanych	Liczba miejsc w obiektach spisanych	Liczba miejsc w obiektach spisanych i szacowanych
Sanatoria	35	35	7640	7640
Hotele	21	21	2115	2115
Ośrodki wypoczynkowe	36	36	4146	4146
pola namiotowe	1	2	100	200
Pensjonaty	43	55	1809	2226
zespoły domków letniskowych	6	10	77	136
Kempingi	3	4	782	1030
Mieszkania	98	376	492	1847
Apartamenty	84	316	1234	2763
pokoje gościnne	394	873	6672	14 277
Ogółem	721	1728	25 067	36 380

Średnia wielkość obiektu spisanego – 35 miejsc noclegowych, średnia wielkość obiektu szacowanego – 11 miejsc
* W tabeli nie ujęto miejsc noclegowych rozmieszczonych w apartamentowcach.

Źródło: „Przestrzeń turystyczna Kołobrzegu i jego zaplecza. Rozwój i zagospodarowanie w 2007 roku” Mariusz Miedziński – materiał konferencyjny.

Badania Mariusza Miedzińskiego wykazały działanie 17 357 miejsc noclegowych rozmieszczonych w 153 obiektach turystycznych takich jak: sanatoria, hotele, ośrodki wczasowe, pola namiotowe, campingi, pensjonaty (typy obiektów, które są poddawane badaniu przez GUS). We wszystkich badanych obiektach (łącznie z kwaterami prywatnymi, pokojami gościnnymi, mieszkaniami i apartamentami) w całym mieście w 2007 roku liczba miejsc noclegowych wynosiła 36 380, z tego liczba miejsc całorocznych osiągnęła 21 135. Liczba łóżek fizycznie spisanych przez prowadzącego badania w wynosiła 25 067, w tym 17 065 całorocznych. Na terenie Kołobrzegu funkcjonuje również baza 6252 miejsc noclegowych rozmieszczonych w apartamentowcach. W sumie Kołobrzeg w 2007 roku dysponował bazą noclegową liczącą ogółem aż 42 632 miejsca noclegowe. W okresie szczytu sezonu letniego sam Kołobrzeg zamieszkuje łącznie ok. 88 000 osób.

Liczba ta będzie w najbliższym czasie systematycznie wzrastać w związku z dynamicznym rozwojem inwestycji budowlanych zwłaszcza w strefie nadmorskiej (kolejne ponad 6000 miejsc). Generalnie baza noclegowa miasta jest największa w Polsce, zarówno pod względem liczby obiektów jak i liczby działających miejsc noclegowych.

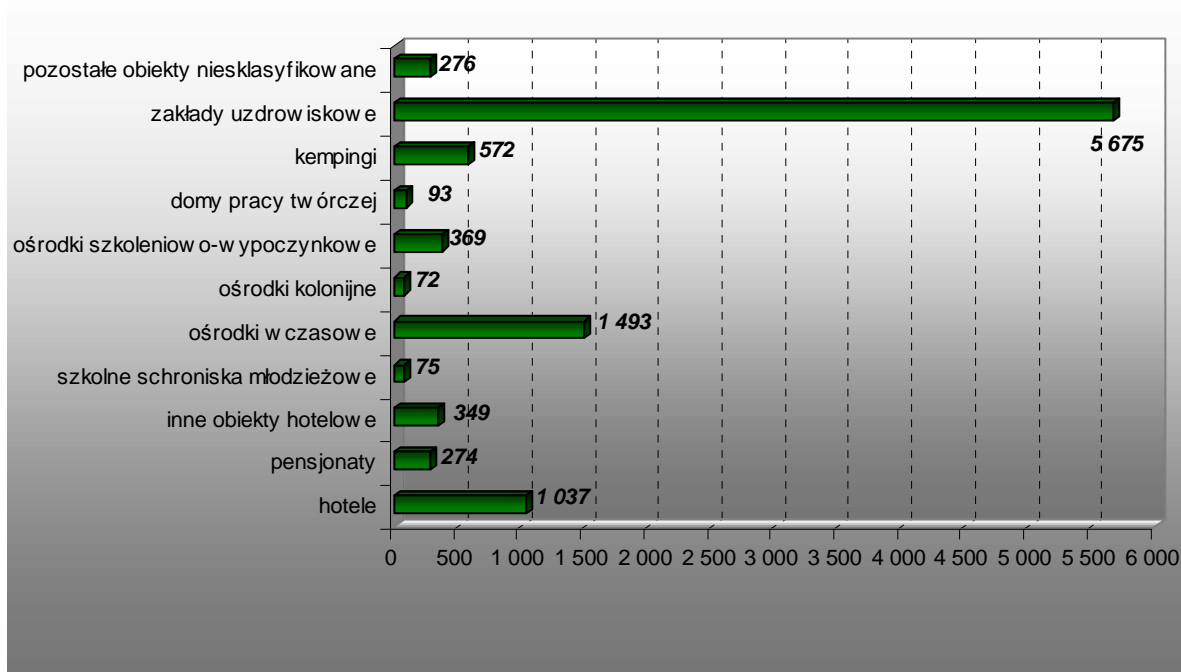
Kołobrzeg wraz z miejscowościami turystycznymi Gminy Kołobrzeg oraz Gminy Ustronie Morskie w 2007 roku dysponował w sumie 79446 miejscami noclegowymi ogólnodostępnej bazy noclegowej, z tego miejsca spisane wynosiły 61 832, natomiast szacowane 17614. Do tego należy dodać wspomniane wcześniej spisane fizycznie 6252 miejsca noclegowe w apartamentowcach.

W sumie pas wybrzeża kołobrzieskiego od Dźwirzyna przez Kołobrzeg do Wieniotowa osiągnął pojemność noclegową 85 698 miejsc noclegowych przy łącznym zaludnieniu ok. 54 000 mieszkańców. W okresie sezonu letniego terenie wybrzeża kołobrzieskiego może więc zamieszkiwać nawet ok. 140 000 osób jednocześnie.

Zarówno przeprowadzone badania, jak i dane z GUS, świadczą o dużej i bardzo zróżnicowanej ofercie bazy noclegowej, dostosowanej do potrzeb szerokiego grona turystów.

Wykres 5.7.

ILOŚĆ ŁÓŻEK W OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2006 ROKU

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

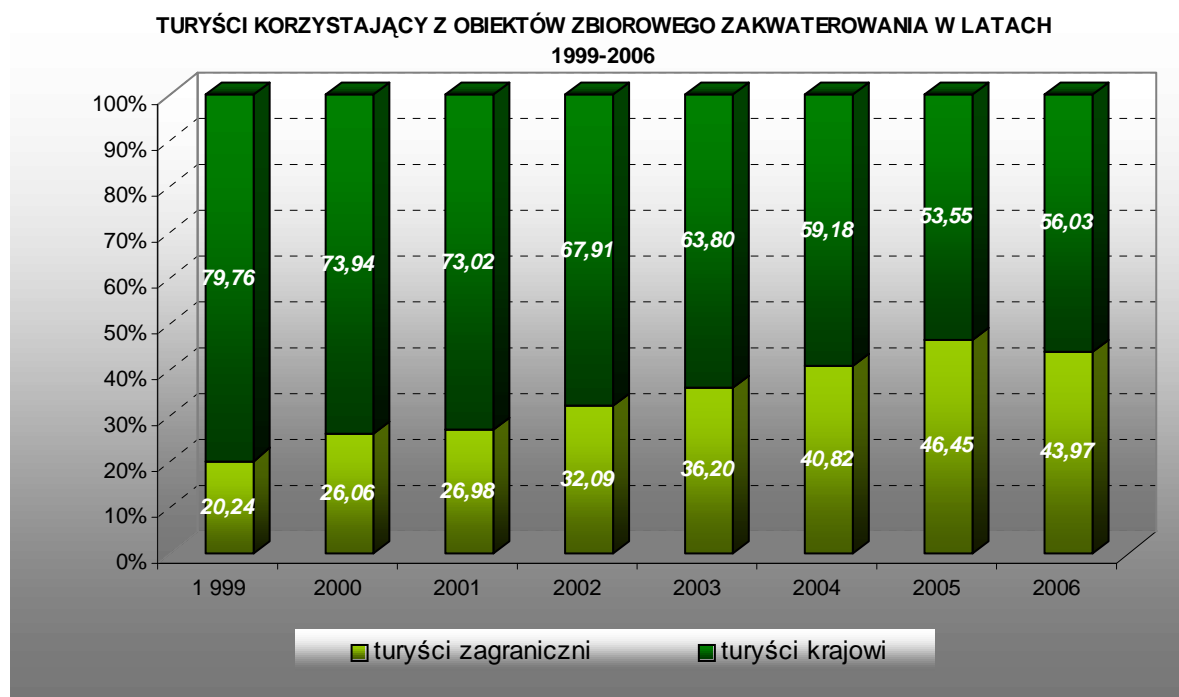
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2006 roku Kołobrzeg odwiedziło 198932 turystów korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Według oficjalnych danych na przestrzeni lat 1999-2006 liczba turystów wzrosła o 18,69%. Obserwując dynamikę liczby turystów, można zauważyć po okresie wzrostu do 2000 roku powolny jej spadek do roku 2002, po którym w ciągu następnych trzech lat wskaźnik przyjmuje ponownie tendencję wzrostową, dopiero w 2006 nastąpił jego spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,84%. W 2006 roku na tysiąc mieszkańców przypadło 4446,70 turystów ogółem, w tym 1955,23 turystów z zagranicy, w 2005 roku wskaźnik ten wynosił odpowiednio 4609,08 oraz 2140,99 osób. Nieco inaczej wygląda dynamika liczby turystów zagranicznych – od 1999 do 2005 roku liczba ta sukcesywnie rosła odnotowując spadek dopiero w 2006 roku – wtedy to spadała w porównaniu z rokiem poprzednim o 8,97 punktów procentowych, była wyższa zarazem w porównaniu z rokiem 1999 o 157,84%. Liczba turystów zagranicznych sukcesywnie rośnie również w strukturze wszystkich turystów – w 2006 roku stanowili 43,97% ogółu, w 1999 roku natomiast 20,24%. Na przestrzeni analizowanego okresu spadała natomiast systematycznie liczba mieszkańców Polski

wybierających Kołobrzeg jako miejsce wypoczynku od 1999 do 2006 roku liczba ta zmniejszyła się o 16,62%. Liczba turystów na przestrzeni lat 1999-2006 przedstawiała się następująco:

	turyści krajowi	turyści zagraniczni
w 1999:	133 677	33 925
w 2000:	140 971	49 682
w 2001:	133 108	49 182
w 2002:	120 421	56 915
w 2003:	122 071	69 274
w 2004:	113 701	78 436
w 2005:	110 789	96 099
w 2006:	111 461	87 471

Według cząstkowych danych zebranych przez Urząd Miasta od części podmiotów świadczących tylko usługi uzdrowiskowe, liczba turystów korzystających z bazy tych obiektów w roku 2006 wyniosła 225345 osób, natomiast w 2007 roku wielkość ta wynosiła 235774 osób. Dane te różnią się radykalnie od danych podawanych przez GUS, należy jednocześnie zaznaczyć, iż otrzymane dane pochodzą tylko od części samych zakładów uzdrowiskowych, nie obejmują natomiast pensjonatów, ośrodków wypoczynkowych oraz reszty bazy noclegowej, w tym obszarze nie dającej się przebadać tzw. szarej strefy.

Wykres 5.8.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turyści w 2006 roku, według danych GUS, wynajęli 185472 pokoje w hotelach oraz pensjonatach – w przeciągu ośmiu lat liczba ta uległa zwiększeniu ponad trzyipółkrotnie. Mimo nieznacznego odpływu turystów w 2006 roku, dynamika wynajmowanych pokoi nieprzerwanie w analizowanym okresie wykazuje trend wzrostowy – gwałtowny wzrost dokonał się w 2005 roku, kiedy to w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta wzrosła niemalże dwukrotnie – o 47,16%, utrzymując się na prawie niezmiennym poziomie do 2006 roku. Większa dynamika dotyczy turystów z zagranicy – na przestrzeni ośmiu lat dokonał się ponad czterokrotny wzrost – 337,47%, jednakże w 2006 roku w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek liczby turystów z zagranicy wynajmujących pokoje o 12,52%. Istotne zmiany zaszły w strukturze turystów wynajmujących pokoje. W latach 1999-2001 wskaźnik ten rozkładał się niemalże równomiernie pomiędzy turystami z zagranicy oraz

Polski – turyści z kraju wynajmowali odpowiednio 48,2%, 49,71%, 49,99% wszystkich pokoi. Od 2002 nastąpił gwałtowny spadek ich udziału w wynajęciach, na przestrzeni 2002-2006 roku przedstawiał się on następująco:– 33,41%, 33,02%, 28,44%, 23,94%, 33,47%. Jednocześnie należy zaznaczyć, że od 2005 roku zaczyna wzrastać w ogóle liczba wynajęć dokonywanych przez turystów z Polski - w okresie od 2004-2006 wyglądała ona następująco: 27876, 44413, 62088.

Dynamika liczby udzielonych noclegów przekłada się na liczbę turystów, którzy odwiedzili Kołobrzeg. Po okresie wzrostu do 2000 roku nastąpił jej powolny spadek do roku 2002, po którym w ciągu następných trzech lat wskaźnik przyjął ponownie tendencję wzrostową – szczególnie dużą w 2005 roku, dopiero w 2006 nastąpił jego spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,04%, przy czym stanowił on drugą wielkość w przeciągu ośmiu lat. W 2006 roku liczba udzielonych noclegów wynosiła 1885892 – była wyższa o 27,15% od wielkości w 1999 roku z liczbą 1483163 udzielonych noclegów. Dynamika udzielonych noclegów różni się od dynamiki uwzględniającej podział na turystów krajowych oraz z zagranicy. W przypadku turystów z Polski dynamika po okresie wzrostu do 2000 roku przyjęła następnie do 2004 roku kierunek spadkowy średnio o 6,7% rocznie, odnotowując niewielki wzrost w 2005 roku o 1,59%, a następnie lekki spadek w 2006 roku o 1,7%. W 2006 roku liczba udzielonych noclegów tej grupie stanowiła 84,23% udzielonych noclegów w 1999 roku oraz 75,53% noclegów w 2000 roku. Dynamika udzielonych noclegów turystom zagranicznym przedstawia się w sposób odmienny – od 1999 do 2005 roku nieprzerwanie wykazuje tendencję wzrostową – mediana wynosi 24,14% rocznie, dopiero w 2006 roku odnotowuje się spadek tej wartości w porównaniu z rokiem poprzednim aż o 9,06%, niemniej liczba udzielonych noclegów w 2006 roku – 820238, stanowi ona drugą wielkość w analizowanym okresie, jest wyższa od liczby noclegów w 1999 roku o 276,19% - wzrost blisko czterokrotny. W strukturze udzielonych noclegów w analizowanym okresie nieprzerwanie przeważają turyści krajowi – ich udział na przestrzeni 1999-2006 roku wyglądał następująco : 85,30%, 81,42%, 77,47%, 72,81%, 66,48%, 60,40%, 54,59%, 56,51%. Mimo liczebnej przewagi liczba turystów z kraju, którym udzielono noclegów zmalała o 15,76%, natomiast w strukturze udzielonych noclegów w ciągu ośmiu lat zmniejszyła się o jedną czwartą – 24,91%.

Tabela 5.5.

LICZBA TURYSTÓW ORAZ UDZIELONYCH NOCLEGÓW W OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W 2006 ROKU						
wyszczególnienie	hotele	ośrodki wczasowe	ośrodki kolonijne	zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych i kempingi	zakłady uzdrowiskowe	pozostałe
turyści korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania	39 335	26 552	519	8 346	102 623	1 562
<i>w tym: turyści zagraniczni</i>	25 892	6 890	15	3 404	43 677	123
udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	193 804	223 258	3 907	18 586	1 265 298	9 961
<i>w tym: turystom zagranicznym</i>	158 163	67 209	62	7 166	509 496	361

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turyści korzystający z bazy noclegowej w Kołobrzegu w 57,35% korzystają z usług zakładów uzdrowiskowych, dla jednej piątej turystów – 21,98% zaplecze noclegowe stanowią hotele, natomiast z usług ośrodków wczasowych korzysta 14,84% przyjezdnych.

Liczba turystów w ogólnodostępnych domkach oraz kempingach stanowi 4,66% wszystkich turystów, w ośrodkach kolonijnych natomiast 0,29%. Z bazy noclegowej zakładów uzdrowiskowych turyści z kraju korzystają w 59,58%, ośrodków wczasowych w 19,87%, hoteli 13,59%, ogólnodostępnych domków turystycznych i kempingów w 5,00%, ośrodków kolonijnych w 0,51%. Turyści z zagranicy również najczęściej jako miejsce pobytu wybierają zakłady uzdrowiskowe- 56,60%, następnie hotele –32,36% (wybierane ponad dwukrotnie częściej, niż w przypadku turystów z kraju), ośrodki wczasowe – 8,61%, ogólnodostępne domki turystyczne i kempingi – 4,25%, ośrodki kolonijne – 0,02%. Duże różnice pomiędzy wyborami turystów krajowych i zagranicznych dotyczą bazy hotelowej - ponad dwukrotnie częściej korzystają z niej goście z zagranicy, rzadziej natomiast wybierają ośrodki wczasowe oraz ośrodki kolonijne. Zakłady uzdrowiskowe posiadają również większościowy udział w ogólnej liczbie wszystkich udzielonych noclegów – 73,79% ogółu. W przypadku ośrodków wczasowych wskaźnik ten wynosi – 13,02%, natomiast hoteli – 11,30%. Udział pozostałych typów obiektów jest nieznaczny – ośrodki kolonijne 0,23%, ogólnodostępne domki turystyczne i kempingi – 1,08%. Turystom z Polski zakłady uzdrowiskowe udzieliły 77,73% wszystkich noclegów, natomiast turystom z zagranicy – 68,62% wszystkich noclegów. W ośrodkach wczasowych udzielono 16,05% noclegów dla turystów z kraju oraz 9,05% dla turystów z zagranicy, w hotelach odpowiednio 3,67% oraz 21,30%, w ogólnodostępnych domkach turystycznych i kempingach 1,17% oraz 0,97%, natomiast w ośrodkach kolonijnych 0,40% oraz 0,01%. Również w strukturze udzielonych noclegów w przypadku hoteli udział turystów z zagranicy jest blisko sześciokrotnie wyższy.

Badania Mariusza Miedzińskiego mówią o liczbie udzielonych noclegów w 2006 roku przez wszelkiego typu obiekty w wysokości 4756413, w tym przez obiekty całoroczne 3856122, natomiast obiekty sezonowe 900291, w okresie sezonu letniego (lipiec, sierpień) udzielono ponad dwa miliony noclegów. Udział bazy sanatoryjnej to 1792048 osobonoclegów. W trakcie roku faktyczna liczba ludności jest wyższa o 25-30% - średniorocznie o 18048 osób (głównie kuracjusze i wypoczywający). W świetle badań liczba udzielonych noclegów jest wyższa dwuipółkrotnie od oficjalnej liczby podawanej przez GUS, która według badań stanowi 39,64% wszystkich udzielonych noclegów.

Niemniej w świetle danych GUS w analizowanym okresie wzrosła zarówno liczba korzystających z bazy noclegowej w mieście, jak i wynajętych pokoi czy udzielonych noclegów. Szczególne zmiany dokonały się w strukturze oraz dynamice zarówno korzystających z bazy noclegowej, jak i wynajmujących pokoje. Dane wskazują, iż Kołobrzeg w coraz większym stopniu staje się miejscem wypoczynku dla turystów zagranicznych, maleje natomiast procentowy udział Polaków korzystających z zaplecza i bazy noclegowej w mieście. Na rynku wciąż dominują zakłady uzdrowiskowe, które oficjalnie stanowią większość bazy noclegowej, posiadają największą ilość miejsc noclegowych oraz udzielają większości noclegów – zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym, przy czym należy podkreślić większe zainteresowanie gości z zagranicy ofertą hoteli, niż gości z kraju. Spośród turystów z zagranicy większość stanowią obywatele Niemiec, miasto odwiedzają również mieszkańcy państw skandynawskich.

Innym wskaźnikiem mierzącym zainteresowanie cudzoziemców ofertą turystyczną Kołobrzegu jest wielkość portowego ruchu granicznego (mierzona ilością turystów z zagranicy przyjeżdżających do Polski) – w 2004 r. skorzystały z niego 823 osoby, w 2005 - 1799 osób, w 2006 r. liczba ta wzrosła do 3555, natomiast w 2007 roku spadła do wielkości 2048 osób – stanowiła 57,6% wartości w roku poprzednim. W przypadku wyjazdów obywateli polskich za granicę, portowy ruch graniczny utrzymuje tendencję wzrostową – w okresie od 2004-2007 roku wyjazdy przedstawiały się następująco: 7455, 9416, 15710, 16829 (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 7,1%). Ogólnie całość ruchu granicznego uległa spadkowi w 2007 roku o 6,4% po okresie wzrostu do 2006 roku – jego wielkość na przestrzeni ostatnich czterech lat plasowała się następująco: 16604, 21976, 38288, 35822.

Uzdrowisko

Sferą wymagającą osobnego omówienia jest obszar turystyki uzdrowiskowej, ze względu na jej dominujący charakter we wszelkich typach turystyki rozwijanych na terenie miasta, jest to zarazem obszar, który niemalże w pełni podlega statystyce. Miasto posiada status uzdrowiska ze względu na specyficzny mikroklimat związany z nadmorskim położeniem, bogate źródła solanki z dużą zawartością soli sodu, chloru, bromu, jodu oraz złoża borowiny o ogromnych walorach leczniczych. W Kołobrzegu leczy się przede wszystkim dorosłych, głównie na schorzenia układu krążenia, choroby układu ruchu, górnych i dolnych dróg oddechowych oraz zaburzenia metabolizmu (u dorosłych cukrzyce, u dzieci cukrzyce, otyłość oraz choroby tarczycy). Podstawą leczenia wszelkiego rodzaju schorzeń jest fizykoterapia oraz leczenie balneologiczne bazujące na naturalnych zasobach – borowina stosowana w postaci okładów i kąpeli oraz solanka jako składnik kąpeli oraz inhalacji. Kołobrzeg jest największym uzdrowiskiem w Polsce spośród ponad 40 uzdrowisk, zajmującym we wszelkiego rodzaju statystykach pierwsze miejsce zarówno pod względem liczby obiektów uzdrowiskowych, miejsc noclegowych, osób korzystających z noclegów oraz udzielonych noclegów. Kołobrzeg przyjmuje około jednej trzeciej turystów w zakładach uzdrowiskowych w całym kraju, z tego kuracjusze z zagranicy stanowią dwie trzecie wszystkich turystów w kraju. Baza sanatoryjna (ilość obiektów) stanowi jedną piątą bazy krajowej, dysponuje ona jedną czwartą miejsc noclegowych w całym kraju, udzielając również około jednej czwartej noclegów w całym kraju.

Tabela 5.6.

WYBRANE UZDROWISKA W POLSCE W 2006 ROKU							
wyszczególnienie	Kołobrzeg	Polanica Zdrój	Ciechocinek	Inowrocław	Krynica Zdrój	Ustroń	Świnoujście
obiekty ogółem	24	1	15	5	13	8	13
miejsca noclegowe ogółem	5 675	400	2 676	1 661	1 699	2 001	1 172
korzystający z noclegów ogółem	102 623	4 672	55 336	27 769	39 707	38 394	21 510
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	43 677	1 843	1 064	134	1 136	3 440	6 957
udzielone noclegi ogółem	1 265 298	49 399	726 659	454 920	449 638	578 378	270 312
udzielone noclegi turystom zagranicznym	509 496	26 309	13 457	1 850	9 535	44 646	79 052

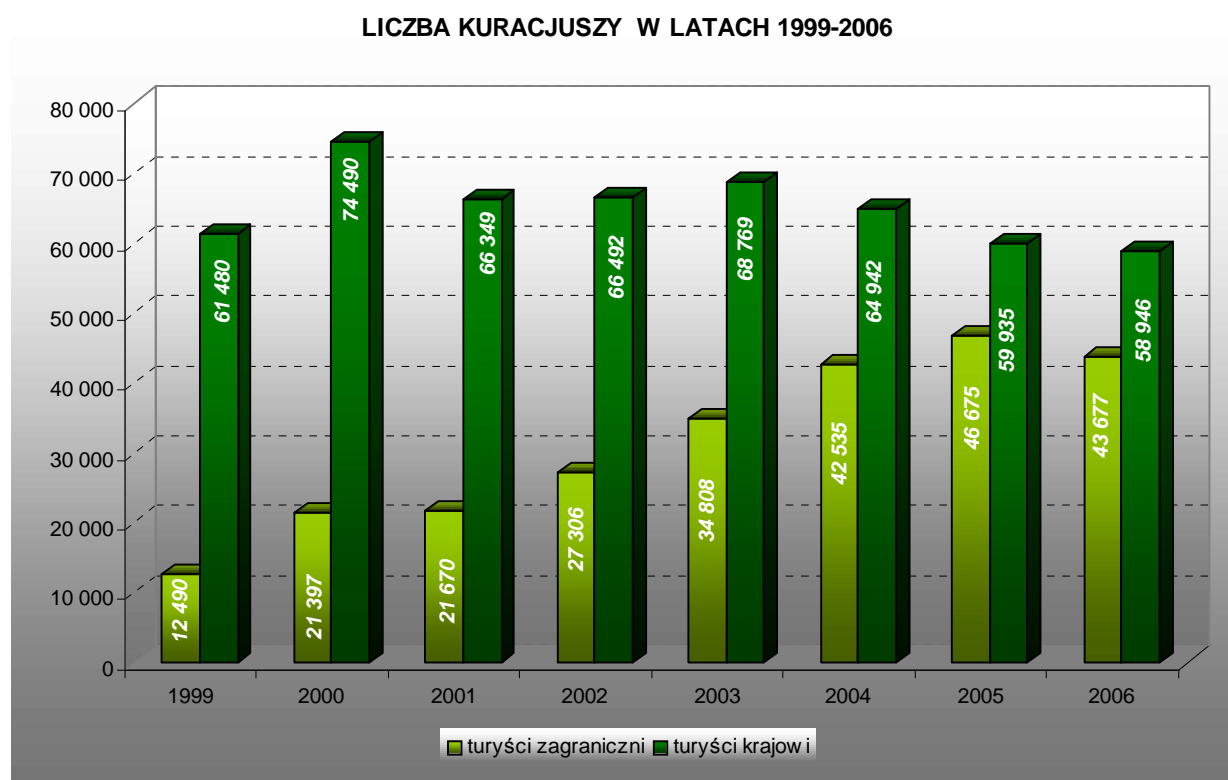
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turystyka uzdrowiskowa w 2006 roku stanowiła 51,58% wszelkich przyjazdów turystycznych, z tego wśród turystów krajowych wielkość ta stanowiła 52,89%, natomiast cudzoziemców 49,92%, w ciągu ostatnich ośmiu lat jej udział wzrósł o 7,45% - w 1999 roku wartości te przedstawiały się odpowiednio: 44,13%, 45,99%, 36,81%. Dynamika liczby kuracjuszy w analizowanym okresie, po spadku jaki dokonał się w 2001 roku, nieustannie wykazywała trend wzrostowy, dopiero w 2005 roku uległa spadkowi o 0,75% w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast w 2006 roku spadła o 3,73%. W 2006 roku liczba kuracjuszy była wyższa o 38,73% niż w 1999 roku, z tego liczba turystów z kraju zmalała o 4,12%, natomiast gwałtownie wzrosła liczba cudzoziemców – o 249,69%. Dynamika liczby cudzoziemców przyjęła kierunek wzrostowy aż do 2005 roku, po czym w 2006 roku spadła o 6,42%. Dynamika turystów krajowych również w 2001 roku przyjęła kierunek spadkowy, po czym przez kolejne dwa lata nastąpił jej niewielki wzrost, w 2004 roku ponownie przyjęła tendencję spadkową – w 2006 roku spadła o 1,65 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim.

Zakłady uzdrowiskowe dysponowały w 2006 roku liczbą 5675 miejsc noclegowych. W analizowanym okresie dynamika liczby miejsc w zakładach uzdrowiskowych miała charakter cykliczny - po dwuletnich okresach przyrostu łóżek, następował spadek miejsc, jakimi dysponowały zakłady – trend ten był skorelowany z liczbą funkcjonujących zakładów w

danym okresie - wraz ze spadkiem liczby jednostek, spadała jednocześnie liczba miejsc. Najniższą liczbą miejsc kurort dysponował w 2004 roku, po czym dokonał się gwałtowny ich przyrost w 2006 roku - liczba łóżek osiągnęła wartość 5675 (stanowiła drugą wielkość w analizowanym okresie), była ona jednocześnie wyższa o 8,4% w stosunku do wielkości w 1999 roku. Wraz ze wzrostem liczby kuracjuszy wzrosła również na przestrzeni lat 1999-2006 liczba udzielonych noclegów o 36,42%, w tym wśród turystów krajowych odnotowano spadek o 2,43%, natomiast wśród turystów z zagranicy dokonał się wzrost wielkości 233,47%. W grupie tej w analizowanym okresie nieprzerwanie do 2005 roku dokonywał się systematyczny przyrost, odnotowując dopiero w 2006 roku spadek w stosunku do roku poprzedniego o 6,43%, niemniej wielkość ta stanowiła drugą wartość w analizowanym okresie czasu. W przypadku kuracjuszy krajowych dynamika udzielonych noclegów przybiera inny kształt – po wzroście trwającym do 2000 roku, dokonał się systematyczny spadek trwający do 2004 roku – średnio rocznie liczba udzielonych noclegów malała o 6,21%, mediana spadku wynosi natomiast 5,85%. Niewielki przyrost udziału grupy turystów w udzielonych noclegach odnotowano w 2005 roku, po czym wartość ta ponownie uległa obniżeniu.

Wykres 5.8.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na podstawie danych zgromadzonych od części podmiotów świadczących usługi uzdrowiskowe, można oszacować, iż w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2006 wzrosła zarówno liczba łóżek w zakładach uzdrowiskowych, jak i liczba kuracjuszy z kraju oraz z zagranicy. Z otrzymanych danych wynika, iż na przestrzeni lat 1999-2007 znacznie spadała liczba kuracjuszy posiadających skierowania z Narodowego Funduszu Zdrowia, wzrasta natomiast udział pobytów prywatnych w ogólnej liczbie pobytów uzdrowiskowych. Wśród obcokrajowców korzystających z kołobrzeskiej bazy sanatoryjnej około 96% stanowią obywatele Niemiec. Można zakładać, iż w ciągu kilku najbliższych lat nie tylko zakłady uzdrowiskowe, lecz również większość podmiotów będzie starała się przyciągnąć turystów do Kołobrzegu poprzez oferowanie usług typu wellness, które już teraz są bardzo popularne w krajach Europy Zachodniej.

Tabela 5.7.

BAZA UZDROWISKOWA W KOŁOBRZEGU W LATACH 1999-2006								
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
liczba zakładów uzdrowiskowych	21	26	24	24	24	23	24	24
liczba miejsc noclegowych	5 235	5 907	5 331	5 316	5 576	4 834	5 386	5 675
udzielone noclegi	927 454	1 233 200	1 191 737	1 220 935	1 268 483	1 238 600	1 333 982	1 265 298
w tym: turystom zagranicznym	152 785	231 222	241 045	292 080	400 900	465 347	544 545	509 496

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Gospodarka morska

Obok usług turystycznych oraz uzdrowiskowych równie istotną gałęzią gospodarki ze względu na położenie miasta jest gospodarka morska powiązana głównie z funkcjonowaniem portu morskiego oraz podmiotów gospodarczych związanych z rybołówstwem. Funkcjonowanie miasta od początku jest nierozdzielne z istnieniem portu, który już w IX wieku pełnił funkcję handlową i rybacką, w kolejnych stuleciach związku miasta z morzem podkreślała przynależność do Hanzы (od początku XIV w).

Portem w Kołobrzegu od 01.03.2000 roku zarządza Spółka Zarząd Portu Morskiego, powstała w wyniku podjęcia w dniu 26.10.1999 stosownej uchwały przez Radę Miasta. Utworzenie spółki było możliwe, dzięki ustawie z dnia 20.12.1996 roku o portach i przystaniach morskich, która dała samorządom prawo do tworzenia jednostek zarządzających portami. Zarząd Portu Morskiego jest spółką miejską, której jedynym właścicielem jest Gmina Miasto Kołobrzeg. Granice lądowe w porcie reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.07.2005 roku w sprawie ustalenia granicy portu morskiego w Kołobrzegu od strony lądu. Zajmuje się przede wszystkim zarządzaniem gruntami oraz infrastrukturą portową, budową, rozbudową, utrzymaniem i modernizacją infrastruktury portowej, prognozowaniem rozwoju portu, świadczeniem usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej. Przychody spółki stanowią m.in. opłaty portowe, za korzystanie z gruntów i urządzeń portowych.

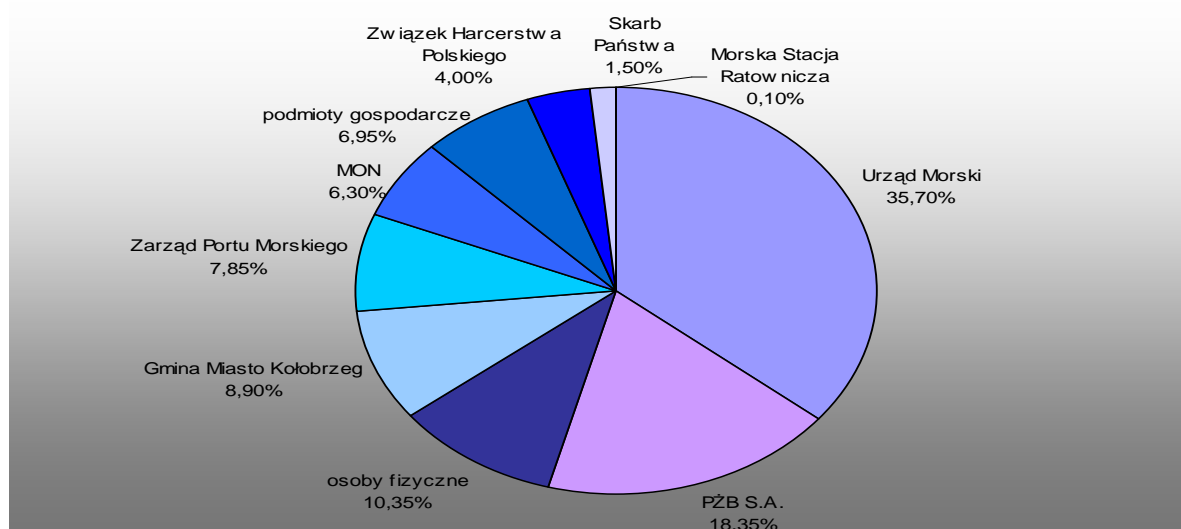
Powierzchnia gruntów w porcie wynosi 58,8134 ha, natomiast długość nabrzeży 1,6 km. Właścicielem ponad jednej trzeciej gruntów w porcie jest Urząd Morski - 35,7%, znaczny udział posiada również Polska Żegluga Bałtycka – 18,35%. Gmina Miasto Kołobrzeg jest właścicielem 8,9% gruntów, natomiast własnością Zarządu Portu Morskiego jest 7,85% gruntów. Większość użytków stanowią tereny zabudowane – 45,51%, wody płynące – 30,26% (w 92,28 procentach właścicielem jest Urząd Morski), tereny inne – 19,06%, drogi – 4,44% (w całości należące do Gminy Miasto Kołobrzeg), wody stojące 0,74% (należące wyłącznie do Urzędu Morskiego).

Większość budowli hydrotechnicznych w porcie ma ponad 30 lat, ich stan techniczny został oceniony na zadowalający (stan na 31.12.2007), stan bezpieczeństwa na mogący zagrażać. Nabrzeże turystyczne, pirs, jachtowe, żeglarskie oraz manewrowe są zarządzane przez Zarząd Portu Morskiego, pozostałymi nabrzeżami zarządzają przedsiębiorstwa lub firmy.

Na terenie portu działalność gospodarczą prowadzą podmioty zajmujące się m.in.: usługami stoczniowo-remontowymi, przetwórstwem ryb, świadczeniem usług z zakresu elektroniki morskiej, handlem artykułami spożywczymi, gospodarstwa domowego, budowlanymi, wyposażeniem i sprzętem rybackim, usługami gastronomicznymi oraz agenci morscy. Powyższa działalność jest skorelowana z czterema podstawowymi funkcjami, jakie pełni port (rybacka, handlowo-transportowa, turystyczno-rekreacyjna, przemysłowa).

Wykres 5.9.

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW W PORCIE

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

Kołobrzescy port jest największym portem w regionie pełniącym kilka funkcji. Na terenie portu znajduje się port handlowy, przystań pasażerska, port jachtowy, port rybacki i port wojenny. Podstawowa funkcja jest związana z rybołówstwem morskim (kołobrzescy port jest największym portem rybackim w Polsce, przyjmującym około 60% wszystkich połowów bałtyckich) – obsługa przeładunków oraz magazynowanie przetwórstwa rybnego, obsługa jednostek rybackich. Flota kutrowa w Kołobrzegu, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w okresie od 2004-2006 roku zmniejszyła się dwukrotnie – z 58 do 29 jednostek pływających, jej pojemność brutto zmalała o 42,18% - z 6,4 tys. do 3,7 tys., natomiast moc zmniejszyła się o 43,54% - z 18,6 tys. KW do 10,5 KW. W 2006 roku flota kutrowa w Kołobrzegu stanowiła 13,18% floty ogółem w Polsce - odsetek ten był niższy o 1,38 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2004, jej pojemność stanowiła ponad jedną piątą pojemności floty w Polsce – 21,02%, natomiast moc stanowiła 18,58% ogółu mocy floty w Polsce. Większą flotę kutrową w Polsce posiadają jedynie porty we Władysławowie oraz Ustce. W sekcji rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich) w 2006 roku były zarejestrowane 84 podmioty, które stanowiły 1,32% podmiotów w rejestrze w ogóle oraz 4,1% podmiotów w sekcji rybactwo w całym kraju. W odniesieniu do 1999 roku ich liczba wzrosła o 3,7%, przy czym analiza dynamiki w latach 1999-2006 wykazuje, że trend wzrostowy w tej sekcji utrzymywał się do roku 2004 roku, po którym nastąpił spadek zewidencjonowanych podmiotów. W mieście działają dwa stowarzyszenia rybackie działające na terenie Portu Rybackiego, posiadające w sumie czterdzieści sześć jednostek rybackich, istnieje również siedem jednostek nie zrzeszonych. Gwałtowny spadek jednostek rybackich na przestrzeni ostatnich kilku lat jest związany z dostosowywaniem się do prawodawstwa Unii Europejskiej – konieczność redukcji liczby jednostek rybackich w Polsce. Innym równie istotnym czynnikiem, który wpłynął na zmniejszenie się jednostek połowowych było wprowadzenie przez Radę Unii Europejskiej kwot połowowych dla niektórych zasobów rybnych na obszarze Morza Bałtyckiego: m.in. limity na połowy dorsza - gatunku, który był i jest najczęściej poławiany przez polskich armatorów.

Kolejną funkcją portu w Kołobrzegu jest funkcja handlowo-transportowa związana z dokonywaniem obrotów ładunkowych (przeładunki, magazynowanie oraz składowanie towarów) w części portu handlowego (o wielkości 11 ha). Zdolność przeładunkowa portu w Kołobrzegu szacowana jest na około 500 tys. ton rocznie. W 2007 roku port wykorzystał swoje możliwości przeładunkowe w 23,58% - ilość przeładunków wynosiła 117,9 tys. ton. Ilość obrotów ładunkowych w kołobrzescy porcie po niewielkim wzroście od 2002-2005 roku ponownie wykazuje tendencję spadkową. W 2007 roku w porównaniu z rokiem 2006 liczba ta spadła o 25,2%- był to według danych Głównego Urzędu Statystycznego największy spadek we wszystkich portach. Powyższa tendencja przekłada się na trend

panujący w całym województwie zachodniopomorskim – od 2003 roku jego udział w obrotach systematycznie spada.

Tabela 5.8.

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH W TYSIĄCACH TON W 2007 ROKU								
port	ogółem	węgiel i koks	rudy	zboże	drewno	ropa i przetwory naftowe	inne masowe	drobnica
Gdańsk	21200,7	1895,0	30,7	774,1	-	12435,7	3417,6	2647,6
Gdynia	17510,3	675,8	-	1457,5	37,9	1224,4	333,7	10781,0
Szczecin	9571,8	2014,6	525,2	1451,8	65,2	301,8	2696,2	2517,0
Świnoujście	9152,8	2307,8	560,9	64,6	-	715,7	202,6	5301,2
Police	2384,3	9,4	71,1	-	-	-	2303,8	-
Kołobrzeg	117,9	-	-	20,6	6,7	-	50,3	40,3
Darłowo	56,5	27,8	-	16,5	12,2	-	-	-
Stepnica	36,9	-	-	18,3	-	-	18,6	-
Władysławowo	9,6	-	-	-	-	-	-	9,6
Ustka	4,8	-	-	-	-	-	-	4,8
Elbląg	3,5	-	-	-	-	-	-	3,5
ogółem	6004,1	6930,4	1187,9	3803,4	122,0	14677,6	12022,8	21305,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Największa liczba przeładunków obsługiwanych przez port miała miejsce w drugiej połowie lat siedemdziesiątych – wielkości te dochodziły do blisko czterystu ton rocznie, w latach osiemdziesiątych wielkość ta zmalała - oscylowały one w granicach 200-260 tys. ton. Tak wysokie obroty były skorelowane z obsługiwaniem statków przewoźników z krajów RWPG. Również w latach dziewięćdziesiątych utrzymywał się spadek liczby przeładunków, który trwa do chwili obecnej. Od 1995 roku dynamika przeładunków wykazuje tendencję skokową – po kilkuletnich niewielkich okresach wzrostu dochodzi do spadku. Ponad 95% obrotów stanowią przeładunki w międzynarodowym obrocie morskim, z tego w 2006 roku 44,92% stanowiły wyładunki, natomiast 55,08% załadunki. Ogółem obroty ładunkowe w Kołobrzegu stanowiły 0,19% obrotów ładunkowych w całym kraju w 2007 roku – spadek od 2006 roku o 0,1%. Udział portu w Kołobrzegu w ogóle obrotów ładunkowych w kraju na przestrzeni lat 1995-2007 wahał się pomiędzy 0,2-0,3%. W strukturze obrotów ładunkowych w 2006 roku dominowały przeładunki masowe: zboże – 33,81% wszystkich przeładunków, ropa – 4,3%, inne masowe – 34,5%. Drobnica (ładunki policzalne o różnych kształtach, transportowane w mniejszych partiach) stanowiła 27,28% ogółu ładunków. Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost w ciągu ostatnich kilkunastu lat o 30% udziału drobnicy w ogóle obrotów, której obsługa jest bardziej opłacalna, niż ładunków masowych. Odnotowuje się również duży wzrost eksportu przeładunków rolnych, szczególnie rzepaku, pszenicy, żyta, pszenżyta do państw Unii Europejskiej, importuje się natomiast zwiększone ilości nawozów mineralnych głównie z Norwegii oraz Estonii.

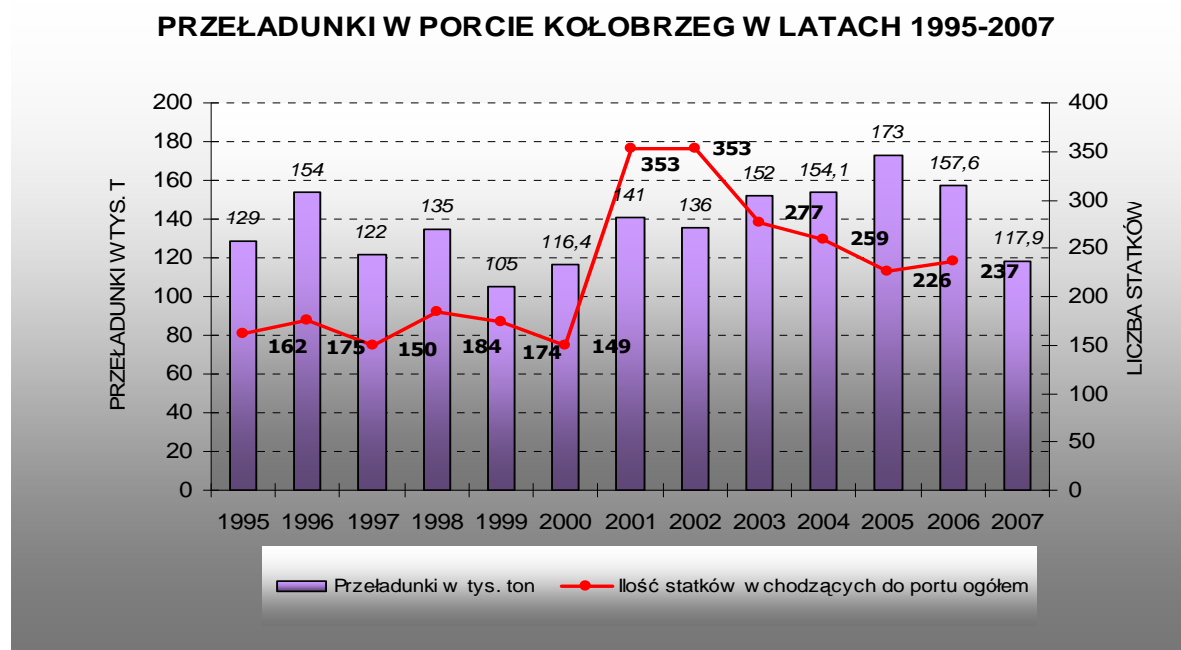
Wszystkie ładunki oprócz ropy w 2006 roku były przeładowywane w międzynarodowym obrocie morskim, w 2007 roku międzynarodowy obrót morski stanowił sto procent. Miejsce wyładunku lub przeładunku stanowiły w stu procentach kraje Europejskie, z tego 92,15% Kraje Unii Europejskiej – głównie: Dania 35,9%, Niemcy – 22,74% oraz Niderlandy – 18,9%. W grupach poszczególnych ładunków obsługiwanych przez port znajdują się:

- ładunki masowe luzem: torf, wapno rolnicze, nawozy luzem, palety drzewne, kruszywa budowlane,
- zboża i pasze – wszystkie zboża twarde, nasiona oleiste, śruta sojowa itp.,

- ładunki drobnicowe: towary na paletach, bloki granitowe, brykiet drzewny, nawozy, elementy konstrukcyjne elektrowni wiatrowych.

Port ze względu na uzdrowskiy statut miasta nie może obsługiwać wszystkich ładunków m.in. towarów sypkich, pyłących, uciążliwych dla środowiska naturalnego (m.in. węgiel, cement). Dobowe raty załadunkowe i wyładunkowe towarów ze statków wynoszą od 800t do 1500t. Firmy korzystające z usług portu znajdują się głównie na Pomorzu Środkowym I Zachodnim, w związku z tym większość towarów jest dostarczana do portu transportem drogowym – ok.95-98%, znikoma ilość towarów jest dostarczana i odbierana drogą kolejową.

Wykres 5.10.

Źródło: dane za lata 1995-2006 Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2007, dane za rok 2007 – Zarząd Portu Morskiego

Port obsługuje jednostki o długości maksymalnej 75 m i zanurzeniu 4,7 m, wejście do portu jednostek dłuższych jest możliwe po uzyskaniu zgody Kapitanatu Portu. Po zakończeniu przebudowy wejścia do portu możliwe będzie obsługiwanie jednostek o długości 100 m i zanurzeniu 5,5 m. W ciągu ostatnich lat zmniejszyła się liczba statków wpływających do portu w porównaniu z liczbą statków obsługiwanych przez port w latach siedemdziesiątych zeszłego wieku, kiedy wartość ta oscylowała w granicach 400-485 jednostek rocznie. Ponowny wzrost nastąpił w 2001 roku, po czym w roku 2003 liczba ta ponownie zaczęła spadać. W 2006 roku liczba statków wpływających do Kołobrzegu stanowiła 1,37% ogółu jednostek wpływających do portów w Polsce. W przeciągu 2004-2006 roku z wpływających jednostek statki transportowe stanowiły odpowiednio 156,167,175 (1,44% ogółu jednostek w kraju). Pojemność netto wpływających statków w 2006 roku wynosiła 52,8 tys., pojemność brutto 134,4 tys. Liczba obsłużonych statków towarowych przez port w Kołobrzegu w okresie od 2004-2006 roku wynosiła odpowiednio 139, 134, 118 (dane z Polskiej Żeglugi Bałtyckiej). Funkcją portu w Kołobrzegu jest również funkcja przemysłowa związana z działalnością na jego terenie stoczni zajmujących się remontami i budową małych jednostek pływających (do 30 m) oraz remontami sprzętu połowowego.

Port pełni również funkcje turystyczno-rekreacyjną wynikającą z obsługi pasażerskiego ruchu międzynarodowego, statków pasażerskich, jachtingu, jednostek żeglugi przybrzeżnej oraz form uprawiania sportów wodnych i rekreacji (nurkowanie, wędkarstwo). W ciągu ostatnich lat bardzo dynamicznie rozwija się w Kołobrzegu turystyka morska związana przede wszystkim z funkcjonowaniem szeregu podmiotów świadczących krajowe usługi rejsowe - rejsy statków do obszaru redy portu trwające około 45 minut. Z usług tych przewoźników pasażerowie korzystają głównie w okresie sezonu letniego wykorzystując

około 75% miejsc na statkach (przewoźnicy dysponują około tysiącem miejsc), w pozostałej części roku wykorzystywana jest około jedna czwarta miejsc. W sumie jednostki rejsowe przewożą około 500 tys. pasażerów rocznie. Międzynarodowy ruch pasażerski w Kołobrzegu na przestrzeni lat 2004-2006 wzrósł o 138%, liczba osób przekraczających granicę wynosiła odpowiednio 15952, 21285, 37968 z tego przyjazdy stanowiły 50,85%, 50,21%, 49,96%. Międzynarodowy ruch pasażerski w Kołobrzegu wynosił 2,34 punktu procentowego ogółu ruchu w Polsce, stanowił czwartą wielkość ruchu w kraju. W 2007 roku według danych szacunkowych osobowy ruch graniczny wynosił 35822 osoby. Oprócz krajowych rejsów firmy prowadzące działalność na terenie portu oferują również rejsy dla pletwonurków, wyprawy na połowy ryb oraz odbywające się w trakcie sezonu letniego rejsy na Bornholm. Na terenie portu znajduje się również port jachtowy, który jest w stanie obsłużyć około pięćdziesięciu jednostek, jednak przeszkodą dla jego rozwoju jest brak zaplecza.

Tabela 5.9.

RUCH GRANICZNY WYBRANYCH JEDNOSTEK PŁYWAJĄCYCH W KOŁOBRZEGU W LATACH 2004-2006*					
wyszczególnienie	ogółem	pod banderą			
		polską		obcą	
		z Polski	do Polski	do Polski	z Polski
jachty i łodzie sportowe					
2004	541	151	165	130	95
2005	534	140	138	148	108
2006	703	215	229	145	114
flota rybacka					
2004	9108	4542	4512	29	25
2005	6778	3413	3321	22	22
2006	5613	2794	2749	38	32

* bez statków transportowych, flota rybacka obejmuje statki rybackie, kutry i łodzie

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W ciągu ostatnich lat zrealizowano w porcie kilka inwestycji o strategicznym znaczeniu dla dalszego rozwoju portu. W latach 2006-2007 Zarząd Portu Morskiego w ramach programu „Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb” rozpoczął dwie inwestycje, które objęły budowę i rozbudowę rybackiej infrastruktury portowej mającej na celu zwiększenie bezpieczeństwa rozładunków w porcie, poprawę warunków postoju, modernizację obiektów magazynowych, dostosowanie nabrzeża i dojazdu do nabrzeża do wymogów UE dotyczącego przeładunków produktów rybołówstwa („Modernizacja Portu Rybackiego w Kołobrzegu – etap I” na łączną kwotę 24.334.000,00 zł oraz „Modernizacja Portu Rybackiego w Kołobrzegu – etap IV” na łączną kwotę 4.410.762,00 zł). Inwestycje w porcie w ramach powyższego programu były realizowane również przez Miasto – przebudowano ul. Bałtycką, Łososiową, Albatrosa, Węgorzową oraz Stoczniową („Modernizacja Portu Rybackiego w Kołobrzegu – etap II” na łączną kwotę 10 206 969,00 zł) oraz wybudowano nabrzeże remontowe dla łodzi rybackich („Modernizacja Portu Rybackiego w Kołobrzegu – etap III” na łączną kwotę 5 741 546,00 zł). Kolejną inwestycją zrealizowaną przez Miasto było „Zagospodarowanie portu Jachtowego” poprzez budowę ulicy Warzelniczej oraz zagospodarowanie ciągu pieszego na terenie portu jachtowego. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A – łączna wartość inwestycji wyniosła 1 443 621,75 zł.

5.2.RYNEK PRACY

Pracujący

Jedną z podstawowych wielkości opisujących sytuację społeczno-gospodarczą są dane dotyczące rynku pracy. W wyniku transformacji systemowej, która dokonała się na początku lat dziewięćdziesiątych, powyższe zagadnienie stało się obszarem, wokół którego ogniskują się najistotniejsze problemy makrospołeczne. Zjawisko bezrobocia, zmiany demograficzne dokonujące się w strukturze ekonomicznych grup wieku ludności, przekształcenia własnościowe w gospodarce to tylko nieliczne ze zjawisk determinujących kształt rynku pracy w Polsce. W przypadku Kołobrzegu równie istotnym determinantem jest usługowo-turystyczna funkcja miasta, nadająca bezrobociu charakter sezonowości.

Podstawowymi miernikami obrazującymi sytuację na rynku pracy są informacje dotyczące pracujących w gospodarce narodowej. Do pracujących wg definicji BAEL (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności) zalicza się wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które wykonują pracę przynoszącą zarobek/ dochód, pomagają w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej, lub mają pracę ale jej nie wykonują z określonych powodów (choroba, urlop macierzyński itp.).

Tabela 5.10.

PRACUJĄCY W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 1999-2006									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
								liczba	dynamika % 1999=100
ogółem	12 978	11 741	11 043	10 738	10 446	10 504	10 735	10 850	83,60%
Pracujący wg płci									
mężczyźni	6 087	5 296	4 916	4 769	4 734	4 783	4 805	4 780	78,53%
kobiety	6 891	6 445	6 127	5 969	5 712	5 721	5 930	6 070	88,09%
Pracujący wg sektorów ekonomicznych *									
sektor rolniczy	512	234	180	241	218	195	123	124	24,22%
sektor przemysłowy	3 456	3 405	2 824	2 532	2 223	2 319	2 134	2 192	63,43%
sektor usługowy - usługi rynkowe	4 798	4 034	4 053	4 072	4 348	4 019	4 368	4 598	95,83%
sektor usługowy - usługi nierynkowe	4 212	4 068	3 986	3 893	3 657	3 971	4 110	3 936	93,45%
Pracujący wg sektorów własności									
sektor publiczny	7 055	6 426	6 129	6 008	5 725	5 468	5 675	5 450	77,25%
sektor prywatny	5 923	5 315	4 914	4 730	4 721	5 036	5 060	5 400	91,17%

Źródło: dane na temat liczby pracujących Główny Urząd Statystyczny, wielkość wskaźników – obliczenia własne

*sektor rolniczy   Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; Sekcja B - Rybactwo

sektor przemysłowy   Sekcja C - Górnictwo; Sekcja D - Działalność produkcyjna; Sekcja E -
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; Sekcja F – Budownictwo

usługi rynkowe   Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych,
motocykli oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego; Sekcja
H - Hotele i restauracje; Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i
łączność; Sekcja J - Pośrednictwo finansowe; Sekcja K - Obsługa
nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów;
Sekcja O - Działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna,
pozostała; Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników;
Sekcja Q - Organizacje i zespoły międzynarodowe

usługi Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; gwarantowana prawnie nierynkowe opieka socjalna; Sekcja M - Edukacja; Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc socjalna

Miarą tego, jaka jest sytuacja na krajowym rynku pracy, są tzw. wskaźniki zatrudnienia wyrażone stosunkiem liczby osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Zdaniem ekspertów, wskaźniki te, a nie poziom bezrobocia, oddają rzeczywistą sytuację krajowych rynków pracy - oficjalna stopa bezrobocia może być w różny sposób manipulowana (m.in. poprzez wyrzucenie poza nawias definicji bezrobotnego określonej grupy społecznej przez ustawodawcę). Wskaźnik zatrudnienia pokazuje, ile osób rzeczywiście pracuje, a ile pozostaje poza rynkiem pracy, niezależnie od tego czy ma status osoby bezrobotnej, czy nie. Od 1999 roku w Kołobrzegu wskaźnik ten systematycznie obniża się, przy czym większy wskaźnik zatrudnienia występuje wśród kobiet:

w 1999 -	32,91%
w 2000 -	31,46%
w 2001 -	29,40%
w 2002 -	28,47%
w 2003 -	27,50%
w 2004 -	27,37%
w 2005 -	27,88%
w 2006 -	28,12% w tym: mężczyźni 26,76%, kobiety 29,29%

Trend spadkowy dotyczy również aktywności ekonomicznej ludności (siły roboczej) wyrażonej jako suma pracujących i bezrobotnych w liczbie osób powyżej 15 roku życia. Od 2000 roku obniżyła się ona o 6,08%. Również tutaj wyższa aktywność cechuje kobiety, niż mężczyzn. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo i wzrost osób pracujących wśród tej grupy:

w 2000 -	40,16%
w 2001 -	39,43%
w 2002 -	39,03%
w 2003 -	37,62%
w 2004 -	36,21%
w 2005 -	35,45%
w 2006 -	34,08% w tym: mężczyźni 32,36%, kobiety 35,56%

W kraju wskaźnik zatrudnienia wynosił w 2006 roku 46,5%, natomiast wskaźnik aktywności zawodowej 54%, w skali kraju wyższy wskaźnik zatrudnienia oraz aktywności zawodowej wykazują mężczyźni. W porównaniu z wybranymi miastami o podobnej funkcji lub wielkości wyższy wskaźnik zatrudnienia oraz aktywności ekonomicznej występuje w Sopocie oraz w Koszalinie, natomiast niższe wskaźniki występują w Świnoujściu oraz Stargardzie Szczecińskim. W ostatnich latach uwidacznia się wysoki poziom bierności zawodowej – zmniejsza się różnica pomiędzy populacją biernych i aktywnych zawodowo

Tabela 5.11.

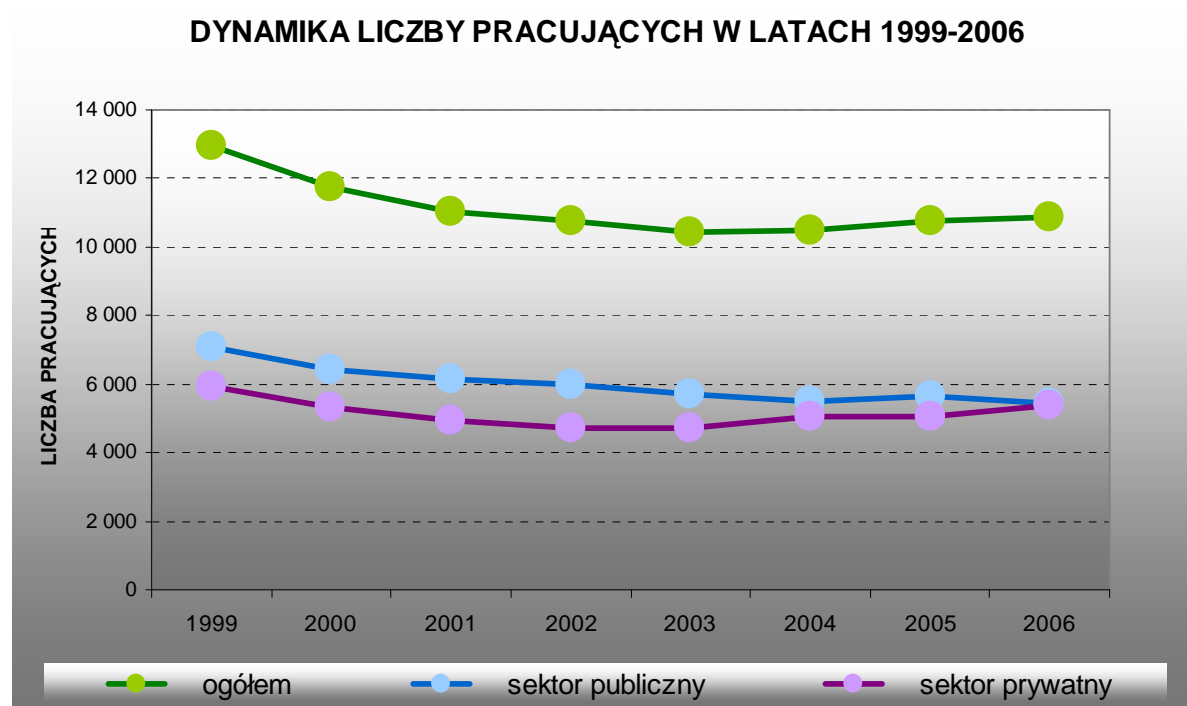
PRACUJACY W 2006 ROKU W WYBRANYCH MIASTACH			
miasto	liczba pracujących	wskaźnik zatrudnienia	wskaźnik aktywności ekonomicznej ludności
Kołobrzeg	10 850	28,12%	34,08%
Świnoujście	7 201	20,29%	26,99%
Stargard Szczeciński	12 655	21,11%	29,92%
Koszalin	27 457	29,24%	37,03%

Sopot	10 586	29,73%	32,16%
-------	--------	--------	--------

Źródło: dane na temat liczby pracujących Główny Urząd Statystyczny, wielkość wskaźników – obliczenia własne

Analizując dynamikę liczby pracujących od 1999 roku można zaobserwować systematyczny jej spadek do 2003 roku, od 2004 roku liczba pracujących powoli zaczyna wzrastać. W 2006 roku pracujący stanowili 83,6 % pracujących w 1999 roku – wyższy spadek liczby pracujących można zaobserwować wśród mężczyzn – ponad 20% mniej mężczyzn podjęło pracę w 2006 niż w 1999 roku. Do roku 2005 przeważały osoby pracujące w sektorze publicznym (w roku 1999 stanowiły one 54,36 %, w 2005 52,86% ogółu pracujących), w 2006 roku liczba pracujących w sektorze prywatnym i publicznym rozłożyła się niemalże równomiernie: w sektorze publicznym pracowało 50,23 %, w sektorze prywatnym 49,77%. Jednocześnie liczba pracujących w sektorze publicznych w 2006 roku stanowiła 77,25% liczby pracujących w 1999 roku, natomiast w sektorze prywatnym 91,17%.

Wykres 5.11.

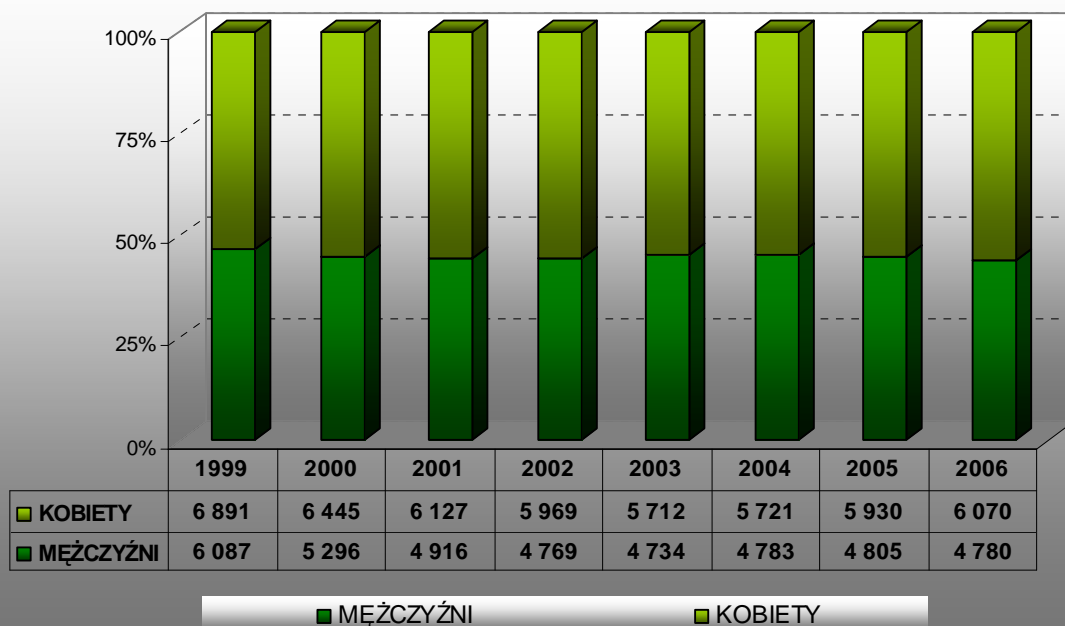

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wśród pracujących, co obrazuje wskaźnik zatrudnienia z podziałem na płeć, przeważają kobiety – odsetek pracujących kobiet w ogólnej liczbie pracujących wynosi 55,94%. Liczba pracujących kobiet zawsze była wyższa od liczby pracujących mężczyzn – różnica ta zawsze oscylowała w okolicach dziesięciu punktów procentowych. Dynamika pracujących według płci odzwierciedla dynamikę zmian ogólnej liczby pracujących. Zarówno liczba pracujących kobiet i mężczyzn do 2003 roku ulegała spadkowi, trend wzrostowy jaki zachodzi od 2004 roku jest wyższy w przypadku kobiet niż mężczyzn. W 2006 roku liczba pracujących kobiet wynosiła 88,09% ogółu pracujących kobiet w roku 1999, natomiast odsetek ten w przypadku mężczyzn wynosił 78,53%.

Wykres 5.12.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY WG PŁCI W LATACH 1999-2006

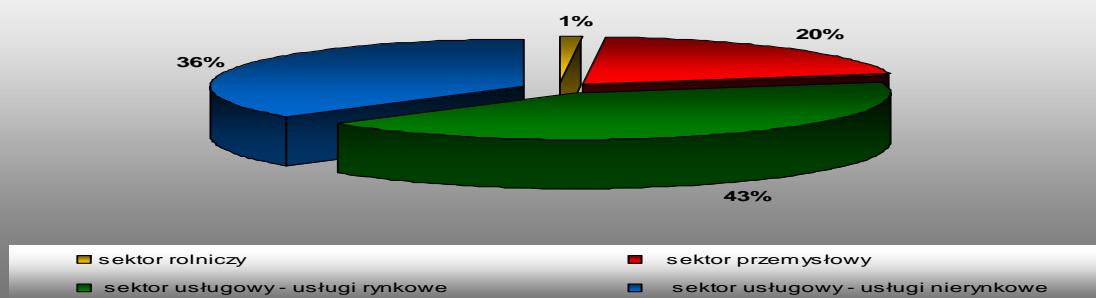

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dominującym sektorem, w jakim są zatrudnione osoby pracujące, jest sektor usług rynkowych – 42,38% ogółu zatrudnionych, równie istotnym sektorem jest sektor usług nierynkowych – w nim zatrudnienie znajduje 36,28% ogółu pracujących. W sektorze przemysłowym pracuje tylko jedna piąta ogółu zatrudnionych – 20,20%, znikomy odsetek ludności pracującej znajduje zatrudnienie w sektorze rolniczym – 1,14%. Dynamika zmian liczby pracujących w poszczególnych sektorach różni się od ogólnej dynamiki zmian liczby pracujących w latach 1999-2006. Odzwierciedleniem ogólnego trendu są zmiany, jakie zachodziły w sektorze usług nierynkowych. Większy odpływ pracowników można zaobserwować w sektorze przemysłowym oraz rolnym, natomiast w sektorze usług rynkowych liczba pracowników ma najwyższą tendencję wzrostową (w 2003 roku był to jedyny sektor, w którym liczba pracowników wzrosła).

Wykres 5.13.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W 2006 ROKU

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Jednym ze wskaźników jakości życia mieszkańców miasta są osiągnięte przez nich dochody. W 2006 roku wśród osób fizycznych liczba podatników wynosiła 30137 osób, z tego 28573 osoby wykazały dochód - w porównaniu z 1999 rokiem liczba podatników wzrosła o 8,73%, z tego wykazujących dochody o 9,6%. Analizując dane dotyczące lat 1999-2007 można zauważyć systematyczny wzrost liczby podatników od 2002 roku. Liczba osób wykazujących dochód wzrasta nieprzerwanie od 1999 roku. W 2006 roku dochody mieszkańców ogółem wynosiły 650 502 228,20 zł, w 1999 roku 385 639 070,85 zł – na przestrzeni ośmiu lat wartość ta wzrosła o 68,68%. Zarobki podatników w analizowanym okresie rosły systematycznie, średnio zarobki miesięczne wszystkich podatników w 2006 roku wynosiły 1798,74 zł, natomiast tylko tych którzy osiągnęli dochód 1897,19 zł – wzrosły one odpowiednio w ciągu ośmiu lat o 55,13% oraz 53,90%.

Inaczej przedstawia się sytuacja osób prawnych – liczba podatników w ciągu ośmiu lat wzrosła o 153,59% z 181 osób w 1999 roku do 459 w roku 2006, dochody ogółem zwiększyły się o 23,06% , spadła natomiast średnia wielkość zarobków – wynosiła ona 6922,38 zł miesięcznie i była mniejsza w stosunku do roku 1999 o 48,52%. Na uwagę zasługuje niska liczba podatników w roku 2004 – wynosiła 164 i była niższa od najwyższej liczby podatników w badanym okresie o 64,27%.

Tabela 5.12.

DOCHODY OSÓB FIZYCZNYCH ORAZ PRAWNYCH W LATACH 1999-2006					
rok	liczba podatników	liczba podatników wykazujących dochód	dochód razem	średnie miesięczne zarobki wszystkich podatników	średnie miesięczne zarobki podatników osiągających dochód
osoby fizyczne					
1999	27 716	26 070	385 639 070,85	1159,50	1232,70
2000	28 011	26 197	423 126 439,80	1258,81	1345,98
2001	27 856	26 221	463 899 722,00	1387,79	1474,33
2002	28 171	26 464	466 197 775,40	1379,07	1468,03
2003	28 611	26 979	489 418 051,00	1425,50	1511,73
2004	29 383	27 768	537 999 796,10	1525,83	1614,57
2005	29 922	28 265	573 747 570,60	1597,90	1691,57
2006	30 137	28 573	650 502 228,20	1798,74	1897,19
osoby prawne					
1999	-	181	31 026 264,20	14284,65	-
2000	-	212	27 238 004,91	10706,76	-
2001	-	393	58 264 269,11	12354,59	-
2002	-	421	31 233 916,59	6182,49	-
2003	-	403	32 859 997,29	6794,87	-
2004	-	164	5 855 861,78	2975,54	-
2005	-	443	36 799 365,60	6922,38	-
2006	-	459	38 183 004,00	6932,28	-

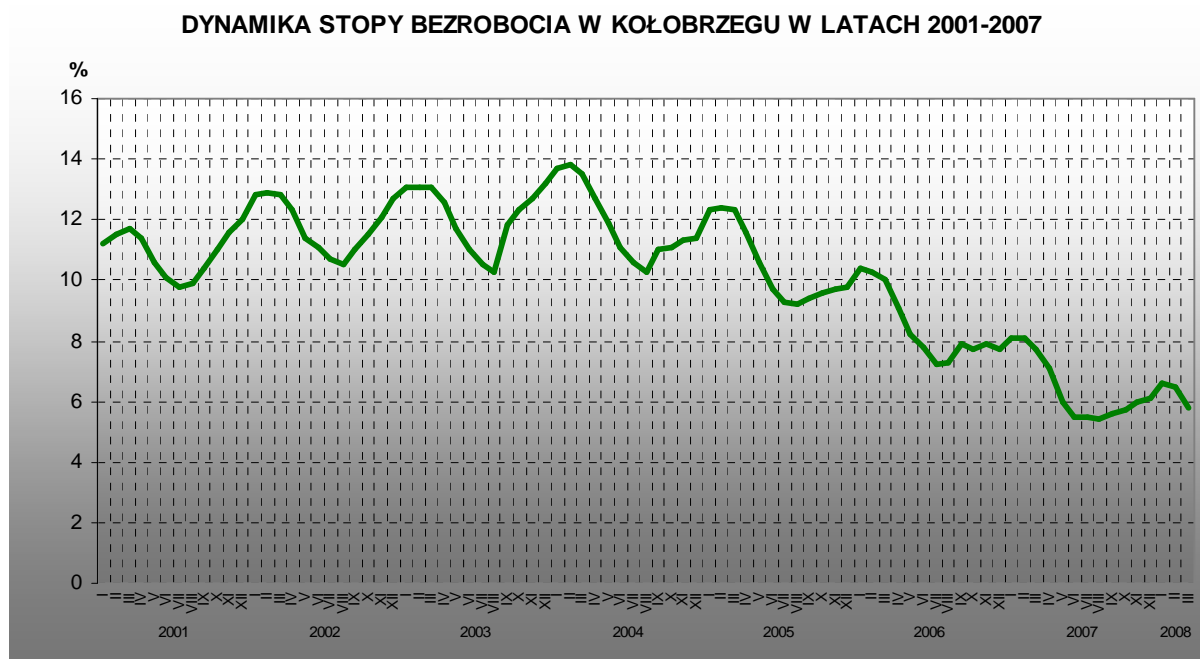
Źródło: Urząd Skarbowy w Kołobrzegu

Bezrobocie

Innym czynnikiem determinującym kształt rynku pracy jest **bezrobocie**. Według definicji BAEL bezrobotnymi są osoby powyżej 15 roku życia, które nie pracują i nie uczą się w szkole, są zdolne do pracy oraz gotowe do jej podjęcia. Wysoka stopa bezrobocia jest jednym z najważniejszych problemów polskiego rynku pracy, chociaż w ostatnim czasie zaczęła ona dynamicznie spadać. Poprawa sytuacji na kołobrzeskim rynku pracy jest zauważalna od 2004 roku, kiedy to liczba zarejestrowanych bezrobotnych zaczęła

zmniejszać się w porównaniu do stanu z końca 2003 roku – spadek ten przekłada się na ogólny trend występujący w kraju.

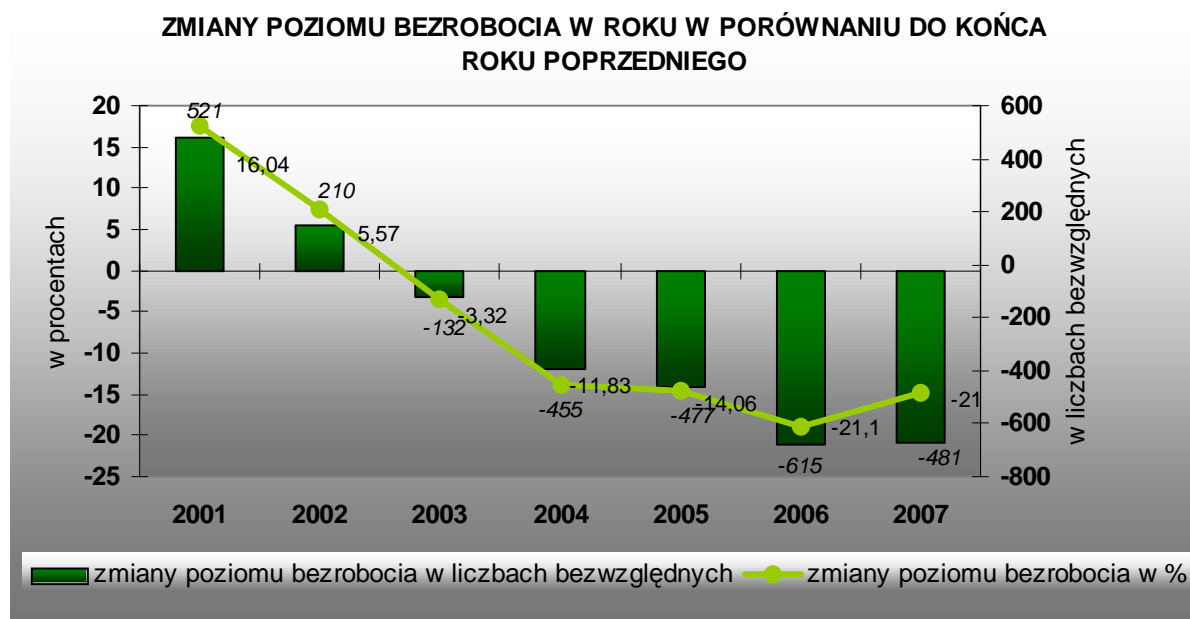
Wykres 5.14.

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

Dynamika spadku przybrała na sile w 2006 roku i trwa do chwili obecnej. Obserwując dynamikę bezrobocia można zaobserwować trend sezonowości – liczba bezrobotnych w analizowanym okresie corocznie spada od lutego do sierpnia, rośnie natomiast od września do stycznia. Czynnikiem nadającym kołobrzieskiemu bezrobociu charakter sezonowości jest usługowo-turystyczna funkcja miasta, w wyniku której popyt na pracowników rośnie w okresie zwiększonego napływu turystów oraz kuracjuszy do miasta.

Wykres 5.15.

Źródło: dane na temat poziomu bezrobocia w liczbach bezwzględnych Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

W efekcie zachodzących zmian liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku stanowiła 56% bezrobotnych w roku 2000 oraz 45,72% zarejestrowanych w 2002 roku, kiedy to liczba ta była najwyższa. Według Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu odpływ bezrobotnych jest spowodowany głównie podjęciem pracy, w tym w 95% niesubstydowanej w jakikolwiek sposób przez Urząd. Inną ważną przyczyną wskazywaną przez Urząd Pracy są wyjazdy za granicę, szczególnie ludzi młodych. Na lokalnym rynku pracy wyższy jest odpływ bezrobotnych mężczyzn, niż kobiet. Najwyższą mobilność wg danych Urzędu Pracy wykazują osoby do 34 roku życia, lepiej wykształcone.

Tabela 5.13.

STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2001-2007 W MIESIĄCU SIERPNIU ORAZ GRUDNIU W WYBRANYCH MIASTACH					
okres	Kołobrzeg	Świnoujście	Sopot	woj. zachodniopomorskie	Polska
VIII 01	9,9	8,3	7,1	-	16,2
XII 01	12	10,1	7,7	-	17,5
VIII 02	10,5	9,3	8	-	19,5
XII 02	12,7	11,1	9,1	27,8	20
VIII 03	10,3	10,1	8,8	-	19,5
XII 03	13,2	12	8,9	28,4	20
VIII 04	10,3	10,3	8,4	26,7	19,1
XII 04	11,4	11,8	8,5	27,5	19
VIII 05	9,2	9	7,5	25,1	17,7
XII 05	9,8	10,6	7,1	25,6	17,6
VIII 06	7,3	7,5	5,3	21,7	15,5
XII 06	7,7	8,6	5	21,7	14,8
VIII 07	5,4	6,4	3,5	17,4	11,9
XII 07	6,1	6,1	2,4	16,6	11,4

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

W porównaniu z innymi miastami podobną dynamikę spadku bezrobocia można zaobserwować w przypadku Świnoujścia. W mieście tym utrzymywała się prawie identyczna stopa bezrobocia jak w Kołobrzegu, miała ona również charakter sezonowości – gwałtowne spadki w okresie sezonu letniego, apogeum osiągała natomiast na przełomie stycznia i lutego. Sezonowy charakter ma również dynamika bezrobocia w całym województwie zachodniopomorskim, przy czym tutaj okresy spadku oraz wzrostu nie są już tak wyraźne, jak w przypadku Kołobrzegu czy Świnoujścia. Jednocześnie w całym województwie stopa bezrobocia ma wyższą wartość niż w wymienionych miastach nadmorskich. Ogółem bezrobocie w Kołobrzegu stanowi 1,76% bezrobocia w całym województwie oraz prawie połowę bezrobocia w powiecie - 46,51%. Ponad dwukrotnie niższa stopa bezrobocia niż w Kołobrzegu występuje w Sopocie, dynamika bezrobocia ma tutaj również tendencję spadkową, przy czym nie daje się zauważyć w tym przypadku sezonowego charakteru – pomiędzy okresem letnim a pozostałymi występują nieznaczne różnice procentowe.

Tabela 5.14.

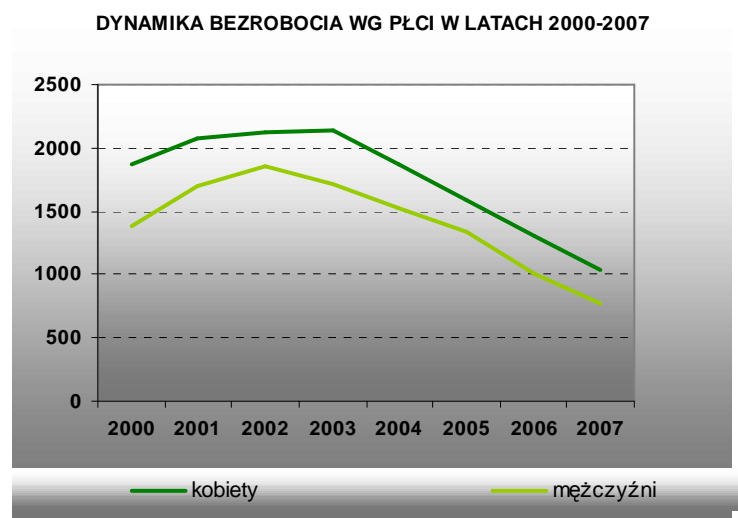
STRUKTURA BEZROBOCIA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2000 - 2007									
wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
								liczba	dynamika % 2000=100
liczba bezrobotnych ogółem	3248	3769	3979	3847	3392	2915	2300	1819	56,00
wg płci									
kobiety	1872	2075	2120	2136	1871	1584	1299	1044	55,77
mężczyźni	1376	1694	1859	1711	1521	1331	1001	775	56,32
wg wieku									

18-24 lat	902	925	965	804	650	504	332	249	27,61
25-34 lat	774	948	981	1007	929	720	559	470	60,72
35-44 lat	796	901	872	822	665	552	431	324	40,70
45-54 lat	679	877	989	1020	944	873	711	539	79,38
55-59 lat	74	98	141	162	169	230	220	188	254,05
60 lat i więcej	23	20	31	32	35	36	47	49	213,04
wg wykształcenia									
podstawowe i inne	777	883	965	939	814	735	608	485	62,42
zasadnicze zawodowe	1148	1346	1357	1324	1158	921	707	506	44,08
średnie ogólnokształcące	259	307	342	291	286	255	203	143	55,21
policealne i średnie zawodowe	935	1057	1108	1063	930	822	647	526	56,26
wyższe	129	176	207	230	204	182	135	159	123,26
wg czasu pozostawania bez pracy									
poniżej 3 miesięcy	960	1096	1126	1000	856	868	723	681	70,94
od 3-6 miesięcy	644	674	576	596	514	474	407	319	49,53
od 6-12 miesięcy	549	681	717	603	509	474	398	273	49,73
od 12-24 miesięcy	739	717	789	735	628	414	357	282	38,16
powyżej 24 miesięcy	356	601	771	913	885	685	415	264	74,16
wg stażu pracy bezrobotnych									
bez stażu	937	1086	1189	1129	961	787	620	510	54,43
do 1 roku	678	832	857	613	408	256	218	170	25,07
1-5 lat	450	467	494	559	563	493	376	296	65,78
5-10 lat	305	337	356	372	386	316	255	211	69,18
10-20 lat	511	553	559	606	543	493	376	300	58,71
20-30 lat	344	455	464	492	447	461	354	254	73,84
powyżej 30 lat	23	39	60	76	84	109	101	78	339,13

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu, wielkość wskaźników – obliczenia własne

Wykres 5.16.

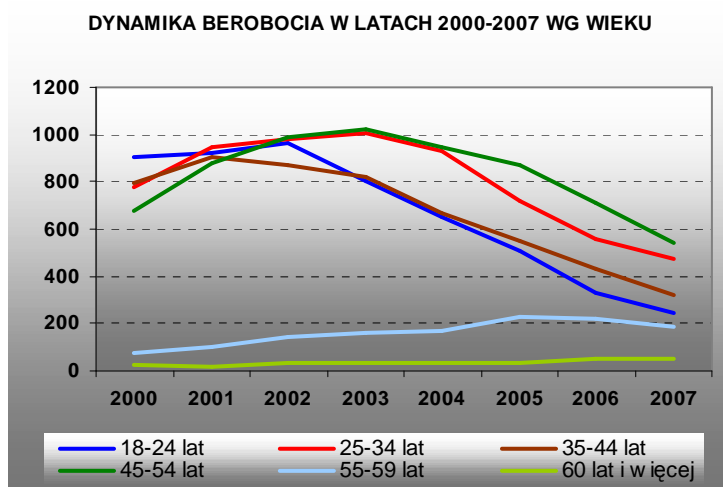
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

jest większa – wynosi ona prawie 60%. Większy spadek bezrobocia wśród mężczyzn ma swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych – proces ten zachodzi od 2005 roku (wzrost od 2005-2007 roku wynosi 3,05%). Na 100 bezrobotnych mężczyzn w 2007 roku przypadało 134,7 bezrobotnych kobiet, w 2006 roku 129,7, natomiast w 2005 roku 119. Spadek bezrobocia jaki dokonał się w 2007 roku w większym stopniu dotyczył mężczyzn, niż kobiet. Według Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu bezrobotne kobiety, zwłaszcza po 35 roku życia o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz długotrwale bezrobotne są uznawane za grupę ryzyka na lokalnym rynku pracy – jest to grupa najmniej mobilna.

Za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg ustawy o promocji zatrudnienia uznaje się osoby poniżej 25 roku życia, powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotne. Dynamika struktury bezrobotnych według wieku pokazuje, iż populacja bezrobotnych starzeje się. Największy odsetek w tej kategorii bezrobotnych stanowi frakcja

osób pomiędzy 45-54 rokiem życia – stanowią 29,63% ogółu bezrobotnych, równie wysoki udział w strukturze bezrobotnych obejmuje osoby

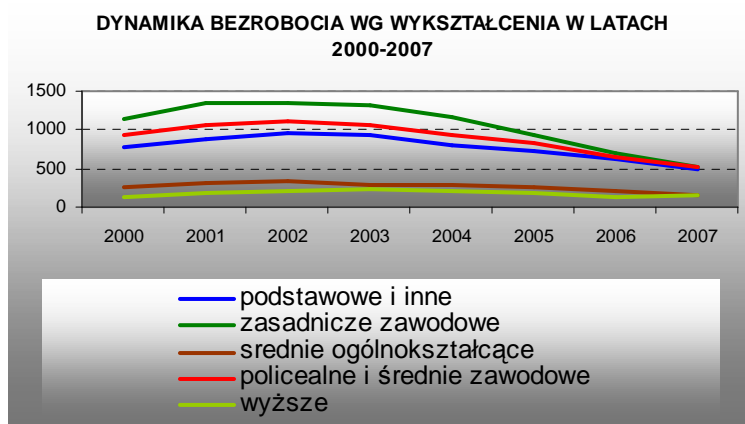
Wykres 5.17.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

z jakich korzystają osoby w tym wieku – wcześniejsze przejścia na emeryturę, korzystanie z renty. Dynamika bezrobocia w poszczególnych grupach wieku w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2000 uległa większym przeobrażeniom niż dynamika wśród innych kategorii bezrobocia. Największy spadek bezrobotnych dokonał się w grupie osób pomiędzy 18 a 24 rokiem życia – liczba bezrobotnych zmniejszyła się tu o prawie trzy czwarte, spadek w wysokości trzech piątych dokonał się w populacji osób pomiędzy 35-44 rokiem życia, natomiast w grupie osób pomiędzy 25-34 rokiem życia o dwie piąte. Ostatnia grupa, w której utrzymuje się trend spadkowy, obejmuje osoby pomiędzy 45-54 rokiem życia – spadek bezrobocia o jedną piątą. Bezrobocie wzrosło w dwóch grupach wieku – wśród osób pomiędzy 55-59 rokiem życia wzrost ten jest dwuipółkrotny, wśród osób powyżej 60 roku życia ponad dwukrotny. Dynamika struktury bezrobotnych według wieku pokazuje, iż populacja bezrobotnych starzeje się. Bezrobocie wzrasta wśród dwóch najstarszych grup wieku pomiędzy 55-59 oraz powyżej 60 roku życia, najniższy spadek odnotowuje się w populacji osób pomiędzy 45-54 rokiem życia, jest to jednocześnie grupa, która stanowi prawie jedną trzecią bezrobotnych w ogóle. Zmiany te odzwierciedlają ogólną tendencję, jaka panuje w strukturze bezrobotnych w Polsce. Najkorzystniejsze zmiany, jakie dokonały się na przestrzeni lat 2000-2007, dotknęły populację osób w wieku od 18-24 lat – mimo, iż w ewidencji bezrobotnych znajduje się dużo osób młodych, to dynamika spadku bezrobocia w tej grupie jest ogromna i wciąż wykazuje tendencję spadkową.

Wykres 5.18.

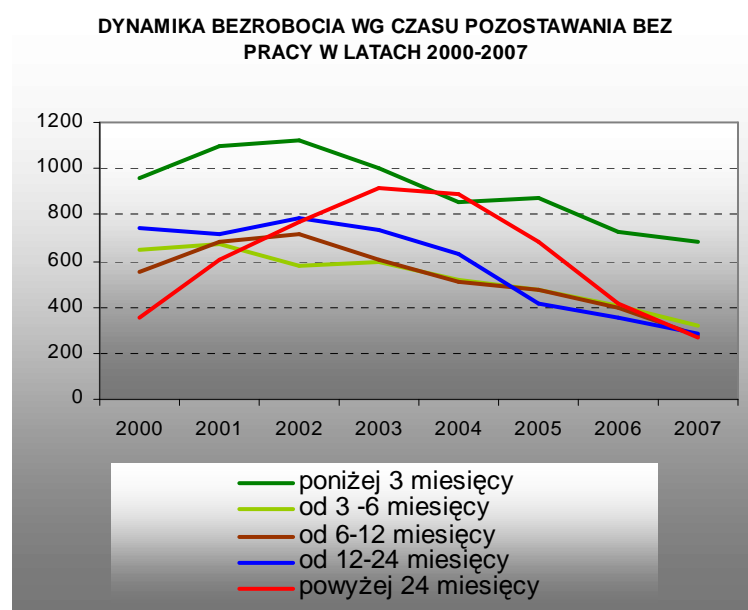
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

pomiędzy 25-34 rokiem życia – 25,84%, mniej liczny odsetek stanowią osoby pomiędzy 35-44 rokiem życia – 17,81% oraz pomiędzy 18-24 rokiem życia – 13,69% (grupa, która według ustawy uznana została za będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy). Najniższe wskaźniki dotyczą osób pomiędzy 55-59 rokiem życia oraz powyżej 60 roku życia – odpowiednio 10,34% oraz 2,69%. Najniższy procentowy udział bezrobotnych w tych grupach wieku w ogóle bezrobotnych jest skorelowany m.in. z przywilejami,

Dynamika bezrobocia według wykształcenia obrazuje spadek bezrobocia od 2002 roku wśród osób z wykształceniem podstawowym, zasadniczym zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz policealnym i średnim zawodowym – w tych czterech grupach dokonuje się systematyczny spadek bezrobotnych. Niepokojącym jest wzrost bezrobotnych w grupie osób z wyższym wykształceniem – liczba

bezrobotnych przyjęła tutaj tendencję spadkową od 2004 do 2006 roku, wzrost natomiast nastąpił w 2007 roku. Bezrobotni z wyższym wykształceniem stanowią 123,26% bezrobotnych w roku 2000, gdzie bezrobotni o wykształceniu podstawowym stanowią 62,42%, policealnym i średnim zawodowym 56,26%, średnim ogólnokształcącym 55,21%, natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym 44,08%. Jednocześnie należy zauważyć, iż na przestrzeni ośmiu lat populacja osób z wykształceniem wyższym stanowiła najmniejszy odsetek ogółu bezrobotnych, dopiero w 2007 roku niższy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w 2007 roku przedstawia się następująco: 7,86% wykształcenie średnie ogólnokształcące, 8,74% wyższe, 26,66% podstawowe i inne, 27,82% zasadnicze zawodowe, 28,92% policealne i średnie zawodowe. Najmniejszą liczbę bezrobotnych stanowią osoby lepiej wykształcone, ponad połowa bezrobotnych zarejestrowanych to osoby z wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowym.

Wykres 5.19.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

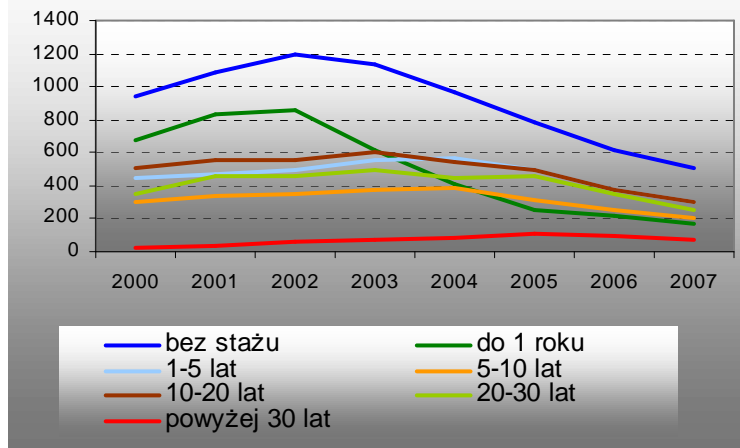
Równie istotnym czynnikiem determinującym strukturę bezrobocia jest czas pozostawania bezrobotnych bez pracy. Ponad jedną trzecią bezrobotnych - 37,44% stanowią osoby niepracujące mniej niż 3 miesiące, 17,54% to osoby bezrobotne od 3-6 miesięcy, 15,5% niepracujące 12-24 miesięcy, 15,1% populacji stanowią niepracujący od 6-12 miesięcy, najniższy odsetek stanowią osoby bezrobotne dłużej niż 24 miesiące - 14,51%. Dynamika bezrobocia w każdej z grup ma tendencję spadkową - bezrobotni powyżej 24 miesięcy stanowią 74,16% bezrobotnych w tej grupie wieku w 2000 roku oraz 28,92%

bezrobotnych w roku 2003, kiedy to liczba bezrobotnych w tej frakcji była najwyższa w analizowanym okresie. Istotny spadek bezrobotnych objął grupę pozostających bez pracy od 12-24 miesięcy - w porównaniu do 2000 roku liczba bezrobotnych stanowi 38,16%, natomiast do roku 2002, kiedy liczba bezrobotnych w tym przedziale była największa w analizowanym okresie - 35,74%. Liczba osób bez pracy w przedziale od 6-12 miesięcy w 2007 roku stanowi 49,73% bezrobotnych w 2000 roku oraz 38,08% w 2002 roku, w przedziale od 3-6 miesięcy wynosi 49,53% bezrobotnych w 2000 roku oraz 47,33% w 2001 roku, w przedziale do 3 miesięcy niepracujący stanowią 70,94% bezrobotnych w 2000 roku oraz 60,48% bezrobotnych w 2002 roku. Największy spadek liczby bezrobotnych dokonał się wśród osób niepracujących powyżej 24 miesięcy.

Strukturę bezrobocia determinuje w dużym stopniu staż pracy bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych stanowiły w 2007 roku osoby bez stażu pracy - 28,04 punktu procentowego, najmniejszy odsetek stanowiły osoby ze stażem powyżej 30 lat - 4,29% bezrobotnych ogółem. W pozostałych frakcjach procentowe różnice nie są tak wyraźne, jak w przypadku dwóch powyższych: 9,35% stanowią osoby posiadające staż do roku pracy, 11,60% osoby posiadające staż pracy pomiędzy 5-10 lat, 13,96% osoby ze stażem pomiędzy 20-30 lat, 16,27% ogółu bezrobotnych stanowią osoby ze stażem pomiędzy 1-5 lat, 16,49% natomiast osoby o stażu od 10-20 lat. Wciąż sporym problemem jest duży udział w ogóle bezrobotnych osób bez stażu pracy lub o niskim stażu (trzy pierwsze grupy) - stanowią one ponad połowę wszystkich bezrobotnych. Dynamika

bezrobocia w tej kategorii cechuje się największym spadkiem wśród osób posiadających staż do jednego roku – stanowią one 25,07% bezrobotnych w tej grupie w 2000 roku oraz

Wykres 5.20.
DYNAMIKA BEZROBOCIA WG STAŻU PRACY W LATACH
2000-2007

19,84% bezrobotnych w 2002, kiedy to liczba bezrobotnych w tej frakcji była najwyższa. W analizowanym okresie, znacznie spadła również liczba osób bezrobotnych bez stażu – stanowiła ona 54,43% bezrobotnych w 2000 roku oraz 42,89% bezrobotnych w 2002 roku, kiedy osiągnęła najwyższą wartość w analizowanym okresie. Najniższa dynamika spadku bezrobocia występuje wśród osób posiadających staż powyżej 30 lat – stanowiły one 71,56% bezrobotnych w 2005 (najwyższa liczba bezrobotnych spośród tej

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

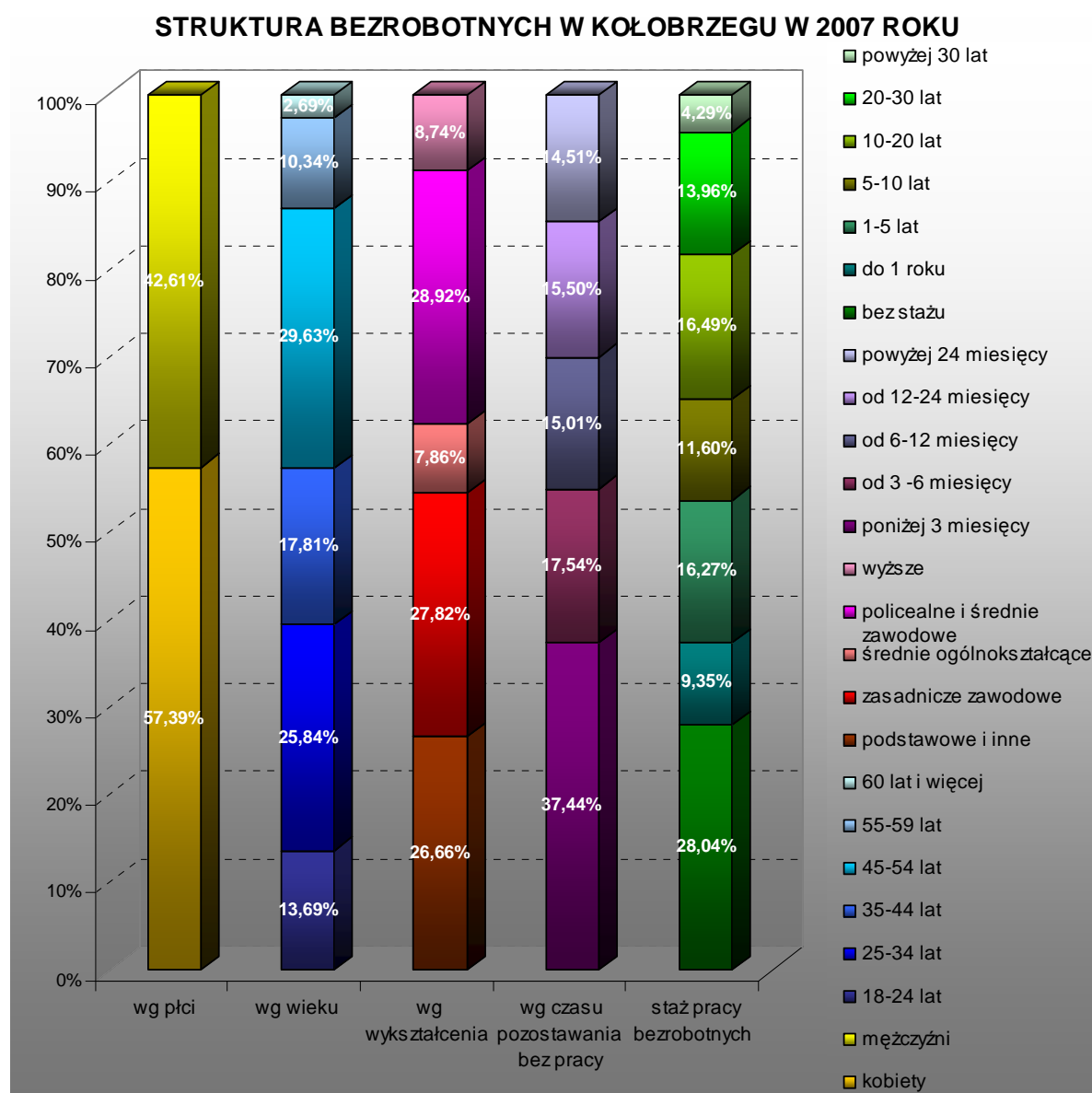
frakcji w analizowanym okresie), w porównaniu z 2000 rokiem ich liczba wzrosła – osoby te stanowią 339,13% bezrobotnych w 2000 roku. Dynamika bezrobocia w pozostałych grupach przedstawia się następująco: osoby ze stażem od 1-5 lat w 2007 roku stanowiły 65,78% bezrobotnych w 2000 roku oraz 30,20% bezrobotnych w roku 2004 (najwyższa liczba bezrobotnych w tym przedziale w analizowanym okresie), osoby o stażu pomiędzy 5-10 lat stanowiły 69,18% bezrobotnych w 2000 roku oraz 54,66% bezrobotnych w 2004 roku (najwyższa liczba bezrobotnych w tym przedziale w analizowanym okresie), bezrobotni o stażu od 10-20 lat stanowili 58,71 % bezrobotnych w 2000 roku oraz 49,50% bezrobotnych w 2003 roku (najwyższa liczba bezrobotnych w tym przedziale w analizowanym okresie), natomiast osoby o stażu pomiędzy 20-30 lat stanowiły 73,84% bezrobotnych w 2000 roku oraz 51,63% bezrobotnych w 2003 roku (najwyższa liczba bezrobotnych w tym przedziale w analizowanym okresie).

Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu podejmuje wiele działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu:

- uzyskiwanie kontaktu z pracodawcami w celu pozyskania ofert pracy,
- organizowanie giełd pracy w trakcie których pracodawca może skonfrontować swoje oczekiwania z możliwościami ewentualnych pracowników,
- współpraca z EURES (Europejskim Służbami Zatrudnienia) w celu pozyskania zagranicznych ofert pracy,
- oferowanie poradnictwa zawodowego,
- skierowania bezrobotnych na szkolenia,
- oferowanie programów rynku pracy m.in. podnoszących kwalifikacje (kursy językowe, na prawo jazdy), roboty interwencyjne oraz publiczne, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne,
- oferowanie programów z Europejskiego Funduszu Społecznego: „Wiedza i Przedsiębiorczość” (celem jest ograniczenie długotrwałego bezrobocia), „Edukacja dziś-praca jutro” (celem jest udzielenie wsparcia młodzieży do 25 roku życia bezrobotnej do 24 miesięcy),
- inne programy: „Gotowi do pracy – wsparcie dla osób niepełnosprawnych w podejmowaniu zatrudnienia”, „Telepraca – szansą na zwalczanie nierówności i dyskryminacji na rynku pracy” – programy skierowane do osób niepełnosprawnych,
- wsparcie finansowe: dodatki aktywizacyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy,

pasywne programy: zasiłki dla bezrobotnych.

Wykres 5.21.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

Również Gmina Miasto Kołobrzeg podejmuje działania zmierzające do poprawy sytuacji na rynku pracy i pomocy bezrobotnym poprzez zawieranie ze Starostą Kołobrzesckim porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Podmioty, w których organizowane są prace społecznie użyteczne to: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, Miejski Ośrodek Kultury w Kołobrzegu, Dom Pomocy Społecznej we Włociborzu – Filia w Kołobrzegu, Stowarzyszenie Amazonek w Kołobrzegu.

Bardzo istotnym zjawiskiem skorelowanym ze spadkiem bezrobocia jest wzrost ofert pracy wpływających do Urzędu. W 2007 roku do Urzędu Pracy wpłynęło 4838 ofert pracy – najwięcej w kwietniu –604, najmniej w grudniu –235, w 2006 roku 4804 oferty, w 2005 roku 3239 ofert, w 2004 roku 3060 ofert, w 2003 wpłynęło 2291 ofert. Na jedną ofertę pracy w czerwcu 2007 roku przypadało 7 bezrobotnych, w 2006 roku w tym samym okresie czasu liczba ta wynosiła 9 osób.

Oferty pracy składane są w około 90% przez przedsiębiorców prywatnych. Około 80% ofert stanowią oferty pracy niesubsydiowanej (niedofinansowanej) przez Urząd.

Większość bezrobotnych podejmujących pracę podejmuje pracę niesubsydiowaną –ponad 90%. Wśród ofert pracy subsydiowanej znajdują się głównie: prace interwencyjne, roboty publiczne, dotacja na działalność gospodarczą oraz doposażenie stanowiska pracy.

Największa liczba ofert pracy napływa z branży hotelarskiej i restauracji, handlu, z sektora budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Oferty zatrudnienia, jakie wpływają do Urzędu Pracy od przedsiębiorców są skierowane głównie do: pracowników biurowych, kucharzy, kelnerów, recepcjonistów, pracowników przetwórstwa rybnego, sprzedawcy oraz pomocy kuchennych. Spośród specjalistów najczęściej poszukiwanymi pracownikami są nauczyciele języków obcych oraz pracownicy branży budowlanej.

6. FINANSE SAMORZĄDU

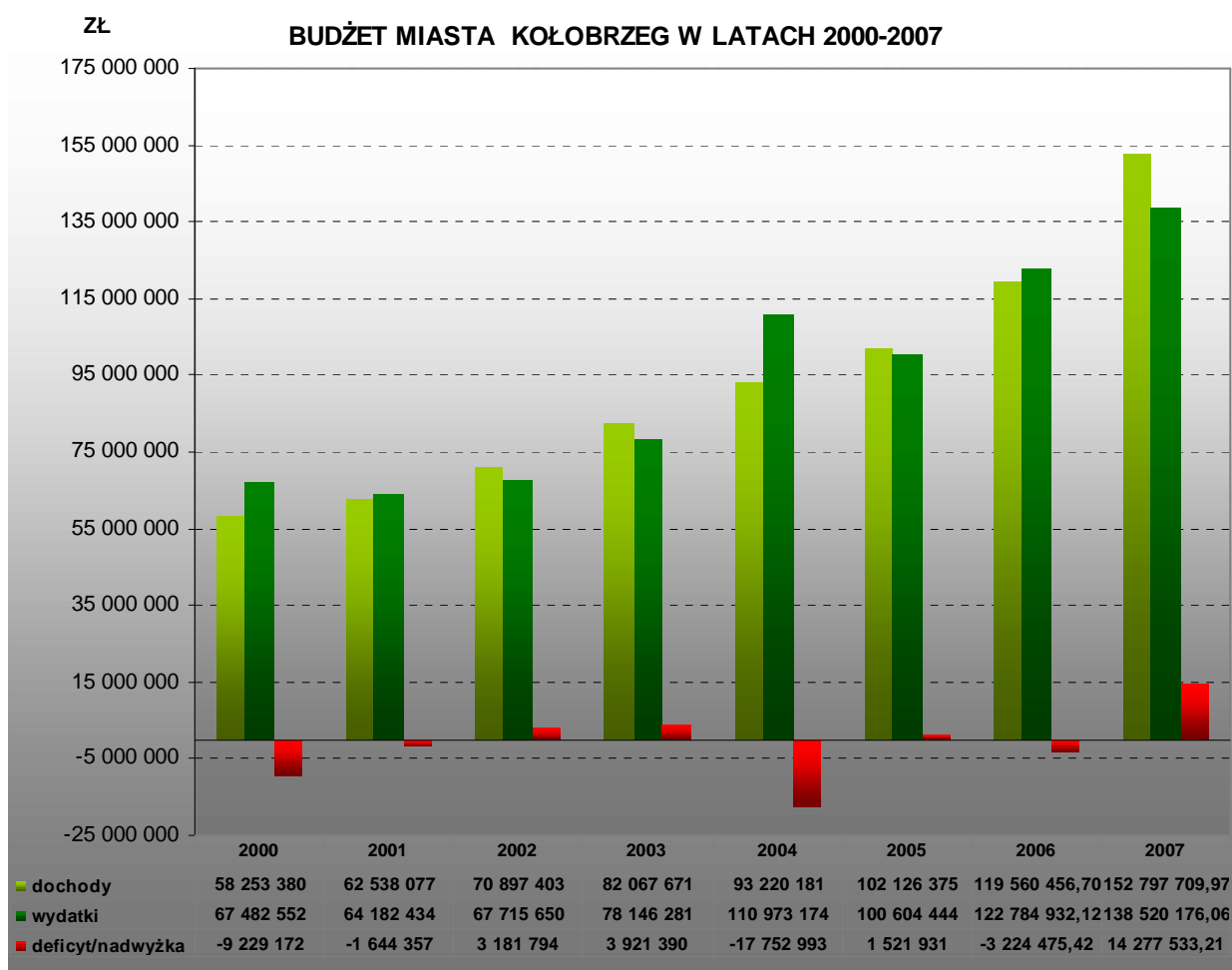
Sposób prowadzenia gospodarki finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego reguluje ustawa o finansach publicznych. Corocznie uchwalany jest przez Radę Miejską budżet, będący prognozą dochodów i wydatków miasta na rok następny. Zarządzeniem Prezydenta Miasta ustala się sprawozdanie z wykonania budżetu, które jest przedkładane Radzie Miasta oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej.

Rok 2007 zamknął się następującymi kwotami:

- po stronie dochodów kwotą 152 797 709,27 zł (wykonanie w 99,38% - plan 153 743 894,79 zł), w tym zadania zlecone 9 976 696,56 zł (wykonanie 93,86% - plan 10 629 243,79 zł)
- po stronie wydatków kwotą 138 520 176,06 zł (wykonanie w 85,48% - plan 162 047 807,79 zł), w tym zadania zlecone w tym zadania zlecone 9 976 696,56 zł (wykonanie 93,86% - plan 10 629 243,79 zł)

W roku 2007 wystąpiła nadwyżka w wysokości 14 277 533,21 zł. Przychody stanowiły 15 291 329,64 zł (wykonanie 64,64% - plan 23 654 577), rozchody - 29 568 862,85 zł (wykonanie 192,62% - plan 15 350 664 zł). W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił zarówno wzrost dochodów – o 27,79% oraz wydatków - o 12,81%, w odróżnieniu do roku poprzedniego w budżecie dominowały dochody nad wydatkami. W 2006 roku wystąpił deficyt na poziomie (-)3224475,42 zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2006 roku dochody wynosiły 2 669,12zł, natomiast wydatki 2 741,10 zł.

Wykres 6.1.

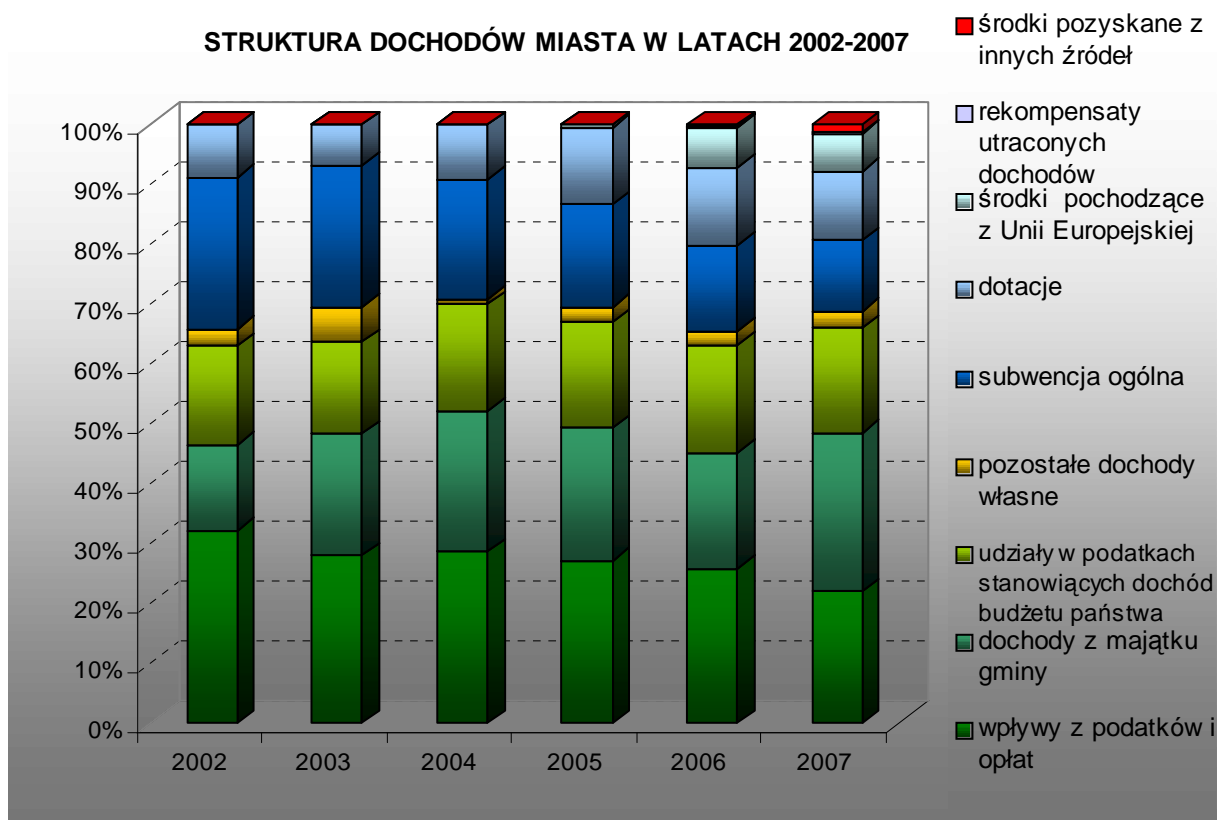
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

Na przestrzeni lat 2000-2007 zauważalny jest systematyczny wzrost zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów – dochody miasta w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2000 były wyższe o 162,29%, wydatki o 105,26%. W analizowanym okresie trzykrotnie wystąpił deficyt budżetowy.

6.1. DOCHODY MIASTA

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego reguluje *ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*. Na dochody miasta składają się trzy elementy: dochody własne (z podatków i opłat), subwencje oraz dotacje celowe (np. z budżetu państwa, Unii Europejskiej).

Wykres 6.2.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

Najsilniejszy punkt dochodów miasta w ostatnich kilku latach stanowiły dochody własne, czyli m.in. podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku gminy (m.in. opłaty z tytułu użytkowania gruntów, sprzedaży mienia, najmu i dzierżaw, czynsze), dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe, kary pieniężne i grzywny, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy, udziały w dochodach budżetu państwa (we wpływach podatku dochodowego od osób fizycznych oraz prawnych). Udział dochodów własnych w ogóle dochodów oscylował pomiędzy 65,47%-70,75%. W ostatnim roku zmieniła się struktura dochodów własnych - w latach poprzednich głównym źródłem dochodów własnych były podatki i opłaty, w 2007 roku dominowały dochody z majątku gminy. W okresie od 2002-2007 wpływy z podatków i opłat stanowiły odpowiednio: 32,20%, 28,07%, 28,77%, 27,25%, 25,88%, 22,02% ogółu dochodów budżetowych, natomiast wpływy z majątku gminy odpowiednio: 14,28%, 20,21%, 23,34%, 22,04%, 19,36%, 26,53% ogółu dochodów budżetowych. Mocny punkt dochodów własnych stanowiły również dochody z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – ich udział w ogóle dochodów utrzymywał się na podobnym poziomie i wynosił odpowiednio w analizowanym

okresie 16,53%, 15,38%, 17,89%, 17,67%, 17,91%, 17,46% całości dochodów. W przypadku podatków oraz opłat największe dochody były generowane z tytułu podatku od nieruchomości – wpływy oscylowały w granicach pomiędzy 13,10% a 23,32% ogółu dochodów miasta, opłaty uzdrowiskowej – wpływy oscylowały w granicach pomiędzy 1,08% a 3,78% ogółu dochodów miasta. Największe wpływy z dochodów majątkowych miasta są generowane z tytułu sprzedaży mienia – oscylowały one pomiędzy 7,46% a 19,35% całości dochodów miasta.

Stały element dochodów budżetowych stanowi subwencja ogólna – jest ona bezzwrotną formą zasilania jednostek samorządu terytorialnego przez budżet państwa oraz formą wyrównywania niewystarczających dochodów własnych gminy. Zdecydowaną większość subwencji stanowi subwencja oświatowa – w 2007 roku jej wielkość wynosiła 99,84%, pozostałe 0,16% to subwencja równoważąca. W ciągu ostatnich lat zauważalny jest spadek wielkości subwencji w strukturze dochodów ogółem, na przestrzeni lat 2002-2007 jej udział w ogóle dochodów kształtował się następująco: 25,30%, 23,61%, 20,09%, 17,27%, 14,38%, 11,83%. Jej wielkość nominalna w omawianym okresie utrzymywała się na poziomie – pomiędzy 1591279,00 zł a 19372661,00 zł. Spadek udziału subwencji w ogóle dochodów jest wynikiem jej niewielkiego przyrostu w stosunku do dynamiki wzrostu, jaka cechowała podatki i opłaty lokalne oraz pojawieniem się w strukturze dochodów znacznych środków zewnętrznych.

Trzecim podstawowym elementem dochodów są dotacje otrzymywane na zadania, będące ustawowym obowiązkiem wymagające zachowania jednolitych standardów w całym kraju (np. ewidencja ludności) m.in. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez Wojewodę Zachodniopomorskiego i Krajowe Biuro Wyborcze (zadania związane z obroną cywilną, pomoc społeczna, finansowanie świadczeń rodzinnych). Dotacje mogą być również wynikiem porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, pochodzić z funduszy celowych, z budżetu państwa na realizację inwestycji. W analizowanym okresie zauważalny jest wzrost dotacji w strukturze dochodów, ich wysokość kształtowała się w latach 2002-2007 na poziomie: 8,87%, 6,93%, 9,16%, 12,69%, 12,94%, 11,48%. Największy udział w strukturze dotacji stanowią dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, w tym Krajowe Biuro Wyborcze – na przestrzeni ostatnich sześciu lat ich wysokość oscylowała pomiędzy 5,09% a 9,15% całości dochodów.

W latach 2005-2007 udział w dochodach budżetowych stanowiły środki pochodzące ze źródeł pozabudżetowych na dofinansowanie inwestycji własnych gminy, w tym z Unii Europejskiej. Wielkość wpływu do budżetu dochodów pozyskanych ze środków unijnych wynosiło 0,63% w 2005 roku, 6,68% w 2006 roku oraz 6,42% w 2007 roku, środki zewnętrzne z innych źródeł stanowiły 0,46% w roku 2006 oraz 1,46% w roku 2007. Największą ilość środków w latach 2005-2007 pozyskano na projekty: „Budowa Regionalnego Centrum Kultury”, „Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy latarni morskiej w Kołobrzegu”, „Modernizacja ulicy św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka w Kołobrzegu”, „Budowa Centrum Rekreacyjnego w Kołobrzegu”. Niewielki odsetek w ogóle dochodów stanowiły rekompensaty utraconych dochodów – w latach 2006-2007 ich wielkość utrzymywała się na poziomie 0,07%.

Tabela 6.1.

STRUKTURA DOCHODÓW W LATACH 2002-2007						
źródła dochodów	2002	2003	2004	2005	2006	2007
dochody własne	46671079,00	57004014,00	60725962,00	70884227,00	78271383,52	105 022 845,38
a) wpływy z podatków, opłat i innych dochodów	34951707,00	44378895,00	45324696,00	52838108,00	56852648,00	78320682,23
wpływy z podatków	19184097,00	18451031,00	19314568,00	21139546,00	23332425,64	25823147,39
wpływy z opłat	3641369,00	4585245,00	5380095,00	6692536,00	7600224,45	7826584,24
dochody z majątku gminy	10123851,00	16583797,00	20034233,00	22509293,00	23143239,64	40535222,54

b) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	11719372,00	12625119,00	15356460,00	18046119,00	21407493,12	26677090,35
subwencja ogólna	17939509,00	19372661,00	17240736,00	17640754,00	17186899,00	18 072 714,00
dotacje	6286815,00	5690996,00	7863944,00	12958407,00	15472779,13	17 537 218,77
środki na dofinansowanie własnych zadań gmin pochodzące z Unii Europejskiej	-	-	-	642987,00	7989314,95	9 816 475,22
rekompensaty utraconych dochodów	-	-	-	-	84558,00	113 337,00
środki na dofinansowanie własnych zadań gmin pozyskane z innych źródeł	-	-	-	-	555522,10	2 235 118,90
razem	70897403,00	82067671,00	85830642,00	102126375,00	119560456,70	152 797 709,27

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

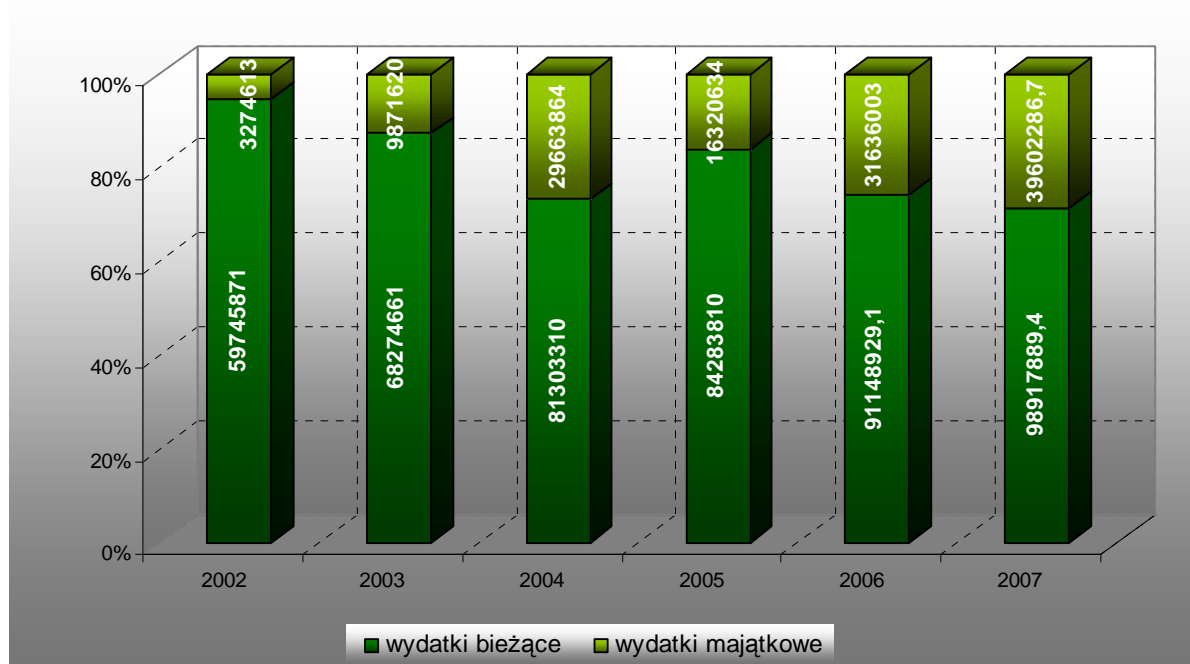
6.2. WYDATKI MIASTA

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty gminnej odbywa się poprzez wydatkowanie środków na realizację zadań własnych gminy m.in. z zakresu: porządku i bezpieczeństwa publicznego (porządek publiczny, organizacja ruchu drogowego), infrastruktury społecznej (oświata, kultura, kultura fizyczna, ochrona zdrowia, pomoc społeczna), infrastruktury technicznej (drogi, ulice, wodociągi i kanalizacja, budownictwo komunalne, lokalny transport zbiorowy) oraz ładu przestrzennego i ekologicznego (gospodarka terenami, ochrona środowiska).

Wydatki budżetowe dzielą się na dwie grupy: wydatki bieżące (służą zaspokojeniu potrzeb bieżących mieszkańców w zakresie m.in. edukacji, utrzymania infrastruktury, pomocy społecznej), wydatki majątkowe (inwestycyjne) – są to inwestycje w kapitał trwały, będące przejawem czynnego wykorzystania nagromadzonych oszczędności.

Wykres 6.3.

STRUKTURA WYDATKÓW MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2002-2007

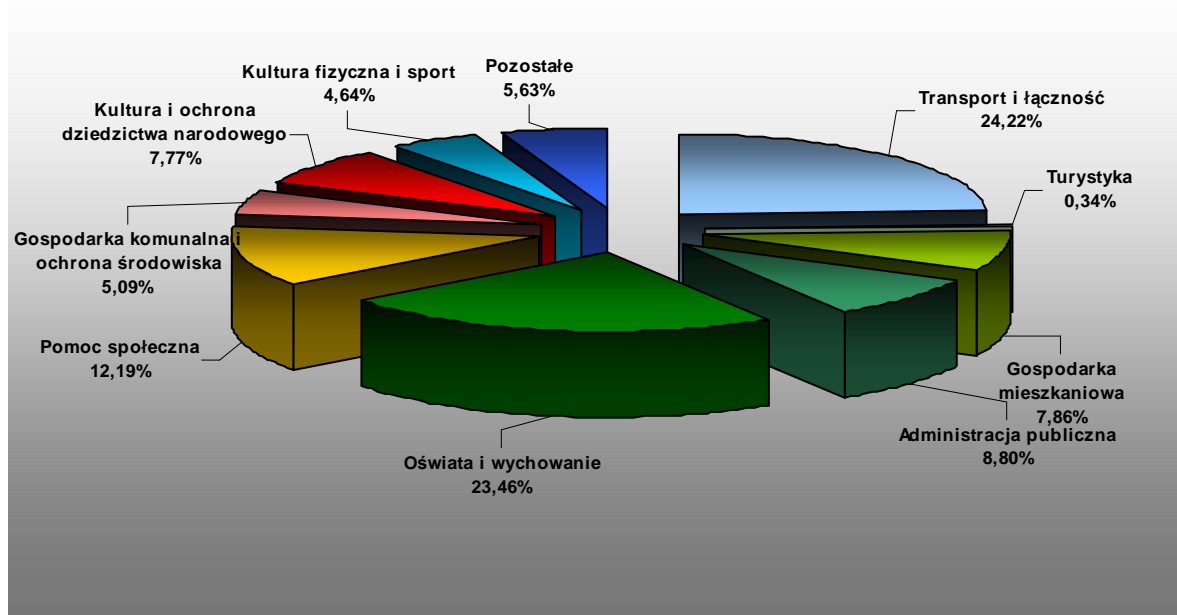

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

Wydatki miasta na realizację zadań w latach 2002-2007 systematycznie ulegały zwiększeniu. W 2007 roku wydatki były wyższe w stosunku do wydatków roku poprzednim o 12,81%. Zauważalny jest również wzrost wydatków na inwestycje – w 2007 roku stanowią one 26,74% ogółu wydatków, w roku 2006 25,42% ogółu wydatków.

Wykres 6.4.

WYDATKI MIASTA KOŁOBRZEG W 2007 ROKU WG DZIAŁÓW BUDŻETOWYCH

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

W strukturze wydatków na przestrzeni lat 2002 -2007 dominowały wydatki w sferze społecznej - na oświatę i wychowanie, pomoc społeczną oraz wydatki na transport i łączność. Wydatki na oświatę i wychowanie (związane z utrzymaniem szkół będących w gestii gminy) w omawianym okresie wynosiły odpowiednio: 31,33%, 31,29%, 27,30%, 28,97%, 24,42%, 23,46% ogółu wydatków, stanowiły one do 2006 największy obszar, który był finansowany ze środków budżetowych. Stałym punktem wydatków jest obszar pomocy społecznej – wydatki są związane z przyznawaniem zasiłków, funkcjonowaniem ośrodków pomocy społecznej, usługami opiekuńczo-wychowawczymi – w 2007 roku wysokość wydatków w tym obszarze wynosiła 12,19%, w roku 2006 – 13,57%, w roku 2005 –16,28%.

W 2007 roku głównym źródłem wydatków były zadania realizowane ze sfery transportu i łączności – stanowiły one 24,22% całości wydatków, w latach 2002-2006 ich udział w ogóle wydatków budżetowych kształtował się następująco: 8,81%, 6,99%, 7,61%, 9,43%, 10,97%. Znaczny udział wydatków w tym obszarze stanowią wydatki na inwestycje będące m.in. wynikiem skutecznej oraz dużej absorpcji środków pozabudżetowych na realizację zadań inwestycyjnych – budowę oraz modernizację dróg. Gmina przeznaczająca znaczną część środków na remonty dróg oraz wymianę nawierzchni oraz na utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego.

Część wydatków stanowiły zadania związane z funkcjonowaniem administracji publicznej, związane przede wszystkim z wynagrodzeniami pracowników urzędów gmin – na przestrzeni lat 2002-2007 ich udział w ogóle wydatków przedstawiał się następująco: 12,14%, 9,91%, 8,65%, 10,50%, 9,08%, 8,80% ogółu budżetu. Znaczną część środków wydatkowano na realizację zadań ze sfery gospodarki mieszkaniowej - w omawianym okresie wynosiły one odpowiednio: 3,55%, 14,43%, 19,86%, 14,15%, 8,39%, 7,86% - szczególnie wysoki udział wydatków z tego obszaru w wydatkach ogółem w latach 2003-2005 wynikał z realizacji inwestycji polegających na budowie dużej ilości mieszkań komunalnych oraz socjalnych na terenie miasta. Znaczną część stanowią tutaj wydatki na

rzecz Towarzystw Budownictwa Społecznego – przede wszystkim zakup usług remontowych oraz energii.

Ważną pozycję w strukturze wydatków budżetowych w 2007 roku stanowiły zadania z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego – 7,77% – wzrosły prawie trzykrotnie w stosunku do wydatków w roku poprzednim, w okresie od 2002-2006 wynosiły one odpowiednio: 3,57%, 2,86%, 1,96%, 2,71%, 2,24%. Istotnym elementem wydatków jest realizacja zadań z obszaru kultury fizycznej i sportu – w 2007 roku wydano na nie 4,64% wydatków ogółem – w porównaniu z rokiem poprzednim zauważalny jest znaczny spadek udziału tych wydatków w strukturze wydatków ogółem, w latach 2002-2006 wydatki w tej strefie kształtowały się następująco: 4,73%, 5,65%, 14,95%, 5,17%, 19,41%. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz kulturę fizyczną i sport w 2007 roku były związane głównie z finansowaniem instytucji, których działaniem statutowym jest upowszechnianie oraz działalność na rzecz kultury oraz kultury fizycznej. Ważny punkt wydatków stanowiły zadania z obszaru gospodarki komunalnej i ochrony środowiska – związane przede wszystkim z oczyszczaniem miasta, utrzymaniem zieleni, oświetleniem ulic i dróg – na przestrzeni lat 2002-2007 wydatki w tym obszarze kształtowały się następująco: 5,82%, 4,55%, 3,58%, 4,70%, 5,52%, 5,09%.

Niewielki udział w wydatkach budżetowych stanowiły wydatki związane z turystyką – w latach 2004-2007 odpowiednio: 0,23%, 0,16%, 0,42%, 0,34%, informatyką – 0,29% w 2007 roku, bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową – w okresie 2002-2007 odpowiednio: 0,91%, 0,76%, 0,71%, 1,16%, 0,96%, 1,11% .

Tabela 6.2.

STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH MIASTA W LATACH 2002-2007 WEDŁUG DZIAŁÓW BUDŻETOWYCH						
wydatki wg działów budżetowych	2002	2003	2004	2005	2006	2007
rolnictwo i łowiectwo	221,00	289,00	312,00	371,00	430,24	2681,38
transport i łączność	5966294,00	5460573,00	8446336,00	9488282,00	13464497,28	33543360,95
turystyka	-	-	250000,00	156998,00	519660,45	468837,71
gospodarka mieszkaniowa	2405390,00	11277165,00	22032928,00	14232960,00	10303803,05	10893620,09
działalność usługowa	246514,00	431514,00	310170,00	460101,00	199177,16	179897,31
informatyka	-	-	-	0,00	0,00	400498,00
administracja publiczna	8222881,00	7745468,00	9599827,00	10562746,00	11151503,75	12184043,63
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	109634,00	76365,00	61580,00	164130,00	119940,14	60794,00
obrona narodowa	-	-	-	500,00	0,00	0,00
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	615205,00	594321,00	782700,00	1164601,00	1178733,50	1534000,02
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	-	-	469096,00	717494,00	1070271,00	1168428,85
obsługa długu publicznego	901462,00	437034,00	520679,00	1460830,00	1123936,70	1322790,43
różne rozliczenia	0,00	0,00		0,00	0,00	8970,90
oświata i wychowanie	21215284,00	24454473,00	30291794,00	29147908,00	29968743,59	32492099,49
ochrona zdrowia	3558365,00	1537166,00	1134936,00	2371852,00	1907417,11	1209015,29
pomoc społeczna			12943649,00	16378624,00	16662275,27	16882895,31
opieka społeczna	10690469,00	10672379,00	953562,00	938271,00	966699,82	1105274,33
edukacyjna opieka wychowawcza	4068825,00	5118851,00	441954,00	693149,00	775715,65	806735,43

gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3941201,00	3555604,00	3967506,00	4732017,00	6779558,39	7056292,96
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2416764,00	2231423,00	2175402,00	2728573,00	2754607,95	10768650,69
kultura fizyczna i sport	3203469,00	4414594,00	16584743,00	5205037,00	23837961,07	6431289,29
razem	67715650,00	78146281,00	110967174,00	100604444,00	122784932,12	138520176,06

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg

7. ANALIZA STANU MIASTA

Kołobrzeg obok Koszalina jest najważniejszym miastem w subregionie koszalińskim pełniącym rolę ważnego ośrodka administracyjnego oraz kulturotwórczego, jest również największym miastem o funkcji turystyczno - uzdrowiskowej na Środkowym Wybrzeżu. Sprawność i efektywność działania struktur samorządowych systematycznie ulega polepszeniu, czego przykładem jest m.in. otrzymanie Certyfikatu Zarządzania Jakością w 2006 roku. Standard obsługi klientów został usprawniony dzięki przeniesieniu Biura Obsługi Klienta do budynku przystosowanego dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Miasto skutecznie realizuje swoje zadania, dzięki przynależności do związków i stowarzyszeń krajowych oraz poprzez współpracę z miastami partnerskimi. Szereg zadań jest realizowanych dzięki rosnącej kooperacji z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami obejmującymi swoim zasięgiem miasto Kołobrzeg. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest systematyczny wzrost zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów budżetowych. Najsilniejszy punkt dochodów miasta w ostatnich kilku latach stanowiły dochody własne, m.in. podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku gminy. Udział dochodów własnych w ogóle dochodów oscylował pomiędzy 65,47%-70,75%. W przypadku podatków oraz opłat największe dochody są generowane z tytułu podatku od nieruchomości. W ciągu ostatnich lat zauważalny jest spadek wielkości subwencji w strukturze dochodów ogółem, wzrasta natomiast wielkość środków bezzwrotnych pochodzących ze źródeł zewnętrznych. W strukturze wydatków zauważalny jest wzrost wydatków na inwestycje. Największą część stanowią wydatki na finansowanie zadań ze sfery transportu i łączności – stanowiły one blisko jedną czwartą wydatków.

O jakości życia w mieście świadczy stan infrastruktury technicznej oraz dostępność komunikacyjna do miasta. Kołobrzeg jest skomunikowany z resztą kraju poprzez sieć drogową oraz kolejową. W trakcie roku miasto połączone jest w ruchu dalekobieżnym z najważniejszymi ośrodkami miejskimi, jednak liczba połączeń jest mała, a czas ich trwania bardzo długi. Znacznym ograniczeniem dla dynamiczniejszego rozwoju miasta jest położenie poza siecią tranzytowych dróg krajowych. Dostęp do Kołobrzegu jest możliwy również od strony morskiej - istnieje port obsługujący m.in. osobowy ruch graniczny, jednak jego wielkość w skali całego kraju jest symboliczna, jednocześnie w ostatnim roku uległa znacznemu spadkowi. Jednym z największych mankamentów jest utrudniony dojazd do miasta w trakcie sezonu letniego oraz ruch tranzytowy ulokowany w ruchu wewnątrzmiastowym, będący źródłem niedrożności układu komunikacyjnego oraz obniżenia atrakcyjności turystycznej. Usprawnienie ruchu wymaga budowy obwodnicy, dzięki której przepustowość miasta na głównych ciągach komunikacyjnych będzie udrożniona. Problemem występującym przez cały rok jest niedostateczna ilość miejsc parkingowych, szczególnie w centrum. Duży wpływ na pogarszanie się przepustowości ruchu w mieście oraz niedosyt miejsc parkingowych ma m.in. wzrost ilości budynków mieszkalnych, w których nie zagwarantowano odpowiedniej ilości miejsc parkingowych przy równoczesnym wzroście motoryzacji mieszkańców. W celu powstrzymania degradacji infrastruktury drogowej systematycznie rośnie wysokość środków budżetowych na remonty oraz modernizację dróg - wydatki te stanowią znaczną część środków budżetowych, jednak w stosunku do potrzeb nakłady nadal są niewystarczające. Na przestrzeni ostatnich kilku lat znacznie rozwinął się rynek usług telekomunikacyjno-informatycznych na terenie miasta. Usługi w zakresie dostępu do telefonii stacjonarnej oraz komórkowej oferuje kilka firm ogólnopolskich. Mankamentem jest brak konkurencji na rynku telefonii stacjonarnej - w mieście brakuje firm ogólnopolskich będących konkurencją dla już istniejących. W przypadku dostępu do internetu graczem są również podmioty lokalne. Korzystanie z tego typu usług możliwe jest za pomocą telefonu stacjonarnego, drogą radiową oraz bezprzewodową - w tym przypadku zasięg jest wciąż ograniczony, możliwość transferu danych jest wolna.

Zasoby mieszkaniowe miasta ulegają systematycznemu zwiększeniu - w ciągu ostatnich lat zwłaszcza dynamicznie rozwinęło się budownictwo mieszkaniowe. Duża

atrakcyjność inwestycyjna Kołobrzegu stała się przyczyną rozwoju głównie budownictwa apartamentowo-hotelowego i hotelowo-sanatoryjnego. Największa ilość inwestycji mieszkaniowych ulokowana jest w strefie nadmorskiej. Wielkość zasobów mieszkaniowych miasta wzrosła o ponad jedną czwartą na przestrzeni ośmiu lat, z tego ponad jedną trzecią stanowią zasoby osób fizycznych. W okresie tym do użytku oddano prawie sześciokrotnie więcej mieszkań. Poważnym mankamentem są wysokie i stale rosnące ich ceny, w związku z czym dostępność mieszkań jest ograniczona. Wśród nabywców nowych mieszkań, zwłaszcza w strefie nadmorskiej, zauważa się znaczny udział osób z zagranicy – zwłaszcza Skandynawii oraz Niemiec. Brak środków na zakup mieszkania przez sporą część mieszkańców miasta jest przyczyną utrzymywania się wysokiego zapotrzebowania na mieszkania komunalne. Komunalne zasoby mieszkaniowe stanowią około jedną siódmą ogółu zasobów mieszkaniowych miasta. W celu zmniejszenia deficytu mieszkań, w okresie ostatnich kilku lat gmina zrealizowała kilka znaczących inwestycji, polegających na zaadaptowaniu budynków powojkowych na lokale mieszkalne. Mimo tego problem niedoboru mieszkań wciąż jest znaczny.

Dostęp do mediów, ich wielkość oraz stan techniczny ulegają systematycznej poprawie. Z sieci wodociągowej korzysta 100% mieszkańców miasta, z sieci kanalizacyjnej 99%. Na przestrzeni dziewięciu lat poprawił się stan techniczny sieci – stale dokonywana jest modernizacja, niemniej nadal duża część wymaga wymiany - ponad 60% liczy powyżej 20 lat. Również długość linii zasilających miasto systematycznie się zwiększa - w przeciągu ostatnich dziewięciu lat wzrosła o ponad 65 km. Zauważalny jest dynamiczny przyrost linii kablowych, które są dogodnym rozwiązaniem dla zabudowy miejskiej, w porównaniu z liniami napowietrznymi, które utrudniają efektywne przestrzenne zagospodarowanie miasta. Stan techniczny sieci ciepłej oceniany jest jako dobry. Długość sieci w ciągu ostatnich dziewięciu lat zwiększyła się o 18,44%, spadła natomiast sprzedaż energii ciepłej o 12,14% - spadek dotyczy zarówno budownictwa jedno i wielorodzinnego jak i przemysłu. Ciągłej rozbudowie ulega sieć gazowa - następuje wzrost długości sieci oraz czynnych połączeń do budynków oraz długość sieci na 100 km². Z instalacji gazowej korzysta 80,2% ludności miasta, infrastruktura gazownicza najprężniej rozwija się na terenach, na których dokonywane są nowe inwestycje budowlane, szczególnie związane z budownictwem jednorodzinnym oraz w strefie uzdrowiskowej.

Systematycznie spada emisja zanieczyszczeń powietrza, te występujące nie przekraczają norm nałożonych na uzdrowiska (ich przekroczenia występują sporadycznie). Największym zagrożeniem jest wzrastający udział emisji liniowej (z oddziaływania transportu samochodowego) dwutlenku węgla, jego wielkość wciąż będzie wzrastać w związku ze wzrostem poziomu motoryzacji mieszkańców miasta oraz wielkością ruchu w mieście. Stan czystości wód jest zróżnicowany - niedostateczną czystością cechuje się stan rzeki Parsęty - posiada III klasę czystości. Stan kąpieliska jest dobry – na przestrzeni lat 1999-2007 wszystkie kąpieliska miejskie były dopuszczone do użytku, występujące w nich zanieczyszczenia mają charakter mikrobiologiczny, zanieczyszczenia chemiczne nie występują. Najwięcej kwestionowanych wyników w omawianym okresie odnotowano w kąpielisku Kołobrzeg część Wschodnia. Stan plaż uległ nieznacznej poprawie. Dużym mankamentem jest ograniczony dostęp w obrębie kąpieliska do zaplecza sanitarnego. Istotna, ze względu na funkcję uzdrowiskową miasta, jest tendencja wzrostu wytwarzanych odpadów w ciągu roku, zagrożeniem jest również spadek liczby odpadów poddawanych odzyskowi, pozytywnym zjawiskiem jest natomiast spadek liczby nieczystości ciekłych. Duży odsetek wśród odpadów stanowią odpady wielkogabarytowe – 21,85%, które trudniej poddaje się utylizacji oraz odzyskowi. Problemem jest kwestia segregacji odpadów – brakuje rozwiązań zmuszających mieszkańców do podejmowania działań w tym kierunku.

Niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców jest liczba miejsc w przedszkolach. Problem ten będzie się utrzymywał nadal, w związku z większym przyrostem naturalnym występującym w ostatnich kilku latach oraz coraz powszechniejszym szybkim powrotem kobiet do pracy po urodzeniu dziecka. Na przestrzeni ostatnich lat występuje systematyczny spadek liczby uczniów w szkołach, będący skutkiem niżu demograficznego.

W sumie naukę w roku szkolnym 2006/2007 w szkołach podstawowych oraz gimnazjach pobierało 4801 uczniów – o 5,56% mniej niż w roku poprzednim. Tendencja spadkowa utrzymuje się nieprzerwanie od kilku lat, należy się jednak spodziewać w perspektywie kolejnych lat wzrostu liczby uczniów w szkołach podstawowych, która będzie wynikiem rozpoczęcia nauki przez dzieci z okresu wyżu ostatnich lat. Na terenie miasta działają filie lub oddziały zamiejscowe 6 uczelni wyższych, oferujące głównie kierunki ekonomiczne lub humanistyczne. Ich funkcjonowanie minimalnie ogranicza migracje młodych ludzi w celu kształcenia w innym mieście, nie kształcą one jednak na kierunkach w pełni odpowiadających lokalnemu rynkowi. Szcupłość bazy materialnej oraz dydaktycznej tych placówek jej dodatkowym czynnikiem wpływającym na ich małą atrakcyjność.

Miasto Kołobrzeg jest głównym ośrodkiem kulturotwórczym dla całego powiatu. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest wzrost liczby przedsięwzięć kulturalnych w mieście organizowanych przez liczne podmioty – instytucje kultury, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne. Jednostki te organizują festiwale, koncerty, spotkania autorskie, konkursy recytatorskie, jednak ich siła oraz liczba jest niewystarczająca. W mieście brakuje imprezy o dużym wydźwięku ogólnokrajowym, która byłaby wizytówką oraz jednocześnie identyfikatorem umożliwiającym utożsamianie się mieszkańców z miastem. Oferta kulturalna w zdecydowanej większości jest ściśle skorelowana z trwaniem sezonu turystycznego – w tym okresie wachlarz imprez jest o wiele bardziej szerszy, niż w pozostałym okresie. Znacznie lepiej wygląda sytuacja w sferze sportu. Baza sportowo-rekreacyjna miasta jest rozbudowana i zróżnicowana, szereg obiektów sportowych i rekreacyjnych należy do przedsiębiorców prywatnych (zwłaszcza w obiektach sanatoryjnych oraz hotelowych). Liczne zadania w obszarze kultury fizycznej są realizowane przez stowarzyszenia sportowe, uczniowskie kluby sportowe. W całym powiecie kołobrzesckim na koniec 2007 roku było zarejestrowanych 29 Uczniowskich Klubów Sportowych oraz 43 Stowarzyszenia Kultury Fizycznej, z czego znaczna część jest zarejestrowana na terenie miasta. Istniejące podmioty prezentują dosyć wysoki poziom, czego przykładem są osiągnięte wyniki. Do najbardziej popularnych dyscyplin sportowych należy koszykówka, piłka nożna, łucznictwo, taekwon – do, lekkoatletyka. Atrakcyjność bazy sportowej uszczupla mała liczba ścieżek rowerowych oraz ograniczony dostęp dla wielu mieszkańców do bazy sportowej (główną barierą jest czynnik finansowy).

Ciąglej poprawie ulega stan sanitarny miasta, odnotowuje się minimalną liczbę zachorowań na choroby zakaźne. Poprawia się również jakość usług medycznych, która w dużym zakresie dostosowywana jest do wymagań kuracjuszy korzystających z bazy uzdrowskiej. Problemem występującym w służbie zdrowia, nie tylko w Kołobrzegu, ale w całym kraju, jest słaba dostępność do usług medycznych, zwłaszcza specjalistycznych badań. W Kołobrzegu sytuacja ta będzie się pogłębiać – znaczne zapotrzebowanie na usługi medyczne w przyszłości będzie generowane poprzez proces starzenia się społeczeństwa.

Wciąż sporym problemem jest występowanie zjawisk patologicznych, aczkolwiek ich skala nie odbiega od tendencji występujących w innych miastach. W Kołobrzegu najczęstszymi problemami są: alkoholizm, narkomania, przestępczość. Miasto sporą część środków przeznacza na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz narkomanii – budżet na te cele jest jednym z największych w województwie. Aktywnie na tym polu działają również organizacje pozarządowe wspierane finansowo przez miasto. W ostatnich latach obserwowany jest spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Instytucje pomocy społecznej podejmują szereg działań mających na celu wyrównywanie szans i aktywizację osób dotkniętych ubóstwem.

Na poziom bezpieczeństwa w mieście w dużej mierze wpływa jego funkcja turystyczna – napływ osób z zewnątrz w ogromnym stopniu generuje zagrożenie przestępczością. Nieprzerwanie od kilku lat liczba przestępstw ulega obniżeniu, w tym również udział przestępstw sezonowych, które stanowią około jednej trzeciej wszystkich zdarzeń. W okresie sezonu letniego odnotowuje się zwiększoną ilość przestępstw kryminalnych: przeciwko mieniu, życiu i zdrowiu - dokonywane są one głównie w pasie nadmorskim (ośrodki i domy wczasowe, parki i teren bezpośrednio przyległy do morza od

wschodniej do zachodniej części miasta). W strukturze przestępstw dominują kradzieże, przestępstwa gospodarcze stanowią nikły ułamek. Systematycznie wzrasta wskaźnik wykrywalność przestępstw, liczba przestępców zatrzymanych, jednocześnie spada liczba przestępców w ogóle. Intensywnie postępująca urbanizacja miasta Kołobrzeg, szczególnie w obrębie budynków wysokich oraz dużo- i wielkopowierzchniowych, rozwijające się liczne obiekty użyteczności z każdym rokiem wpływają na wzrost liczby interwencji podejmowanych przez jednostki strażackie, zwłaszcza w przypadku zdarzeń miejscowych, których rozmiar oraz liczba gwałtownie rośnie. Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost naruszeń przepisów ujawnionych przez Straż Miejską, które świadczą o malejącym poziomie bezpieczeństwa w mieście.

Znamienną cechą Kołobrzegu jest stały spadek liczby ludności oraz dynamiczne zmiany w strukturze wieku ludności. Współczynnik dynamiki demograficznej przybiera wartość charakterystyczną dla struktury w stanie regresywnym. Populację mieszkańców miasta dotknął proces starzenia się – w strukturze ludności obserwuje się znaczny przyrost odsetka osób powyżej 60 roku życia, przy gwałtownym spadku osób do 19 roku życia. Zmiany te w niekorzystny sposób wpływają na wskaźniki obciążenia ekonomicznego ludności – odsetek osób w wieku nieprodukcyjnym jest wyższy od odsetka osób w wieku produkcyjnym. Cechą charakterystyczną populacji jest wyższy niż w całym kraju oraz innych miastach w Polsce wskaźnik feminizacji. Przeobrażenia w strukturze populacji i liczby ludności są ściśle skorelowane z przemianami ruchu naturalnego ludności. Obok niskiego, a w ostatnim roku również ujemnego przyrostu naturalnego, niekorzystnym zjawiskiem jest ujemne saldo migracji. Współczynnik odpływu wędrownego jest wyższy od współczynnika napływu wędrownego. Ujemne saldo migracji jest większe w przypadku mężczyzn, niż kobiet. Dominują przemieszczenia ludności na wieś - liczba migracji w tym kierunku przeważa od 2001 roku i systematycznie rośnie. Na sile przybiera również proces suburbanizacji – przemieszczeń ludności z centrum do stref podmiejskich. Przemieszczenia w kierunku miasta dotyczą głównie większych ośrodków miejskich. Długoterminowe prognozowanie demograficzne dla Kołobrzegu przepowiada dalszy spadek liczby ludności – w 2029 roku liczba mieszkańców obniży się poniżej poziomu czterdziestu tysięcy. Sukcesywny spadek będzie dotyczył zarówno kobiet i mężczyzn, przy czym wciąż w strukturze ludności będą dominowały kobiety.

Z przekształceniami w sferze demograficznej ściśle skorelowane są zmiany zachodzące na rynku pracy. W wyniku transformacji systemowej, która dokonała się na początku lat dziewięćdziesiątych, pojęcie pracy stało się obszarem, wokół którego ogniskują się najistotniejsze problemy makrospołeczne. Niekorzystnym zjawiskiem występującym w mieście jest bardzo niski, mimo jego powolnego wzrostu, wskaźnik zatrudnienia w porównaniu ze średnią krajową, który to, a nie poziom bezrobocia, oddaje rzeczywistą sytuację na rynku pracy (pokazuje, ile osób rzeczywiście pracuje, a ile pozostaje poza rynkiem pracy). Również aktywność ekonomiczna ludności (siła robocza) jest niska i wciąż maleje. Wyższa aktywność ekonomiczna oraz większa liczba pracujących dotyczy kobiet. Liczba pracujących w sektorze prywatnym i publicznym rozkłada się równomiernie. Dominującym sektorem, w jakim są zatrudnione osoby pracujące, jest sektor usług rynkowych, w którym zatrudnienie corocznie znajduje coraz większa liczba mieszkańców. Rozwój sektora usług będzie stymulował w następnych latach rozwój gospodarczy miasta. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo i wzrost osób pracujących wśród tej grupy. Dynamika spadku bezrobocia przybrała na sile w 2006 roku i trwa do chwili obecnej. Charakterystyczną cechą kołobrzесьkiego bezrobocia jest jego sezonowość zdeterminowana usługowo-turystyczną funkcją miasta. Problemem lokalnego rynku pracy jest obserwowany cały rok niedobór specjalistów głównie z branży budowlanej oraz nauczycieli języków obcych.

Najważniejszymi filarami kołobrzесьkiej gospodarki są turystyka, gospodarka morska oraz budownictwo, czego przełożeniem jest profil największych przedsiębiorstw w mieście (Uzdrowisko Kołobrzeg S.A., Kombinat Budowlany, Polska Żegluga Bałtycka). Czynnikiem obniżającym atrakcyjność gospodarczą miasta jest brak instytucji finansowych związanych z lokalną gospodarką. Ważnym czynnikiem jest funkcjonowanie coraz większej liczby

lokalnych stowarzyszeń oraz grup skupiających przedstawicieli lokalnego biznesu. Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON uległa obniżeniu w ostatnim roku, niemniej wskaźnik podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest ponad dwukrotnie wyższy niż w kraju. O sile przedsiębiorczości mieszkańców świadczy nieustannie wzrastający udział sektora prywatnego w ogóle podmiotów – wynosi on ponad 96% (jest wyższy od średniej krajowej). W sektorze publicznym dominujący udział w strukturze ze względu na formę własności posiadają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, w sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Działalność ponad trzech czwartych podmiotów związana jest z sektorem usług materialnych. Podmioty gospodarcze prowadzą działalność przede wszystkim w obszarze handlu, hoteli i restauracji oraz obsłudze nieruchomości. Największą dynamiką przyrostu podmiotów cechuje się branża związana z obsługą nieruchomości, edukacyjna, hotelarska. Wzrost liczby podmiotów związanych z obsługą nieruchomości skorelowany jest z dynamicznym rozwojem branży budowlanej. Dynamika podmiotów zajmujących się edukacją jest powiązana ze wzrostem wartości wykształcenia wśród Polaków, a co za tym idzie zwiększonym popytem na usługi edukacyjne. Znaczny przyrost podmiotów w branży hotelarskiej oraz gastronomicznej wynika z funkcji turystyczno-uzdrowiskowej miasta. Koncentracja lokalnej gospodarki na turystyce oraz brak działań wspierających rozwój innych niż turystyka sektorów działalności gospodarczej może być zagrożeniem, należy podjąć działania mające na celu umocnienie lub wykreowanie innych sektorów gospodarczych. Miasto powinno podjąć również działania, w kierunku przyciągnięcia kapitału zewnętrznego, który stymuluje rozwój gospodarczy.

Jedną z najważniejszych funkcji miasta jest funkcja turystyczna. Podstawą atrakcyjności miasta jest plaża, czysta woda morska oraz jego uzdrowiskowy charakter (leczy się głównie dorosłych). Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych jest związane z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego. Spośród ponad czterdziestu miejscowości uzdrowiskowych w Polsce, Kołobrzeg w wielu rankingach plasuje się na czołowych pozycjach – pod względem liczby turystów zarówno krajowych jak i zagranicznych, liczby turystów w zakładach uzdrowiskowych, liczby udzielanych noclegów, miejsc noclegowych czy zakładów uzdrowiskowych. Miasto posiada bardzo dobrą bazę turystyczną - liczba łóżek wzrasta najdynamiczniej w zakładach uzdrowiskowych oraz ośrodkach wczasowych. W 2006 roku zaobserwowano lekki spadek liczby turystów odwiedzających miasto, wzrosła natomiast liczba osób korzystających z bazy noclegowej w mieście, jak i wynajętych pokoi czy udzielonych noclegów. Szczególne zmiany dokonały się w strukturze oraz dynamice zarówno korzystających z bazy noclegowej, jak i wynajmujących pokoje. Dane wskazują, iż Kołobrzeg w coraz większym stopniu staje się miejscem wypoczynku dla turystów zagranicznych, maleje natomiast procentowy udział Polaków korzystających z zaplecza i bazy noclegowej w mieście. Najsilniejszą pozycję na rynku zajmują wciąż zakłady uzdrowiskowe, które stanowią większość bazy noclegowej (liczba obiektów), posiadają największą ilość miejsc noclegowych oraz udzielają większości noclegów – zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym, przy czym należy podkreślić większe zainteresowanie gości z zagranicy ofertą hoteli, niż gości z kraju. Spośród turystów z zagranicy większość stanowią obywatele Niemiec, miasto odwiedzają również mieszkańcy państw skandynawskich. Najprężniej rozwija się turystyka uzdrowiskowa, mimo nieznacznego spadku kuracjuszy w dwóch ostatnich latach, stanowi ona ponad połowę wszystkich przyjazdów. W przyjazdach leczniczych odnotowuje się znaczny wzrost pobytów prywatnych w ogólnej liczbie pobytów uzdrowiskowych, przy jednoczesnym spadku pobytów w ramach skierowania z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wśród obcokrajowców korzystających z kołobrzesckiej bazy sanatoryjnej około 96% stanowią obywatele Niemiec. Można zakładać, iż w ciągu kilku najbliższych lat nie tylko zakłady uzdrowiskowe, lecz również większość podmiotów będzie starała się przyciągnąć turystów do Kołobrzegu poprzez oferowanie usług typu wellness, które już teraz są bardzo popularne w krajach Europy Zachodniej. Należy jednocześnie podjąć działania zmierzające do rozszerzenia trwania okresu sezonu turystycznego na cały rok poprzez zwiększenie oferty turystycznej.

Gospodarka morska powiązana z funkcjonowaniem portu morskiego znajduje się w stanie regresji. Kołobrzeski port jest największym portem w regionie, jednak jego znaczenie w skali kraju jest minimalne. Podstawowa funkcja portu związana jest z rybołówstwem morskim (kołobrzeski port jest największym portem rybackim w Polsce, przyjmującym około 60% wszystkich połowów bałtyckich), mimo tego flota rybacka na przestrzeni ostatnich trzech lat zmniejszyła się dwukrotnie. Gwałtowny spadek jednostek rybackich jest wynikiem dostosowania się do prawodawstwa Unii Europejskiej – wymogu redukcji liczby jednostek rybackich w Polsce. Innym równie istotnym czynnikiem, który wpłynął na zmniejszenie się jednostek połowowych było wprowadzenie przez Unię Europejską kwot połowowych dla niektórych zasobów rybnych na obszarze Morza Bałtyckiego. Do spadku znaczenia kołobrzeskiego portu przyczynia się stale spadająca liczba obrotów ładunkowych – w 2007 roku nastąpił najwyższy spadek w skali kraju (port wykorzystuje swoje możliwości ładunkowe w jednej piątej) - oraz liczba statków wchodzących do portu.

ŹRÓDŁA INFORMACJI:

1. Bezrobocie w powiecie kołobrzeskim w I półroczu 2007 roku, w 2006, 2005, 2004, 2003 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu.
2. Bezrobocie w województwie zachodniopomorskim w 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
3. Biuletyn Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego I, II, III, IV kwartał za lata 2005- 2007, Główny Urząd Statystyczny.
4. Centrum Promocji i Informacji Turystycznej w Kołobrzegu.
5. Energa Operator S.A., Oddział w Koszalinie, Rejon Energetyczny Kołobrzeg.
6. Gospodarka morska w Polsce w 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
7. Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw 4/2007, Główny Urząd Statystyczny.
8. Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Delegatura w Koszalinie Inspekcja Ochrony Środowiska w Koszalinie.
9. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu.
10. Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu w Kołobrzegu.
11. Komunikaty i biuletyny Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie za lata 2003-2007.
12. Materiały z realizacji polecenia Nr 01 / 2008 Sekretarza Miasta Kołobrzeg z dnia 21 stycznia 2008 roku w sprawie działalności wydziałów, referatów i samodzielnych pracowników Urzędu Miasta Kołobrzeg za 2007 rok.
13. Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Kołobrzegu.
14. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Kołobrzegu.
15. Ochrona Środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2004-2006, Główny Urząd Statystyczny.
16. Ośrodki wypoczynkowo-rehabilitacyjne, sanatoria oraz zakłady uzdrowiskowe w Kołobrzegu.
17. Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kołobrzegu.
18. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie zachodniopomorskim stan na koniec 2007 r. , Główny Urząd Statystyczny.
19. Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
20. Podstawowe tendencje w rozwoju demograficznym województwa zachodniopomorskiego wraz z nową prognozą ludności na lata 2003-2030, Główny Urząd Statystyczny.
21. Polityka Kultury Miasta Kołobrzeg na lata 2006-2008.
22. Polityka Kultury Fizycznej Miasta Kołobrzeg na lata 2006-2008.
23. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Gazownia Koszalińska w Koszalinie.
24. Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – etap I, Wstępne Studium Wykonalności Projektu, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER, Cieszyn, 2008.
25. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Kołobrzegu.
26. Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu.
27. Prognoza ludności Polski do 2030 roku, Główny Urząd Statystyczny.
28. Przemiany demograficzne w województwie zachodniopomorskim w latach 2002 - 2006, Główny Urząd Statystyczny.
29. Przestrzeń Turystyczna Kołobrzegu i jego zaplecza - Mariusz Miedziński – materiały z konferencji.
30. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2007 roku, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
31. Ranking gmin i powiatów 2008, Centralny ośrodek Informacji Gospodarczej w Warszawie.
32. Regionalny Szpital w Kołobrzegu.

33. Robocza ocena realizacji Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg 2015 za lata 2000-2007.
34. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim - raport za 2006 rok, Inspekcja Ochrony środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.
35. Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej , Główny Urząd Statystyczny, Warszawa-Szczecin 2007.
36. Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2007, Główny Urząd Statystyczny.
37. Rynek pracy w Polsce 2007 rok, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.
38. Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu za lata 2004,2005,2006.
39. Sprawozdania z realizacji budżetu Miasta Kołobrzeg za lata 2002-2007.
40. Statut Miasta Kołobrzeg.
41. Straż Miejska, Urząd Miasta w Kołobrzegu.
42. Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu.
43. Studium Komunikacyjne Miasta Kołobrzeg, Biuro Inżynierii Transportu, Pracownia Projektowa Cejrowski & Krych, Poznań 2005.
44. Telekomunikacja Polska S.A., Region Północny w Gdańsku.
45. Turystyka w województwie zachodniopomorskim w latach 2004-2006, Główny Urząd Statystyczny.
46. Urząd Skarbowy w Kołobrzegu.
47. Urząd Stanu Cywilnego, Urząd Miasta Kołobrzeg.
48. Urząd Statystyczny w Szczecinie.
49. Ustawa o samorządzie gminnym.
50. Uzdrowisko Kołobrzeg S.A. w Kołobrzegu.
51. Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. w Poznaniu, Zakład Dystrybucji Gazu Koszalin.
52. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie, Filia w Kołobrzegu.
53. Województwo Zachodniopomorskie - Podregiony, Powiaty, Gminy 2007, Główny Urząd Statystyczny.
54. www.hanse.org.
55. www.kolobrzeg.pl.
56. www.parseta.org.pl.
57. www.polferries.pl.
58. www.pomerania.org.pl.
59. www.powiat.kolobrzeg.pl.
60. www.przyroda.powiat.kolobrzeg.pl.
61. www.sgurp.pl.
62. www.stat.gov.pl.
63. www.wios.szczecin.pl/bip.
64. www.wup.pl.
65. www.wup.gdansk.pl.
66. www.zmigm.org.pl.
67. www.zmp.poznan.pl.
68. www.zpm.portkolobrzeg.pl.
69. Wydział Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta Kołobrzeg.
70. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Urząd Miasta Kołobrzeg.
71. Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Urząd Miasta Kołobrzeg
72. Wydział Komunalny, Urząd Miasta Kołobrzeg.
73. Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Kołobrzeg.
74. Wydział Spraw Społecznych, Urząd Miasta Kołobrzeg.
75. Wydział Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Kołobrzeg.
76. Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia w Szczecinie.
77. Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o. w Kołobrzegu.